

7-262

A NAGYALFÖLD ALAPÍTVÁNY KÖTETEI 5.

"EZER ÍRÁS AZ ALFÖLDRŐL" Válogatott bibliográfia

 címlapon: "Szép vagy Alföld ..." - A Tisza holtága Mártélynál
(Rakonczai János felvétele)

A NAGYALFÖLDI ALAPÍTVÁNY KÖTETEI
5.

„EZER ÍRÁS AZ ALFÖLDRŐL”

VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000443933

BÉKÉSCSABA, 1995

József Attila Tudományegyetem
Természeti Földrajzi Tanszék
Könyvtára

Lelt. napló: 7-262

Lelt. szám: _____

Szerkesztette:
Lisztés László

Lektorálta és az anyaggyűjtésben közreműködött
Eke Pálné dr.

Az alföldi megyei könyvtárak közreműködő munkatársai

BÁCS-KISKUN MEGYE
Faragó Tiborné
Vasné Mészáros Katalin

BÉKÉS MEGYE
Grósz Mihály

**BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN
MEGYE**
Dr. Székelyné Forintos Judit

CSONGRÁD MEGYE
Kőszegfalvi Ferenc
Lovászi Józsefné

HAJDÚ-BIHAR MEGYE
Dr. Bényei Miklós
Siró Judit
Tárczyné Dr. Mányi Sarolta

HEVES MEGYE
Guszmánné Nagy Ágnes

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK
MEGYE**
Török Ágnes

PEST MEGYE
Pető Zsoltné

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE
Dr. László Gézáne
Tóthné Bordé Katalin

Készült az
MTA Regionális Kutatások Központja
ALFÖLDI INTÉZETÉBEN
Igazgató: Dr. Csatári Bálint

Kiadja a
NAGYALFÖLD ALAPÍTVÁNY
Felelős kiadó: Dr. Rakonczai János

ISBN 963-85437-0-1
ISSN 1216-4933

Tipográfia: Szöllősi Béla

Előszó

Könyvtáraink egyre gyarapodó ismerettára, azt hiszem, ritkán tárulkozik eléink úgy, mint ebben a kis válogatott bibliográfiában.

Az 1992-ben újrászervezett MTA RKK Alföldi Tudományos Intézete alapító okirata szerint is elkötelezte magát arra, hogy e jellegzetes magyar nagytáj igazi szellemi értékeit megőrzi, s ha lehet tovább építi. Keretjelleggel működő intézetünk erre persze létszámánál és adottságainál fogva sem alkalmas teljes mértékben. Arra viszont igen, hogy segítse ilyen célú szellemi vállalkozások megalakulását és munkáját. A Nagyalföld Alapítvány támogatásával, valamennyi alföldi megyei könyvtár partneri együttműködésével és elhivatottan dolgozó könyvtárosainak közreműködésével készült el két esztendő alatt ez a munka.

Mint minden nagy politikai-gazdasági átalakulás idején, így most is, a társadalom hajlamos túl gyorsan és túl sok mindent elfelejteni. Szimbolikus című bibliográfiánk ez ellen is tenni akar, amikor az Alfölddel foglalkozó szakirodalom reprezentatív darabjainak bemutatására törekszik.

A bibliográfia három fő részre tagolódik.

Az általános monográfiák és kézikönyvek c. fejezetben eléink tárul a régió történeti fejlődésének miniatűr képe. Az egymást időrendben követő tételek igen érzékletesen jelzik, hogy hogyan bővült, bontakozott ki az Alföld iránti tudományos érdeklődés. Először a „kívülről” vizsgálódók tollából jelennek meg a művek, majd fokozatosan és szerencsére egyre gyarapodó számban bővül a tájat „belülről” megismerő és feldolgozó írók, közgondolkodók, kutatók tábora.

A természeti környezet fejezetben annotált könyvek, tanulmányok a folyószabályozásoktól napjainkig követik a táj átalakulásának legfontosabb mozzanatait, sőt jelzésszerűen bemutatják a korábbi, elfelejtett nagy viták újraéledését is. Szinte érzékelhető belőlük, hogy az Alföld igen sérülékeny és veszélyeztetett környezete mekkora kihívást jelentett régen, mekkorát jelent ma, sőt jelenteni fog a jövőben is.

A gazdaság, a társadalom és a kultúra fejezet tételei magáról „az alföldi út”-ról szólnak. Hogy valóban van-e ilyen, talán soha nem fog eldőlni. Ha azonban áttanulmányozzuk a „bibliográfiai tételek” néha száraznak, szikárnak tűnő vagy akárcsak töredékesre sikeredett leírásait, mégis az a meggyőződésünk támad, hogy az Alföld másságának, sokféle sajátosságának kétségtelenül része volt az átalakulásokban, a változásokban. Ezért törekedtünk arra, hogy e fejezetben a „genius loci” jelenjen meg elsősorban, hiszen ezt a sokféleséget csak a lokális elemek hangsúlyozásával lehetett kiemelni.

Ezekből természetesen az is következik, hogy nem törekedhattünk sem az egyes megyék, sem az egyes szakterületek közötti arányok túlságosan

pontos belső megosztására. Elsősorban egy megbízható, az Alföldről szóló tudás reprezentálására alkalmas kiadvány készítése volt a fő célunk.

A nagy elhivatottsággal, csendben és becsülendő szorgalommal dolgozó könyvtárosok nélkül nem készülhetett volna el ez a munka. Köszönet érte nekik, s Lisztes László nyugalmazott könyvtárigazgatónak, aki a munka szervezése és összefogása mellett végleges formára szerkesztette a kötetet. A korábbi sikeres szakbibliográfiák tapasztalatai alapján segített neki ebben Eke Pálné a legfontosabb, az egész Alföldet érintő tételek kiválogatásával és gondos lektori munkával.

A kötet előállításában résztvevők valamennyien (részletes névsorukat e bevezető előtt olvashatják) azt remélik, hogy hazánkban az ilyen típusú, ma még szinte páratlan vállalkozásnak tekinthető munka folytatódhat. E kis könyv csak az írott és nyomtatott formában megjelenő első lépés afele, hogy a hihetetlen dinamikával gyarapodó helyi tudás például számítógépes hálózaton is elérhető legyen az Alföld iránt érdeklődők, az azzal foglalkozó kutatók, diákok, netán a korábbról is bőséggel fellelhető alapozó tudás birtokában cselekedni is akarók számára.

A kötetet kézbevevők pedig remélhetően kedvet kapnak arra, hogy a könyvtáraink sajátos illatú és hangulatú csendjében folytassák az elmélkedést, gyarapítsák tudásukat az Alföldről. Mert maga ez a könyv a bizonyíték arra, hogy van „ilyen” tudás. S reméljük, lesz is.

Mint Kemény Zsigmond írta a múlt század közepén: „Az Alföld a magyarság szíve, ... ami ott sikertelen, az más részeken erőre kapni, s a hazára nagy befolyást gyakorolni nem fog.”

Csatári Bálint

Kecskemét, 1995. májusa

Rövidítések

Akad. = Akadémiai	Múz. = Múzeum
átd. = átdolgozott, átdolgozta	Műv. Oszt. = Művelődésügyi (Művelődési) Osztály
Áll. = Állami	Műv. Otthon = Művelődési Otthon
Bev. = bevezetés, bevezette	Nagyközs. = Nagyközségi
Biz. = Bizottság, Bizottsága	NPI = Népművelési Propaganda Iroda
Bp. = Budapest	ny. = nyomda
c. = című	Orsz. = Országos
é. = évek	Oszt. = Osztály, Osztálya
gond. = gondozta	Önkorm. = Önkormányzat
h. = hasáb	p. = pagina, oldal
Hiv. = Hivatal	Pártbiz. = Pártbizottság
HNF = Hazafias Népfront	Polgárm. = Polgármester
ill. = illusztrált, illusztrálta	r. = rész
Int. = Intézet	rend. = rendezte
Ism. lapsz. = többször újrakezdődő lapszámozás	Stat. = Statisztikai
JATE = József Attila Tudományegyetem	sz. = szám
Jegyz. ell. = Jegyzetekkel ellátta	szd. = század
K. = Kiadó, Könyvkiadó	Szerk. = Szerkesztette, Szerkesztő
Kiad. = Kiadta	Tcs. = Tanács, Tanácsa
Kir. = Királyi	térk.mell. = térképmelléklet
KlNy. = Különlenyomat	TIT = Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
KLTE = Kossuth Lajos Tudományegyetem	Tud.-Koord. Szakbiz. = Tudományos-Koordinációs Szakbizottság
[K. n.] = Kiadó nélkül	V. = Vállalat
köt. = kötet	Vál. = Válogatta
Közgazd. = Közgazdasági	Várm. = Vármegye, Vármegyei
Közzr. = Közreadja, Közreadó	VB. = Végrehajtó Bizottság
Közs. = Községi	
KSH = Központi Statisztikai Hivatal	
Kvt. = Könyvtár	
Levt. = Levéltár	
M. = Magyar	
m. = megyei	
mell. = melléklet	
Mezőgazd. = Mezőgazdasági	
Monogr. = Monográfiája	
MSZMP = Magyar Szocialista Munkáspárt	
MTA = Magyar Tudományos Akadémia	
	<i>Megyeszékhelyek</i>
	<i>a megjelenési adatok között</i>
	Bcs. = Békéscsaba
	Db. = Debrecen
	Hmvh. = Hódmezővásárhely
	Ke. = Kecskemét
	Mis. = Miskolc
	Nyh. = Nyíregyháza
	Sze. = Szeged
	Szo. = Szolnok

Általános monográfiák. Kézikönyvek

1 Magyarország és Erdély képekben. Kiadják és szerkesztik Kubinyi Ferenc és Vahot Imre. 1. köt. Pest, Emich Gusztáv ny. 1853. [6], 132 p. 10 t.

Hasonmás kiad.: Bp. 1985.

VAHOT Imre: Kecskemét és a kecskeméti puszták. 83-126. p. 3 t.

Hasonmás kiad.: Ke, 1980.; 2. kiad. Ke, 1981.

Az első átfogó városismertetés, amely a szerző hosszabb helyszíni tájékozódása, és különböző területeken működő helyi személyiségek adatainak felhasználásával készült. Város-történeti vázlat. Természeti környezet. Társadalmi tagolódás, szokások, viselet, tánc. Hátérhasználat. Szántóföldi növénytermesztés, tanya, állattartás, pásztorélet. Szőlő- és gyümölcsstermesztés. Közigazgatás, városkép, fontosabb épületek. Épületek, tárgyak rajzai-val

2 PALUGYAY Imre: Jász-Kún Kerületek s Külső Szolnok vármegye leírása. Pest, Heckenast Gusztáv. 1854. XII, 444 p. 2 térk. 1 t. /Magyarország történeti, földirati és állami legújabb leírása 3./

Hasonmás kiad.: Bp. „A Jászságért” Alapítvány. 1993. Szabó László: Nagypalugyay és Bodafalvi ifj. Palugyay Imre és munkássága c. tanulmányával. Névmutató: Muhoray György

A területre jellemző földrajzi, gazdasági, társadalmi, kulturális, közigazgatási és egészségügyi állapotok általános, járásonkénti és településenkénti leírása. Fontos korabeli adattár. Eredeti latin és magyar nyelvű okiratokat közöl

3 BALLA Gergely: Nagy-Kőrösi krónika. Jegyzetekkel s oklevéltárral ellátva kiad. Szabó Károly és Szilágyi Sándor. Ke. Szilády Károly ny. 1856. IV, 156 p. /Történeti emlékek a

magyar nép községi és magán életéből a 18. század végeig 1./

Új kiad.: BALLA Gergely nagykőrösi krónikája a honfoglalástól 1758-ig. A Városi Tcs. megbízásából közread. és jegyz. ell. Törös László. Nagykőrös, (Bácsm. ny. Ke.) 1970. 193 p.

Levéltári források alapján mutatja be egy mezőváros életét, önkormányzatának működését

4 HORNYIK János: Kecskemét város története, oklevéltárral. 1-4. köt. Ke, (Szilády Károly ny.) 1860-1866. 4 db.

Egyike az első, a szabadságharc utáni önkényuralom időszakában megjelent város-történeti monográfiáinknak. Történetírói módszerében pozitívista és realista vonások egyaránt kimutathatók. (Erről és munkásságáról legutóbb: Ö. Kovács József: Egy történetész-portré margójára. Száz éve halt meg Hornyik János = Forrás 1985. 11:84-90.) Tárgyidő: a kezdetektől 1711-ig. Legalaposabban a török hódoltság korával foglalkozik. Rendkívül sokat hivatkoznak adataira. Ennek oka többek között az is, hogy az általa közölt oklevelek, levéltári iratok közül nagyon sok megsemmisült a II. világháború végén

5 ALBERT Ferenc: Heves és külső Szolnok törvényesen egyesült vármegyéknek leírása. Kiad. Bartakovics Béla. Eger, 1868. 544 p.

Földrajzi, föld-, növény- és állattani leírás. Néprajzi, népmozgalmi és egészségügyi viszonyok. Az egri, gyöngyösi és a parádi gyógyvizek, gyógyfürdők. Mezőgazdaság, erdészet, ipar és kereskedelem. A Debrő-parádi uradalom és az egri érseki uradalom. Bányászat. A kettős vármegye történeti vázlata: az őskor régészeti emlékeitől Eger 1552-i ostromáig

6 GYÁRFÁS István: A jász-kunok története. 1-4. köt. Szerző.

1. köt. Az ősidőktől kezdve a magyaroknak Ázsiából kiindulásaig.) –

884-ig Kr. u. Ke. Szilády Károly ny. 1870. XII, 612 p.

2. köt. Kr. u. 884-1301-ig. Ke. Szilády Károly ny. 1873. X, 487 p.

3. köt. 1301-1542-ig. Szo. Bakos István ny. 1883. XIX, 795 p. 1 t.

4. köt. 1542-1686-ig. (Szerk. Széll Farkas.) Bp. Neuwald Illés ny. 1885. 436 p.

Hasonmás kiad.: Bp. „A Jászságért” Alapítvány. 1992. Selmeczi László utószava a 4. kötetben. Névmutató a 4. kötethez: Muhoray György.

Az 1-2. kötet főként történeti krónikákra épül. Néhány feltevéseről azóta kiderült, hogy megalapozatlan. A monográfia igazi értéke a 3. és 4. kötet, amelyben már alapvető forrásokat használt fel. A 4. kötetet a szerző halála után adták ki, ezért van szerkesztője. Az 5. kötet, amely a 4. kötet okmánytára lett volna, nem jelent meg. Kötetenként névmutató

7 SZŰCS István: Szabad királyi Debreczen város történelme. 1-3. köt. Db. Telegdi Lajos. 1870-1871. XVI, 1104 p. 14 t. 1 térk.

A pozitívista várostörténetírás egyik első és jeles terméke. Kronológiai rendben tekinti át Debreczen történelmét: az első kötet 1648-ig, a második 1693-ig (a szabad királyi városi rang elnyeréséig), a harmadik 1870-ig halad. (A szabadságharc utáni rész rövid és felületes.) Hasznosította a csekély nyomtatott forrást és a helyi levéltár hozzáférhető iratait is. Nagyon sok adatot hoz, sokat idéz a forrásokból. Az igen részletesen tárgyalt politikai, közigazgatási változások mellett foglalkozik a gazdasági és kulturális élettel, a társadalmi mozgással, kiemelten a református egyház és a Kollégium történetével. Lendületes, ódon-szerű stílus, érzelmi gazdagság és megjelenítő erő jellemzi. Szemlélete, módszere már elavult, adatai miatt viszont most is gyakran forgatott kézikönyv. Mutató hiányában nehézkes a visszakeresés

8 LEHOCZKY Tivadar: Beregvármegye monográfiája. 1-3. köt. Ungvár, Pollacsek. 1881. 460, 501, 860 p.

Hasonmás kiad.: Uzsgorod, Patent tip. 1994.

Természetföldrajz. Történet a kezdetektől a jelenkorig. Közigazgatás, egyháztörténet, közművelődési állapotok (tanügy, közegészségügy, néprajz). A helyi írók és művészek – rejtett bibliográfiát is tartalmazó – életrajzai. A 3. kötetben betűrendben ismerteti a települések adatait: természetföldrajz, történeti etimológia, birtoklástörténet, statisztika. Külön fejezet a községi pecsétéről. Lábjegyzetben pontos levéltári hivatkozások. Rendkívül adatgazdag

9 Debreczen szabad királyi város egyetemes leírása. Szerk. Zelizy Dániel. Db. Városi ny. 1882. 16,920 p. 3 t. 1 térk.

Városismertető. Részletesen ismerteti a természeti viszonyokat. Változó terjedelemben szól a városi közigazgatás szervezetről, a népességről, az egyházakról, az iskolákról, a könyvtárakról, az irodalom és a színház helyi történetéről. Nagy teret szentel a gazdasági élet bemutatásának. Vázolja a közegészségügy állapotát és az államhivatalok működését. Mintegy száz oldalon tekinti át a város történetét. Az egyes telkeket is feltűntető térképet közöl. Apparátusa nincs. Adatai miatt ma is nélkülözhetetlen

10 Hajdúmegye leírása. A magyar orvosok és természetvizsgálók 1882. Debreczenben tartott XXII-dik nagygyűlésének alkalmából. Szerk. Varga Geiza. Db. Városi ny. 1882. 264 p. 1 térk.

Tanulmánykötet. A hajdúság múltjáról szóló összefoglaló után az egyes települések történetét ismerteti 1881-ig. Majd a megye természeti és társadalmi viszonyai és az egészségügy előző öt évének leírása következik. Információi olykor száz évvel korábbra is visszanyúlnak. Mutatója nincs

11 SZERELEMHEGYI Tivadar: Kis-Kun-Félegyháza város monográfiája. Nagykovács, Ottinger Ede ny. 1882. 314, [6] p.

Az első rész: a moldvai kunok története 950-1239-ig, a betelepítésükig. Második rész: a kunok magyarországi letelepedése és a város története 1743-1800-ig. Név- és tárgymutatója van

12 REIZNER János: A régi Szeged. 1-2. Sze.

1. köt. A negyvenes évek és a forradalom napjai Szegeden. Burger ny. 1884. VII,319 p. 1 t.

2. köt. A kőbárány és a kun puszták pere. Endrényi ny. 1887. 4,201 p.

Az első kötet: az 1848-49-es forradalom és szabadságharc. Az előzményekből csak a politikai küzdelmekre tér ki. A második kötet: Szeged és Kiskundorozsma vitájának története a kun puszták használatáért. Mindkét kötetben dokumentumok

13 Heves vármegye története. Kiad. Heves vármegye közönsége. Eger 1. köt. Balázsy Ferenc: I. Istvántól a mohácsi vészig 1000-1526. 1897. 331 p.

2. köt. Szederkényi Nándor: A mohácsi vésztől Egervára elestéig 1526-1596. 1890. 504 p.

3. köt. Szederkényi Nándor: Egervára elestétől visszavételéig 1596-1687. 1891. 482 p.

4. köt. Szederkényi Nándor: Egervára visszavételétől 1687-1867. 1893. 507 p.

Igen részletes, alapvető forrás. Minden kötethez alapos név- és tárgymutatót készítettek

14 LECHNER Lajos: Szeged újjáépítése. Bp. [Szerző.] (Fanda ny.) 1891.92 p. 17 t.

Szeged újjáépítésének tervei 1879-1884. 55 t.

Az 1879-es árvíz utáni újjáépítési tervek. Szöveges értékelés és tervrajzok. A két rész együtt használható. Tartalma: a város feltöltése, útépités, fásítás, csatornázás, közúti híd, partfal, lakóházak, középületek

15 REIZNER János: Makó város története. Makó, (Bába ny.) 1892. IV,165 p.

Hasonmás kiad.: Makó, Város Tcs. 1984. /A makói múzeum füzetek 40./ Korábban gyűjtött anyagaiból, felkérésre, rövid idő alatt születik meg a tanulmány. A városnév eredete. Története a 19. század vé-

géig. Népesség, foglalkozások. Vallások. Árvi-
zek, járványok. Oklevéltár. A hasonmás ki-
adás függelékében: oklevélfordítások, névmu-
tató

16 ARDELEAN, Iosif-Ioan: Monographia comunii Chitichaz. Arad, Tipariul Tipografiei Diecesane. 1893. 77,[5] p.

Új kiadás: ARDELEAN József János: Kétegyháza község monográfiája. Monographia comunii Chitichaz. (Ford., sajtó alá rend. Csobai Lászlóné. Közread. a békéscsabai Rózsa F. Gimn. ... stb.) Bcs. 1986. 117 p. ill. /Bibliotheca Bekesiensis 27./

Magyar és román nyelven.

A község múltja és jelene. Népesség. Közérdekű események. Román görögkeleti egyház és iskola. A község belső igazgatása, mezőgazdasága, egészségügye, kulturális helyzete, közbiztonsága, ipara, kereskedelme és közlekedése. A róm. kat. egyház és iskola. A reformátusok. Az izraeliták. Gróf Almásy Kálmán helyi alapítványai. Fotókkal

17 Megyei monográfiák. Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota a 19. század végén. Szerk. Körösi József. Bp. MTA. 1895. BALLAGI Géza: Zemplén megye. 2. köt. [8], 143-220. p. Önálló kötetként 1893-ban jelent meg.

Földrajz, közlekedés. Népesség. Mezőgazdaság. Ipar. Kereskedelem. Hitelügy. Igazságszolgáltatás. Közigazgatás. Közegészségügy. Közoktatás

18 BOROVSZKY Samu: Csanád vármegye története 1715-ig. Kiad. az MTA. 1-2. köt. Bp. 1896-1897. XVIII, 500 p. 1 térk.; XI,647 p. 1 térk.

Bibliogr. a lábjegyzetekben.

A történelmi Csanád megye egy része ma Csongrád megyéhez tartozik.

1. köt. Családtörténet és birtokviszonyok. Politikai küzdelmek. Hunyadiak. Parasztlázaadás. Törökvilág. Reformáció. Vármegyei tisztviselők, egyházfők. Név- és tárgymutató.

2. köt. Elpusztult és ma is élő települések a történelmi Csanád megyében, betűrendben.

Birtokosok névmutatója. Sok megállapítását a történettudomány túlhaladta

19 GAJDÁCS Pál: Tót-komlós története. A község és az ág. hitv. egyház 150 éves évfordulója emlékére a községi képviselőtestület megbízásából írta —. Gyoma, Kner ny. **1896.** 428 p. 29 t.

A község története 1896-ig. Egyházak. Közművelődés. Gazdaság. Társadalmi élet. Föld- és természetrajzi viszonyok. Kiválóbb épületek. Fotókkal

20 ZSILINSZKY Mihály: Csongrádvármegye története. 1-3. Kiad. Csongrád vármegye közönsége. Bp. **1897-1900.** 284, 336, 510 p.

Az őskortól a 19. század végéig.

1. köt. A mohácsi vesz előtt, a török hódoltság korában. 2. köt. Károly és Mária Terézia kora. II. József és a francia háborúk kora (1712-1825.) 3. köt. A reformok és a küzdelmek kora (1825-1848.) A szabadságharctól a század végéig. Írói életrajzok. Témái egy-egy korszakon belül: politika, egyház, gazdaság, oktatás, mezőgazdaság, nemzetiségek, kereskedelem, népélet. Az egyes településekre adatok elsősorban a kötetekben. Mutatója nincs, kezelése nehézkes

21 MAJOR Bálint: Tisza-Nagy-rév község és lakosai történelmi múltja és jelene. Cegléd, Nagy E. ny. **1899.** 91 p.

A település 19. századi viszonyainak bemutatása: életmód, növénytermesztés, állattenyésztés, adózás, egyház, birtokmegoszlás, a határ állapota. A lokálpatrióta postamester szájhagyományok és az egyházi levéltárak iratai alapján dolgozott

22 REIZNER János: Szeged története. 1-4. Kiad. Szeged Szab. Kir. Város. Sze.

1. köt. A legrégibb időtől a 18. század végéig. **1899.** 398 p. 2 t. 5 térk.

2. köt. A 18. század végétől az 1879. évi árvízig. **1899.** 367 p. 3 t. 1 térk.

3. köt. Egyházak és hitfelekezetek. Hatóság és társadalom. Egész-

ségügy. Iskolák. Közműveltség. Közgazdaság. **1900.** 541 p. 2 t.

4. köt. Oklevéltár. Név- és tárgymutató. **1900.** 650 p.

Az első két kötetben: a város általános története. Többet foglalkozik a 18-19. századdal, az utóbbival a legrészletesebben. A 3. kötetben visszanyúl újra a kezdetekig, a szűkös adatok ellenére megkísérli felkutatni az első nyomokat. A 4. kötetben latin és magyar nyelvű oklevelek. Egységes név- és tárgymutató az 1-3. kötethez

23 BARCSA János: Hajdú-Nánás város és a hajdúk történelme. Hajdúnánás, Bartha I. ny. **1900.** 319 p.

Hasonmás kiad.: Hajdúnánás, 1989. Várostarténeti monográfia. Levéltári adatokra és szakirodalmi feldolgozásokra támaszkodik. A honfoglalástól 1900-ig tekinti át a hajdúváros fejlődését. Hangsúlyos a város igazgatási intézményeinek ismertetése. A forrásokra a lapalji jegyzetekben hivatkozik. Mutatója nincs

24 KELLER Lajos: Mindszent története, 1700-1900. Mindszent, Weisz ny. **1900.** 189 p.

Hasonmás kiad.: Sze. Somogyi-kvt. **1985.**

A szerző nem hivatásos történész, de szorgalmasan összegyűjtötte a község történeti forrásokat. Témakörei: Földrajzi fekvés. Birtokviszonyok. Közigazgatás. Egyházak. Oktatás. Gazdaság. Névmutatója van. Kronológia 895-től 1894-ig

25 SZEREMLEI [Sámuel] Samu: Hód-Mező-Vásárhely története. Kiad. a város közönsége. 1-5. Hmvt.

1. köt. A barbárság kora. Kezdetől I. István királyig. **1900.** XXVIII, 488 p. 1 térk. 1 t. ill.

2. köt. Az ököljog kora. I. Istvántól – a mohácsi vészig. **1901.** XI, 876 p. ill.

3. köt. A leigáztatás kora. **1526-1848.** **1907.** XXVII, 544 p. ill.

4. köt. A közművelődés története **1526-1848.** 1. r. **1911.** XII, 450 p. ill.

5. köt. A közmívelődés története 1526-1848. 2. r. 1913. XII,451-1183. p. ill.

A pozitívista történettudomány kimagasló produktuma. Az egyéni, társas és közéletéről, az anyagi, szellemi, néprajzi és közigazgatási állapotokról rajzol egységes, összefüggő képet. Térképekkel, rajzokkal gazdagon illusztrált

26 Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely. (Szerk. Borovszky Samu.) Bp. Apollo Irodalmi Társaság. [1907] 567 p. ill. fotók. 75 t. 1 térk. /Magyarország vármegyéi és városai./

Természeti viszonyai. Községei. Sátoraljaújhely. Zemplén vármegye. Mezőgazdaság és állattenyésztés. Szőlőművelés és gyümölcsstermesztés. Erdészet. Vadászat. Vízszabályozás. Közoktatásügy. Törvénykezés. Irodalom, tudomány. Az egyházak szervezete és közigazgatása. Zemplén vármegye története. Nemes családok. – Betűrendes név- és tárgymutató. Részletes jegyzék az illusztrációkról

27 Bihar vármegye és Nagyvárad. Szerk. Borovszky Samu. Bp. Orsz. Monogr. Társaság 1901. XII,684 p. ill. 11 t. 2 térk. /Magyarország vármegyéi és városai./

Monográfikus áttekintés, helyi szerzők tudományos ismeretterjesztő írásaival. Természeti viszonyok. Gazdaság. Közlekedés. Posta. Népélet. Közigazgatás. Bíraskodás. Művelődésügy. Egyházak. Egyesületek. Betűrendben a községek múltjáról és jelenéről. Külön fejezet a székhelyváros Nagyváradról. Terjedelmes történelmi összefoglalás után a megye nemes családait és kiváló szülötteit mutatja be. Rengeteg adatot közöl, ennél fogva ma is használható, számos esetben hézagpótló kötet. Összevont név- és tárgymutatóval. Némelyik fejezet végén a feldolgozott irodalom jegyzéke is megtalálható

28 KULINYI Zsigmond: Szeged új kora. A város újabb története (1879-1899) és leírása. Kiad. Szeged Szab. Kir. Város Közönsége. Sze. 1901.VII,690 p. ill. 2 t. 5 térk.

Reizner várostörténetének folytatása. Szeged árvízkatasztrófiája (1879) és újjáépítése. Néprajz. Népesség. Egyházak. Társadalom, egye-

sületek. Oktatás. Szegeden megjelent könyvek és periodikumok. Kulturális intézmények. Közigazgatás. Egészségügy. Igazságszolgáltatás. Természeti viszonyok. Közgazdaság, mezőgazdaság és ipar. Kereskedelem, közlekedés, posta. Névmutatójátösszeáll. Szrenka Éva = Somogyi-könyvtári Műhely 1974. 3.sz. 361-386.p.

29 KELE József: A Jász-Kunság megváltása. Bp. Grill Károly. 1903. 499 p.

A Jászkunság története a kezdetektől az 1870-es évekig, a privilégiumok tükrében. Kiemelten a terület zálogbaadása (1702-1745) és megváltása (redemptiója). A kapcsolódó latin eredeti és latinból fordított oklevelek, szerződések, rendszabályok szövegével

30 Bács-Bodrog vármegye. Szerk. Borovszky Samu. 1-2. Bp. Orsz. Monogr. Társaság. 1909.477 p. 2 t. ill. 1 térk.; 616 p. 2 t. ill. /Magyarország vármegyéi és városai./

1. köt.: A vármegye természeti viszonyai. Községeinek és városainak rövid bemutatása. A vármegye népe: magyarok, németek, szlovákok, szerbek, sokacok, bunyevácok, rutének (kisoroszek). Közoktatásügy. Törvénykezés. 2. köt.: A vármegye története. Egyházak. Közoktatásügy. Vízszabályozás. Mezőgazdaság. Állattenyésztés. Erdőgazdaság. Vadászat. Ipar, kereskedelem, hitelügy, közlekedésügy. Irodalom, tudomány és művészet. A vármegye nemes családai. Képek és műlapok jegyzéke. Név- és tárgymutató

31 BOROVSZKY Samu: Borsod vármegye története a legrégibb idők-től a jelenkorig. Bp. MTA.

1. köt. A vármegye általános története az őskortól a szatmári békéig. 1909.XVI,419 p. 1 t.

Több nem jelent meg. Tematikái: Őskor. A földvárak. A kereszténység elterjedése. A nemzetségek. A vármegyék kialakulása. Feudális társadalom. A török veszedelem. A reformáció. A végvárak, szabadságharcok. Oktatásügy. Gazdaság. Részletes tartalomjegyzék egyben személy-, helynévmutató és kronológia

32 Heves vármegye. Szerk. Borovszky Samu. Bp. Orsz. Monogr.

Társaság. 1909. X, 699 p. 3 t. 1 térk. /Magyarország vármegyéi és városai./

Monografikus feldolgozás. A vármegye természeti viszonyai. Községei és városai. Heves vármegye népe. Gazdaság. Közegészségügy. Törvénykezés. Közoktatásügy. Irodalom, tudomány és művészet. Az egri érsekség. A vármegye őskora, története a honfoglalástól – 1908-ig. Nemes családok. Név- és tárgymutató. 63 műmelléklet és 285 kép

33 K[ÖNYVES] TÓTH Mihály: Nagyhortobágy. Db. (Városi ny. 1910) 55 p. ill. fotók

Idegenforgalmi prospektus. A pusztá múltja, részei. Pásztorélet, állattartás a Hortobágyon. Német, angol, francia, eszperantó nyelven is. Térképpel

34 NAGYMÁTÉ Albert: Emléklapok Balkány nagyközség múltja és jelenéből. Nyh. Jóba. 1913. 152 p.

Református lelkész műve. Az első rész elsősorban település- és családtörténet a honfoglalástól 1913-ig. Kronológikus elrendezésben. A második rész a balkányi református egyház története és lelkészeinek ismertetése. Rossz minőségű fotókkal

35 SIMA László: Szentes város története. 1. köt. Kiad. a város közönsége. Szentes, 1914. 548 p.

Csallány Gábor: Szentes őskori képe. A továbbiakban történeti szemléletű feldolgozás, néprajzi, vallási, népesedési, életmódra vonatkozó részekkel, de nem jól tagolt. Mutatója nincs. Csak az első kötet készült el

36 Adatok Kiskun-Halas város történetéhez. Összegyűjt. és kiad. Nagy Szeder István. [1-3. köt.] Kiskunhalas, Hungária ny. 1923- [1926]. 380 p. 1 t. 1 db

Tanulmányok és adattár, főként a 18. századra vonatkozóan. A ref. templom és egyház története. Családnévsor, nemesek névsora. Redemptio. Boszorkányperek, házasságtörők büntetése. Pestis 1739-ben. Katolikusok, zsidók betelepődése. A város vagyoni állapota

37 NAGY SZEDER István: Kiskun-Halas város története oklevél-

tárral. 1., 3-4. Kiskun-Halas, Szerző, Kiskunhalas Helyi Értesítője ny. – (Széchenyi ny. Sze.)

1. A redemptio [!] előtti kor 1745-ig. 1-2. füz. 1926. 2 db

3. Kiskun-Halas város egyházainak, iskoláinak és közművelődésének története. (Halasi írók és munkáik.) 1936. 142 p.

4. Kiskun-Halas város gazdaságtörténete. 1935. 131 p.

A 2. rész valószínűleg nem jelent meg

38 Nagykőrös. [Szerk.] galántai Fekete Béla. Bp. M. Városok Monogr. K. 1927. 213 p. /Magyar városok monográfiája 2./

Fejezetcímek: Nagykőrös őskora. Nagykőrös a török hódoltság alatt. A három város (Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd) törvénykezése. A szabadságharctól a szabadságharcig. Arany János kora. Küzdelmek kora. Legújabb kor. Régi nemesi kúriák városunkban. Társadalom, hivatalok, közintézmények

39 Szeged. Szerk. Kiss Ferenc, Tonelli Sándor, Sz. Szigethy Vilmos. Bp. M. Városok Monogr. K. 1927. 422 p. /Magyar városok monográfiája 1./

Szeged története a századfordulótól az 1920-as évek közepéig. Közigazgatás, francia és szerb megszállás. Az 1919-es „szegedi kormány”. Mezőgazdaság. Ipar és kereskedelem. Oktatás, kultúra. Irodalom és művészetek. Közintézmények. Egyesületek, sport. Névmutatóját összeáll. Szrenka Éva = Somogyi-könyvtári Műhely 1975. 1. sz. 45-76.p.

40 WINKLER Pál: Kalocsa története különös tekintettel politikai és szellemi kultúrájának fejlődésére. Kalocsa, Árpád ny. 1927. 158 p. 9 t. ill. /Árpád könyvek 11-12./

A függelékben a város 1772. évi összeírása

41 HERBERT János: Jászárokszállás nagyközség monográfiája. [Bev.] Czettler Jenő. [Ill.] Zimányi Ernő. Karcag, Kertész ny. [1928] 208 p. 6 t. – Bibliogr. 204-205. p.

Hasonmás kiad. Bp. „A Jászsáért” Alapítvány. 1992. Utószó: Tóth Pál Péter

A Jászság történelmébe ágyazza bele a község komplex történetét a kezdetektől 1926-ig. Gazdaság. Művelődés. Közigazgatás. Népeség, életmód. Közegészségügy. Társadalmi élet. Néprajz

42 NAGY Sándor: Hajdúhadház története. Kiad. a város. Hajdúhadház, 1928. 192 p. 3 t. 2 térk.

Hasonmás kiad.: Hajdúhadház, 1992.

Az 1920-as évek közepéig. Nagy teret szentel a hajdúk letelepítésének és a népi hagyományoknak. Minél régebbi korszakkal foglalkozik, annál részletezőbb. A közelebbi eseményeket vázlatosan írja le. Melléklete a hajdúnemesi családok betűrendes listája, és az 1920-as évek helyi intézményei, vezetőinek jegyzéke. A jegyzetekben irodalmi hivatkozások. Bibliográfia és mutató nincs

43 Szentés. Szerk. Nagy Imre. Bp. M. Városok Monogr. 1928. 336 pl. /Magyar városok monográfiája 3./

Természeti viszonyok. Településtörténet első lakóitól az 1920-as évek közepéig. Vallási élet. Közoktatás. Kultúra, politikai és társadalmi élet. Népeség, egészségügy. Közigazgatás, igazságszolgáltatás. Mezőgazdaság. Kereskedelem, ipar. Fényképek ismert helybeli emberekről, csoportokról, ritkán épületekről. Név- és tárgymutató: Fogas Pál: Mutató Szentés monográfiájához = Szentési tanulmányok. 1977. 81-98.p. /Csongrád megyei könyvtári füzetek 8/

44 Szolnoki fejek. (Szerk. Hirn László és Zsadányi Oszkár.) Szó. Wachs. Ny. 1928. [128] p. ill. fotók /Magyar társadalmi lexikon 3./

Az 1910-1920-as évek prominens közéleti személyeinek (főispán, alispán, polgármester, országgyűlési képviselő, orvos, lelkész, pap, tanár, bankár) arcképe és életrajza. Az életutak nyomán kirajzolódik Szolnok város sorsa, fejlődése is

45 TÓTH Kálmán: Mezőkeresztes története. Mezőkeresztes község kiadása. Mis. 1928. 201 p. ill.

A község földrajza, népessége, története. Külön fejezetek: egyháztörténet, tanügy, közigazgatás és politikai élet, népszokások, mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Mezőkeresztes társadalmi és kulturális életének nevezetesebb személyiségeit is bemutatja

46 Makó és Csanád-Torontál vármegyei községek. Szerk. Barna János. Bp. M. Városok Monogr. K. 1929. 407 p. /Magyar városok monográfiája 6./

Részletesen Makó történetével foglalkozik, felületes leírást ad a kistelepülésekről. A 20. század eleji viszonyokra koncentrál. Makó története: Ipar. Mezőgazdaság. Művészet, oktatás. Egészségügy. Egyházak. Egyesületek. Sport. Mutatója nincs. Fotóanyaga szegényes, gyenge kivitelben

47 MÁRTON Béla: A Nyírség helységei. Db. Studium Biz. 1929. 131 p. /A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismertető Bizottságának kiadványai 5. 18. – A Nyírségkutató Bizottság dolgozatai 1./

A Fényes Elek által készített számbavétel mintájára írja le a Nyírség településeit az 1924-25-ös évek adatai alapján

48 Békéscsaba. Történelmi és kulturális monográfia. (Főszerk. Korniss Géza.) Bcs. Kőrösvidék ny. 1930. 519 p.

Története alapításától napjainkig. Földrajza. Növény- és állatvilága. Békéscsaba és vidékének madárvilága. Népe. Egyházi élet. Mezőgazdaság és agrármozgalom. Ipar, kereskedelem, hitelviszonyok. Közoktatásügy. Szakoktatás. Múzeum és könyvtárak. Színészet. Képzőművészet. Zenekultúra. Az „Auróra” zenei, irodalmi és képzőművészeti kör. Sport. A város közéletének szereplői. Katonai szerepe és véráldozata az I. világháborúban. Fotókkal

49 Nagykun városok. Karcag, Kunmadaras, Túrkeve, Kunszentmárton, Kunhegyes, Kisújszállás. 1920-1930. (Szerk. Oroszlány Gábor.) Karcag. Klein Mór ny. 1930. 192 p. ill. fotók

A városok története röviden. Díszpolgárok, országgyűlési képviselők, közeleti személyek fényképpel való bemutatása. Leggazdagabb anyag a Karcagra vonatkozó. Horthy Miklós kormányzó életútjának és a család kenderesi kúriájának bemutatása. Értékes korabeli forrás

50 Debrecen sz. kir. város. A város múltja, jelene és jövője rövid áttekintésben. Főszerk. Csobán Endre, Csűrös Ferenc. Bp. Vármegyei K. **1931**. 459 p. /Magyar városok fejlődése. Magyarország vármegyei és városai 1./

Sokrétű városismertető, helyi tudósok és más szakemberek írásai. Csaknem fele várostörténet. Természeti viszonyok. A gazdasági élet ágazatai, a Hortobágy, az oktatásügy fejlődése és helyzete, kiemelve a tudományegyetemet. Külön fejezetben – foglalkozási ágak szerint csoportosítva – az ún. városi élet szereplői. Jegyzet- és mutatóapparátusa, bibliográfiája nincs. A közölt információk egy része máig hézagpótló

51 Szatmár és Bereg vármegyék fejlődése és kortörténete. (Trianon után.) Szerk. Dömjén Miklós. Bp. Szerző. (Madách ny. **1932**.) 295 p.

A vármegyék egyháztörténete, története, mezőgazdasága, pénzügyi helyzete, tanügye és népművelése. Kiemelkedő személyiségeinek 1-2 oldalas életrajza. Szatmár, majd Bereg vármegye települései, s azok életében fontos szerepet betöltő személyek körjegyzőségek szerint. Fotót is közöl róluk. Fekete-fehér szövegközi illusztrációk

52 Baja és Bács-Bodrog vármegye községei. Sajtó alá rend. Ladányi Miksa. RAPCSÁNYI Jakab: Baja. DRÉGELY Kálmán, SCHÖN Antal et al.: Bács-Bodrog vármegye községei. Bp. M. Városok Monogr. K. **1934**. 671 p. 5 t. 2 térk. ill. /Magyar városok monográfiája 14./ – Bibliogr. 485-486. p.

Az általános történeti rész után a város természeti környezetét, épületeit, hitfelekezeteit, közoktatását, művészeti és irodalmi életét, gazdaságát, közegészségügyét, egyesületeit, népszokásait, közigazgatását, üzemeit mutat-

ja be. Igen részletesen foglalkozik a város kulturális és művelődéstörténeti hagyományaival. A megye községeinek rövid ismertetései igen vegyes színvonalúak. Személyi adattára (517-666. p.) tárgyyszerű, a társadalmi szervezetek is benne vannak

53 Szeged városépítési problémái. Szerk. Pálffy-Budinszky Endre, Hergár Viktor. Kiad. a Magyar Mérnök és Építész Egylet Szegedi Osztálya, a Szegedi Alföldkutató Bizottság. Sze. **1934**. 215 p.

Egy előadássorozat nyomtatott kiadása. Benne: A városkép kialakulása. Földrajzi viszonyok. Népesség. Gazdasági viszonyok. Városrendezés. Közlekedés. Ipari övezet elhelyezése. Parkok, zöldterületek. Csatornázás, vízellátás

54 Jász-Nagykun-Szolnok vármegye múltja és jelene. (Szerk. Scheftsik György.) Pécs, Kalotai László. **1935**. [8], 472, 285 p. 22 t 8 térk. ill. fotók – Bibliogr. 452-458. p.

A vármegye földrajzi leírása, őstörténete a régészet tükrében, története a kezdetektől 1935-ig. Mezőgazdasága, etnográfiaja, oktatásügye, irodalmi, zenei és sportélete. Városai és községei rövid ismertetése, járasonként. Az adattár a jelentős intézményeket, társadalmi szervezeteket, közeleti személyeket mutatja be településenként betűrendben. Az első megjelent megyetörténeti munka, egykorú adatai a községek számára forrásértékűek. Kritikával kezelendő, adatai sok helyen pontatlanok. Név- és tárgymutató. Helynévmutató az adattárhoz

55 DÓSA József, ifj.: Kunszentmárton története. (Sajtó alá rend. Szabó Elek.) 1-2. Kunszentmárton, Wolf ny. **1936** [1939?] 257, 32 p. /Klny. Kunszentmártoni Híradó 1933-1938./

A község kialakulása, birtokai. A redemptio. Művelődés. A 2. kötet csonka. A monográfiába szánt írások a hírlapban fellelhetők. Név- és tárgymutató az 1. kötetben

56 HERPAY Gábor: Földes község története. (Db.) Nagy Károly ny. **[1936]** 270 p. 14 t.

Levéltári kutatásokon alapszik, tudományos igényű készült. Eltért az országos történeti periodizációtól és a község fejlődésének korszakait vette alapul: A kezdetektől 1583-ig. A török hódoltság és a polgárháborúk időszaka (1583-1718). Küzdelem a nemesi kiváltságokért és a községi önkormányzat megszervezése (1718-1836). A községi törvények, a vármegyei beosztás, községi közigazgatás (1836-1936). Az utolsó fejezetben a művelődési viszonyok. Betűrendes név- és tárgymutatója van

57 Hevesvármegyei ismertető és adattár. Sajtó alá rend. Ladányi István. Bev. Hedry Lőrinc. Bp. M. Városok Monogr. K. **1936.** 665 p 6 t. /Magyar városok és vármegyék monográfiája 20./

Természeti viszonyok. Gazdasági élet. Közegészségügy. Népeség. Eger. Gyöngyös. Heves vármegye községei. A vármegye bibliográfiája (310-335. p.) Tiszti címtár. Községi adattár. Személyi adattár. Képanyaga homályos, nehezen reprodukálható

58 HUNYADY Ferenc: A kismarjai kerület községei. Bp. M. Társaság Falukutató Int. **1936.** 168 p. ill.

Kismarja, Nagykereki, Bedő, Bojt, Váncsod természeti, gazdasági és társadalmi viszonyait dolgozza fel annak a bemutatására, hogy miután e falucsoportot az új országhatár elvágtatta természetes városi központjától, hanyatlásuk megállíthatatlan

59 Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város adattára. Db. Nagy Károly ny. **1937.** 344, 267 p.

Első része: A hajdúság története, a három hajdúváros (Böszörmény, Nánás, Szoboszló) és 16 község egyenletlen ismertetése. Debrecen története, a város egyházainak, irodalmának, színházi és zenei életének, tanügyének múltja. A megye közoktatásának, közlekedésének, kereskedelmének, iparának és mezőgazdaságának helyzete (történeti visszatérítéssel). Az egyesületek listája, a megye és Debrecen vezetőinek életrajza. Második része személyi adattár a települések betűrendjében, kiemelve Debrecen. Nemcsak személyek szerepelnek benne. Az információk válogatása bizonytalan, ezért csak erős kritikával használható

60 SZTRIHA Kálmán: Kiskundorozsma története. Kiskundorozsma község kiadása. Kiskundorozsma, 1937. 358 p. 26 t. Hasonmás kiad: Kiskundorozsma, 1990.

Múltja, eredete, elnevezése. Birtokosok. Török kor, újratelepítés. Birtokháborúk Szeged és Dorozsma között. Szokások, életmód. Közigazgatás. Egyházi élet – a szerző plébános, ez a fejezet igen részletes. Lelkészségeken keresztül mutat be néhány környékbeli tanyaközpontot (Árpádközpont, Forráskút, Zsombó). A kun kerületek megszűnése. Ipar, kereskedelem, foglalkozások. Hivatkozásai nincsenek. Bibliográfia és mutató sincs

61 Bihar vármegye. Szerk. Nadányi Zoltán. Bp. M. Városok Monogr. K. **1938.** 519, 167 p. 5 t. /Magyar városok és vármegyék monográfiája./

A viszonylag rövid, publicisztikai jellegű közlemények között néhány magas színvonalú, tudományos igényű tanulmány (földrajz, szociográfia, régészet, irodalom) is akad. Tematikailag átfogó: természeti viszonyok, társadalom, népelet, gazdaság, közigazgatás, egyházak, történelem, birtokos családok stb. Külön szólnak a megyeszékhelyről, Berettyóújfaluról, utána betűrendben a községekről. Második része személyi adattár – ahová iskolák, vállalatok, egyesületek stb. is bekerülhetnek –, egységes betűrendben. Mentés a kor politikai-idológiai elfogultságaitól; egykorú adatai ma is használhatók. Bibliográfia, mutató nem készült hozzá

62 Csongrád vármegye. Sajtó alá rend., fel. szerk. Csíkvári Antal. Bp. Várm. Szociográfia K. **1938.** ism. lapsz. [635] p. 10 t /Vármegyei szociográfia 1-3./

1. rész: A vármegye társadalomrajza és általános ismertetése. 2. rész: Szentés, Csongrád, a falvak egyenkénti ismertetése. Hódmezővásárhely. Szeged. Személyi adattár. Bibliográfia az egyes fejezetek végén. Mutatója nincs

63 SCHERER Ferenc: Gyula város története. Kiad. Gyula m. város. Bp. **1938.**

1. köt. A földesúri város. 478 p. ill.

2. köt. A rendezett tanácsú város. 479 p. 1 t. ill.

Hasonmás kiad.: Gyula, [1989.] Utószó Szabó Ferenc: SchF életútja és főműve

1. köt.: A középkori város. A vár története. Magyargyula és Nemetgyula. 2. köt.: Küzdelem a rendezett tanácsú jogállásért, és a rendezett tanácsú közigazgatás megszilárdulása. – Fotókkal. Név- és tárgymutató

64 Borsod vármegye. (Borsod, Gömör és Kishont k[özigazgatásilag] e[gyelőre] e[gyesített] vármegyék.) Szerk. Csíkvári Antal. Bp. Várm. Szociográfiák K. 1939. [Ism. lapsz. 457 p. 513,3 h.] ill. fotók /Vármegyei szociográfiák 5-6./

Tanulmányok. Az Alföldet is érintik. – Községi és személyi adattarral

65 DURKÓ Antal: Békés nagyközség története. Történeti és kulturális monográfia. Békés, Petőfi ny. 1939. 250 p.

Története. Az egyházak, iskolák élete. Földrajza, vízrajza. Mezőgazdaság, ipar, kereskedelem. Népe és néprajza. Békés a művészet, tudomány és irodalom terén. Egészségügy. Békés véréldozata az I. világháborúban. Jelenkori helyzete

66 Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét th. jogú város adattára. Szerk. Csátár István, Hovhannesian Eghia és Oláh György. 1-5. r. Bp. Kultúra ny. 1939. 3 db

1. r.: Földtani viszonyok. Mezőgazdaság. Régészeti és történelmi emlékek. Budapest környékének települései.

2. r.: A megyei városok története. Kiemelve többek között Cegléd, Kalocsa, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Nagykőrös. A községek adattára betűrendben.

3. r.: A vármegye közigazgatása. Országgyűlési képviselők.

4. r.: Egyházak, intézmények, személyek adattára.

5. r.: Kiss Barnabás, balásfalvi: Kecskemét th. jogú város. Rövid várostörténet, városismeret. Részenként újrakezdődő lapszámozás

67 Szatmár, Ugocsa és Bereg k[özigazgatásilag] e[gyelőre] e[gyesített] vármegyék. (1924-1938.) Szerk. Fábíán Sándor. Bp. M. Városok Monogr. K. 1939. 595 p. 16 t.; 122 p. ill. /Magyar városok és vármegyék monográfiája 28./

Az egész megyét átfogó tanulmányok (történet, tájrajz, éghajlat, időjárás, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem stb.) mellett részterületekkel (Ecsedi-láp, Tisza-Szamosköz) is foglalkoznak. Részletesen írnak az egyházmegyéről, a megye néprajzi vonatkozásairól. Külön fejezetben Mátészalka és a községek. Az 1910-es adatok szerint közlik a települések területét, lakosainak vallásfelekezete és nemzetiség szerinti megoszlását. Személyi adattárba azokat vették fel, akik a mű létesítését előmozdították. A tanulmányok végén bibliográfia. Fotókkal

68 BLÉNESSY János: Jászberény természeti viszonyai és élete. Jászberény, Pesti ny. [1937] 215 p.

A Jász Hírlapban megjelent cikkek különnyomata. Jászberény neve. Természeti viszonyok. Etnikum. Története a honfoglalás előtti időktől 1866-ig. Lehel vezér mondája

69 BLÉNESSY János: Jászberény életrajza a kiegyezés utáni évtizedekben. Jászberény, Pesti ny. 1940. 128 p.

A Jász Hírlapban megjelent cikkek gyűjteménye. Gazdasági, szellemi élet, igazságszolgáltatás, vallás-erkölcs, politika, egészségügy. Jászberény nevezetességei (1867-1896.)

70 Debreczen sz. kir. város és Hajdú vármegye. Szerk. Csobán Endre. Bp. Várm. Szociográfiák K. 1940. 332,12,XV p., 264 h. [44 lev.] 8 t. /Vármegyei szociográfiák 12./

Tanulmányok. Túlnyomórészt Debrecennel foglalkoznak: Természeti viszonyok (itt a megyére is kitékint). Várostörténet. Néprajz. Népesség. Gazdasági élet. Társadalom. Egyházak. Iskolák. Tudomány. Irodalom. Művészet. Könyvtárak. Déri Múzeum. Helyi sajtó. Városi nyomda. Hajdú megye tizenkilenc települését röviden ismeretik. A személyi adattár há-

rom része: a helyi hivatalok, intézmények tisztviselői kara. Debreceni személyek. Hajdú megyei személyek. Magas színvonalú, információgazdag összeállítás

71 KISS Mária Hortensia: Kis-zombor története. Falutanulmány. [Makó], (Makói ny. 1940.) 165 p. /Csanádvármegyei könyvtár 35./ – Bibliogr. a jegyzetekben
Utcanévtörténet. Birtokviszonyok. Gazdaság. Földrajzi nevek. Népeesség. Kultúra. Egyházi élet. Közigazgatás. Néprajz. Szubjektív hangú, a szülőföld szeretetével áthatott munka. Sok adattal és bőséges jegyzetapparátussal

72 SZEPES SCHÜTZ Béla: Hatvan község története. Sopron, Rábaközi ny. 1940. 181 p. 2 t. ill.
A honfoglalástól a 19. század végéig. Közigazgatás. Gazdaság. Egyház. Közoktatás. Közlekedés. Közegészségügy. Híres vásárok. Zagyvaszabályozás. Térképekkel, metszetekkel illusztrált

73 Zemplén vármegye. Szerk. Csíkvári Antal. Bp. Várm. Szociográfiák K. 1940. 226 p. 252 h. ill. fotók /Vármegyei szociográfiák 11./
Tanulmányok. Az Alföldet is érintik. – Községi és személyi adattarral

74 JUHÁSZ Kálmán: A 100 éves Kükesháza. 1844-1944. Kiad. Kükesháza közönsége. [Makó], 1944. 61 p. /Csanádvármegyei könyvtár 39./ – Bibliogr. a jegyzetekben
Telepítés és névadás. Árvicek, járványok. Közigazgatás. Egyház. Oktatás. Falukép. Népeesség

75 SOÓS Adorján: A kunok és jászok története a kunok betelepítéséről a Mohácsi vészig. Pápa, Főiskolai ny. 1944. 150 p.
A tatárjárás. A kunok végleges letelepítése. Résztételük az ország kormányzásában. A jászkun társadalom. Gyárfás István: A jászkunok története c. munkájára és Illésy János levéltáros hagyatékára épül. A két etnikum történetét az országos eseményekbe helyezve ábrázolja, a jászokkal foglalkozik többet

76 Az Alföldi Tudományos Intézet évkönyve. 1. 1944-1945. (Szerk. Bartucz Lajos.) Sze. (Ablaka György ny.) 1946. XVI, 420 p. ill. 1 térkmell. – Bibliogr. a lábjegyzetekben.

Beköszöntőjében a szerkesztő röviden összefoglalja az Alföldkutatás történetét, felvázolja a programját. A közlemények többsége is az Alföld-kutatással összefüggő programtanulmány: néprajz, népzene, tájnyelv, régészet, embertan, történelem, növény- és állattan, földrajz, gazdaságtörténet, közegészségügy és szociális kérdések, városkutatás, iskolatörténet stb.

77 ERTSEY Péter: A Somogyi-könyvtár szegedi folyóirat- és hírlapanyagának bibliográfiája. Sze. Házi soksz. 1954. 57 p. /A Szegedi Egyetemi Könyvtár kiadványai 28./
Kizárólag a Szegeden megjelent, a könyvtárban fellelhető periodikumok leírásai. Nem terjed ki a jelentésekre, évkönyvekre, értesítőkre. Szerkezete betűrendes. Függelékben felveszi a csak hivatkozásból ismert kiadványokat. Év- és szakmutató van. Erősen elavult, azonban máig sincs teljesebb

78 KATONA Imre: Csongrád város bibliográfiája. Sze. (Csongrádm. ny.) 1954. 42 p. /A Szegedi Egyetemi Könyvtár kiadványai 32./
449 tétel, a teljességre törekszik. Könyvek, könyvrészletek, folyóiratcikkek, kéziratok, térképek leírásai. A helyben megjelent hírlapok jegyzéke. 22 szakcsoportja van, ezen belül a megjelenési idő szerint rendezi anyagát. Betűrendes mutató

79 PÉTER László: Csongrád megye népe és földje. Ajánló bibliográfia. (Kiad. a Szegedi Egyetemi Könyvtár.) Sze. 1954. 30 p. /A Szegedi Egyetemi Könyvtár kiadványai 22./
Településenként csoportosítja az irodalmat, az önálló műveken kívül a könyvrészleteket, folyóiratcikkeket is. Helynévmutató segít a keresésben

80 BÉRES András – MÓDY György: A hajdúság történetének és

néprajzának irodalma. (Források, tanulmányok, cikkek.) Db. [K.n.]

1956. 51 p. /Alföld füzetek 3./

Teljességre törekvő szakbibliográfia, amely a primér forrásokra épülő önálló munkákat, a gyűjteményes kötetek és folyóiratok idevonatkozó cikkeit és publikálatlan kéziratokat felveszi, az újságcikkeket nem. Szerkezeti egységei: Összefoglaló munkák. A hajdúság kialakulása. A hajdúság a feudális társadalomban. A hajdúság jelenkori néprajzi képe. A fejezeteken belül szerzői betűrend. Címleírásai rövidítettek, de mindegyik annotált. Az önálló művek recenzióit is jelzi. A kéziratok anyagok lelőhelyét közli. Mutatója nincs

81 Nyírbátor története. Bátorliget élővilága. Szerk. Szalontai Barnabás. (Bp. M. Nemzeti Múz. soksz.)

1956. 65 p. /Báthori István Múzeum füzetei./

A város történelmi, műemléki nevezetességei, illetve Bátorliget növény- és állatvilága. Magyarország népvándorlás- és honfoglaláskori emlékei, különös tekintettel a Nyírségre

82 Túrkeve története 1945-ig. (Dankó Imre kéziratossá tanultmányának felhasználásával összeáll. Györffy Lajos és Veress Éva.)

Túrkeve, [Túrkevei Múz.] 1956. 56 p. 2 térk. ill.

Ismeretterjesztésre szánt rövid várostörténet. A felhasznált forrásokat nem említi

83 DANKÓ Imre: Baja irodalma. Baja, (Borsodm. ny. Miskolc.) 1957. 47 p. /A Bajai Türr István Múzeum kiadványai 2./

Szakrendi szerkezetű. A szakcsoportokon belül betűrend. Közli a városban megjelent hírlapok és folyóiratok jegyzékét. Név- és tárgymutatója van

84 TÓTH Sándor: Vázlatok Törökszentmiklós múltjából. Szo. Törökszentmiklós Városi Tcs. VB. 1957. 136 p.

A tanár szerző 40 éves gyűjtését már 1947-ben sajtó alá rendezték, de csak 10 évvel később adták ki. Nehezebb használatát a források szövegbe való bejegyzése. Külön tárgyalja a Balmazsentsmiklós (kezdetekről 1685-ig) és Török-

sentsmiklós (1685-1900) történetét. A település komplex bemutatására törekszik

85 TÁLAS Géza: Makó bibliográfiája. Bp. (M. Nemzeti Múz. ny.)

1958. 64 p.

Teljességre törekszik, minden kiadványtípust felölel. Szakrendi besorolás. Ezen belül inkább a téma, mint az időrend érvényesül. Lezárása: 1956. jan. 1. Névmutatóval

86 VARGA Antal: Balmazújváros története 1945-ig. Db. Alföldi ny.

1958. 303 p. /Debreceni írássok 5. [!]/

Közsségsmonográfia a Mátyás korától szinte teljes újjvárosi levéltár adatai alapján, ismeretterjesztő szándékkal. Mezővárossá válás a Hunyadiak idején. A 17. század és a kuruc világ eseményei. A földjeik birtoklásáért folytatott perek, a majorsági gazdálkodás. A település szerepe az 1848/49-es szabadságharcban. A népet a különböző történelmi korokban. Irodalmi hivatkozások, Balmazújvárosra vonatkozó bibliográfia a kötet végén

87 FEKETE Péter, H.: Vid közép-kori falu története, régészeti leletei. (Kiad. a Hajdúsági Múz.) Hajdúböszörmény, 1959. 51 p. /A hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum kiadványai 5./

Tanulmány. A község létrejötté, neve, az ott talált régészeti leletek, a középkori templom feltárása, a falu egyéb ismert adatai, és elpusztulása. Jegyzetekkel

88 Szeged. (Szerk. Magyar László, Németh István.) [Bp.] Panoráma, (1959.) 263 p. (Útikönyvek)

2. kiad. Szerk. Bálint Alajos. 1970.

3. kiad. Szerk. Bálint Alajos. 1975.

Tárgy- és helynévmutató

A történelmi részben képet ad a természeti viszonyokról, gazdasági és kulturális életéről, műemlékekről. A látnivalókat 4 városi sétára osztja. A Szeged környéki kirándulásban szól a természeti ritkaságokról is (Fehértó madárvilága, tiszavirág). Fekete-fehér, jó fotókkal

89 DANKÓ Imre – KOREK József: Kötegyán. Gyula, (Hódmezővásárhelyi ny. Hmvh.) 1960. 43 p. 1

térk. /Gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai 11./

Régészeti leletek. A falu kialakulása, a középkori falu. Az újratelepült falu története. A jelen. Jegyzetekkel

90 MADAY Pál: Békés megye városainak és községeinek története. (A Békéscsaba története c. fejezet Tibori János munkája. Kiad. a Békés Megye Tcs. VB.) Bcs. **1960.512 p. 15 t.** – Bibliogr. 455-492. p.

Az őskortól 1955-ig tárgyalja a megye településeinek kulturális, politikai, ipari és mezőgazdasági viszonyait, néprajzi jellegzetességeit. Több község történetének első feldolgozása. Békés megye bibliográfiája településenként csoportosítva. Számos tárgyi tévedése miatt kritikával használható

91 NAGY Dezső: Cegléd irodalma 1844-1958-ig. (Helyismereti bibliográfia.) [Kiad. a] Múzeumok Központi Prop. Irodája. Bp. **1960.173 p.** /Ceglédi füzetek 9./

Borítócím: Cegléd bibliográfiája

Szerkezete szakrendi. Az egyes szakcsoportok élén rövid, történeti jellegű tájékoztató. A sorozámozott tételek a megjelenésük időrendjében. Fő forrásai a helyi hírlapok. Kigyűjtötte a helyi vonatkozásokat az országos nagykönyvtárak és néhány fontos kéziratgyűjtemény nyilvántartásaiból. Leírásaiban a címzőveggel és a kiegészítés gyakran összekeveredik. Szerzői névmutató van

92 TIBORI János: Békéscsaba története. A Kőrös-kultúra idejétől a felszabadulásig. (Kiad. a Békéscsabai Városi Tcs. VB.) Bcs. **1960.187 p. ill. 4 térk.**

A Kőrös-kultúra idejétől a honfoglalásig. Magyar Csaba kialakulása és pusztulása. A Haruckern-féle újratelepítéstől az örökváltságig. Agrárszocialista mozgalom. Az ipar és a munkásmozgalom. Békéscsaba felszabadítása. Fotók. Jegyzetek

93 Abádszalók földje, népe, kultúrája. (Összeáll. Dömötör Sándor.) Szo. Damjanich J. Múz. **1961.109 p. ill. fotók.** /A Damjanich János Múze-

um közleményei 5-7./ – Bibliogr. a jegyzetekben.

A honismereti szakkör tagjai bemutatják a község természeti viszonyait, gazdasági életét, történetét, művelődésügyét, tárgyi emlékeit és hagyományait

94 Debreceni bibliográfia. Alapvető irodalom a város ismeretéhez. (Kiad. a Városi Tcs., Egyetemi Kvt. Db. **1961.331 p.**

A várossá nyilvánítás hatszázadik évfordulójára jelent meg. Számos Hajdú-Bihar, Bihar és Hajdú megyei tétel. Külön fejezet a Hortobágyról. A címanyag gyűjtése részben autopozia, részben bibliográfiai források alapján folyt. Több mint 4300 tételes válogatás Debrecen történetéről, földrajzáról, természeti viszonyairól, gazdasági és társadalmi életéről, kultúrájáról speciális szakrendben. Bibliográfiai leírásai rövidítettek. Összevont név- és tárgymutatója van

95 A hatszázéves Debrecen. Szelvények a város történelméből. (Szerk. Komoróczy György.) Kiad. a Városi Tcs. Db. **1961.465 p.**

Eredeti nyelven közli a forrásokat, de a kötet ismeretterjesztő jellegéhez igazodva magyar nyelvű fordítást is ad. Egyes fejezetei bemutatják a város gazdaság- és társadalomtörténetét, (színészet, zene, népművészet, népszokások), de a képzőművészet és az irodalom kimarad. A válogatásban nagy terjedelmet kap a munkásmozgalom. A református egyháznak a város történelmében betöltött szerepét meg sem említik. Összevont név- és tárgymutatója van

96 TIBORI János: A felszabadult Békéscsaba másfél évtizedes története 1944-1960. (Kiad. a Városi Tcs. VB.) Bcs. **1961.312 p. ill. 3 térk. mell.** – Bibliogr. 235-240. p.

1944-1946 eseményei. Újjáépítés. Békéscsaba termelőszövetkezeti várossá fejlődése. Ipar. Kereskedelem. Közlekedés. Kulturális élet. A városfejlesztés távlati tervei. Fotókkal

97 MADAY Pál: Szarvas története. Kiad. Községi Tcs. Szarvas, **1962.519 p. 29 t.** – Bibliogr. 415-463. p.

Természeti és földrajzi viszonyok. Az őstelepülés és a középkori falu. A török hódoltság és a Rákóczi szabadságharc kora. Az újraterlepült Szarvas (1711–1848). A megtorlás és az önkényuralom esztendei (1849–1867). A dualizmus kora (1867–1918). A Tanácsköztársaság. (1919). Horthy-korszak (1920–1944). A II. világháború utáni időszak (1944–1960). Függelék: a község fontosabb statisztikai és egyéb adatai. Fotókkal

98 MIKLYA Jenő: Csanádapáca. Adatok a község történetéhez, földrajzához, néprajzához. A Községi Tcs. kiadása. Csanádapáca, 1962. 164 p. ill.

Elsősorban községtörténet, az első régészeti leletektől a jelenkorig. Statisztikai adatok 1827–1960-ig. Fotók, jegyzetek

99 Sarud község története. Eger, Heves m. Tcs. VB. ny. 1963. 45 p.

A falu nevének eredete. Rövid történeti áttekintés az 1771-es úrbérrendezésig. Népszámlálási és iskolatörténeti adatok

100 FÜLÖP Attila: A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája. 1842–1963. Kiad. a II. Rákóczi Ferenc Kvt. Mis. 1964. 231 p. 1 térk. /Könyvtári füzetek 1./

Az OSZK, a Megyei Könyvtár és a Herman Ottó Múzeum Könyvtárának állománya. Igen részletes címleírások betűrendben. Jelzi a folyóiratok lelőhelyét, a meglévő és hiányzó évfolyamokat és számokat is. Röviden jellemzi a periodikumokat. Mutatórendszere: Időrendi-, földrajzi-, szak-, kiadó-, nyomda- és névmutató.

Újabb helyismereti folyóiratok: Borsodi Művelődés. Miskolc, 1976–1990.

Dimenziók. Felső-magyarországi szemle. Miskolc. 1993.

Matyóföld. Mezőkövesd, 1963.

101 A 150 éves Kevermes község története. Összeáll. Pelle Ferenc. (Kiad. Község Tcs.) Kevermes, 1965. 301 p. ill.

Természeti földrajz. Általános történet. Gazdaság. Közegészségügy. Népoktatás, népnevelés. Az Önkéntes Tűzoltótestület története.

A cigányok. Népszokások, népballada. Szent Iván napi néphagyományok. Fotók. Jegyzetek

102 DEÁK Gábor-GYIMESI Sándor: Olvasókönyv Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc város történetéhez. Mis. Borsodm. ny. 1965. 248 p. 7 t. ill. fotók /A Magyar Történelmi Társulat Borsod-Zempléni Csoportja könyvtára 1./

Segédkönyv a középiskolai történelem tanításához. Követi az országos történetírás korszerűsítését

103 Jubileumi évkönyv Újkígyós község megalapításának 150. évfordulójára. 1815–1965. (Szerk. Zsótér József. Kiad. Községi Tcs. VB.) Újkígyós, 1965. 132 p. ill. – Bibliogr. a fejezetek végén

Vázlatos községtörténet. Népesedési, kulturális és szociális viszonyok. Népszokások, népi hagyományok. Természeti földrajz. Mezőgazdaság. Ipar, kereskedelem, közlekedés. A Község Tanácsa, egyéb szervei. Fotókkal

104 Kiskunhalas. Helytörténeti monográfia. 1. Szerk. Janó Ákos. (Kiad. a Városi Tcs.) Kiskunhalas, 1965. 396, [3] p. ill. 1 térk. – Bibliogr. 379–391. p.

Természeti viszonyok. Város- és gazdaságtörténet 1945-ig. Népeség. Munkásmozgalom. A város élete, fejlődése 1945 óta. Népélet a 18–19. században. Csipkevarrás. Nagyjaink c. fejezetében a kiemelkedő halasi személyek életrajza, munkássága. Irodalomjegyzéke tematikus. Több nem jelent meg

105 Orosháza története. (Szerk. Nagy Gyula. Kiad. a Városi Tcs. VB.) Orosháza, 1965. 967 p. 107 t. 2 térk. 3 mell.

Természeti földrajz. Településtörténet. Egészségügy. Művelődésügy. Függelék: Orosháza térképezés-története. Jegyzetek. Fotók

106 Pest megye múltjából. Tanulmányok. Szerk. Keleti Ferenc, Lakatos Ernő, Makkai László. Kiad. a Pest. m. Tcs., Pest m. Lev. Bp.

1965. 459 p. 2 t. 2 térk. mell. /Pest megye múltjából./

Pest megye története a kuruckortól az úrbérendezésen, jobbágyszabadításon, az 1919-es tanács hatalmon, az 1945-ös országgyűlési választásokon át, a földért folytatott harcokig (1945-1946). Helynévmutató. Térképmelléklet Pest-Pilis-Solt vármegyeről és a Kiskunságról (1793)

107 SOMOGYI Jolán: Szabolcs-Szatmár két évtizede. Illusztrált szemelvényes bibliográfia. Összeáll. —. Ill. Huszár István. (Kiad. a) Megyei Kvt. Nyh. 1965. 131 p. 22 t. ill.

1945 és 1964 között megjelent szelektív cikk-bibliográfia a megyei lapokból. Szerkezete tematikus. Szakcsoporton belül időrend. Valamennyi fejezet elején közöl 1-2 cikkszemelvényt. Betűrendes név- és címmutató. Helynévmutató, benne a járárok is. A színes és fekete-fehér szövegközi illusztrációk a megye jelentős létesítményeit ábrázolják

108 Olvasókönyv Békés megye történetéhez. (Kiad. a Békés m. Tcs. Műv. Oszt.) Bcs.

1. KRISTÓ Gyula: A honfoglalástól 1715-ig. 1967. 175 p. 4 t. /Forráskiadványok a Békés Megyei Levéltárból 1./

2. (1694-1848.) Összeáll. Implom József. 1971. 440 p. /Forráskiadványok a Békés Megyei Levéltárból 4./ Szemelvény gyűjtemény. Első kötet: a középkor és az újkor nyomtatott és kéziratos forrásanyaga magyar fordításban. Bevezető szövegeiben a megye történetének rövid vázlata. A források keletkezéséről is tájékoztat, közli a lelőhelyeiket. Helynév- és személynévmutató. Második kötet: A települési rend. Gazdaság. Társadalom. Művelődés. Egészségügy. Ipar. Kereskedelem. Hely-, személy- és tárgymutató

109 SZÉCSY György: Képek Mórahalom múltjából és jelenéből. Kiad. a Mórahalmi Tcs. Mórahalom, 1967. 99 p. 16 t.

Részben községtörténet, részben a szerző megélt küzdelmeinek, élményeinek leírása. Témái: a község neve, története. Honvédelem. Rózsa Sándor. Közigazgatás, kapitánysá-

gok. Oktatás. Földosztás. Szövetkezetek. Művelődés. Főleg az első részben megbízható forrásokra támaszkodik. Fényképekkel

110 Adatok Bács-Kiskun megye községeiről [Kiad. a] KSH Bács-Kiskun m. Igazgatósága. Ke. 1968. 186 p.

Az 1967. január 1-jei közigazgatási beosztásnak megfelelően közli az 1965. év adatait. Járásonként csoportosítva: gazdaság, ipar, kereskedelem, egészségügy, művelődés, népességszámok. Összehasonlító ellátottsági adatok. Községek rangsora ágazatonként

111 BÉL Mátyás: Heves megye ismertetése 1730-1735. Ford. és magy. ell. Soós Imre. Eger, Heves m. Tcs. ny. 1968. 120 p.

A szerző 1730-ban járta be a kettős vármegyét. Egert, Gyöngyöst, Szolnokot, a Tiszavideki pusztákat, a Bükköt, a Mátrát és a Tarna járást monografikusan ismerteti. A fordítás az OSZK Kézirattárában őrzött, és feltehetően az 1800-as évek elején átmásolt latin szöveg felhasználásával készült

112 Kecskemét. (1368-1968.) Tanulmányok a város múltjáról, jelenéről. (Szerk. Heltai Nándor.) Kiad. Kecskemét Város Tcs. Ke. [1968.] 351 p. — Bibliogr. a tanulmányok végén

Eghajlat. Erdők. Duna-Tisza közí Mezőgazdasági Kísérleti Intézet; homoki növénykultúra. Szőlőnemesítés. Török kori városigazgatás, gazdasági élet. Kereskedelem, gazdaság a 14. szd. — 18. szd. végéig. Alföldi paraszttözlom, 1868. Tanácsköztársaság, 1919. Néprajzi adalékok. Pásztorélet, Bugac. Madarak. Postatörténet. Első Kecskeméti Konzervgyár története. Gyümölcs- és zöldségtermesztés, értékesítés. Részvény-nyomda története. Sajtótörténet 1868-1944. Katona József Színház 1949 után

113 Kecskemét jelesei. (Írta Váry István, Heltai Nándor. Szerk. Heltai Nándor.) [Közread.] Kecskemét Város Tcs. Ke. 1968. 95 p. /Aranyhomok kiskönyvtár 2./ — Boríték cím: Kecskemét jelesei. Életrajzi adatok.

Szerényebb előzmények után az első helyi személyi adattár. 310 személy legfontosabb életrajzi adatai. Kiemeli a városhoz fűződő kapcsolataikat. Forrásait többnyire megnevezi. A betűrendbe sorolásnál megkülönböztetik az ékezetes magánhangzókat, illetve a kétjegyű mássalhangzókat, és külön-külön csoportokat képeztek velük

114 KLUGER Lászlóné: A Borsodi Szemle repertóriuma 1956-1967. Kiad. a II. Rákóczi Ferenc Kvt. Mis. **1968.** 129 p. /Könyvtári füzetek 3./ A folyóirat sajtótörténeti adatai. Szerkezete időrendi, a közlemények megjelenési sorrendjét követi. Élőfej segíti a tájékozódást. Egységes név-, tárgy- és intézménymutató

115 Szeged múltja írott emlékekben. 1222-1945. (Összeáll. és magyarázó szöveg) Oltvai Ferenc. (Kiad. Szeged Városi Tcs.) Sze. **1968.** 357 p. Dokumentumok időrendben a várost irányító testület működésével kapcsolatban, a város történetére vonatkozóan. Magyarázó jegyzetekkel. Magyar nyelvű fordítással. Néhány dokumentum fotója. Név- és helynévmutató, részletes tartalomjegyzék

116 A Tanácsköztársaság eseményei, emlékei Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. (Összeáll. Kluger Lászlóné, Hubay Ágnes.) Kiad. a II. Rákóczi Ferenc Kvt. Mis. **1968.** 189 p.

Napi hírek és szöveggyűjtemény a Reggeli Hírlap és a Miskolci Napló számaiból. Hadművelési események. 1919-es emlékművek. Korabeli plakátok. A Tanácsköztársaság érdemérmével kitüntetettek névsora a települések betűrendjében

117 (BERNULA Mihály): Pitvaros rövid története. 1816-1969. [Pitvaros], (Szegedi ny.) [1969.] 255 p. – Bibliogr. 245-251. p.

Levéltári források alapján megírt, de propagandista hangulatú könyvecske. Részletezi a politikai viszonyokat, a termelőszövetkezet létrejöttét és működését. A településvázlat és a források hitelesek

118 CSERMELY Tibor-MEZŐ András-NÉMETH Péter: Nyírbogdány. Tanulmányok a község történetéből. Nyírbogdány, Községi Tcs. **1969.** 139 p. ill.

Elsősorban régészeti kutatásokon, levéltári és egyházi irattári adatokon alapuló településtörténet 1219-től 1969-ig, a történeti földrajzi nevek ismertetésével. Szerkezete kronológikus. Jegyzetek a fejezetek végén. Sok fekete-fehér fotóval

119 FARKAS Margit: Szabolcs-Szatmár megye sajtóbibliográfiája. 1867-1969. Nyh. **1969.** Soksz. 68 p. /A Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár kiadványai./

Az 1950 utáni megyehatáron belül megjelent minden sajtóterméket leír. Bár teljességre törekedett, számos gyűjtőkörébe tartozó periodikum maradt ki belőle. Szerkezete alfabetikus, pontos lelőhelymegjelöléssel. Tételszáma utaló kronológiai és topográfiai mutató egészíti ki. Bevezetése rövid sajtótörténeti összefoglalás. Közli a forrásait

120 GRUZ János: Heves története. Heves, Hűtőgépgyár soksz. Jászberény. **1969.** 120 p. ill. – Bibliogr. 118-119. p.

Természeti viszonyok. Emberi települések a honfoglalás előtt. Feudális és tőkés termelési viszonyok kialakulása. A Tanácsköztársaság. A Horthy korszak. Heves község fejlődése a felszabadulás után

121 KOMORÓCZY György: Hajdú-Bihar megye helytörténetírása. 1945-1968. (Kiad. a Megyei Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. **1969.** 41 p.

Szakirodalmi szemle. Bibliográfiailag számbaveszi a jelzett időszakban megjelent helyismereti irodalmat, és a tudományos kutatás szempontjából minősíti azokat. Kiemelt fontosságot tulajdonít a helytörténet feldolgozatlan levéltári forrásainak. Névmutatója van

122 Makó az első felszabadult magyar város. Kiad. a Városi Tcs. Makó.

[1. köt.] Makó az első felszabadult magyar város. (Szerk. Tamasi Mihály.) 1969. 278 p.

2. köt. A népi demokratikus forradalom győzelme. (Szerk. Korom Mihály.) 1974. 281 p. 24 t.

[3. köt.] A szocializmus alapjai lera-kásának történetéhez. Szerk. Korom Mihály. 1981. 407 p. 16 t.

Makó 20. századi története, inkább politikai, mint történeti szempontból. 1. köt. Az 1918-1945 közötti baloldali mozgalmak politikai küzdelmei. 2. köt. Az 1944-48 közötti politikai küzdelmek. A kötet értéke a dokumentum-gyűjtemény, ami az első kötet időszakához is kapcsolódik. Névmutató az 1. és 2. kötethez. 3. köt. Az 1949-1962 közötti időszak. Súlypontja a gazdaság és a közigazgatás szocialista átszervezése. Tsz-mozgalom. Témái még: az oktatás, művelődés, sport. Dokumentumok. Névmutató

123 Szolnok 25 éve. Adatok Szolnok város fejlődéséhez. (Szerk. Balázs Andrásné, Barna Gábor, Kaposvári Gyula.) 1-2. Szo. [Damjanich J. Múz.] 1969. 214 p. 65 t., 172 p. 5 t. ill. /Szolnok megyei múzeumi adattár 13-16./

A szerzők forrásmunkaként ajánlják a köteteket. Csak nyomtatásban megjelent adatok. Szolnok 1945-1970 között. 1. köt. Szolnok komplex bemutatása: gazdaság, népesség, infrastruktúra, egészségügy, kultúra. 2. köt. A városban működő vállalatokat, gyárakat, szövetkezeteket, mezőgazdasági termelőszövetkezeteket, közintézményeket mutatja be röviden

124 Átokházától Ásotthalomig. Fejezetek a község történetéből és népéletéből. (Szerk. Juhász Antal, Szécsy György.) Kiad. Község Tcs. Ásotthalom, 1970. 99, XX p. ill.

A Szeged tanyavilágából 1950-ben önállóított település történetének utolsó két évszázadát részletesebben, a korábbiakat nagyon vázlatosan dolgozta fel a tanulmánykötet. A falu kialakulása, gazdasága. Néprajza. Homoki szőlőtermesztés. Földrajzi nevek. A fényképmelléletek főként néprajzi jellegűek

125 BENEDEK Gyula: Tiszapüspöki története. Szo. (Damjanich J. Múz.) 1970. 221 p. ill. fotók /A Damjanich János Múzeum közleményei 25-27./ – Bibliogr. 220-221. p.

A kronológiai szerkezetű fejezetek a kezdetektől 1967-ig tárgyalják a falu történetét. Témakörei: demográfia, közigazgatás, gazdasági élet és birtokviszonyok, közoktatás és közművelődés, történelem

126 Borsod-Abaúj-Zemplén megye története és legújabb kori adattára. Kiad. a Borsod-Abaúj-Zemplén megye Tcs. VB. Mis. 1970. 363, 674 p. ill. – Bibliogr. 351-363. p.

A megyetörténet nagyobbik része az 1945 utáni korszakkal foglalkozik. A fejezetek végén felsorolja a forrásokat. Bibliográfia a megye történetéhez. Az adattári rész településenként közöl összehasonlító statisztikai adatokat a népességről, a földterületről, a lakásátlománnyról és az oktatási intézményekről

127 Az élet megindulása Miskolcon és Borsodban a felszabadulás után. Források Miskolc város és Borsod megye történetéhez. Összeáll. és bev. Beránné Nemes Éva és Román János. (Kiad. a Város Tcs. VB.) Mis. 1970. 493 p.

Levéltári források az 1944. dec. és 1945. ápr. közötti időszakból, a közellátás, a közbiztonság, a gazdasági élet, a közigazgatás, a pártok és a közegészségügy területéről. A közölt iratok időrendes jegyzéke. Önálló hely-, név- és tárgymutató

128 KAZACSAY Ferencné: Borsod-Abaúj-Zemplén megye helyismereti irodalma. (Kiad. a II. Rákóczi Ferenc Megyei Kvt.) Mis. 1970. 80 p. /Bibliográfiai füzetek 6./

Az anyaggyűjtés lezárása: 1969. dec. Érinti, illetve felöleli Abaúj-Torna, Borsod, Borsod-Abaúj-Zemplén, Gömör és Zemplén megyét. A településekre vonatkozó irodalmat a helynevek betűrendjében, ezen belül a szerzők szerint találjuk. Név- és tárgymutató, valamint földrajzi mutatója van

129 (MARTONYI Zoltán-RÉDAI László-TAMASI Mihály): Királyhegyes 125 éve. 1844-1969. A község településének 125. és a tsz-mozgalom 20. évfordulójára [Hmvh.] (Szegedi ny.) **1970.** 100 p.

„Ünnepi kiadvány”, de adatai hasznosíthatók. Feudalizmus kori történet. Földmegváltások. Élet a századfordulón. Háború, forradalom, Tanácsköztársaság, gazdasági válság. Felszabadulás, politikai élet. Tsz-mozgalom

130 MATICS Pál: Adatok Szalkszentmárton történetéhez. Szalkszentmárton. (Községi Tcs.) **1970.** 177 p. 13 t. ill.

A Festetics-uradalom leírása 1821-ből. Szövegkiadás. (26-83.p.) A termelőszövetkezetek megalakulása. Tanácsi igazgatás. Szokások. Követ- és képviselőválasztás. A község Petőfi-hagyományai. (135-158. p.)

131 NAGY József – TÓTH János: Jászberény város története a felszabadulástól napjainkig. Jászberény, Hűtőgépgyár ny. **1970.** 302 p. ill. fotók – Bibliogr. a jegyzetekben

Objektivitásra törekvő munka, amely a korszak kutatói számára támpontokat szolgáltat. Jegyzetapparátusa rendkívül gazdag feldolgozott anyagra utal

132 A nagykállói járás múltja és jelene. (Szerk. Csepelyi Tamás, Ratkó József et. al. Kiad. a Járási Tcs. VB.) Nagykálló, **1970.** 387 p. 22 t. – Bibliogr. 377-386. p.

Tanulmányok. Történeti, családtörténeti (Balog-Semjén nemzetség) néprajzi, névtani, gazdaság- és társadalomtörténeti témákról. Külön dolgozat tárgya Krúdy Gyula és Nagykálló kapcsolata. Az anyag két fő fejezetre oszlik: „A múlt” a 13. századtól az 1940-es évekig, „A jelen” az 1940-es évek elejétől 1969-ig terjed. Elrendezésük kronologikus, azon belül tematikus

133 Szolnoki útikalaúz. (Összeáll. Bors Lajos.) Kiad. a Városi Tcs. VB. Műv. Oszt. Szo. **1970.** 83 p. ill. fotók A város bemutatása egy képzeletbeli séta útvonalán haladva. Majd a közgyűjtemények

(múzeum, könyvtár, levéltár), a művésztelep, a színház, az oktatás és művelődésügy, egészségügy, gyógyfürdők, sportélet és az ipari létesítmények ismertetése. Szolnok város műemlékjegyzékével

134 Tanulmányok Békéscsaba történetéből. (Szerk. Kristó Gyula, Székely Lajos.) [Kiad.] a Város Tcs. Bcs. **1970.** 384. [20] p. 13 t. 2 térk.

Földjének múltja az őskortól a középkorig. A középkori és az újjátelepült Csaba. Urbéri viszonyai 1772-1846. Az 1848-1849. évi forradalom és szabadságharc helyi eseményei. Fejlődése a 18-19. században. Ipara és kereskedelme a gyáripár megindulásáig. Mezőgazdasága az örökváltságtól az első világháborúig (1864-1914). Haan Lajos a történetíró. Gyáripár. Az Áchim András féle parasztmozgalom. A magyar októberi forradalom és a Tanácsköztársaság. Munkásmozgalom a két világháború között. A békéscsabai színeszet. Az Auróra-kör. Képzőművészet. Békéscsaba a felszabadulástól a fordulat évéig. Adattár. Egységes név- és helynévmutató

135 Tápiószecső története a 25 év jegyében. Tápiószecső, 1970. 97 p. 26 fotó PML 176/1.

Honismereti pályázatra készült, 13 szerző készítette. Vázlatos községtörténet az első régészeti emlékektől 1944-ig. Közel 80 oldal foglalkozik az 1944-1970 közötti időszakokkal. Áttekintik a politikai és közigazgatási életet, a gazdasági változásokat, a társadalmi átalakulást és a kulturális fejlődést. A befejező rész a soron következő feladatokat, távlati terveket elemzi

136 TUPI Józsefné: Ceglédbercel története 1970-ig. [Ceglédbercel, **1970.**] 118 p. 16 fotó PMK K. 18.

Történet 1785-ig vázlatosan, 1785-től 1970-ig részletebben. Bőven tárgyalja az 1918/19-es forradalmakat és az utána következő időszak gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális eseményeit, ezen belül legrészletesebben a szövetkezeti mozgalmat. Röviden a falu néprajzi jellegzetességeit is bemutatja

137 CSEPPENTŐ Miklós: Tisza-roff története. Szo. Damjanich J. Múz. **1971.** 311 p. ill. fotók. /A Dam-

janich János Múzeum közleményei 28-30./ – Bibliogr. a jegyzetekben

A fellelhető forrásokból összegyűjtött adatok szintézise. A község földrajzi helyzetének leírását is adja. Különösen az 1945 utáni időszak bemutatása sokoldalú

138 CZÓBOR Kálmánné: Dánszentmiklós története 1945-1970. Dánszentmiklós, 1971. 192 p. 16 fotó PML 31/3

A község két világháború közti vázlatos története. A Nemzeti Bizottság, a községi tanács, a tsz és az állami gazdaság működése. A kommunista párt, az MDP és az MSZMP községi szervezetének vezetői. A gyógyszerár, a kultúrotthon, az iskola, a posta tevékenysége. Röviden leírja életmódjukat és a szokásaikat

139 Hajdúdorog története (Szerk. Komoróczy György. Kiad. a Községi Tcs. VB.) Gyula, 1971. 341 p.

Többszerzős, tudományos igényű település-monográfia. Általános áttekintés a Hajdúságról. Régészeti leletek. Egységes képet ad a mezőgazdaság és az ipar fejlődéséről, a népesedésről, a művelődésügyről, a hajdúvárosi, majd a községi igazgatásról. Jegyzetanyaga jelentős. A végén közlik a földrajzi nevek és a birtokosok jegyzékét

140 Katona István Társaság tanulmányai Kalocsáról. Szerk. Czajtányi István. Írták Bozsó Ferenc, Czajtányi István, Kanyó János, Miklós Kálmánné. Kalocsa, KPV soksz. üzeme. 1971. 321 p. ill. – Bibliogr. a tanulmányok végén

A város monográfiájához készülő tanulmányok témái: Természeti viszonyok. A város történelme. A várost ért elemi csapások. Ipara, kereskedelme, közlekedése, kommunális létesítményei. Egészségügy. A város nevezetes embereinek adattára, pontosan jelölve a gyűjtés forrásait. Fényi Gyula csillagászati és meteorológiai szakirodalmi munkásságának bibliográfiája. A város építészeti emlékei, gazdag irodalomjegyzékkel. Része a szobrok, freskók, festmények, és márványemléktáblák jegyzéke. A 2-7. fejezethez név- és tárgymutató készült

141 Tápé története és néprajza. (Szerk. Juhász Antal.) Kiad. a Község Tcs. Tápé, 1971. 911 p. 2 t. 1 térk. mell.

Legrégebbi magyar falvaink egyike, különösen sajátos a hagyományvilága. A történeti rész feldolgozása, nem egységes, a tudományos alaposság és a szépírói esszé egyaránt fellelhető benne. Részletei: Természeti viszonyok. Történet. Embertan. Néprajza: Társadalom. Anyagi kultúra. Szellemi kultúra. Népnyelv. Tápé az irodalomban. Fehete-fehér és színes képek

142 Az Alföld repertórium. (Összeáll. Sebők Vilma.)

1950-1969. Bp. OSZK KMK-NPI. 1972. 387 p.

1970-1979. Db. Megyei Kvt. 1981. 383 p.

1980-1989. Db. Megyei Kvt. 1990. 297 p.

A Debrecenben megjelenő (1954-ig Építünk címmel kiadott) irodalmi, művelődési és kritikai folyóirat közleményeinek teljes bibliográfiája. Egy időben sok helytörténeti, szociográfiai, néprajzi cikket közölt. A kötetek szerkezeti felépítése azonos: a szerzők betűrendjében, azon belül műfajok szerint, majd a címek alfabetikus rendjében sorolja fel a bibliográfiai leírásokat. Fokozatosan finomodott, de korántsem teljes az összevont tárgy- és földrajzi mutató. Csak a második és harmadik kötetben van könyvészeti leírás. Az első kötet bevezetője a folyóirat addig történetét vázolja

143 Észak-Bácska. Monográfia. (Szerk. Gyenes Antal.) Bp. Mezőgazd. K. 1972. 284 p. 28 t. ill. részben színes fotó

Tanulmányok a bajai járásról. A járás története a kezdetektől a II. világháborúig, majd két fejezetben az 1945. utáni korszak. Néprajz (gazdálkodás, életmód, viselet), szociográfiai tanulmány a bácskai emberekről. A táj bemutatása. Népszerűsítő munka. Irodalomjegyzék és helynévmutató nincs

144 Hajdúhadház múltja és jelene. Szerk. Komoróczy György. [Kiad. a] Megyei Lev., (Községi Tcs.) Gyula, 1972. 475 p.

Tanulmánygyűjtemény, levéltári források alapján. Fejezetei: A hajdúk letelepítése előtti idők. Népeség és a gazdasági helyzet a hajdúkorban. Művelődés és népelet. A közigazgatás fejlődése. A függelékben a település földrajzi neveit közlik, majd egy 1780-as körlevelet a cselédbékekről és kimutatást az intézmények vezető személyeiről. Mutatója nincs

145 A helytörténetírás levéltári forrásai. Db.

1. 1848-ig. (Kiad. a Déri Múzeum Baráti Köre.) 1972. 550 p.

2. 1848-1944. (Kiad. a Déri Múzeum Baráti Köre.) 1972. 721 p.

3. 1944-1971. [Kiad. a] Hajdú-Bihar Megyei Lev. 1976. 529 p.

A Hajdú-Bihar Megyei Levéltár iratanyagának részletes ismertető kalauza. Szerkezete az egyes köteteken belül a levéltárban alkalmazott nyilvántartási rendszert követi. A levéltári egységek és a belső segédletek leírásán túl az iratképző szervek történetével is megismertet. Az első kötet függeléke helynevek szerint is felsorolja a levéltári jelzeteket. Mindhárom kötetben található szöveges bibliográfiai tájékoztató, továbbá összevont név-, tárgy- és földrajzi mutató

146 Józsa nagyközség 100 éve. 1872-1972. Szerk. Szűcs Ernő. (Kiad. a Nagyközs. Tcs. VB.) Db. 1972. 192 p.

Négy tanulmány kronológiai rendben tekint át a település fejlődését: Az Árpád-kortól 1872-ig. A közigazgatás története. A gazdaság- és társadalomtörténet 1950-ig, végül 1950-1971-ig. A kötet végén a képviselőtestület névsora 1881-1971-ig. Mutatója nincs

147 SIMONFFY Ferenc: Adatok Székkutas jelenéből és múltjából. Történelmi megemlékezés a volt vásárhelyi „Nagypusztáról”. Kiad. az Új Élet Termelőszövetkezet. Székkutas, [1972.] 198 p. 6 t. 6 térk. Történeti múlt. Természeti viszonyok. Gazdálkodás. Életkörülmények. Kultúra. Igazgatás. Egészségügy. Népeség. Mezőgazdaság. A szocialista „mintafalu”

148 SZINCSEK György – LUGOSI Mátyás: Tótkomlós negyedszázados története. 1944-1970. (Kiad.) a Nagyközség Tcs. Tótkomlós, 1972. 113 p. ill. 8 t. – Bibliogr. 105-113 p.

A község gazdasága, társadalma a két világháború között. Haladó forradalmi-kommunista hagyományai, erői a harmincas évektől a felszabadulásig. A felszabadulástól a fordulat évéig. A szocializmus építésének időszaka. Községfejlesztés. Statisztika. Fotókkal

149. Tanulmányok Sarkad múltjából. Szerk. Komoróczy György. (Kiad. a Nagyközség Tcs. VB.) Sarkad, 1972. 544 p. 22 t. – Bibliogr. 536-544 p.

Település, gazdálkodás, társadalom A közigazgatás szervezete 1944-ig és a felszabadulás után. Agrárfejlődés és agrárviszonyok. Állattartás a 19-20. században. Munkásmozgalom történet 1970-ig. Népesedés. Művelődés. Népelet. Fotókkal

150 Hajdú-bihari történelmi olvasókönyv. (Szerk. Komoróczy György. Kiad. a m. Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. 1973. 411 p. 6 t.

Honismereti szakkörök és iskolák számára készült. A középiskolai tankönyvek anyagához és tanrendjéhez igazodik. Szerkesztési elve az időrend. A témákat sokféle típusú levéltári irat szemlélteti eredeti szöveggel vagy fordításban. Minden fejezet élén történeti bevezető és a vonatkozó időszak szakirodalmáról tájékoztató bibliográfia van. Összevont tárgy- és névmutató zárja

151 Hajdúböszörmény története. (Szerk. Szendrey István. Kiad. a Városi Tcs.) Hajdúböszörmény, 1973. 587 p.

Többszerzős városmonográfia. A térség gazdaság régészeti leletanyagának és a levéltári forrásoknak a segítségével nyomon követi a település történetét az őskortól – a népvándorlason, a honfoglaláson és a hajdúk letelepítésén át – napjainkig. Vizsgálja a település közigazgatásának létrejöttét, a népeség alakulását, a városigazgatást, a mezőgazdaságot, az agrártársadalom szerkezetét, az ipart és a kereskedelmet, valamint a művelődés

fejlődését. Irodalmi hivatkozások a lapalji jegyzetekben. Műtatója nincs

152 Hajdúnánás története. (Szerk. Rácz István. Kiad. a Városi Tcs.) Hajdúnánás, 1973. 475 p. – Bibliogr. 467–473. p.

Többszerzős monográfia. A korábbi feldolgozások hasznosítása mellett újabb alapkutatásokat is végeztek. Időrendben tárgyalják az egyes témákat, igazodva a helyi sajátosságokhoz. Középpontban a gazdasági-társadalmi kérdések állnak. Külön fejezet: a település földrajzi előfeltételei és adottságai, a népesség, az egyház- és művelődéstörténet, a néphagyomány. A Függelékben történeti és néprajzi forrásszemelvények. Gazdag a kép- és térképanyaga. Műtatója nincs

153 HUBAY László – KLUGER Lászlóné: Borsod-Abaúj-Zemplén megye helyismereti bibliográfiája 1965–1970. Mis. 1973. 217–331. p. /Klly. Borsodi történelmi évkönyv 1973./

Az első részben a cikkek – kivétel a napilapok –, a második részben a könyvek és a könyvrészletek leírását találjuk, tételszámmal ellátva a szerzők, illetve ha szerző nincs, a címek betűrendjében. A keresést egységes hely-, név- és tárgymutató segíti

154 IMPLÓM József: Gyula város története (1214–1972.) Kiad. a Városi Tcs. 2. kiad. Gyula, 1973. 83 p. 6 t. 1. kiad. 1214–1964. Gyula, 1968.

Az őskortól Gyulamonostorig, 1214-ig. A középkori Gyula, 1214–1476. Nagygyula, 1476–1552. Véggyula, 1552–1566. A török Gyula, 1566–1695. Kamarai birtok, 1695–1720. A földesúri város, 1720–1848. A forradalom és a szabadságharc, 1848–1849. A feudálkapitalista világ, 1849–1918. A Tanácsköztársaság, 1919. A Horthy-korszak, 1920–1944. A népi demokratikus korszaka 1944-től. Név- és tárgymutató. Fotókkal

155 Kecskemét. ([Írta] munkaközösség. Vez. Heltai Nándor. Bp.) Panoráma. [1973.] 186 p. ill. /[Útikönyvek.]

Természeti környezet. Történeti vázlat. Városszerkezet, városkép. Gazdaság: ipar, mező-

gazdaság. Kulturális élet és intézményei. Séták a városban. Kecskemét-környéki kirándulások

156 KOROMPAINÉ SZALACSI RÁCZ Mária: Hajdú-Bihar megye sajtóbibliográfiája 1843–1970. Kiad. a KLTE Könyvtára. Db. 1973. 460 p.

A gyűjtés kiterjed a napilapokra, hetilapokra, a havonta, negyedévenként és szabálytalan időközönként megjelenő peridokumokra, valamint az alkalmi újságokra. A történelmi Bihar megye – ma Romániához tartozó – városainak sajtótermékeit is feldolgozza. Szerkezete betűrendes. Bibliográfiai leírásai pontosak és részletezőek. Lelöhelyadatai az OSZK és két debreceni nagykönyvtár állományát tükrözik. Műtatóapparátusa: hely- és időrendi, szakmutató, kiadók, szerkesztők névműtatója, nyomdai mutató, nyomdák telephely szerint, idegennyelvű sajtótermékek jegyzéke

Újabb helyismereti periodikumok:

Debreceni Szemle (1981–1989)

Debreceni Szemle (1993–)

Debrecen (hetilap 1986. ápr. 5. – 1989. jún. 3.)

Úton (hetilap: 1989. márc. 15–1990. febr. -ig; napilap: 1990. febr. 15–1990. febr. 27 -ig; hetilap: 1990. márc. 8. – 1990. szept. 28 -ig)

Debreceni Krónia (napilap 1990. máj. 5. – 1990. jún. 20 -ig; hetilap: 1990. júl. 6. – 1990. nov.)

157 Mezőberény története. (Szerk. Szabó Ferenc. Bev. Zolnai László.) Kiad. a Nagyközség Tcs. 1–2. köt. Mezőberény, 1973. 568 p. 35 t. ill.; 437 p. 49 t. ill. – Bibliogr. a jegyzetekben

1. köt. A város története a kezdetektől. 2. köt. A régi gimnázium története. Petőfi Mezőberényben. Egykorú adatok és a szájhagyomány tükrében. Orlai-Petrics Soma és Mezőberény. A művelődés intézményei. Sporttörténetének vázlata. Néprajza. Fotókkal

158 Tiszatáj 1947–1972. Repertórium. Összeáll. Reguli Ernő. (Kiad. a Csongrád m. Lapkiadó V.) Sze. 1973. 314 p.

A 25 év teljes címanyagát tartalmazza, az illusztrációkat is. Tematikusan rendezi a számozott tételeket. Műtatók: névműtató, földrajzi nevek, folyóiratok, újságok, antológiák, a munkatársak álnevei, rejtjelei

159 Vésztfő története. (Szerk. Szabó Ferenc.) [Kiad.] a Nagyközségi Tcs. Vésztfő, 1973. 546 p. 35 t. – Bibliogr. a fejezetek végén

Vésztfő és környéke természeti földrajza. Története. A közoktatás és közművelődés. Gazdaság földrajza. Határának és belterületének földrajzi nevei. Hagyományos földművelés. Népi állattartása. Vésztfő lakosságának antropológiai vizsgálata

160 BÁLINTNÉ HEGYESI Júlia: Szolnok helyismereti bibliográfiája. 1-2. Szó. Verseyhy F. m. Kvt. 1974-1979. 7, 310, 164 p. /A Verseyhy Ferenc Megyei Könyvtár bibliográfiái./ Válogatott. Az autopszia útján végzett anyaggyűjtés forrásai: a város közgyűjteményei és az MSZMP megyei Bizottságának Archivuma. A kötetek feltüntetik a dokumentum lelőhelyét is. Szerkezete tematikus, azon belül időrendi. Név- és tárgymutató segíti a keresést. Hiányosságai ellenére alap tájékoztató eszköz, mivel azóta sem készült újabb Szolnok bibliográfia

161 Békés megye sajtóbibliográfiája. 1855-1973. (Összeáll. a Megyei Könyvtár munkaközössége, vez. Kovács Mária. Kiad. a Megyei Tcs. VB. Műv. Oszt.) Bcs. 1974. 365 p. 12 t.

438 Békés megyében megjelenő időszaki kiadvány leírása. Az adatgyűjtés lezárva: 1973. dec. 31. Részletes lelőhelyjegyzéket is közöl. Mutatók: Név-, földrajzi (a helységnév után nyomdák, kiadók, kiadványok), tárgymutató, időrendi mutató. Fotókkal

Újabb helyismereti periodikumok:

Napóra. Irodalmi, művészeti és népiismereti folyóirat (Bcs. 1990-)

Sodrás. A Kőrösvidéki Irodalmi Társaság lapja (Gyula 1992-)

Bárka. Irodalmi és művészeti folyóirat (Bcs. 1993-)

A Nap. Békés megyei napilap (Bcs. Ind.: 1994. máj. 9.)

Cím 1994. szept. 1: Békés Megyei Nap

162 (BOROS Pál): Pest megye történelmi irodalmának ajánló bibliográfiája. Kiad. a Pest m. Kvt. Bp. 1974. 341 p.

Az 1950 utáni Pest megyével foglalkozó könyvek, könyvrészletek és folyóiratközlémények. Számos kéziratjellegű összeállítás, és – különösen a kisebb településekre vonatkozó – krónika szerepel benne. Az 1572 bibliográfiai tételből 676 az egész Pest megyéről, 898 a megye egyes településeiről szól. Szerkezete is így tagolódik. Szükség szerint annotál. Névmutatója van

163 A Csongrád megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1843-1970. Összeáll. Kárász József. Sze. (Szegedi ny.) 1974. 209 p. 4 t. /Somo gyi-könyvtár kiadványai 15./

Kőszegfalvi Ferenc: Pótlások a megyei sajtóbibliográfiához = Csongrád Megyei Könyvtáros 1983. 1-2.sz. 8-11. p. és 1985. 3-4.sz. 186-192.p.

Az 1950-ben szervezett Csongrád megye időszaki kiadványainak betűrendes bibliográfiája, lelőhelyjegyzékkel. Helyet kaptak a Szegeden megyei jelleggel készült periodikumok is. Mutatói: személynevek, szakmutató, időrendi, megjelenési helyek mutatója a nyomdák, kiadók és kiadványok fősorolásával

164 CSORBA Csaba: A régi Sárrét világa. (Bibliográfia.) (Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Műv. Oszt.) Bcs. 1974. 226 p. 1 térk.

Településtörténeti és néprajzi bibliográfia, általános helyismereti segédletként is használható. A békés-bihari Sárrét 34 településével foglalkozó nyomtatott és kéziratok dokumentumokat tárja fel az 1000-1900-ig terjedő tárgydőben. 15 fejezetre tagolódik, másodlagos rendezővel is tematikus. Szükség szerint annotálja a tételeket. Külön helynév- és tárgymutatója van

165 Elek története. Emlékkönyv Elek felszabadulásának 30 éves és újjászületésének 250. évfordulójára. (Szerk. Csipes Antal.) [Kiad.] Nagyközs. Tcs. Elek, 1974. 127 p. – Bibliogr. a fejezetek végén

Természeti és földrajzi viszonyai. Története az újraterelítés előtt. Története 1724-1948 között. Kommunális fejlődése 1950-1973 között. Mezőgazdasága a szocialista időszakban. Jelentősebb üzemek. A lakosságra vonatkozó fontosabb adatok. Jegyzetek

166 ERDÉSZ Sándor: Nyírség. Bp. Gondolat. 1974. 313 p. ill. fotók 16 t. – Bibliogr. 305–311. p.

A táj részletes néprajza. A bevezetőben természetföldrajzát, növény- és állatvilágát, a bántorligeti természetvédelmi területet és a kállosemjéni Nagymohos tavat ismerteti. Kitér a Nyírség nevének eredetére. Tárgyalja a táj gazdálkodását, táplálkozási- és építkezési szokásait, népviseletét, díszítőművészetét, népköltészetét, hitvilágát, népszokásait. Tárgyideje a kezdetektől az 1960-as évek végéig terjed

167 FEKETE János: Kiskunfélegyháza településfejlődése és utcaneveinek története. [Közread. a] Városi Tcs. (Kiskunfélegyháza), 1974. 167 p. ill. 1 térk. – Bibliogr. 142–144. p.

Rövid településtörténet. Betűrendben szerkesztett utca-tér névtörténet. Névtudományi vizsgálatokkal nem foglalkozik. A mellékletben utcajegyzékek az 1850, 1910, 1929-es évekből. Az utcák, terek névmutatója az 1972-es állapotot tükrözi

168 GYÖRE Pál: Adalékok Abony történetéből a ceglédi járás községeinek krónikájához. Abony, Soksz. 1974. 91 lev.

A község nevének eredete. Földrajzi leírása. A településszerkezet. A falu története 1974-ig. Sport és egészségügy

169 Hajdúböszörményi tükör. Válogatás a Hajdúböszörményi Hírlap öt évfolyamának írásából. 1969–1974. (Vál. és szerk. Székelyhidi Ágoston. A várostörténeti eseményeket összeáll. Nyakas Miklós. A szerzői névsort készítette Nagy Éva, Rácz Zsigmond. Kiad. a Városi Tcs.) Db. – Hajdúböszörmény, 1974. 266 p. Válogatott cikkgyűjtemény a kéthetente megjelenő városi lap közleményeiből, tematikus csoportosításban. Mutatója nincs

170 Harminc éve szabadult fel megyénk. 1944–1974. (Összeáll. Kluger Lászlóné, Hubay Ágnes.) Mis. II. Rákóczi F. m. kv. 1974. 82 p. 6 t.

Bibliográfia és eseménynaptár a helységek betűrendjében és a felszabadulás időrendjében. Felszabadulási emlékművek, emléktáblák. Szöveggyűjtemény a Szabad Magyarország korabeli számaiból. Reprodukciók: a MOKAN Komité röplapjai

171 Hódmezővásárhely jelesei. Életrajzi kislexikon. (Szerk. Bíró József.) Hmvh. (Szegedi ny.) 1974. 61 p. ill.

A 115 rövid, vázlatos életrajz adatai között sok a pontatlan, a hiányzó. A főbb művek felsorolása, az irodalom hiányos. A kiegészítéseket, pótlásokat, helyesbítéseket a Csongrád Megyei Hírlap vásárhelyi kiadása adta közre folyamatosan, az 1993-as Jeles vásárhelyiek c. gyűjtemény első variánsának anyagával, 1988. október 4-től 1989. márc. 31-ig

172 Karcag várostörténeti tanulmányok. (Szerk. Bellon Tibor, Kaposvári Gyula.) Karcag, [Györffy I. Nagykun Múz.] 1974. 164 p. 6 t. ill. /Nagykunsági füzetek 1./ – Bibliogr. a tanulmányok végén

A Karcagon, 1971 őszén rendezett Tudományos és Kulturális Hetek keretében elhangzott urbanisztikai témájú előadások gyűjteménye. – Karcag ipartörténete és településtörténete a 20. századig. A Nagykunság és Karcag a középkorban. A Nagykunság vizsgálata a régészet, nyelvészet, népi építészet és tanyakérdés szempontjából

173 KARSAI Ferenc: Jánoshalma története az őskortól 1849-ig. [Jánoshalma], (Petőfi ny. Ke.) 1974. 131 p. 8 t. – Bibliogr. 128–129. p.

Régészeti leletek a község határában. Története a honfoglalástól a vidék elnéptelenedéséig. Újratelepítés, jobbágys viszony, földesúri hatalom. Társadalmi rétegződés. Gazdasági élet. Közigazgatás. Kultúra, iskolázás. Népmozgalom. Egészségügy. Részvétel a szabadságharcban. Levéltári forrásokat és történeti feldolgozásokat egyaránt felhasznált

174 PÉTER László: Szeged utcanevei. Kiad. a Város Tcs. Sze. 1974. 390 p. 8 t. 1 térk. mell. – Bibliogr. 97–99., 375–378. p.

Áttekintés a névadási szokásokról. Névtani csoportok elemzése (személynevek, eseménnyek, nevezetességek, földrajzi nevek). Utcanévrendezés. Városrészek, telepek, terek, közők, sorok, udvarok neveit is besorolja. Nem tartalmazza az 1973-ban Szegedhez kapcsolt, korábban önálló falvak neveit. Szerkesztése, utalórendszere nagyon jól szolgálja a használatot. Utcanévtár betűrendben

175 Polgár története. (Szerk. Benicsik János. Kiad. a Nagyközs. Tcs.) **Polgár, 1974. 543 p. 31 t.**

Többszerzős településmonográfia. A történeti tanulmányok a régészeti adatokon alapuló népvándorlaskor, a tatárjárás, a hajdúk letelepedése, a jobbágyszabadtatás, a paraszti közösségek gazdasági tevékenysége, az I. világháború, a két világháború közötti évek, a II. világháború és a forradalmak, valamint a szocialista fejlődés történéseit tárgyalják. Sok fotót közöl. Név- és helynévmutatója van. A függelékben eredeti történeti dokumentumok. Ehhez külön helynévmutató és tárgymutató készült

176 TÓTH Endre: A Tisza- és Zagyva- völgy történelméhez. [Kiad. a Nagyközs. Tcs. VB. Mis. 1974. 389 p. 61 t.]

Mándok nagyközség története a legrégebbi időktől napjainkig. A feldolgozás a jelen felé haladva bővül, a kapitalizmus-kori gazdaság és társadalom, valamint a jelen viszonyainak áttekintése a mű több, mint felét adja. Függelékben: kronológia, az egykori birtokosok családfái, idézetek a községre vonatkozóan más művekből, népességstatisztika

177 Bagosi krónika. Helytörténeti és néprajzi antológia a község felszabadulásának 30. évfordulójára. Szerk. Dankó Imre. Kiad. a Község Tcs. Hajdúbagos, 1975. 137 p.

Tanulmányok. Nem rendszeres áttekintés, inkább csak adalékok a község fejlődéséről, fontosabb eseményeiről, a népi hagyományokról és a kultúráról. A feldolgozott irodalomra és a forrásokra a lapjai jegyzetekben hivatkoznak. Mutatója nincs

178 BELLA István: Kondoros száz esztendeje. (1875-1975.) [Kiad. a Nagyközs. Tcs. Kondoros, 1975. 159 p. ill. – Bibliogr. 136-149. p.]

Természeti földrajza. Története az újratelepítésig (1875-ig), majd 1875-1919. A Horthy-korszak. Az utóbbi 30 esztendő. Mezőgazdaság. A Kondorosi csárda. Fotókkal

179 BÉNYEI Miklós: Hajdú-Biharban történt 1968-1974. (Kiad. a Megyei Kvt.) Db. 1975. 393 p.

Kronológiai adattár. Egy rejtetten megjelent kurrens eseménynapló kumulációja, kiegészítve az 1968-as anyaggal. A fontosabb, dátumszerűen rögzíthető események, elsődlegesen a politikai vagy közélet, a gazdaság és a művelődésügy területéről. Regisztrálja a megyében lezajlott országos rendezvényeket is. Az adatok túlnyomó többsége a helyi napilapból való, ezért az információk forrását nem közli. Sorszámozott, az összevont személynév-, helynév- és tárgymutató és számokra utal

180 (BÉNYEI Miklós): Helyismereti művek. Ajánló jegyzék Hajdú-Bihar megye könyvtárai számára. (Kiad. a Megyei Kvt.) Db. 1975. 66 p.

Állománygyarapítási tanácsadó és tájékoztatói segédlet. A jelenlegi Hajdú-Bihar megye egészével, illetve egy-egy tájegységével vagy korábban közigazgatásilag elkülönülő területével foglalkozó munkák és az egyes helységek, járásokra vonatkozó információkat tartalmazó művek – Debrecen kivételével. Tematikailag átfogó. Elrendezése elsődlegesen topografikus, a településeket betűrendbe sorolja. Leírásai egyszerűsítettek. Mutatója nincs

181 Besenýőtelek története. Írták: Bölcsény Gábor, Bozsik Árpád et. al. Eger, (Heves m. ny.) 1975. 82 p. 8 t. ill.

A község története, nevének eredete, néphagyományai, népszokásai, népi kultúrája. Táblázataiban az 1970 évi népszámlálás, ill. a községi törzskönyv 1970-1973. évi statisztikai adatai. Fotókkal gazdagon illusztrált

182 Csengeri krónika. Néprajz- és helytörténeti antológia Molnár József 70. születésnapjára. Szerk. Dankó Imre. Kiad. a Nagyközs. Tcs. Csenger, 1975. 353 p. ill. fotó

Tanulmányok. Tárgykörök: településtörténet, településföldrajz, névtimológia, gazdaság, családtörténet (Báthori-család, Gutke-

led-nemzetség) és néprajz. Szatmár vármegyére vonatkozó átfogó, vagy egy-egy tájegységet érintő (Szamos-vidék, Ecsedi-láp), ill. az egykori csengeri járás egyéb településeire vonatkozó dolgozatok is. Így: Fehérgyarmat, Matolcs, Újtikos, Panyola, Tyukod. Tanulmányt közöl Molnár József Csenger-kutatóról, György Lajos naplóiról, a szatmári Petőfi-hagyományokról, Móricz Zsigmondról, a Szamosháti Szótárról és a Szatmár Múzeum történetéről

183 A debreceni Néplap repertórium. 1944. nov. 15-1945. ápr. 6. (Összeáll. Király László, Tóth Ferencné. Kiad. a Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára.) Db. 1975. XI, 101 p. 6 t. /Tiszántúli időszaki kiadványok repertóriumai 1./

Az indulástól az Ideiglenes Nemzeti Kormány elköltözéséig. E néhány hónapban az újság a felszabadított országrész legfontosabb orgánuma volt. Teljességre törekvő: minden közleményt, híradást, még az apróhirdetéseket is regisztrálja. Csoportosítása tematikus, ezen belül időrendi. Kiemelt csoportok az Ideiglenes Nemzetgyűlés és a Kormány kiáltványai, rendeletei, továbbá a földreformmal kapcsolatos írások. A több témával foglalkozó cikkeket minden megfelelő helyre besorolja. Összevont név- és helymutatója van

184 A Debreczeni Képes Kalendárium repertóriumai, szakrendi, név- és tárgymutatója (1901-1948). (Szerk. Veress Gézané, Lengyel Imre.) [Kiad. a] KLTE Könyvtára. Db. 1975. 99 p. /Tiszántúli időszaki kiadványok repertóriumai 4./

A Kalendárium tudományos és kortörténeti jelentőségű. Három részből áll: naptár, ismeretterjesztő és szépirodalmi rész, címtár. A repertórium mutatójában csak az ismeretterjesztő és szépirodalmi rész adatai szerepelnek. Első része tükörképe a kalendárium tartalmának: a közlemények megjelenésük sorrendjében követik egymást. Név- és tárgymutató mellett szakrendi mutatója is van. A szerzők álneveinek feloldása a függelékben

185 Doboz község 900 esztendeje. Adatok a község történetéből, kül-

nös tekintettel a felszabadulást követő 30 évre. Összeáll. Marsi László. Doboz, [K.n.] 1975. 118 p.

Doboz helynév eredete. A község területe, fel- színe. A letelepedés körülményei. Birtokviszonyok. Népeség, gazdálkodás, ipar, kereskedelem a feudalizmus korában. Jobbágy- és földmunkásmozgalmak 1920-ig. A Horthy-korszak utolsó évtizede. A felszabadulás és a népi demokratikus fejlődés. Közigazgatási apparátus. Mezőgazdasági munka, a két földreform. A közművelődés helyzete. Jegyzetek

186 Dokumentumok Kecskemét történetéből. 1. 1944. okt. 31-1945. máj.8. Az anyagot gyűjt., összeáll. és jegyz. Iványosi-Szabó Tibor. (Előszó: Gódor József. [Közread. a.] Város Tcs. VB.) Ke. 1975. 273 p. 11 t. ill. A tárgyidőszakban keletkezett levéltári iratok, helyi hírlapok közleményei. Szerkezete időrendi, az iratközlés szabályai szerint. Személynévmutatója és részletes tárgymutatója van. Mindkettő a dokumentumok sorszáma utal

187 Hajdúszoboszló monográfiája. (Szerk. Dankó Imre. Kiad. a Városi Tcs.) Hajdúszoboszló, 1975. 847 p. 8 térk. – Bibliogr. 753-848. p.

Településmonográfia az i.e. III. századtól 1973-ig. Tárgyalja a település természeti viszonyait, régészeti, gazdasági, társadalmi múltját, művelődéstörténetét és általában a hajdúk történelmét. Bemutatja jeles személyiségeit. Gazdag jegyzetapparátussal. Szakrendi bibliográfiája az önálló műveket, folyóirat- és hírlapcikkeket, térképeket, kisnyomtatványokat, kéziratokat tárja fel. Fotók, térképek, grafikák illusztrálják. Mutatói nincsenek

188 ILLYÉS Bálint: Kiskunsági krónika. A Felső-Kiskunság vázlatos története 1745-ig. Kunszentmiklós, (Nagyközs. Tcs.) 1975. 179 p. 4 t. – Bibliogr. 177-179. p.

Fülöpszállás, Jakabszállás, Kerekegyháza, Szabadszállás, Kunszentmiklós, Szank, Orgovány története a középkortól az 1745. évi redemptióig. Folytatásának tekinthető a „Kedves kis hazánk...” Kunszentmiklós a re-

demptiótól századunkig című munka. Jegyzetekkel. Eredeti oklevelek, térképek fotóival

189 KŐHEGYI Mihály – SOLY-MOSNÉ GÖLDNER Márta: Madaras története az őskortól az újratelepítés befejezéséig. (1810.) Baja, Türr I. Múz. **1975.** 110 p. /A bajai Türr István Múzeum kiadványai 22./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Az őskortól a törökkorig. Vidékünk a török korban. Buda visszavételétől 1751-ig. A falu betelepítése. Az anyakönyvek elemzése nemzetiségi szempontból. Családnevek 1787-1810 között

190 Könyvek Hajdú-Bihar megyéről 1945-1974. Ajánló bibliográfia. (Szerk. Bényei Miklós. Kiad. a Megyei Kvt., Városi Kvt.) Db. **1975.** 138 p.

Válogatott, annotált helyismereti bibliográfia. 124 önálló kiadványt ismertet azzal a céllal, hogy felhívja rájuk az olvasók, honismereti aktivisták, könyvtárosok figyelmét. Leírásai részletesek. A szignált ismertetések a könyvek jellegéről, tartalmáról és felhasználhatóságáról tájékoztatnak. Szerkezete tematikus. A helyi személyek életrajzai külön csoportot alkotnak. Külön-külön szerzői név-, tárgy- és földrajzi mutató egészíti ki

191 SOÓS Imre: Heves megye közséjei. (1.) 1867-ig. [Közread. a] Heves m. Lev. Eger, **1975.** 544 p. 8 t. – Bibliogr. 526-529. p.

Belső borítón Heves megye térképe az 1855, 1970. évekből

A mai Heves megye 1867-ig önálló közséjeinek története. Függelékként: szómagyarázatok, az egyes községek pecsétnyomatai

192 SZABÓ Endre: Dombrád harminc éve. 1944-1974. (Szerk. Filep János.) Kiad. a Nagyközs. Pártbiz. és Közös Tcs. [Nyh. Soksz. **1975?**] 138 p.

Településtörténet. 1870-től 1944-igis ad rövid településföldrajzi, társadalom- és gazdaságtörténeti áttekintést. A hangsúly a társadalom- és gazdaságtörténeten van. Külön fejezetet szenteltek a község politikai életének,

párt- és tömegmozgalmainak. Ideológiai szempontból elavult

193 Szolnok város fejlődése 1945-1975. (Összeáll. a Városi Tcs. VB. Terv- és Munkaügyi Oszt.) Szo. [Városi Tcs. VB.] **1975.** 94 p. 35 t. ill. fotók

Statisztikai adatokkal, táblázatokkal bőven illusztrált, hivatalos használatra készült. Az érintett témakörök: történelem, demográfia, gazdasági szerkezet, munkaerőhelyzet, ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, közlekedés, lakáshelyzet, közműellátottság, településegészségügyi szolgáltatás, közoktatás, kultúra, egészségügyi és szociális ellátás, közélet

194 Szolnok város története. (Szerk. Kaposvári Gyula, Mészáros Ferenc.) 1. Szo. Szolnok m. Lapkiadó V. **1975.** 251 p. 13 t. ill. fotók

Tanulmányok. Az őskortól a második világháború végéig mutatják be kronológikus rendben Szolnok történetét, gazdasági, kulturális életét, népességi viszonyait. A város történetéről 1945 óta ez az egyetlen monográfia jelent meg. A végén képmelléklet

195 Tanulmányok a 700 éves Dabas történetéből. 1270-1970. Szerk.: Petri Edit, Torzsa István. Kiad. a Nagyközs. Tcs. Dabas, **1975.** 364 p. 9 t.

Külön fejezet műemlékeiről és kulturális életéről (1945-1970.)

196 Vártúrák kalauza. Észak-magyarországi, alföldi várak és vártúra-útvonalak. (Szerk. Dely Károly.) 2. jav. kiad. Bp. Sport. K. **1975.** 374 p. 12 t.

Ismerteti Pest, Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Bács-Kiskun, Békés, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár és Csongrád megyék várainak történetét, megközelítésének módjait, a kirándulási lehetőségeket, szálláshelyeket. Közli a településekkel, objektummal foglalkozó irodalmat. Összevont tárgy- és helynévmutatója van

197 A 600 éves Tarnaméra. Szerk. Galánfi László. Kiad. a Hazafias

Népfront Községi Biz. Tarnaméra, **1976.** 96 p. 3 t. ill.

Községtörténet. A környék természeti földrajza. Története a kezdetektől – 1970-ig. A lakosság életmódja a századforduló idején

198 ARATÓ Antal – SZÁSZ Andrásné: A Szolnok megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája (1868–1972.) (Szerk. Szurmay Ernő.) Szo. Verseghy F. m. Kvt. **1976.** 232 p. 16 t. ill.

Szerkezete: Tételszámozott, szabványos leírásait betűrendbe sorolták. Megadják a periodikumok leőhelyeit. Mutatói a tételszámokra utalnak: időrendi; kiadók, kiadványok és nyomdák településenként; intézmények, pártok, személyek és szervezetek; tárgymutató Újabb helyismereti periodikumok:

Berényi Kármentő. A Jászberényi Városvédő és Szépítő Egyesület lapja (Jászberény 1994-) Honismereti Hírek. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Honismereti Egyesület tájékoztatója (Szo. 1991-)

199 BÁLINTNÉ HEGYESI Júlia – SELMECZINÉ PÜSKI Anikó: A Jászkunság repertórium 1954–1974. (Szerk. Kaposvári Gyula, Szurmay Ernő.) Szo. Verseghy F. m. Kvt. **1976.** XVIII, 157 p.

Minden közleményt és illusztrációt feldolgoz. Tematikusan, azon belül időrendben követik egymást a tételek. Összevont név-, földrajzi-, tárgy- és intézménymutatója van

200 Békéscsaba földrajza. Szerk. Tóth József. [Közread. a] Városi Tcs. Bcs. **1976.** 541 p. ill. – Bibliogr. 537–541. p.

A földtörténeti áttekintéssel induló kézikönyv a város földrajzát a tudományág minden vonatkozásában felöleli, elvégzi a városfejlesztés földrajzi alapozását. Jól összeállított adat-sorok, széleskörű szakirodalmi tájékoztató, szemléletes és kiválóan megrajzolt ábrák

201 HAJDÓK Imre – KŐHEGYI Mihály: Nagybaracska földrajza és története 1848-ig. Baja, (Petőfi ny. Kalocsa.) **1976.** 280 p. ill. /Bajai dolgozatok 2./

Természeti földrajz. Éghajlat. Vízrajz. Növény- és állatvilág. Településföldrajz. Történelem. Népeség. Mezőgazdaság, jobbágyterhek. Társadalom. A felhasznált szakirodalom a Jegyzetekben. A függelékben a község 1828. évi összeírása

202 ILLYÉS Bálint: „Kedves kis hazánk...” Kunszentmiklós a redemptiótól századunkig. [Kunszentmiklós, Községi Tcs. **1976.**] 298 p. 32 t. ill. – Bibliogr. 293–296. p.

Fejezeteinek sorrendje kissé szokatlanul az Egyetemes Tizedes Osztályozás szerint alakult. A témára legjellemzőbb dokumentumok alapján, bőségesen idézve szövegüket, igyekszik sokoldalúan bemutatni a települést. A végén oklevelek és térképek fotói

203 (NAGY-PÁL István): Soltvadkert. 1376–1976. (Kiad. a Nagyközs. Tcs. Soltvadkert), [**1976?**] 199 p. 1 térk. – Bibliogr. a jegyzetekben

Az Orczy Levéltárban és a Pest megyei Levéltárban, valamint a községben összegyűjtött adatok alapján. Főbb fejezetei: A mostani települést megelőző évszázadok. A mai község kialakulása. A 19. század. A község fejlődése 1870 után. A mellékletben a dokumentumok, népszámlálási kimutatások, összeírások, az első világháborúban elesettek névsora

204 Tanulmányok Kistelek történetéből és népeletéből. (Szerk. Juhász Antal.) Kiad. a Nagyközs. Tcs. Kistelek, **1976.** 554 p. 11 t. – Bibliogr. a lábjejezetekben

Természeti viszonyok. Története 1848-ig. Gazdaság, társadalom, politikai élet a kiegyezéstől az I. világháború végéig. Egyesületek. Földreform. Szövetkezetek. Állategészségügy. Oktatás, művelődés. Tanyai élet. Állattartás. Ünnepi szokások. Népi gyógy módok. Kézművesség. Jó fotók. Tárgymutató

205 ANTAL Domokosné: Kocsér története. Fejezetek a százéves község múltjából és jelenéből. Munkatárs: Utassy Miklós. Kiad. az Új Élet és a Petőfi MGTSz. Kocsér, **1977.** 454 p. 16 t. 2 térk.

A község múltja 1877-ig. Története a kapitalizmus korában 1877–1944. A felszabadulás-

tól a századik évfordulóig, 1944-1977. Főként az utolsó évtizedekkel foglalkozik. Névmutató. Fényképmelléletek

206 BÉL Mátyás: Pest megyéről. (Készült a *Notitia Hungariae...* című latin nyelvű eredeti alapján. Ford. Szabó Béla. Jegyz. Pintér Emilné. Kiad. a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága.) Szentendre, 1977. 178 p. 4 térk. /Pest megyei múzeumi füzetek 10./

A török hódoltság utáni állapotok. Az egyik főforrás Pest megye földjének és történetének megismeréséhez. A megye általános leírása, majd járásonkénti bemutatása. (Budajenői uradalom, Csepel sziget, városok, falvak, a kecskeméti, pilisi, solti, váci járás.) A Fejér, Hont, Nógrád megyéből később Pest megyéhez csatolt falvakat is átvették a kötetbe. Helynévmutatója van

207 BOROS Pál: Pest megye sajtó-bibliográfiája 1794-1975. ---. kézirátának felhasználásával összeáll. Békés József. Kiad. a Pest m. Műv. Központ és Kvt. Szentendre, 1977. 316 p. 1 térk.

A történeti Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, illetve a mai Pest megye területén megjelent, esetleg a tartalmával valamelyik településhez kapcsolódó hírlapok és folyóiratok leírása. Sorszámozott tételeit betűrendbe sorolta. Időrendi, földrajzi, név- és nyomdai mutatója van. Lelőhelyadatokat nem ad

208 BOTKA János: Egy tiszazug falu Csépa története termelészövetkezeti községgé alakulásáig. (Szerk. Tóth Tibor.) Szo. [Szolnok m. Lev.] 1977. 280 p. ill. /Levéltári füzetek 3./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Az Alsó-Tiszazug földrajzának, őstörténetének rövid összefoglalása. A község fejlődése az Árpád-kortól 1960-ig. Figyel a tájjal való kapcsolatokra, történeti párhuzamokra is

209 Gyomai tanulmányok. (Szerk. Szabó Ferenc. Előszó: Megyeri Sándor. Kiad. a Nagyközs. Tcs.) Gyoma, 1977. 657 p. 8 t. 1 térk.mell. – Bibliogr. a jegyzetekben

Fejezetek a község történelméből. A gyomai ember és környezete. Népi kultúra, népi társadalom. Fotókkal

210 KOVÁCS Mária: A Békési Élet repertórium.

1966-1975. Kiad. a Békés m. Tcs., TIT Békés m. Szervezete. Bcs. 1977. 132 p.

1976-1985. (Kiad. a Békés m. Önkorm.) Gyula-[Bcs.] 1991. 130 p.

Teljes. Időrendi szerkezetű. Egységes betűrendes mutatójában személy- és földrajzi nevek, tárgyszavak. Valamennyi elemét invertálja is. Sokoldalú visszakeresésre van mód

211 A Szolnok megyei Néplap repertórium. (Összeáll. Nyitrai Lajos.) 1-12. Szo. Verseyhy F. m. Kvt. 1977-1989.

1. 1949. nov. – 1950. dec. 1977. 232 p.

2. 1951. 1978. 212 p.

3. 1952. 1979. 172 p.

4. 1953. 1980. 244 p.

5. 1954. 1981. 197 p.

6. 1955. 1981. 194 p.

7. 1956. 1982. 158 p.

8. 1957. 1984. 160 p.

9. 1958. 1986. 173 p.

10. 1959. 1987. 167 p.

11. 1960. 1988. 156 p.

12. 1961. 1989. 168 p.

A helyismereti cikkek teljeskörű feltárása, tematikus szerkezetben, a Néplap indulásától. Egyes szakcsoportokon belül: tételszámozott leírások megjelenésük időrendjében. A szakcsoport végén utalások a lap még ide tartozó, le nem írt híreire, kisebb írásaira vagy nagyobb cikkek részleteire. Regisztrálja a helyi szerzőknek a lapban közölt verseit, novelláit, riportjait és egyéb, szépirodalmi műfajú írásait is. Településenkénti csoportosítás c. fejezete azt mutatja ki, hogy a lap az év folyamán mely számaiban foglalkozott a keresett várossal, községgel. A megye, a városok és nagyobb községek anyaga itt tovább bomlik a tematikus felépítés rendje szerint. Apparátusa: Eseménynaptár, vezércikkek és nem helyi szerzők írásainak jegyzéke, önálló névmutató és tárgymutató. Címváltozásai: 1956. nov. 6-13:

A Nép Lapja; 1956. nov. 13-1958. jan. 1: Tiszavidék

212 Szőreg és népe. Tanulmányok. Szerk. Hegyi András. (Kiad. a Szege-di m. Városi Tcs.) Sze. **1977.** 403 p. 40 t. 5 térk. – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Monográfia jellegű. Természeti környezet. Földrajzi nevek. Településtörténet a kezdetektől. Benne gazdaság, társadalom, népeség. Néprajz. A fejezetek végén szerb nyelvű összefoglaló. Fotók. Névmutatója van

213 TÖRÖK L. Gábor: Sarud. Adatbázis a községben működő egyesített művelődési intézmény társadalmi feltételeinek és körülményeinek vizsgálatához. Bp. NPI. **1977.** 114 p. ill.

Az adatok zömét a KSH Községi Törzskönyveiből nyerték, az 1960-1970-ig, illetve az 1971-1980-ig terjedő periodusról. Tartalmazza Sarud község történetét, mely már 1963-ban önálló füzet formájában is megjelent

214 BODOKI FODOR Zoltán – BODOKI FODOR Zsigmond: Mezőtúr város története (896-1944). 1. köt. Mezőtúr, Magyar Hirdető ny. **1978.** 193 p. ill. fotók – Bibliogr. a fejezetek végén

Elsősorban történeti szempontú, de kitér a gazdasági életre, a demográfia, közigazgatás, kulturális élet kérdéseire is. A végén: Ábramelléklet. Képek, térképek a városról. Bőséges forrásanyagra alapozott munka

215 Dévaványa nagyközség története. (Szerk. Gaál József. Kiad. a Nagyközs. Tcs.) Dévaványa, **1978.** 277 p. 20 t. – Bibliogr. 267-268. p.

Története 1945-ig. A község neve, keletkezése, formai kialakulása. Népesedés. Az egészségügy. Birtokviszonyok. Iparosodás. Szerepe az ország harcaiban és szabadságmozgalmaiban. Története 1945-1975. A község vezetése. A szocialista mezőgazdaság, iparosodás. Kereskedelem. A közoktatás és kulturális élet múltja és jelene. Jegyzetek. Személy- és földrajzi névmutató. Fotókkal

216 GOMBÁS András: Lapok Tiszavasvári történetéből. 1. Búdszentmihály története. (Sajtó alá rend. Erdész Sándor, Puskás Miklós.) Nyh. (Soksz.) **1978.** 128 p. /Honismereti kutatások Szabolcs-Szatmárban 5. – Jósa András Múzeum kiadványai 11./

Levéltári adatok alapján. 1292-től 1941-ig. Jegyzetekkel

217 GYURIS György: Száz írás Szegedről. Válogatott bibliográfia a Szeged története munkatársai számára. (Kiad. a Somogyi-könyvtár.) Sze. **1978.** 15 p.

Célja az alapművek, bibliográfiák, repertóriumok számbavétele. A tanulmányok közül szinte kizárólag a történeti szempontú, önálló műveket regisztrálja. Szerkezete szakrendi, ezen belül időrend. Név- és tárgymutató

218 Hajdú-Bihar. [Kiad. a] Hajdú-Bihar m. Tcs. [Bp.] **1978.** 275 p.

Reprezentatív idegenforgalmi propaganda kiadvány, sok fekete-fehér és színes képpel, viszonylag kevés szöveggel. Röviden megismeret a hajdúk, Debrecen és a többi város történelmével, a megye tájaival, bemutatja a megye irodalmát, népművészetét, múzeuma-it, műemlékeit, köztéri szobrait és gazdaságát. Idegenforgalmi címtárral

219 Sándorfalva története és népelete. (Szerk. id. Juhász Antal.) Kiad. a Nagyközs. Tcs. Sándorfalva, **1978.** 471 p. 23 t.

Település- és köztörténet. Közlekedés. Mezőgazdaság. Művelődés, oktatás, egyesületek. Művészet. Népelet. Földrajzi nevek. Fekete-fehér fényképek. Mutatója nincs

220 Találkozás Bereggel. Szerk. Mező András. (Kiad. a vásárosnaményi Nagyközségi-Járási Kvt.) Vásárosnamény, **1978.** 458 p. ill.

Tájmonográfia. Témái: Táj és ember. Természetföldrajz. Természeti értékek. Műemlékek. Néprajz. Régészet. Történeti-etimológia. Történelmi tanulmányai csak a Rákóczi szabadságharcra, az Eötvös-családdal, Bajcsy-Zsilinszky Endrével és az 1945-1975 közötti

időszakkal foglalkoznak. Szépirok beregi úti feljegyzései. Fotókkal

221 TÓTH Lajosné – VIGA Gyula: A Herman Ottó Múzeum kiadványainak bibliográfiája 1900-1977. Mis. Herman Ottó Gimnázium. **1978.** 91 p.

A múzeumi kiadványok jegyzéke. Tudományáganként csoportosítja a közleményeket, külön fejezetben tárja fel a Herman Ottó életével és munkásságával foglalkozó tanulmányokat. Névmutatója van

222 VARGA Gyula: Egy falu az országban. (Kismarja életrajza a felszabadulásig.) [Kiad. a Megyei Múzeumok Igazgatósága.] Db. **1978.** 290 p. 3 t.

Történeti és néprajzi monográfia. A fejezetvégi jegyzetekben sok irodalmi hivatkozás. Az adattári részben: Kismarja mezőváros kiváltáslevele latinul és magyar fordításban. Községnévsor 1650-től 1945-ig: a családok névsorai. Az 1907. évi költségvetés. Egy családi vagyon leltára. Fényképek, táblázatok, térképek

223 BÉNYEI Miklós: A Tanácsköztársaság debreceni sajtójának repertórium. (Kiad. a Megyei Kvt.) Db. **1979.** 156 p.

Közös repertórium a Debrecenben 1919. márc. 22-ápr. 23. között megjelent és fennmaradt lapokról. A feldolgozott sajtótermékekről részletes, az egyes számokat is feltüntető könyvészeti leírást és lelőhelyjegyzéket ad, felsorolja a felhasznált irodalmat is. A feltárás teljességre törekvő, a nem helyi vonatkozású közleményeket, a kishíreket, sőt az apróhirdetések csoportjait is regisztrálja. Elrendezése tematikus, a fejezeteken belül időrendi. Egységes tárgy-, személy- és földrajzinév mutatója olykor a bibliográfiai leírásokon túlmutató analitikus információkat is nyújt

224 Debreceni Szemle 1927-1944. Repertórium. (Összeáll. Korompai Gáborné, Némédi Lajosné.) Db. **KLTE Könyvtára. 1979.** 155 p. /Tiszántúli időszaki kiadványok repertóriumai 6./

A folyóirat története és könyvészeti adatai. A lap elsősorban a helyi társadalom- és természettudósok írásait közölte, de tematikája messze túlmutat a város határain. A repertórium teljességre törekvően tárja fel a periodikum közleményeit. Szerkezete a megjelenés időrendjét és a közlés sorrendjét követi. Leírásai szükség szerint címkiegészítést is tartalmaznak. Egységes név- és tárgymutatója a tételes számokra utal

225 KORMOS László: Kenderes története a honfoglalástól 1728-ig. Szo. [Damjanich J. Múz.] **1979.** 114 p. 9 t. ill. /A Szolnok megyei múzeumok közleményei 41./ – Bibliogr. 29-38, 104-112. p.

Az ország eseményeibe ágyazva tárgyalja a község történetét. Ez a fő szempontja, de kitér gazdasági, társadalmi és vallási kérdésekre

226 SZABÓ István – SZABÓ László: Szolnok. Útikalauz. ([Fotó]: Szacsavay Imre.) 2. kiad. Szo. Szolnok m. Idegenforgalmi Hiv. **1979.** 63 p. ill. fotók

1. kiad. 1977

Rövid összefoglalás a város fekvéséről, éghajlatáról és történetéről. A Művésztelep, a jellegzetes épületek, szobrok, emlékművek, terrek, utcák bemutatása

227 Szeghalom. Történelmi, néprajzi és földrajzi tanulmányok. (Szerk. Miklya Jenő, Szabó Ferenc. Kiad. a Nagyközs. Tcs.) Szeghalom, **1979.** 679 p. ill. – Bibliogr. a lábjegyzetekben és egyes fejezetek végén

Természeti földrajza. Újkőkori falvak Szeghalom környékén. A Nadányiak. Szeghalom újjáélédeése a török hódoltság után. Történeti mondái. Az 1848-49-i forradalom és szabadságharc. A jobbágyvilág és 1848-49 emléke a néphagyományokban. Szeghalom a két forradalomban (1918-1919). Tildy Zoltán életútja (1889-1961). A Péter András gimnázium közművelődési szerepe (1926-1944). Adatok a felszabadulást követő kulturális fejlődésről (1945-1949). Paraszti gazdálkodása, mezőgazdasága. A paraszti lakáskultúra változásai a 20. század első felében. A szeghalmi nép ruházatkodása a 19-20. század fordulóján. Fotókkal

228 TÓTHNÉ BÁN Ildikó: Sarkad helyismereti bibliográfiája. (Kiad. a Nagyközs. Kvt.) Sarkad, **1979.** 93 p. Válogatott. A nyomtatásban megjelent önálló műveket, helytörténeti és néprajzi szemléket, folyóiratokat, kéz- és gépiratokat dolgoz fel. Témakörök szerint, azon belül időrendbe sorolja az anyagot. Lelőhelyet is közöl. Mutatói: szerzői, helyi személyek, földrajzi nevek, cím-mutató

229 VARGA Gáborné: Békés megye helyismereti irodalma. 1945-1978. Válogatott bibliográfia. (Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Tud. Koordin. Szakbiz. és a Békés m. Kvt.) Bcs. **1979.** 129 p.

A megyével foglalkozó önálló kiadványokból válogat. Az anyaggyűjtés elsődleges forrása a nemzeti bibliográfia, a kiegészítés a Megyei Könyvtár és a Békés Megyei Levéltár gyűjteményéből történt. Egységes, betűrendes név-(személynév, földrajzinév, testületi név, sorozatok neve) és tárgymutató

230 Adatok Szolnok megye történetéből. (A térképeket Szlankó István rajzolta.) 1-2. köt. Szo. Szolnok m. Lev. t.

1. köt. Jász-Nagykun-Szolnok megye, Alattyán-Mezőtúr. (A szerk. biz. vez. Tóth Tibor. [Fotó]: Bogyinszki László.) **1980.** 671 p. ill.

Helységnévmutató 659-670. p.

2. köt. Nagyiván-Zagyvarékas. (A szerk. biz. vez. Botka János. [Fotó]: Lescsinszky Györgyné.) **1989.** 881 p. ill.

Helységnévmutató 874-880. p.

Betűrendben mutatja be a megye településeit. Az összefoglalók készítésének szempontjai: A település 1960-ban. Névalakok, névmagyarázatok. Régészeti, néprajzi jellemzés. Népességi adatok. Politikai, történeti adatok. Tulajdonviszonyok és társadalmi rétegződés. Mezőgazdaság. Ipar, kereskedelem. Művelődés. Egészségügy és szociális viszonyok. A településről szóló irodalom, jegyzetek. Kézikönyv a megyében helytörténeti kutatásokat végzők számára

231 BARTA László – PÁHI Ferenc: Szentes utcanévei. (Kiad. a Somogyi-könyvtár.) Sze. **1980.** 155 p. /Csongrád megyei könyvtári füzetek 12./

Utcanevértörténet. Az utcarend kialakulása. Névrendezés 1906-ban. Az utcanévek 1932-1978 között. Az 1978-as utcanevéjegyzék. A történeti utcanevértárban: a névváltozatok, utalók. Személyi névadás esetében rövid életrajzot is közöl

232 CSOMOR János: Körösnagyharsány krónikája. (Sajtó alá rend. és jegyz. ell. Köteles Lajos. Kiad. a békéscsabai Rózsa F. Gimnázium és Nyomdaipari Szakközépisk., Békés m. Tcs.) Bcs. **1980.** 128 p. ill. /Bibliotheca Bekesiensis 19./ – Bibliogr. 122-124. p.

Az 1873-ban készült kézirat kiadása. Története a tatárok által 1241-43-ban történt elpusztításáig. A másodszori megtelepüléstől a tatár-török hadak által 1600-ban történt elpusztulásáig. A község harmadszori megtelepülésétől az úrbéri viszonyok megszűnéséig, 1848-ig. A jobbágyfelszabadulástól a 19. század utolsó harmadáig. Adatok az egyház történetéből. A község helynevei

233 Dél-Borsod. (Szerk. Kratochwill Tivadar.) Bp. Idegenforgalmi Propaganda és K.V. [1980?] 87 p. ill. fotók

Anyaggyűjtés lezárva 1979. aug. 31-én

Útikönyv. Matyóföld. Mezőkövesd. Kirándulások Mezőkövesdről. Leninváros. Leninváros környéke. Túraútvonalak Dél-Borsodban

234 Hatvan, Boldog, Heréd, Nagykökényes, Lőrinci, Zagyvaszántó településcsoport általános rendezési terve. Városépítési koncepció. [Kiad. a] Városépítési Tudományos Tervező Intézet. Bp. **1980.** 167 p. ill.

A középfokú vonzáskörzet. A térszerkezeti koncepció összefoglalása. A településcsoport fejlesztési és rendezési koncepciója szakáganként: településtörténet, népesség, ipar, mező- és erdőgazdaság, üdülés, idegenforgalom, üdülési létesítmények, közlekedés, közműel-

látás- és hálózat, lakásellátás, közösségi intézményellátás, táj- és környezetvédelem, településszerkezet, városkép. Tervlapok

235 HUNYADI József: Lapok Tiszavasvári történetéből. 2. Tiszabüd története. (Sajtó alá rend. Erdész Sándor.) Nyh. (Szabolcs-Szatmár m. Tcs. Soksz.) **1980.** 157 p. /Honismereti kutatások Szabolcs-Szatmárban 8. – Jósa András Múzeum kiadványai 16./ – Bibliogr. 154-156. p. Levéltári adatokon alapuló településtörténet 1281-től 1941-ig. Névetimológiája nyomon követi a település nevének változásait 1216-tól 1950-ig. Jegyzetekkel

236 KÖKÉNYESI Imre: Újhartyán. Kiad. a Községi Közös Tcs. Újhartyán, **1980.** 249 p. ill. Helytörténeti monográfia a honfoglalás előtti kortól a török uralmon át a felszabadulásig és a szocializmus korszakáig. Mellékletekkel, fényképekkel

237 SZENDREY István-NYAKAS Miklós: Derecske története. (Kiad. a Nagyközs. Tcs.) Db. **1980.** 407 p. Településtörténeti monográfia levéltári kutatások alapján. A hajdúk letelepítése. A jobbagság és az uradalom. Népeség és településszerkezet. Paraszti gazdálkodás. Ipar és a kereskedelem. Közigazgatás. A polgárosodás és a világháborúk hatása. Társadalmi és kulturális viszonyok. A Függelék a falusi bírók listáját (1692-1949) és a jegyzők (1704-1942) névjegyzékét közli. A kötet végén fotók. Mutatója nincs

238 Válogatott dokumentumok Hajdú-Bihar megye munkásmozgalmának felszabadulás utáni történetéből. Db. Hajdú m. Lapkiadó V. [1.] Hajdú, Bihar megyék felszabadulása és a népi demokratikus átalakulás kezdetei 1944. okt.-1945. nov. (Szerk. Fehér András, Tokody Gyula.) **1980.** 535 p. [2.] Népi demokratikus átalakulás Hajdú, Bihar megyékben 1945. nov.-

1948. jún. (Szerk. Gazdag István, Vaskó László.) **1981.** 431 p.

[3.] A szocializmus alapjai lerakásának megkezdése, első eredményei és nehézségei Hajdú-Bihar megyében 1948. jún.-1956.júl. (Szerk. Mikecz Ferenc.) **1986.** 402 p.

Forráskiadvány. Csaknem ezer dokumentum (levéltári iratok és újságcikkek). A felöltött időszak komplex bemutatására törekszik, noha a politikai mozzanatok a dominánsak. Mind-egyik kötethez készült bevezető tanulmány. Elrendezésük tematikus, azon belül kronologikus. A részletes tartalomjegyzék minden közzölt dokumentumnak megadja a címét és keletkezési idejét. Kötetenként név- és helynévmutatója van

239 VARGA Domokos: Aranyhomok. (Fel. szerk. Karádi Ilona.) Bp. Móra K. **1980.** 306, [6] p. ill. /Ezerszínű Magyarország./

A Duna-Tisza köze tája, művelődéstörténete, hagyományai. Kecskemét művelődéstörténete, irodalmi hagyományai, a Petőfi-kori város élete. Betyárok. A népművészet Kiskunhalason. Petőfi Sándor, Móra Ferenc alakja. Kalocsa, a Galga völgye, Dabas és Cegléd bemutatása

240 10 éves a Tiszazug kutatása. Kutatási beszámoló. (Szerk. Szabó László.) Szo. [Damjanich J. Múz.] **1981.** 263 p. – Bibliogr. 251-262. p.

A fenti címen rendezett jubileumi tanácskozás előadásai. Tanulmányok a régészet, természet- és gazdaságföldrajz, történelem, néprajz, gazdaság, nyelvészet, antropológia köréből. Tájékoztató a honismereti tanácskozások témaköreiről, kiállításairól. 1972-1980.

241 Berettyóújfalu története. (Szerk. Varga Gyula. Kiad. a Városi Tcs. Berettyóújfalu, **1981.** 684 p.

Több szerzős településtörténeti monográfia. A tájközpont őskori és honfoglaláskori története a régészeti feltárások alapján. A feudalizmus és a kapitalizmus idejéből: A népeség, az agrárviszonyok, a politikai és a társadalmi élet, az ipar alakulása, a kereskedelem fejlődése. Művelődés és néprajz. Az 1944 utáni évtizedekből a várossá fejlődés folyamata: az

ipar, mezőgazdaság, településföldrajz, egészségügy, a közoktatás és a közművelődés. Eseménynaptár 1949. jan.1-1979. jan.1-jéig. Mutatója nincs

242 CZEGLÉDI Imre: Békéscsaba utcanevei. (Kiad. a Városi Tcs. VB.) Bcs. 1981. 152 p. 1 térk. mell.

Történeti bevezető után betűrendben közli a valaha is volt csabai utcaneveket. Gyakran ad leírást egyes utcák kialakulásáról, keletkezéséről, változásairól. Személynév eredetű utcaneveknél csak a békéscsabai kötődésüekről nyújt néhány mondatos ismertetést. Jegyzetek a forrásokról

243 Debrecen története. (Főszerk. Ránki György. Kiad. a Városi Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. ill.

1. 1693-ig. Szerk. Szendrey István. 1984. 689 p. 5 térk. – Bibliogr. 671-686. p.

2. 1693-1849. Szerk. Rác István. 1981. 553 p. 4 térk. – Bibliogr. 539-550. p.

4. 1919-1944. Szerk. Tokody Gyula. 1986. 507 p. 2 t. – Bibliogr. 493-501. p.

Többszerzős várostörténeti szintézis, új kutatási eredményekkel. Alapvetően az országos történet korszakolásához igazodik. Csak az első kötetnél tér el tőle, amit a szabad királyi várossá nyilvánítás indokol. Korszerű szemléletű komplex történeti képet kíván adni, de pl. az első kötetből hiányzik a természetföldrajzi tényezők, a negyedikből a mezőgazdaság bemutatása. A politikai, közigazgatási, népességi és gazdasági fejlemények elemzése mellett mindegyik kötetnek erőssége a város kulturális életének értékelő ismertetése. Rendkívül adatgazdag, sok szemléltető illusztrációval. Hiányzik a mutató. Bibliográfia címén a hivatkozásokban szereplő művek betűrendes jegyzékét közlik. Még két kötete nem készült el /1849-1919, 1944 után/

244 GONDA Ferenc: Kaba története. Egykori hajdúváros múltjából. (Kiad. a Nagyközs. Tcs.) Kaba, 1981. 176 p.

Községtörténeti krónika. Bőven közöl eredeti forrásokat és hasznosította a kutatási eredmények egy részét is. A község története a 12.

századtól az 1970-es évek végéig, kiemelve a hajdúvárosi lét időszakát /a 17. századtól/, a polgárosodás folyamatát és általában azokat az eseményeket, jelenségeket, amelyekre több forrást, adatot talált. Mutató nincs

245 KOVÁCS Gergelyné: Debrecen. (Bp.) Panoráma. (1981) 219 p.

16 t. /Panoráma. Magyar városok/ Idegenforgalmi városkalauz. Az útikönyvsorozat más köteteihez hasonlóan bemutatja a történelmi múltat, majd öt ajánlott séta keretében a város híres épületeit, műemlékeit. Ismerteti a városkörnyéki (bihari, hajdúsági) kirándulások lehetőségeit, látnivalóit. Adatai nem mindig megbízhatóak. Fotók, ábrák, térképek illusztrálják. Helynévmutató van

246 A közép-békési centrumok koordinált fejlesztését megalapozó kutatások (1978-1980) részletes eredményei. [Kiad. az] MTA Földrajztudományi Kutatóint. Alföldi Oszt., a Békés m. Tanács VB. Tud.-Koord. Szakbiz. Bcs 1981.

1. köt. A közép-békési településeggyüttes. 1-2.r. (Szerk. Tóth József.) 868 p. ill.

2. köt. Békéscsaba. (Szerk. Tóth József, Rakonczai János.) 444 p. ill.

3. köt. Gyula. (Szerk. Tóth József, Mosolygó László.) 367 p. ill.

4. köt. Békés. (Szerk. Tóth József, Dövényi Zoltán.) 339 p. ill.

5. köt. A nem városi jogállású települések. (Szerk. Simon Imre, Tóth József.) 374 p. ill.

A településeggyüttest az adott természeti-földrajzi környezetben létrejött társadalmi, gazdasági és műszaki struktúrák rendszereként értelmezi. Feltárja a múltban érvényesült sajátosságokat, a jelen legfőbb jellemzőit és a jövőben valószínűleg jelentkező tendenciákat. A témához kapcsolódik a Békési Élet 1977-1982. évfolyamaiban lefolyt szakmai vita. Bibliográfia a fejezetek végén

247 A közép-békési centrumok koordinált fejlesztését megalapozó kutatások. (1978-1980.) Összegzés. (Szerk. Rakonczai János, Tóth József.)

zsef.) Kiad. az MTA Földrajztudományi Kutatóint. Alföldi Csoportja, Békés m. Tcs. VB. Tud.-Koord. Szakbiz. Bcs. 1981. 140 p. 10 t. – Bibliogr. 120-140. p.

Békéscsaba, Békés és Gyula rendezési tervének megalapozása, a koordinált fejlesztés lehetőségeinek feltárása. Vizsgálták a vonzáskörzetükbe tartozó településeket is. A témához kapcsolódik a Békési Élet 1977-1982. évfolyamaiban lefolyt szakmai vita

248 PÉTER László: Szeged. (Bp.) Panoráma. [1981] 215 p. 16 t. /Panoráma. Magyar városok./

Rövid történeti bevezető. A városi séták leírása során, a látnivalók ismertetésekor sok történelmi, irodalomtörténeti adalékot elmond. Kirándulás néhány környékbeli nevezetes helyre. Jó fotók, részterképek, hely- és névmutató

249 RÉKASY Ildikó: A Szolnok megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája. Kiegészítés (1973-1979). (Szerk. Szurmay Ernő.) Szo. Verseggy F. m. Kvt. 1981. 137 p.

Az 1973 óta megjelent periodikumok leírása, korrekciója. Alapkötet 1976-ban jelent meg. Szerkesztési és mutatózási elvei megegyeznek

250 TAKÁCS János: Terület- és településfejlesztés Békés megyében. (Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Tud.-Koord. Szakbiz.) Bcs. 1981. 255 p. – Bibliogr. 204-206. p.

Átfogó képet ad a kérdéskorról, feltárja a fejlődés, fejlesztés ellentmondásait, jelenlegi helyzetét és távlati lehetőségeit. Fotókkal

251 VIRÁGH Ferenc: Adatok Kisvárdai történetéhez. Vál., sajtó alá rend. Ács Zoltán. Nyh. Szabolcs-Szatmár m. Tcs. soksz. 1981. 149 p. /A Jósza András Múzeum kiadványai 20./

Településtörténeti tanulmányok Virágh Ferenc hagyatékából. A hagyatékot 1970 óta a Vármúzeum adattárában őrzik. A 30-as évek történetiszemléletét tükrözik, de adatainak többsége ma is jól használható. Az újabb ku-

tatások eredményeire, szakközleményekre hivatkozik a közreadó. Tárgyidő: a 13. századtól az 1930-as évekig

252 Cegléd története. Szerk. Ikvai Nándor. Kiad. a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága. Szentendre, 1982. 607 p. ill. /Studia Comitatus 11./

Természeti, földrajzi viszonyok. A táj a honfoglalás koráig. A város a középkorban és az újkor elején. A kapitalizmus kora. Fejlődése a felszabadulás után. Irodalom

253 KARSAI Ferenc: Jánoshalma története 1849-től 1945-ig. [Kiad. a] Nagyközs. Közös Tcs. 1982. 217 p. ill. fotók – Bibliogr. 183-184. p.

Birtokviszonyok, mezőgazdaság. Ipar. Kereskedelem. Közigazgatás. Művelődés. Egyesületek. Jellegzetes épületek, életképek fotói

254 MERÉNYI József: Szülőföldünk, Észak-Magyarország. 3. kiad. Bp. Tankönyvk. [1982] 360 p. ill. 1. kiad. 1978. 2. kiad. [1980.]

Elsősorban a tanulóifjúságnak készült olvasókönyv. Történeti, földrajzi, néprajzi írások és szépirodalmi szemelvények. Bőséges illusztrációkkal. Forrásmunkák jegyzéke és képjegyzék egészíti ki

255 Sajtóforrások Békéscsaba történetének és néprajzáinak kutatásához. Összegyűjt. Szabad Olga és munkacsop. 1-6. r. Bcs. Békés m. Múzeumok Igazgatósága. 1982-1987. 188, 199, 261, 390, 245, 164 p. Kézirat

A Békés 1869-1900, 1911-1923; a Békés Megyei Közlöny 1879-1899, 1901-1910, 1913-1938; Békés Megyei Népművelés 1957-1962; Körösvidék 1939-1940; Viharsarok 1945-1946; Viharsarok Népe 1952-1956; Vörös Zászló 1919. évfolyamait tárja fel. Válogatott

256 SZÉKELYNÉ FORINTOS Judit: A Borsodi Szemle repertóriuma. 1968-1977. Kiad. a II. Rákóczi F. Kvt. Mis. 1982. 234 p.

Az előzményhez hasonló szerkezetben és mutatóval ellátva tárja fel a folyóirat közleményeit. Sajtótörténeti adatokat is tartalmaz

257 Útmutató a Hajdúböszörményi Fiókleveztár irataihoz. (Összeáll. Radics Kálmán. Szerk. Gazdag István. Kiad a Megyei Lev. t.) Db. **1982.** 88 p.

Leveztári segédlet. Jól használható, könnyen áttekinthető összeállítás. Ismerteti a levéltár létrejöttét, gyűjtőkörét, hivatali idejét és a kutatás feltételeit. Az iratanyagot fondcsoportok, illetve azon belül a levéltári rendben írja le. Rövidítésjegyzéke, összevont név-, hely és tárgymutatója van

258 BELLON Tibor: Karcag és a Nagykunság. Szo. Szolnok m. Idegenforg. Hiv. **1983.** 117 p. 12 t. fotók A Nagykunság természeti viszonyai, története és néprajza röviden. Karcag bemutatása egy sétaútvonalon végighaladva. Tudnivalók a nagykunsági települések látnivalóiról. Elsősorban idegenforgalmi kalauz

259 BOROSY András: Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái. 1638-1711. Kiad. a Pest m. Lev. Bp. ill.

1. köt. 1638-1644, 1656-1665. **1983.** 250 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 6./

2. köt. 1666-1680. **1984.** 282 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 7./

3. köt. 1681-1697. **1985.** 280 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 10./

4. köt. 1698-1702. **1986.** 304 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 11./

5. köt. 1703-1710. (Függelék): /1632, 1664, 1691-1692, 1698, 1702./ **1987.** 359 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 14./

Kiváló gazdaság-, politika- és hadtörténeti forrás. Használatát hely-, név- és tárgymutató könnyíti meg. Folytatás: Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek re-

gesztái. 1712-1740. 1-4. köt. 1989-1993. Még nem teljes

260 GALLÉ Tibor: Adalékok Harta történetéhez. (Vál. és összeáll. –.) Harta, Nagyközs. Közös Tcs. VB. **1983.** 184 p. 16 t. – Bibliogr. a fejezetek végén.

Nem törekszik teljességre. A nagyközség vázlatos története, az itt élő emberek életkörülményei

261 KOVÁCS Gergelyné: Alföld. (Lezárva: 1982. dec. 10.) Bp. Panoráma. (**1983.**) 320 p. 12 t. /Panoráma „mini” útikönyvek./

Az Alföld turisták számára érdekes látnivalóit, tájait, városait mutatja be. Az egyes tájakra, városokra, településekre invitáló kirándulások útvonal-leírásait térképek, fekete-fehér fényképfelvételek egészítik ki. Helynévmutatóval

262 (LISZTES László): Kiskőrös történetének irodalma. /Válogatott bibliográfia./ (Szerk. –. Az anyagot gyűjt. Szép Gyuláné és Dulai András.) Kiskőrös, (Petőfi Városi-Járási Kvt.) **1982[1983.]** 205 p. 26 t. ill.

Szakrendi szerkezetű. A számozott tételek egy fejezeten belül időrendben. Ha az anyag lehetővé teszi, a fejezetek tovább tagolódnak: könyvek, tanulmányok és hírlapok, időszaki kiadványok közleményei részre. Különösen nagy terjedelmű a Petőfi-kultusszal foglalkozó fejezete. Egységes betűrendbe sorolt név- és tárgymutatója van

263 NASZÁLY Sándor: Dunavecse története. Dunavecse, Nagyközs. Tcs. **1983.** XII, 408 p. ill. – Bibliogr. a jegyzetekben

Földrajzi helyzete. Régészeti leletek. A község neve, alapítása, településformája. Története a honfoglalás előtti időktől a jelenig. Mezőgazdaság. Ipar. Kereskedelem. Társadalmi és kulturális élete. Oktatásügy. Egyházak. Bemutatja a községben működő üzemeket, vállalatokat, egyesületeket. Fotók a községről

264 Szeged története. (Sorozat-szerkesztő Kristó Gyula. Kiad. a So-

mogyi-könyvtár.) Sze. – Bibliogr. a lábjegyzetekben

1. A kezdetektől 1686-ig. Szerk. Kristó Gyula 1983. 810 p. 30 t.

2. 1686-1849. Szerk. Farkas József. 1985. 846 p. 43 t.

3/1. r. 1849-1919. Szerk. Gaál Endre. 1991. 631 p. 34 t.

3/2. r. 1849-1919. Szerk. Gaál Endre. 1991. 631-1214. p. 26 t.

4. 1919-1944. Szerk. Serfőző Lajos. 1994. 798 p. 64 t.

Kronológia a kezdetektől 1944-ig. Szerk. Kristó Gyula. 1992. 98 p.

Az öt kötetre tervezett műből 4 jelent meg. Tudományos igényű írt monográfia.

1. köt. Természeti környezet. A kőkortól a magyarok megtelepedéséig. A város kialakulása. A királyi város. Török megszállás kora.

2. köt. A török kiűzése, visszatérés a királyi Magyarországra. Népesedési viszonyok. Gazdaság, társadalom. Önkormányzat és gazdálkodás. Művelődéstörténet. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc.

3/1-2. köt. Közigazgatás és igazságszolgáltatás. Politikai és társadalmi küzdelmek. Városépítés és urbanizáció. Küzdelmek az ár- és belvizekkel. A modern városkép kialakulása. Mezőgazdaság. Ipar, kereskedelem. Társadalomszerkezet. Egyházak. Kultúra. Sport.

4. köt. Népesség. Gazdaság, társadalom. Hatalmi, politikai viszonyok és küzdelmek. Művelődés, kultúra, vallás. Mindegyik kötetben gazdag illusztrációs anyag, fekete-fehér és színes fotók, grafikák. Rövidítések jegyzéke. Részletes személy- és földrajzinév mutató

265 Tanulmányok Kisvárdai történetéből. Szerk. Ács Zoltán. Kisvárdai, 1983. 112 p. ill. /A Kisvárdai Vármúzeum kiadványai 8./

Az 1980-as és 1981-es helytörténeti tudományos ülésszakon elhangzott településtörténeti, néprajzi és szociológiai előadások tanulmányokká formálva. Nemcsak Kisvárdai, hanem a nagyobb tájegység, a Felső-Tisza vidéke történeti fejlődését, hadtörténeti szerepét is vizsgálják, és egy tanulmány foglalkozik a Várdai család történetével. Jegyzetek a fejezetek végén

266 TÓTH Ilona: Csongrád megye története a felszabadulástól napjainkig. Válogatott bibliográfia 1945-1982. Kiad. a Szegedi Akadémiai Biz. Sze. 1983. 42 p.

405 tétel. Előforduló kiadványműfajok: önálló mű, résztanulmány, szakdolgozat, disszertáció, időszaki kiadványokban megjelent cikk. Elrendezése: 3 korszak, a másodikban további négy időszak, ezen belül cím, vagy szerzői betűrend. Betűrendes névmutató. Nem bibliográfus által készített összeállítás

267 Békés megye diplomadolgozatokban. Bibliográfia. (Összeáll. Csobai László. Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Tud.-Koord. Szakbiz.) Bcs. 1983. [1984.] 157 p.

Doktori disszertációk, kandidátusi értekezések, szakdolgozatok, diplomadolgozatok, amelyek Békés megye, vagy a megye valamely településének iparával, mezőgazdaságával, művelődésével, földrajzával, történetével foglalkoznak. Szerkezete: a dolgozatokat őrző és kezelő tudományos intézet, egyetem, főiskola, könyvtár szerint csoportosít. Tárgymutató a dolgozatok címe alapján. Névmutató

268 BÉL Mátyás: Csongrád és Csanád megye leírása. Sajtó alá rend., jegyz. Zombori István. Kiad. a Móra F. Múz. Sze. (1984.) 185 p. 2 mell. /A Móra Ferenc Múzeum évkönyve 1980/81-2./

A Notitia Hungariae novae historico-geographica első öt kötete megjelent 1735-1742 között. Az eddig kéziratban levő leírás a 18. század első felének viszonyait tükrözi. A két megye természetrajza, népessége, várak és települések, birtokok. Az eredeti kézirat néhány oldalának fényképe. Zombori István: Bél Mátyás és a Notitia Hungariae. Juhász Antal: A korabeli népiélet Bél Mátyás műveiben. Névmutató

269 BLAZOVICH László-NIKOLÉNYI István-SOMORJAI Ferenc: Csongrád megyei útikönyv. Kiad. a Szeged Tourist. Bp. Panoráma. 1984. 328 p. 20 t.

Természeti viszonyok. Történeti áttekintés. Gazdaság. Szellemi élet. Az idegenforgalmi látnivalók a városokban és környékükön. Rö-

vid településtörténetek, majd a látnivalók ismertetése. Fotók, térképvázlatok. Mutatója csak a helynevekről van, az is hiányos

270 Csanád megye levéltára. 1710-1950. (Szerk. Blazovich László. Kiad. a Csongrád m. Lev.) Sze. **1984. 264 p.** /A Csongrád Megyei Levéltár kiadványai 1./

Gyűjteménysismertető kutatási segédlet. Három nagy egység: feudalizmus, kapitalizmus, szocializmus kora. Korszakon belül fond-sorozat, fondok és állagok ismertetése. A fond jellemzőivel kapcsolatos tudnivalók (keletkezése, kutathatóság, forrásérték, segédletek stb.) Összevont raktári jegyzékek. Részletes tartalomjegyzék

271 Debrecen utca nevei. Szerk. Nábrádi Mihály. (Kiad. a Városi Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. **1984. 408 p.** 1 térk. – Bibliogr. 349-352.p.

A megjelenés idején élő 935 utcanevet, a régi utcanev-változatokat, a városban és a külsőségekben levő kertségek, az egykori telepek, terek, utak, közök, parkok, körutak, sétányok, gátak, sorok, dűlők stb. neveit is közli, szoros betűrendben. Külön fejezetben a megszűnt utcanevek, majd a műemlékek utcák szerint csoportosítva. A függelékben az 1982-1983-ban adott, illetve megszüntetett utcanevek. A névmutató a kötetben előforduló valamennyi utcanevet magában foglalja

272 Deszk története és néprajza. Tanulmányok. Szerk. Hegyi András. (Kiad. a Közs. Tcs.) Deszk-Sze. (Szege di ny.) **1984. 1127 p.** 59 t. – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Monográfia jellegű. Természetföldrajz. Földrajzi nevek. Településtörténet a neolitikumtól 1980-ig. Gazdaságföldrajz. Népeség. Oktatás. Egészségügy. Szerbség, – magyar és szerb nyelven. Néprajz. Szerb nyelvű összefoglalók. Nagyon hiányzik a mutató. Sok fotóval

273 Az „Én falum” negyven éve. Jászapáti nagyközség lakóinak élete 1944-1984 között. (Összeáll. Szikszai Gábor.) [Jászapáti, K.n.] **1984. 296 p.**

A feldolgozott időszak részletes, tanácsi jegyzőkönyvekre és levéltári iratokra épülő bemu-

tatása. Felhasználta a korábban megjelent szakirodalmat is

274 Fejezetek Gádosor történetéből. Tanulmány. (Szerk. és írták Kiss Imre és Oláh János.) [Kiad. a] Községi Helytörténeti Biz. Gádosor, **1984. 176 p.** ill. – Bibliogr. a jegyzetekben

Falutörténet a kezdetektől a mezőgazdaság szocialista átszervezéséig. Az ifjúság életéből. A falu fejlődése a nagyközségi cím elnyerése után. Fotókkal

275 Gyula város távlati városfejlesztési programja. 1986-2000. (Kiad. a Város Tcs. VB.) Gyula, Soksz. **[1984.] 30 p.** ill.

A város fejlesztési programja társadalmi, gazdasági és infrastrukturális vonatkozásban

276 HÁZI Albert: Okány krónikája a kezdetektől napjainkig. (Kiad. a Közs. Tcs.) Okány, **1984. 227 p.** ill. – Bibliogr. 199-202. p.

Az 1980-as évekig. A község mai képe: szervezetek, intézmények. Társadalomstatistika. Jegyzetek. Fotókkal

277 HÍDVÉGI Lajos: Pusztabokrok. Adatok Cegléd és környéke településtörténetéhez a régészeti, történeti források és a földrajzi nevek alapján. Kiegészítette és sajtó alá rend. Torma István. Kiad. a Városi Tcs. Cegléd, **1984. 175 p.** 1 térk. mell. A földrajzi nevek forrásai: irattárak adatai, régi térképek és a helyi lakosok szóbeli közlései. Betűrendes helynév-adattár

278 Hódmezővásárhely története. Főszerk. 1. köt. Nagy István. 2. köt. Szabó Ferenc. (Közzr.: a Városi Tcs. 2. köt.: Megyei Jogú Város Önkorm.) Hmvh.

1. Hódmezővásárhely története a legrébbidb időktől a polgári forradalomig. Kötetszerk. Szigeti János. **1984. 786 p.** 60 t. ill. részben színes

2/1-2. A polgári forradalomtól az őszirózsás forradalomig. 1848-1918. Kötetszerk. Kovács István, Kruzslicz István Gábor, Szigeti János. 1993. 488, 489-1007. p. 5 térk. mell.

1. köt.: Historiográfia. Természeti-földrajzi viszonyok. Régészeti leletek. Hangsúlyosabban a 18. századtól tárgyalja a város történetét (demográfia, gazdaság, társadalom, igazgatás). A művelődéstörténeti fejezet középpontjában a református gimnázium és Szőnyi Benjámin író-költő-lelkész bemutatása áll. 2. köt.: Nyomdatechnikai okokból két félkötetben. Tárgykörei: A polgári forradalomtól a törvényhatósági jog elnyeréséig (1848-1873). A dualizmus kora. Egyház és kultúra. Az első világháború. A mezőgazdaság, ipar, hitel- és pénzügyviszonyok, közigazgatás-várospolitika tárgyalása az egyes részekben ismétlődően előfordul. Irodalom a lábjegyzetekben. Mutatói: Személy- és földrajzinév mutató az 1. kötetben külön-külön, a 2. kötetben összevonva. Kronológia

279 Hódmezővásárhely válogatott irodalma 1981. Bibliográfia és repertórium. Összeáll. Kőszegfalvi Ferenc. Közread. a Németh László Városi Kvt. Hmvt. 1984. 73 p.

Szakrendje: Gazdaság. Társadalom. Kultúra. És ezek alcsoportjai. A csoportokon belül először a könyvek, majd a kéziratok, ezután az újságcikkek leírásai. Összevont név- és tárgymutató, valamint eseménynaptár. 1981-től évente közreadják. Tételszám az első évben 699, később 4-500

280 Kecel története és néprajza. (Szerk. Bárh János. Kiad. a Nagyközs. Tcs.) Kecel, 1984. 1215, LXXX p. ill. fotók. 5 térk. – Bibliogr. 1177-1199. p.

IVÁN László: Címzavas tartalomjegyzék és névmutató a Bárh János szerk. Kecel története és néprajza című monográfiához. Kecel – [Ke.] Kecskeméti Lapok K. 1993. 152 p. /Keceli morzsák 2./

Első fele adatgazdag, részletes községtörténet 1945-ig. A későbbi időkkel csak a település-, oktatás- és gyógyítás-történeti fejezetben, illetve a néprajzi részben foglalkoznak. Ebben a részben is több történeti-néprajzi

módszerrel készült fejezet van. A monográfia második, néprajzi fele, – a szerkesztési koncepcióból következően – sorra veszi a termelés, fogyasztás, életmód, a családi és társadalmi élet minden mozzanatát. Átlépve a néprajztudományi kereteken, ezekben tárgyalják az 1945 utáni évtizedek „köztörténeti” jellegű eseményeit, az adott területen bekövetkezett fejlődést, változásokat. A függelékben: Kecel történetének fontosabb dokumentumai, névlisták, kimutatások, kronológia, valamint a 20. századi intézmények, vállalatok, vállalkozások kislexikona. Fotói önmagukban is páratlan értékűek

281 MANDIĆ, Mišo: Iz osamstoljetne kronike Čavolja. /Prošlost i sadašnjost jednog narodnosnog sela. /-Csávoly község 800 éves krónikájából./ Múlt és jelen egy nemzetiségi faluban. / (Kiad. a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége.) Bp. 1984. 235 p. ill. 4 színes t. 2 térk. – Bibliogr. 227-229. p.

Természeti környezet. A település kialakulása, határrészei. Régészeti leletek, történeti vázlat 1944-ig, és a demokratikus átalakulás évtizedeiben. Iskolázás – művelődés. Mezőgazdasági, kereskedelmi, ipari szervezetek. Községkrónika 1963-1980. A mű nagyobbik része a bunyevácok néprajza: viselet, ünnepek, szokások. Hagyományőrző szöveggyűjtemény

282 Szolnoki körkép. Bp. Magyar Média. [1984.] 98 p. fotók

Idegenforgalmi kiadvány. Jász-Nagykun-Szolnok megye városainak, nagyobb vállalkozásainak, szervezetekének, termelőszövetkezetekének néhány oldalnyi képes, szöveges bemutatása

283 TORDA Lajos: Csabacsúd. (Kiad. a Nagyközs. Közös Tcs. VB.) (Csabacsúd), 1984. 81 p. 26 t. – Bibliogr. 77-79. p.

A falu névadója, alapítása, élete 1444-1944-ig. A felszabadulás, a Nemzeti Bizottság megalakulása, működése. A földosztás. A tömegszervezetek, a községi tanács megalakulása. A termelőszövetkezetek előzményei. Az Állami Gazdaság. Kereskedelem, ipar, kommunális ellátottság. Egészségügyi ellátás. Kulturális

élet. Oktatásügy. Népművelés. Testnevelés, sport. Éghajlat

284 Báránd története és néprajza. Szerk. Balassa Iván. (Kiad. az Új Élet Mgtsz.) Báránd, 1985. 644 p. 4 t. – Bibliogr. 585-599. p.

Monografikus igényű tanulmánykötet. Három részre tagolódik. Az elsőben: a település története, a régészeti leletek korától 1944-ig. A másodikban: a földrajzi nevek, településrend és építkezési sajátosságok, társadalom, az 1700-1945 közötti agrártermelés, a népélet különböző területei, a népköltészeti emlékek és a zenei hagyományok. A harmadik az 1945 utáni fejlődésről és az Új Élet Tsz.-ről szól. A szerkesztő egy rövid esszében a tanulságokat is összegzi. Alapos tárgy-, illetve névmutatója van

285 CSIFFÁRY Gergely: Történelmi emlékhelyek Heves megyében. [Kiad. az] MSZMP Heves m. Biz. Prop. és Műv. Oszt. Eger, 1985. 184,70 p. ill. fotók.

A Heves Megyei Propagandista különkiadása.

1. kiad. 1979.

Emlékhely-kataszter. 1703-tól 1983. dec. 31-ig minden emlékhelyet számba vesz, amelyet megjelöltek (szobor, tábla, oszlop, emlékfá, park stb.), de tartalmazza a ma még jelöletlen emlékeket is. A jelenkori Heves megye valamennyi településére kiterjed, 815 objektumot ismertet. Szócikkeit forrásokkal igazolja. Földrajzinév mutató, a történeti személyeket és a köztéri képzőművészeti alkotások tervezoit, készítőit felsoroló; illetve időrendi és tárgymutatója van. Külön fejezetben a munkásszozgalmi táblák feliratai. Képanyaga jól reprodukálható

286 Csongrád megye évszázadai. Történelmi olvasókönyv. (Kiad. Csongrád m. Tcs., Csongrád m. Lev. t.) Sze.

1. A honfoglalástól a polgári forradalom és szabadságharc végéig. Szerk. Blazovich László. 1985. 392 p. 5 t.

2. Az önkényuralomtól a Tanácsköz-társaság leveréséig. Szerk. Géczi La-

jos, Labádi Lajos, G. Tóth Ilona. 1987. 285 p. 20 t.

3. Legújabb kor. 1919-1975. Szerk., bev., jegyz. Nagy István. 1986. 336 p. 8 mell.

A megye múltját, a gazdasági, társadalmi és kulturális változásokat árnyaltan, a források tükrében mutatják be. A dokumentumok előtti bevezető a történelmi beillesztést, utána a jegyzet a forrásmegjelölést, kiadást, szakirodalmi tájékoztatást szolgálja. Az 1. kötetben földrajzinév, a 2-3. kötetben földrajzi és személynév mutató. Gyenge kivitelű a képanyag

287 Debreceni Szemle 1912-1915. Repertórium. (Összeáll. Berényiné Varga Ibolya.) Db. KLTE Könyvtára. 1985. 153 p. /Tiszántúli időszaki kiadványok repertóriumai 11./

A hetilap anyagát állandó rovatok szerint csoportosítva közli: címlapképek, fejcikkek, szépirodalom, a hét eseményei, irodalom, színház, zene, képzőművészet, tudomány, mozi, hirdetések és meghívók. Egy-egy fejezetben belül időrend. A névmutatóban a személy- és helyneveken kívül a testületi nevek is. A bevezető elég részletesen ismerteti az alapító lapszerkesztő, Szathmáry Zoltán életútját. A mellékletekben szerkesztőségi közlemények, címlapok és színházi plakátok másolatai

288 HELTAI Nándor – JUHÁSZ István: Kecskemét. (Bp.) Panoráma. (1985.) 167 p. 12 t. ill. /Panoráma. Magyar városok./

Városismertető útikönyv. Várostarténeti szemelvények. Séták a városban. Kirándulások a város környékére. – Épület- és szoborfotókkal, térképvázlatokkal

289 KÁRÁSZ József: A koalíciós idők. Hódmezővásárhelyi újságok repertóriumai. 1-5. Hm. Németh László Városi Kvt.

1. köt. 1945. ápr. 18. – 1946. máj. 30-ig. 1985. XIII, 198 p.

2. köt. 1946. jún. 1. – 1947. febr. 28-ig. 1986. 200 p.

3. köt. 1947. márc. 1. – dec. 31-ig. 203 p.

4. köt. 1948. jan. 1. – dec. 31-ig. 220 p.

5. köt. 1949. jan. 1. – okt. 29-ig. 145 p.

Alapos sajtótörténeti bevezető igazít el a korzakban. Minden kötetnek külön összevont név- és tárgymutatója van

290 MOLNÁR Ambrus: Tanulmányok Nagyrébé történetéből. [Kiad. a Petőfi Tsz.] Püspökladány, 1985. 119 p.

Főként levéltári források alapján, 1215-től az 1870-es évekig. Részletesebben a 18-19. századi községtörténet. Középpontjában a gazdasági élet. Jegyzetek fejezetenként. Függelékben: jobbágynévsorok az 1566-1772 közötti évekből

291 Olvasókönyv Kiskunfélegyháza történetéhez. Szerk. Iványosi-Szabó Tibor. [Közread. a] Városi Tcs. Kiskunfélegyháza, 1985. 634 p. 61 t. ill. – Bibliogr. 561-606. p.

Rövid várostörténeti vázlat. 289 válogatott dokumentum különböző korokból, jegyzetekkel és magyarázatokkal, keletkezésük sorrendjében. Köztük levéltári iratok, névjegyzékek, hírlapcikkek. Szakrendi felépítésű várostörténeti bibliográfia zárja. Egységes mutatójában személy-, intézmény-, helynevek és tárgyszavak betűrendben

292 PÁLINKÁSNÉ KOVÁCS Katalin – SÁNTHA Józsefné: Új város Bácsalmás. 1986. január 1. [Közread.] KSH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága. [Ke]. 1985. 21 p.

Jellemző statisztikai adatok a városiasodás útján elért fejlődés igazolására

293 Szülőföldünk a Tiszántúl 1. [Összeáll.] Masits László. Bp. Tankönyvkiadó. 1985. 431 p. – Bibliogr. 409-414. p.

Olvasókönyv általános és középiskolai tanulóknak. Történelmi-művelődéstörténeti összeállítás. Magyarázatos szemelvénygyűjtemény. Felosztása földrajzi, azon belül időrendi. Ez a kötet a Tiszántúl északi részéről, a mai Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyéről szól, eredeti dokumentumok részleteinek közlésével, értelmező információ-

ókkal. Rövid életrajzokat is ad. Művészi fényképek, gondosan szerkesztett térképek és kották egészítik ki, ezekről külön jegyzék készült

294 BARTA László – LABÁDI Lajos-TAKÁCS Edit: Csongrád megye levéltára. 1723-1950. (Kiad. a Csongrád m. Lev.) Szentés, 1986. 261 p. /A Csongrád Megyei Levéltár kiadványai 2.)

Csongrád vármegye levéltára a Szentesi Fióklevéltár legnagyobb és legértékesebb része. Az ismertető szerkezete: 16 fondsorozat, amin belül kiemelik a funkcionális jellemzőket. A fondok hagyományos szerkesztésű jegyzéke korszakolva. Részletes tartalomjegyzék. A gyenge nyomdatechnika miatt a fotói alig használhatók

295 Beregi találkozások. Szerk. Mező András. (Kiad. a Városi Kvt.) Vásárosnamény, 1986. 235 p. ill. fotók

A múlt egy-egy mozzanatát megőrkítő tanulmányok mellett az alábbi témák szerepelnek: patikatörténet, történeti etimológia, iskolatörténeti kiállítás, középiskolai és szakmunkásképzés, üzemtörténet, háztáji gazdaság; művészek portréi, helyi amatőr művészeti csoportok. Ezek elsősorban az 1945 utáni időszakkal foglalkoznak. Mutatója, bibliográfiája nincs

296 BIRCK Edit: Bács-Kiskun megyei sajtóbibliográfia. (Összeáll. –. A mutatókat szerk. Lisztes László.) Ke. Katona J. m. Kvt. 1986. 2 db. 701 p.

Az 1950-ben megállapított megyehatárokon belül, 1836-tól 1975-ig megjelent időszaki kiadványokat írja le betűrendben, tételszámozva. Nem kerültek bele az évkönyvek, évi jelentések, kalendáriumok, iskolai értesítők. Lelőhelyadatokat közöl. Mutatók kötete: Személynevek. Nyomdák, kiadók, kiadványok helyiségek szerint csoportosítva. Helynév- és időrendi mutató. Irodalomjegyzék. Terjedelmes hibajegyzék.

Újabb helyismereti periodikumok:

Ártér. Bajai kulturális szemle (Baja 1990-)

Bajai Honpolgár. Független város- és környezetvédő lap (Baja 1989-)

Honismereti Közlemények. Címvtált.: Bács-Kiskun Megyei Honismereti Közlemények (Ke. 1983-1992.)

Műhely Napló. A Városi Ifjúsági Műhely kulturális lapja (Kiskunhalas 1989-)

297 Fejezetek Tiszafüred XX. századi történelméből. (Szerk. Füvessy Anikó és Szilágyi Miklós.) Kiad. Tiszafüred Város Tcs. és a Szolnok m. Múzeumok Ig. Szo. **1986.** 82 p. /Tiszafüredi tanulmányok 2./ Bibliogr. a tanulmányok végén

Tanulmányok. Az „Őszirozás forradalom” és a Tanácsköztársaság. A két világháború között. Tiszafüred felszabadítása. Bőséges levéltári forrásanyagot dolgoztak fel

298 Kisújszállás város története. (Szerk. Szabó László.) 1-3. Kisújszállás, [Városi Tcs.] **1986-1988.** 202 p. 7 térk.; 308 p. 1 térk.; 240 p. ill. fotók. – Bibliogr. a tanulmányok végén

Természeti viszonyok. Településtörténete az őskortól a török kor végéig. Története a 16. századtól a 19. század első negyedéig. Gazdasági és társadalmi fejlődés a szabadságharcotól az első világháborúig

299 KOVÁCS Gergelyné: Bács-Kiskun megyei útikönyv. ([Fotó] Kovács Gergely. Térk. rajz. Balogh Klára.) [Ke.] Pusztatourist Idegenforg. Hiv. **1986.** 159 p. 32 t. ill. fotók

Első fejezetében a megye földrajzi helyzete, természeti képe, gazdasági élete, történelme, kulturális életének rövid áttekintése. Részletes útikalauz Kecskemétről. Innen indulva járja be a megyét, majd tesz egy Duna-menti utazást. Jelentős településeket érint. A települések rövid bemutatása, látnivalóinak ismertetése. Gyakorlati tudnivalókban a természetvédelemre is kitér. Helynévmutatóval

300 LUKÁCSI Lászlóné – LUKÁCSI László – RUSVAY Lajos: Jászsós-szentgyörgy krónikája. 1-2. [Jászsós-szentgyörgy], Községi Tcs. **[1986.]**

1. köt. A kezdetektől 1944-ig. 363 p.

2. köt. A felszabadulástól 1984-ig. 364-649. p. 17 t. fotók – Bibliogr. 645-649.p.

A községi irattár és saját gyűjtésű emlékiratok, visszaemlékezések, újságcikkek, korábban elkészített pályamunkák felhasználásával. Amatőr helytörténészek munkája

301 Orosháza város távlati fejlesztési programja. 1986-2000. (Kiad. a Városi Tcs.) Orosháza, **1986.** 20 p.

A város fejlesztési programja társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból

302 TÓTH István: Mezőhegyes kétszáz éve. (Kiad. a Mezőgazdasági Kombinát.) Mezőhegyes, **[1986.]** 156 p. ill. fotók

A település és a mezőgazdasági nagyüzem működésének története. Bemutatja a sikerek és eredmények mellett a visszaeséseket, a bevált termelési és tenyésztési módszerek, szociális intézkedések mellett a tévesnek bizonyult elgondolásokat

303 Algyő és népe. Tanulmányok. Szerk. Hegyi András. Kiad. a Somogyi-könyvtár. Sze. **1987.** 460 p. 44 t. – Bibliogr. a jegyzetekben

Monográfia jellegű. Természeti viszonyok. A bel- és külterület földrajzi nevei. Története a régészeti emlékektől 1973-ig. Településszerkezet. Népmozgalom. Oktatás, művelődés, sport. Egészségügy. Szénhidrogénbányászat. Gazdaságföldrajz. Néprajz. Személy- és földrajzinév mutató

304 HULEJ Endre – KOVÁCS József, Ö.: Weber Ede és Helvécia. Egy svájci polgár Magyarországon. [Fotó]: Straszer András, Hulej Endre. [Kiad. a] (Helvéciai Állami Gazdaság. Ke.) **[1987.]** 114 p. 10 t. ill. – Bibliogr. 71-73. p.

Életrajz, a korábbi feldolgozások kritikájával. Szőlőtelepítés és telepesközség megszervezése Kecskemét határában. A vállalkozás sorsa. Függelékben: a Helvécia létrejöttével kapcsolatos korabeli dokumentumok. Fotóreprodukciói gyenge minőségűek

305 A Jászkunság kutatása 1985. (Szerk. Fazekas István, Szabó László, Sztrinkó István.) [Kiad. a] Bács-Kiskun m. és a Szolnok m. Múzeumok Igazgatósága. Ke.-Szo. **1987.** 444 p. – Bibliogr. a tanulmányok végén.

A Jászság, Kiskunság, Nagykunság múltjával és jelenével kapcsolatos kutatások eredményeit összegző tanulmányok a régészet, a néprajz, a történelem és a nyelvészet köréből. A Kiskunfélegyházán 1985. okt. 4-5-én rendezett tanácskozás előadásai

306 Nagyközség a Viharsarokból. Fejezetek Csorvás rövid történetéből. (Szerk. Szabó István.) Bp. Zrínyi K. **1987.** 137 p. 32 t.

Tanulmányok. A falu létrejötte. Tanácsköztársasági események. Társadalom, életvitel a két világháború között. Felszabadulás. A község fejlődésének emlékei. Fotókkal

307 Nánási Szabadság. 1945. júl. 12-1949. márc. 11. Repertórium. (Összeáll. Tóth Etelka. Kiad a Hajdú-Bihar m. Kvt. Db. **1987.**) 328 p. Válogatott. A hetilap helyismereti cikkeit a teljességre törekvően regisztrálja. Az országos és nemzetközi eseményekkel foglalkozó közlemények, hírek és a hirdetések nem szerepelnek. Szerkezete a megjelenés időrendjét és a közlés sorrendjét követi. Ahol szükséges címkiegészítéseket, annotációkat ad. Külön földrajzi, tárgy- és névmutatója van. Az utóbbi tartalmazza az álneveket és a betűjeleket is

308 Nyíregyháza története. (Szerk. Cservényák László és Mező András.) Nyh. (Városi Tcs.) **1987.** 318 p. ill. /Nyíregyházi kiskönyvtár 15./ – Bibliogr. a fejezetek végén

Többszerzős monográfia. A honfoglalástól a mohácsi vészig: a városnév eredete, birtoklás-történet, kapcsolat a Báthori-családdal, a határos települések (Sima, Királytelek, Keresztút-Kótaj) története. Társadalom- és gazdaságtörténet Mohácstól 1753-ig, az újjáépítésig. Az újratelepítéstől 1848-ig. A polgárosodási folyamat gazdasági alapjai: mezőgazdaság, iparfejlődés, kereskedelmi és hitelélet 1848-1918. Az őszirózsás forradalomtól a felszabadulásig. 1945-1980 közötti

gazdaság- és társadalomtörténet. Egységes hely-, személy- és intézménynév mutató

309 Öcsöd története dokumentumokban 1715-1960. (Gyűjt., bev., jegyz. ell. Szabó Ferenc.) Szo. Szolnok m. Lev. **1987.** 166 p. 10 t. ill. fotók. /Szolnok megyei levéltári füzetek 10./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Történeti vázlat. Dokumentumok. Egységes személy-, földrajzi- és intézménynév mutató. A források többségét a Békés Megyei Levéltár őrzi

310 SÜMEGI György-TÓTH Piroška: Szülőföldünk, a Duna-Tisza köze. Bp. Tankönyvkiadó. **1986.** (1987.) 511 p. ill. fotók

Történeti, irodalmi, néprajzi, művészeti források, tanulmányok szemelvényei. Bemutatja a Duna-Tisza közét, az itt élő népet, történetét, kultúráját. Gazdagon illusztrált. Képjegyzékkel, a források pontos jelölésével, a felhasznált irodalom jegyzékével. Az általános iskolai oktatást segíti, a szülőföld megismerését szolgálja

311 Szabolcs-Szatmári Szemle 1956-1986. Gazdasági, társadalmi és kulturális folyóirat. Repertórium. (Összeáll. Orosz Szilárd. Kiad. a Móricz Zs. m. és Városi Kt.) Nyh. **1987.** 308 p. ill. fotók. /Szabolcsi időszaki kiadványok repertórium 2./

Elrendezése a rovatcímek tematikája szerint. Csoporton belül időrend. Szükség esetén címkiegészítést ad, kiemeli a személy- és földrajzi neveket. A képzőművészeti illusztrációk és fényképek külön mellékletben. Egységes, a szerzői-, személy-, földrajzi- és intézménynéveket, tárgyszavakat egyaránt tartalmazó mutató. A bevezető összefoglalja a folyóirat történetét

312 BEREY József: Nagyecsed története és néprajza. Db. KLTE. **1988.** 324 p. /Folklor és etnográfia 44./ – Bibliogr. 303-304. p.

A negyecsedi református egyház, az egyházmegyei, ill. egyházkerületi és községi levéltári anyag alapján. Történeti része az 1217-1896. közötti időszakot tárgyalja, 1938-ban már megjelent. A második rész a ref. lelkész szerző

eddig kiadatlan kéziratából. Családnevek jegyzékével

313 BODNÁR László: A 275 éve újjátelepült Monostorpályi. [Kiad. a] (Nagyközs. Tcs.) [Monostorpályi, 1988.] 431 p. 10 t. – Bibliogr. 415–419. p.

Helyi általános iskolai tanár településföldrajzi és településtörténeti összeállítása. Viszonylag jól rendszerezetten sok és sokféle információt közöl, különösen statisztikai adatokat. Tagolása tematikus: természeti tényezők, történet, gazdasági élet, demográfiai viszonyok, infrastrukturális ellátottság, helyi szokások. Külön alfejezetben mutatja be a falu nevezetesebb embereit. Képmelléletek. Mutatója nincs

314 CZAGÁNYI László: Elfelejtett Hernádi hétköznapiak. Adalékok Hernád község történetéhez. Kiad. a Közs. Tcs. Hernád, 1988. 117 p. ill. Természeti környezet. Régészeti és okleveles emlékek. Külön fejezetek tárgyalják a község történetét a különböző korokban, 1980-ig

315 A Jászkunság kutatása 1988. Tanácskozás Szolnokon a Tudomány és Technika Házában 1988. december 2-3-án. Az előadások vázlata. (Szerk. Szabó László.) Szo. (Damjanich J. Múz.) 1988. 200 p. /A Szolnok megyei múzeumok tudományos tanácskozásai./ Orosz és magyar nyelvű.

Szemle a Jászkunság-kutatások 1985 utáni eredményei fölött

316 KACSKA Zoltán: Biharnagybajom történeti és néprajzi bibliográfiája. (Kiad. a KLTE Néprajzi Tan-
széke.) Db. 1988. 121 p. /Folklór és etnográfia 43./

Helyismereti szakbibliográfia. Az önálló művek, folyóirat- és újságcikkek, kisnyomtatványok, térképek mellett kéziratok összeállításokat, gyűjtéseket és fényképeket is regisztrál. Az ország egészével vagy a megyével foglalkozó könyveknek, tanulmányoknak a községre vonatkozó oldalait analitikusan tárja fel. Szerkezete tematikus, különválaszt-

va a fotókat. Rövidítés- és forrásjegyzéke van, mutatója nincs

317 Múzeumi levelek. Repertórium. 1958-1985. (Összeáll. Kaposvári Gyöngyi.) Szo. Damjanich J. Múz. 1988. 144 p. /Múzeumi levelek 57/58. sz./

A Múzeumi levelek 1-50. számait tárja fel tematikusan, azon belül szerzői betűrendben. Az illusztrációk esetében csak a tematika érvényesül. Név- és földrajzi mutatója van. Külön névmutató készült az illusztrációkhoz

318 Baja története a kezdetektől 1944-ig. Szerk. Kőhegyi Mihály. Bp. Akad. K. 1989. 417 p. 56 t. ill., részben színes. – Bibliogr. a fejezetek végén

Az országos történetírás periodizációjához igazodik: Az őskortól a honfoglalásig. Régészeti leletek. Az Árpádok kora. Mohácsig. Török megszállás. Török alóli felszabadulástól az első világháború végéig. A két világháború között

319 DIENES Dénes: Fejezetek Ároktő múltjából. Ároktő, Soksz. 1989. 104 p. – Bibliogr. 88-89. p.

Községtörténet a kezdetektől a Rákóczi szabadságharcig. Egyháztörténet 1717-ig. A polgári hajdúk betelepődése. A község élete 1848-ig. 1848/49-es forradalom és szabadságharcotól a II. világháborúig. Egyház, templom, iskola. A II. világháború és az azt követő évek. Középkori falvak Ároktő közelében. Néprajzi függelék

320 GÖRBEDI Miklós: Tiszalök a századok tükrében. Helytörténeti olvasókönyv. (Szerk. Csermely Tibor.) Tiszalök, Költségvetési Üzem. 1989. 350 p. ill. fotók

Forrásokat és feldolgozásokat felhasználó településtörténeti, néprajzi, nyelvészeti és név-etimológiai tanulmányok. Tematikusan elrendezésű. A történeti rész korszakokként foglalkozik az eseményekkel 1265-től kezdődően. Különösen az 1940-1985 közötti időszakkal

321 Kiskőrös helytörténeti monográfiája. (Szerk. Meskó Sándor.) Kis-

kőrös, Városi Tcs. 1989. 648 p. ill. részben színes. – Bibliogr. 635-643. p.

Első része történeti, a második néprajzi. A történeti rész külön foglalkozik a földrajzi, természeti viszonyokkal, településtörténettel, a várossá fejlődéssel a kiegyezéstől az első világháborúig terjedő időszakban, valamint a társadalmi és politikai viszonyok alakulásával a századfordulótól napjainkig. Külön fejezet a kiemelkedő személyek életrajza, munkásságuk, műveik jegyzéke

322 (LISZTES László): Könyvek Bács-Kiskun megyéről. 1945-1984. Válogatott bibliográfia. (Gyűjtésben körem. Kriston Szidónia.) Ke. Katona J. m. Kvt. 1989. 135 p. /Duna-Tisza közti könyvtári füzetek 5./

A megyével, egyes kistájaival, településeivel, kiemelkedő személyiségeivel foglalkozó önálló műveket, a megyében megjelent gyűjteményes kötetek helyi vonatkozású részeinek elemző feltárását, a helytörténeti kutatás megyében megjelent segédkönyveit, bibliográfiákat, levéltári mutatókat, adattárakat, dokumentum-köteteket, valamint, válogatva, a megyei sorozatokat tartalmazza. Az anyaggyűjtés 1988. május 31-én zárult. Tematikusan szerkesztett, tételszámozott. Egy témán belül a művek a szerzők betűrendjében. Egy-egy személy-, hely-, intézménynév és tárgymutatója van

323 NAGY István: A 770 éves Nyírbogdány. Pillanatképek az utóbbi húsz év történetéből. (Fotó Zele Jánosné, Szabó Istvánné.) Nyírbogdány, (Közs. Tcs.) 1989. 68 p. ill. színes fotó

Az 1969-ben megjelent községtörténethez kapcsolódó képes krónika. Azt folytatva, az újabb vállalkozás az 1969-1989 közötti éveket tárgyalja. Fontos szerepet kapnak a színes fotóillusztrációk is. Sorra bemutatja a község fontosabb létesítményeit

324 A Nagykunság helyismereti irodalma. Bibliográfia. (Összeáll. Ruzicska Ferenc.) Karcag, Városi Csokonai Kvt. 1989. 39 p. – Anyaggyűjtés lezárva: 1989. aug.

Válogatott. Önálló monográfiák, folyóiratcikkek, analitikusan feltárt tanulmányok leírásai. Szerkezete tematikus, azon belül szerzők, illetve címek szerinti betűrend. Az érintett témakörök: a Nagykunság természeti viszonyai, útikönyvek, régészet, antropológia, történelem, néprajz, nyelvészet

325 Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái. 1712-1740. Új sorozat. Kiad. a Pest m. Lev. Bp. ill.

1. köt. BOROSY András-SZABÓ Attila: 1712, 1715-1718. 1989. 249 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 17./

2. köt. BOROSY András-SZABÓ Attila: 1718-1720. 1991. 225 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 20./

3. köt. BOROSY András-KISFALUDY Katalin-SZABÓ Attila: 1721-1725. 1992. 263 p. 1 térk. mell. /Pest megyei levéltári füzetek 21./

4. köt. BOROSY András-KISFALUDY Katalin: 1726-1730. 1993. 261 p. /Pest megyei levéltári füzetek 22./

Kiváló gazdaság-, politika- és hadtörténeti forrás. Még nem teljes. Hely-, név- és tárgymutatóval. Előzmény: Borosy András: Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái. 1638-1711. 1-5. köt. 1983-1987.

326 Szamosközi tanulmányok. (Szerk. Mező András. Kiad. a Városi Tcs.) Fehérgyarmat, 1988. [1989.] 351 p. ill. fotók – Bibliogr. 317-352] p.

Tájmonográfia. A földrajzi környezet. Története a kezdetektől az 1980-as évek végéig. A kézművesipar és ipartörténet, a népművészet, az építőművészet, az irodalmi emlékek és a nyelvjárás-kutatás eredményei. Rejtett bibliográfiája Fehérgyarmat válogatott irodalma. Mutatója nincs

327 Bakonszeg története és néprajza. Szerk. Ujváry Zoltán. [Kiad. a Bessenyei Termelőszövetkezet.] Ba-

konszeg, 1990. 592 p. – Bibliogr. 537-565. p.

Többszerzős községmonográfia. A honfoglalás korától a késői feudalizmus és a kapitalizmus korszaka. A legújabb kor néprajzi leírása: Településtörténet. Népi építészet. Az itt élők életmódja, étkezési szokásai, társasélete. Kézmű- és háziipara. Árucsereforgalma. Hiedelemvilága. A templom kincsei. Bessenyei György író, költő és Nadányi Zoltán költő bakonszegi évei. A függelékben a község 1990. évi népszámlálásának részletes jegyzéke

328 BÚZÁS Margit: Kecskemét utcanévei. Bp. ELTE. 1990. 31 p. /Magyar névtani dolgozatok 91./ Névadástörténet, vázlatos várostörténeti keretben. Terjedelme nagyobb részét névtípusonként, illetve a nevekhez kapcsolódó személyek, események, tárgyak jellege szerint tagolja. Forrásait csak részben említi a szövegben. Irodalomjegyzéke nincs. Ismerteti a Városszépítő Egyesület javaslatait is

329 HEGEDŰS Dezső-SZURDOKI Miklós: A rétközi Ibrány. Községkrónika. Bp. (TIT Szöv. Irodája – Nagyközs. Önkorm., Ibrány.) 1990. 335 p. – Bibliogr. 323-330. p.

Néprajzi megközelítésű településtörténet. Főként a 16. sz. közepétől az 1980-as évekig mutatja be nemcsak Ibrány, hanem a Kisvárda-Nyíregyháza-Tokaj közötti régió történetét is. A Nagy Ferenc-féle Ibrány c. munkával együtt ad hiteles képet a település gazdaság- és társadalomtörténetéről. Az országos történetírás számára forrásértékű. Az Ibrányi-család története is

330 KLAJKÓ Leonóra – VALACZKA András: Apostag. Apostag, (Stat. K. ny. Bp.) 1990. 333 p. ill. fotók. – Bibliogr. 157-163. p.

Községtörténet. Gazdaság. Népszáml., társadalom. Művelődés, egészségügy. Egyházak. Vida János költő (1846-1911) élete, munkássága. Nagy Lajos író parasztabrajzolója. Az Úttörőcsapat 1948-1958. Sajtódokumentumok az 1920-as évekből, képviselőtestületi jegyzőkönyvek a 19. századból

331 NAGY Béla: Solt nagyközség monográfiája. Solt, (Solt Monográfiájáért Alapítvány.) 1990. 482 p. 2

térk. ill. fotók. – Bibliogr. a fejezetek végén

Természeti-földrajzi környezet. Solt és a környező községek földrajzi nevei. Történelem. Családnévek, ragadványnevek. Adattár: hivatalok, gazdálkodó szervezetek, oktatási, művelődési intézmények, párt- és társadalmi szervek, egyházak

332 ROMSICS Imre: A történeti Kalocsa szállásainak bibliográfiája. Módszerek, források, kritikák. (Összeáll., bev. – Előszó Kiss József. [Mutatót összeáll.] Asbóth Miklós.) Bp. Orsz. Közművelődési Központ. 1990. 115 p. /Szociográfiai munkafüzetek. Homokmégyi műhelytanulmányok 6./

Gyűjtőköre, – településtörténeti okokból – földrajzilag megegyezik a történeti Kalocsa területével. Két betűrendbe sorolt és tételeszámozott fejezete: a/ Könyvek, könyvrészletek, időszaki kiadványok közleményei. A napi- és hetilapokban megjelent írásokat mellőzi, de rajtuk kívül minden dokumentumtípust a teljesség igényével felvesz. b/ Közgyűjteményekben őrzött kéziratok. – Mechanikus szerkezete miatt fokozott szerepe van a tájékozódásban a „Tartalommutató” címet viselő, szakszerűen megoldott tárgymutatónak. Külön fejezetben Kalocsa jelentősebb periodikumainak betűrendes jegyzéke

333 SZURMAY Ernő: A Szolnok megyei Néplap repertóriuma, 1987. Szó. Verseghegy F. m. Kvt. 1990. 164 p. /Néplap repertóriumok./

A Nyitrai Lajos által szerkesztett, a Néplapot 1949-1960 között feltáró, de abbamaradt repertórium-sorozat folytatási kísérlete, új szerkesztési elvek szerint. A cikkek feltárása mechanikus időrendben történik. A keresést tárgyi, földrajzi és szerzői mutató segíti

334 TÓTH Péter: Zemplén vármegye közgyűlési jegyzőkönyvei. Tartalmi kivonatok. (Kiad. a Borsod-Abaúj-Zemplén m. Levél.) Mis.

1. köt. 1558-1560. 1990. XXVII, 240 p. 20 t. ill. 1 térk.

Szerkezete időrendi. Összevont hely- és személynévmutató, tárgymutatója van. Néhány család címerét is közli

335 VIRÁGH Ferenc: Mezőmgyer történeti monográfiája. (Kiad. a Békéscsabai Magyar-Szovjet Barátság MGTSZ.) Bcs. **1990.** 182 p. ill. fotók – Bibliogr. 157-182. p.

A kezdetektől az Árpád-kor végéig. A középkori falu virágkora és pusztulásának kezdetei (1301-1526). A török uralom (1526-1705). Megyer-pusztá (1705-1870). A dobozmegyeri korszak (1870-1927). Az 1920-as évek végétől a felszabadulásig. Változások az 1950-es évekig. Termelőszövetkezeti mozgalom, a Béke TSz. A közigazgatási területegyesítés állomásai

336 A Bács-Kiskun Megyei Levéltár /volt Kecskeméti Levéltár/ fondjainak és állagainak jegyzéke. (Szerk. Iványosi-Szabó Tibor.) 2. bőv. és átd. kiad. Ke. Bács-Kiskun m. Lev. **1991.** 151 p. /A Magyar Állami Levéltárak fondjegyzéke. III. köt. A területi levéltárak fondjegyzékei 9./ Lezárva 1989. dec. 31.

1. kiad. 1974.

Kecskemét, Baja, Kiskunhalas, Kalocsa, Kiskunfélegyháza levéltári anyagát dolgozza fel. A megyei levéltár létesítése (1950) előtti iratok többségét Baja és Kecskemét iratai alkotják. Az időrendet két korszakra bontja: a feudális és kapitalista kor, illetve a szocialista kor. Földrajzi mutatója nincs

337 Békéscsaba története. Szerk. Jankovich B. Dénes, Erdmann Gyula. (Kiad.) Békéscsaba m. Jogú város Polgárm. Hiv. Bcs.

1. köt. A kezdetektől 1848-ig. **1991.** 859 p. ill. fotók – Bibliogr. a tanulmányok végén

Az ötkötetesre tervezett monográfia első kötet. A természeti környezet és változásai 1848 előtt. Története a kezdetektől a honfoglalásig. A honfoglalástól a török kiűzéséig. Területének embertani leletei. Újratelepülése, társadalma, gazdasága és önkormányzata 1848-ig. Urbéri viszonyai 1772-1848. A polgárosodás kezdetei 1848 előtt. Népesedési viszonyok 1729-1849. Téli szerepkörének alakulása

338 CZAGÁNYI László: Tatárszentgyörgy története. Kiad. a Közs.

Önkorm. Képviselőtestülete. Bp. **1991.** 298 p.

A városi rangú település természeti környezete. Régészeti leletei. A középkori falu. A polgári korszak 1945-től napjainkig. A végén gazdag személyi adattár és képanyag

339 FÁBIÁN Károly: Nyírbogát története. Nyírbogát, Polgárm. Hiv. **1991.** 100 p. ill. fotók – Bibliogr. 99-100. p.

A késő kőkorszaktól a jelenig. Településnév magyarázat. Földrajz. Társadalom- és gazdaságtörténet. Gazdag fotóanyag

340 HAAN Lajos: Békés-Csaba. A város története a kezdetektől a 19. század harmadik harmadáig. (Bev. Székely Lajos. Kiad. a Békés m. Közgylés Önkorm. Hiv. ...) Bcs. **1991.** 215 p. ill. /Fekete könyvek kultúrtörténeti sorozat 14./

Fekvése, határai, nagysága. Neve, keletkezése. Természeti viszonyok. Lakosai. Értelmiség, hivatalnokok. Középületek, templomok, temetők. Régiségek nyomai. Kronológia. Történeti dokumentumok, okmányok. Haan Lajos kéziratának szöveghű kiadása. Jegyzetekkel

341 HECKENBERGER Péter: Nádudvar, Nemesnádudvar. Egy észak-bácskai község történelme és településtörténete. Nemesnádudvar, [Polgárm. hiv. **1991.**] 355 p. ill. fotók – Bibliogr. 340-346. p.

A község természetrajza. Történelme, településtörténete. Mezőgazdaság. Ipar, kereskedelem, közlekedés. Egészségügy. Művelődés. Közigazgatás. Egyházközség. Sport. Népszokások. Illusztrációként régi térképek, szerződések másolatai és fekete-fehér fotók a község életéből

342 Kistelek története a kezdetektől 1970-ig. Szerk. Blazovich László. (Kiad. a Csongrád m. Lev. Közrem. Kistelek Város Önkorm.) Sze. – [Kistelek], **1991.** 781 p. 44 t. – Bibliogr. a tanulmányok végén

Monográfia. Korszakolása: A honfoglalás előtt. A honfoglalástól a török hódoltságon át

a telepítésig. A telepítéstől a polgári forradalom és szabadságharcig. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban. A forradalomtól a háborúig. I. világháború, forradalmak. Két háború között. A népi demokratikus átalakulás, 1948-1970. Adott korszakon belül: Birtokviszonyok, közterhek, mezőgazdaság, ipar, közigazgatás, oktatás, népesség. Áttekintő tanulmányok: Tanyák kialakulása és gazdálkodása. Művelődéstörténet (1869-1948). Vallási élet, egyházak. Egészségügy. Földrajzi nevek. Fotók. Személy- és földrajzinév mutató

343 Kisvárdai '90. Tanulmányok Kisvárdáról. (Szerk. Fehérvári Béla. Kiad. a Város Önkorm.) (Kisvárdai), **1991.** 296 p. ill.

Település-, család- és társadalomtörténet a 13. századtól az 1980-as évekig. – A Várdai család és Kisvárdai mezőváros története a 16. szd. végéig. Az Eszterházy család birtoklás-története. Iskolák. Közművelődési könyvtárak. Kisvárdai kulturális életének történetéből. Egészségügy. Sporttörténet 1945-től. Pál Gyula kisvárdai rajzai

344 PLESKONICS András: A megtartó falu. Pusztaföldvár képes története. Az újratelepülés 150. évfordulója emlékére. 1841-1991. (Kiad. a Közs. Önkorm. és a Honismereti Baráti Kör.) Pusztaföldvár, **1991.** 197 p. ill. – Bibliogr. 192-194. p.

Földrajzi helye és természeti viszonyai. A régi földvár településtörténeti adatai. Az újratelepülés óta eltelt 150 év történetéből. A gazdasági élet fejlődése. A közigazgatás kialakulása és a politikai élet. Egészségügy. Egyesületi és sportélet. Fotókkal

345 Biharnagybajom története és néprajza. Szerk. Ujváry Zoltán Db. **1992.** (Ethnica.) 619 p.

Többszerzős községmonográfia. Előttörténet a Nagysárrét régészeti leletei alapján az őskortól a 13. századig. A névadó Bajoni család uradalma. A község gazdálkodása, gazdaságtársadalmi és kultúrtörténeti fejlődése. A településtörténet, a népi építészet, az árucseré formái és a népiélet ünnepei szokásainak leírása. Mutatói nincsenek, irodalmi hivatkozások a fejezetvégi jegyzetekben

346 HABERMANN Gusztáv: Sze-mélyi adattár a szegedi polgárcsaládok történetéhez. (Kiad. a Csongrád m. Lev., Móra F. Músz.) Sze. **1992.** 318 p. /Tanulmányok Csongrád megye történetéből 19./

Megközelítően 200 év várostörténeti vázlat életrajzokon keresztül. Czimer Károly: A Szeged-Belvárosi Kaszinó százéves története (1829-1929) című munkájában szereplő nevek. Minden tételnél megadja a születési és halálozási adatokat, a valószínűsíthetőt kérdőjellel. Családtörténeti és várostörténeti kutatásokra forrásmunka

347 Hódmezővásárhely. Úti-könyv. (Írta és szerk. Kruzslicz István Gábor, Kovács István, Szigeti János. Kiad. a Megyei Jogú Város.) Hmvh. **1992.** 111 p. ill. színes fotó. 1 térk.mell

A város földrajzi viszonyainak, történetének, kultúrájának rövid áttekintése után betűrendben próbálja bemutatni a látnivalókat. Városkörnyéki kirándulásokat is ajánl. Az előző, 1973-as kiadású útikalauz még ma is jobban használható, ebben sok tárgyi tévedés van

348 Kecskemét. Város az Aranyhomokon Magyarország közepén. (Szerk. Király László György. Fotó: Walter és Társa Bt.) Ke. (Mj Város Polgárm. Hiv., Petőfi Ny.) **1992.** 182 p. ill. főként színes fotó. Mell.: külön-tokban reklám szórólapok

Városismertető; angol és német nyelven is. Különösen kiemeli az idegenforgalmi, üzleti-befektetési és építkezési lehetőségeket

349 Makó monográfiája. Főszerk. Tóth Ferenc. Kiad. a Város Önkorm. Makó.

1. TÓTH Ferenc: Makó régi térképei. **1992.** 214 p. 22 térk.mell. – Bibliogr. a fejezetek végén

4. Makó története a kezdetektől 1849-ig. Szerk. Blazovich László. **1993.** 720 p. 3 t. 1 térk. – Bibliogr. a lábjegyzetekben

A 6 kötetre tervezett monográfia eddig megjelent részei. 1. köt. Makó és Csanád vármegye térképekben tükröződő története. 22, – 1514-28 és 1944 között készült – kéziratos és nyomtatott térképet közlő elemző tanulmányokkal. Névmutatóval. Jó térképreprodukciók. 4. köt. Történeti kutatások Makón. Természeti földrajz. Őstörténet. Középkor. Török kor. Az új-játelepüléstől a polgári forradalomig. A forradalom és szabadságharcban. A várost élető struktúrák és változásai. Témák a történeti fejezeteken belül: a városkép alakulása, birtokviszonyok, mezőgazdaság, kereskedelem, kézművesség-ipar, közigazgatás, népesség, egyházak, oktatás, kultúra. Fotók, grafikai mellékletek. Személy- és földrajzinév mutató

350 Mátészalka története. Szerk. Ujváry Zoltán. Előszó Szilágyi Dénes. Db. Ethnica. 1992. 355 p. ill. – Bibliogr. a tanulmányok végén

A Mátészalka néprajza c. művel szigorú egyiséget képez. A többszerzős kötet 13 tanulmányban a település (Máté és Szalka, 1325-től: Mátészalka) régészeti ásatások és levéltári források anyagán alapuló története az őskortól 1945-ig. Kitér Mátészalka természeti földrajzára, a nagyobb tájegységben elhelyezve. A villamosítás, a sajtó, a múzeum történetére és a művelődéstörténetre. Családtörténetet is ad: Mátéi- és Csaholyi-család stb.

351 Mórahalom. A település földje és népe. Szerk. Juhász Antal. Kiad. a Város Önkorm. Mórahalom, 1992. 588 p. 7 t. – Bibliogr. a jegyzetekben Városmonográfia. Természeti viszonyok. Településtörténet (tanyaközpont, falu, város). Földrajzi nevek. Politika, gazdaság, társadalom. Oktatás, művelődés. Néprajz. A 60-as évektől a rendszerváltásig. Mutatója nincs. Fotói gyenge kivitelűek

352 Nagyszenás. Fejezetek a község történetéből. (Kiad. a Nagyközs. Kvt.) 1-2. köt. Nagyszenás, 1992-1993. 105, 232 p. ill. – Bibliogr. a tanulmányok végén

1. köt. Községtörténet. A Károlyi család. A Czifra major. Emlékművek, emléktáblák. 2. köt. A Római Katolikus egyházközség. Nagyszenási hadifoglyok. A Szarvas-Orosháza-Mezőhegyes Vasút. Lórévasutak. Vadászati viszonyok a harmincas években

353 PÉTERNÉ FEHÉR Mária-SZABÓ Tamás-SZÉKELYNÉ KŐRÖSI Ilona: Kecskeméti életrajzi lexikon. Ke. Kecskeméti Lapok Kft. – Kecskemét Monográfia Szerkesztősége. 1992. 260 p. /Kecskeméti füzetek 4./

A személyek kiválasztása a Katona József Megyei Könyvtár kartotékjának felhasználásával történt, – amelyhez átnézték a jelentős magyar nyelvű általános és szaklexikonokat. Ebből kiindulva készítette el Szabó Tamás Kecskeméti lexikonokban c. összeállítását. Főként 1945 előtt itt élő, a város történetében fontos személyiségek, illetve azok a kiválóságok kerültek be a lexikonba, akik tevékenységükkel kötődtek Kecskeméthez. Egy-egy személy életrajzát fontosabb műveinek a felsorolása követi, majd a róla megjelent irodalom néhány darabja zárja. Feltüntetik a szócikkek szerzőit is

354 Szülőföldem a Jászkunság. Jász-Nagykun-Szolnok megye településeinek története. (Szerk. Simon Béla.) Szo. Axel Springer-Magyarország K. 1992. 878 p. ill. fotók – Bibliogr. a fejezetek végén

Adattár. A települések komplex bemutatása: történelem, közoktatás, közművelődés, közegészségügy, kommunális ellátottság, kereskedelem, ipar, mezőgazdaság. Aktuális információk: az önkormányzatok tisztségviselői, képviselő-testületi tagok, pártok helyi vezetői, a közéletben fontosabb tisztséget betöltők településenként

355 Tiszaörs. Tanulmányok a falu múltjából. (Szerk. Szabó István.) Db. Ethnica. 1992. 409 p. ill. fotók – Bibliogr. a tanulmányok végén

Az 1985-ben kezdődött kutatások összegezése. Témakörök: természeti viszonyai, topográfia, növény- és állatvilága, története, régészeti emlékei, társadalmi, gazdálkodásának jellemzői, címere, egyháztörténete, oktatásügye, táplálkozási és ünnepi szokásai, hiedelmek, életmódja

356 TOKAI Gyula: Nagyléta földje és népe. Részletek a község történetéből a kiegészítésig. [Létavértes Közs. Önkorm.] 1992. 155 p.

Településtörténeti krónika. Levéltári kutatás, régi anyakönyvek, jegyzőkönyvek és idős falusi emberek emlékei alapján. Legkidolgozottabb a reformkori időszak. A szerző amatőr kutató, három sajátos történelmi korra tagolja a község fejlődését: Az ősi időktől a török hódoltság megszűnéséig. A pusztulástól az újjászületésig (a 18. század végéig). A reformkor, valamint az uradalom és a község közötti harmincéves háború. Közli a felhasznált forrásmunkákat. Jegyzetei, mutatói nincsenek

357 Tószeg története. (Szerk. és előszó Jurkovich János.) Kiad. Közs. Önkorm. Tószeg, **1992.** 193 p. 5 t. fotók – Bibliogr. 190–192. p.

Történelmi tanulmányokból, pályamunkákból és egyéb forrásokból összeállított kronológikus munka. Név- és helynévmutatóval

358 Túrkeve földje és népe. (Szerk. Örsi Julianna.) Kiad. a Város Képviselőtestülete. 1. köt. Túrkeve, **1992.** 355 p. 35 t. 10 térk. ill. fotók. – Bibliogr. a tanulmányok végén

A város honfoglalás előtti története. A honfoglalástól a török idők végéig. Történeti földrajz. Természeti viszonyok. Talajviszonyok, a víz szerepe. Gazdasági jelentősége a 18–19. szd. fordulóján. A mezővárosi szerep gazdasági háttere a 18–19. szd.-ban. Földművelés. – Több nem jelent meg

359 1956 dokumentumai Hajdú-Biharban. Az 1956-os forradalom Hajdú-Bihar megyei történetének válogatott dokumentumai. (Főszerk. Gazdag István. Szerk. Filep Tibor, Valuch Tibor. Kiad. az 1956-os M. Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutató Csoportja.) Db. **1993.** 509 p.

Forráskiadvány. A korabeli iratok és sajtóközlemények teljes terjedelmükben, a lefolyó megjelölésével és szükség esetén magyarázó jegyzetekkel. Elrendezés: a dokumentumok keletkezése-megjelenése szerint. Egy-egy napon belül: a Debrecenre vonatkozó, a városok és községek anyaga a települések betűrendjében, majd a járásokat és a megyét érintők. Függelékben: a megye településeinek létrejött forradalmi bizottságok névsora; az 1956 márciusa és 1957 decembere

közötti időszak kronológiája. Külön név- és helymutatója van

360 BAKÓ László-HORVÁTH Etelka: Kiskunhalas történetének válogatott bibliográfiája. Kiskunhalas, (Városi Önkorm.) **1993.** 56 p. /Halasi téka 13./

Könyvek, tanulmányok, folyóirat- és hírlapcikk. Szerzők, illetve a címek betűrendjében. Tételszámozott. Tárgymutató általános, átfogó fogalmak szerint. Helynévmutató. Második fele: Kiskunhalas sajtóbibliográfiája 1882–1993-ig. Időrendi mutatóval

361 Békéscsaba népe, története. Válogatott helyismereti bibliográfia. Összeáll. Araczkai Magdolna. (Kiad. a Békés m. Kvt.) Bcs. **1993.** 72 p.

Nyomtatott és kéziratos művek. 305 számozott tétel szakcsoportokban. Egy csoporton belül szerzői, illetve címbetűrend. Nem annotált. Név- és címmutatója van

362 CSEH Géza: Szolnok város utcanevei. Helytörténeti adattár. (Fotók Kardos Tamás.) Szo. Megyei Jogú Város Önkorm. **1993.** 182 p. 5 térk. ill. – Bibliogr. a jegyzetekben

A korábbi és a rendszerváltás utáni névváltozások okainak, körülményeinek és az utcanévadók életútjának bemutatása. Az utcanévadás története Szolnokon

363 DEDINSZKY Gyula: Írások Békéscsaba történetéből, néprajzából. (Vál. és gond. Erdmann Gyula. Kiad. a Békés m. Lev.) Gyula, **1993.** 330 p. /Közlemények Békés megye és környéke történetéből 5./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Nemzetiségi története. Az alapító Nógrád megyei telepescsaládok házassági kapcsolatai egykori szülőföldjükkel a letelepedés után. A békéscsabai evangélikus szlovákság származása. A „Cabiansky Kalendar” jelentősége. A jobbágyparasztok élete a 18. századi végrendeletek és adásvételi szerződések tükrében. Tanyavilága, a szlovák parasztok. Az evangélikus szlovákok vallási és népi élete. Paraszthonorációrok az evangélikus egyházban. Áchim L. András és az evangélikus egyház.

Adalékok szociális és kulturális történetéhez. A csabai kolbász. Vidámságok

364 DEMÉNY-DITTEL Lajos-KOVÁCS Gábor: Szemelvények Hatvan történetéből. Kiad. a Heves m. Múzeumi Szervezet – Hatvani Lajos Múz. Hatvan, 1993. 220 p.

Dokumentumgyűjtemény. A kezdetektől 1991-ig ad ízelítőt a város történetéből, megragadva az adott kor hangulatát, miliójét. A feldolgozott iratok jegyzékével és várostörténeti kronológiával

365 Jeles vásárhelyiek. Életrajzgyűjtemény. Összeáll. Kőszegfalvi Ferenc. (Kiad. a Megyei Jogú Város Önkorm.) Hmvh. 1993. 158 p. /Vásárhelyi téka 2./

A 127 rövid életrajz nem a Hódmezővásárhely jelesei című kötet javított kiadása. A Magyar Életrajzi Lexikon válogatási elveit követi, olyan személyeket is fölvesz, akiknek a város életében betöltött szerepe nem maradéktalanul pozitív. (Ilyen szempontból a cím nem egészen pontos.) A tények csoportosításával minimális mértékben minősít is

366 Királytelek története – kezdetektől 1952-ig. (Szerk. Dankó Mihály és Mezei Zoltán.) Nyírtelek, Honismereti Baráti Kör. 1993. 288 p. ill. fotók – Bibliogr. a fejezetek végén
Elsősorban ismeretterjesztésre szánt településtörténet, de teljességre törekszik. Tanulmányai a Nyírség, Rétköz, nyíri Mezőség találkozási pontjában fekvő község történelmi eseményeinek ismertetésén kívül, a társadalom-, gazdaság-, művelődés- és oktatástörténetét is tárgyalják. Családtörténet (Desseffy-család) és helységnév magyarázat (Királytelekpuszta, Dózsatanya, Sőrekút, Nyírtelek) is

367 Kiskunmajsa története. Írta Csík Antal, Kozma Huba, Nyerges Benjamin, Szabó Lajos. Kiskunmajsa, Majsa Alapítvány. 1993. 222 p. 70 t. ill. fotók – Bibliogr. 211-213. p. és a jegyzetekben. Borítócím: Kiskunmajsa históriája

Várostörténeti áttekintés a kezdetektől a II. világháború végéig. Részletes történet 1944 végétől a jelenig. Kronológia

368 LEKLI Béla: Napkor. Egy nyírségi falu története. [Bp.] Alfa K. 1993. 508 p. 8 t. ill. fotók, részben színes – Bibliogr. 447-469. p.

Alapos levéltári gyűjtőmunkán alapul, de figyelmen kívül hagyta a leleszi konvent levéltárának anyagát. Jól tagolt, elrendezése kronologikus, – a 13. századtól 1990-ig – korszakon belül tematikus. Településföldrajzi része a mai Napkort alkotó egykori lakott helyeket is bemutatja (Töt, Buturfölde, Tézsar vagy Teszár, Harangod, Haraszt, Fekete-erdő, Feketető.) A szerző a besenyő helynévkutatás egyik úttörője, e munkájában is ráirányította a figyelmet a magyar névtani kutatás egyoldalúságára, bár végkövetkeztései nem mindig helytállóak. Családtörténeti fejezetei: a Balog-Semjén nemzetség, Kállay-Czudar-, Perényi-, Kemény-család, Dobó István, Thoroczkay Antal, Záthy Gáspár életútját követik. Kitér Napkor egyháztörténetére és a rendszerváltásra is. A függelékben röviden a népi építészetéről és a népszokásokról. Néhány tárgyi tévedése ellenére adatgazdag és olvasmányos

369 Medgyesegyháza. 1893-1993. Tanulmányok a nagyközséggé alakulás centenáriuma tiszteletére. Szerk. Szabó Ferenc. (Kiad. a Nagyközs. Polgárm. Hiv.) Medgyesegyháza, 1993. 160 p. ill. fotók – Bibliogr. a jegyzetekben

Településtörténete az őskortól a törökvilág végéig. Megyes puszta 18-19. században. Medgyesegyháza nagyközség születése és kezdeti fejlődése. Társadalmi és gazdasága az első világháború előtt. Az egyházközségek és gyülekezetek. Kereskedelem és piac. Baross László, a világhírű búzanesesítő. Kültüreltének történeti helynevei

370 NEMES Lajos: Aldebrő község 250 éves története. 1743-1993. Eger, Grafotip. 1993. 126 p. 1 térk. A község történetét, iparát, mezőgazdaságát, népoktatási előzményeit, a falu társadalmi rétegződését dolgozza fel. A kutatásokat levéltári statisztikákkal támasztja alá. Színes néprajzi leírásokat gyűjtött és állított össze a

község honismereti szakköre. A végén: a lakosok 1993. évi névsora, intézményi címtára

371 SZABÓ Gyula: Vértesi krónika. (Kiad. a Polgárm. Hiv.) Létavértes, 1993. 236 p.

Az 1970-ig önálló település története. Forráskutatásai alapján bemutatja a földrajzi viszonyokat, a régészeti emlékeket, a község fejlődését a honfoglalástól napjainkig. Sok adatot, statisztikát, névsort, illusztrációt tartalmaz, de elemzései nem tudományos igényűek. Forrásjegyzéke van, mutatója nincs

372 A Szabolcsi Szemle repertórium 1934-1944. (Összeáll. Orosz Szilárd.) Nyh. Móricz Zs. m. és Városi Kvt.) 1993. 70 p. /Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle füzetek/

A periodikum a magyar irodalom ápolása mellett nagy szerepet vállalt a helytörténet és a néprajz gondozásában. A repertórium megjelenés időrendjében írja le az anyagot. Annotációt akkor ad, ha a cím nem fedi a tartalmat, vagy a szövegben fontos személy- és földrajzinév fordul elő. Összevont név-, földrajzinév- és tárgymutató. Mindig kombinálja a helynevet a fogalommal és fordítva. Az írói álnveket feloldja. Rejtett bibliográfiája a Bessenyei Társaság 20 korabeli kiadványát sorolja fel

373 Szabolcs-Szatmár-Bereg megye monográfiája. Nyh. Megyei Önkorm.

1. Történelem és kultúra. Szerk. Cservenyák László. 1993. 750 p. 21 t. ill. fotók – Bibliogr. a fejezetek végén

A kétkötetesre tervezett kiadvány első kötete. Az 1950-ben alakult megye földrajza, történelme az őskortól 1950-ig. A kulturális fejezetekben: néprajz, népművészet, közoktatás, tudományos élet (kezdetektől napjainkig), irodalmi élet, színház (nem tartalmazza a legújabb adatokat) a kulturális mozgalmak, tömegkommunikáció, népművelés (1945-től) történeti összefoglalása. Tematikus, azon belül kronologikus elrendezésű. Hely- és személynév-mutatója van

374 SZÉKELYNÉ KÖRÖSI Ilona: Kecskeméti évszázadok. Fejezetek a

város múltjából. Ke. (Kecskeméti Lapok Kft. – Kecskemét Monográfia Szerkesztősége.) 1993. 71 p. ill.

Színvonalas ismeretterjesztő dolgozat. Kronológia. Tárgy-, dokumentum- és épületfotókkal

375 A szolnoki agglomeráció. Strukturális jellemzők és fejlesztési lehetőségek. (Szerk. Tóth József.) Pécs, MTA Regionális Kutatások Központja. 1993. 389 p. ill. – Bibliogr. 383-388. p.

Tanulmányok. Az 1990-ben és korábban végzett kutatások eredményeinek összegzése. Természeti, történeti, térszerkezeti előzmények. Az agglomeráció-képződés materiális alapjai, funkcionális jellemzői, szerkezete, jövőjének néhány kérdése, a fejlesztés lehetőségei

376 Az „alföldi út” kérdőjelei. Alföld-kongresszus, 1993. (Szerk. Timár Judit. [Kiad. az] MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Int. Békéscsabai Oszt.) Bcs. 1994. 320, [6] p.

Előadások az Alföldi Tudományos Intézet által koordinált, Alföld-programmal kapcsolatos kutatásokról, illetve a Békéscsabai Osztály tíz esztendei tudományos tevékenységéről. Főbb témakörei: természeti erőforrások, környezetvédelem, gazdaság, infrastruktúra, népesség és társadalom, településfejlesztés, közigazgatás

377 CZOMBA Ferenc: Buj község története. (Szerk. és sajtó alá rend. Czomba Csaba, Géczi Ferenc.) Nyh. Happy Bt. 1994. 99 p. ill. fotók, részben színes

1327-től 1987-ig. Kronológikus elrendezésű társadalom-, gazdaság-, egyház- és iskolatörténet. Névetimológiát (Buly, Buj), településföldrajzot (Kovácsstelek, Szántótelek /Szántóhalom/, Szentpéter-falva) és családtörténetet is ad (Buji-, Báthori-, Szakolyi- és más családok)

378 DANKÓ Imre: Nagyecsed. (Központi szerepkör és önkormányzat a történelem sodrában.) Db. Ethnica. 1994. 257 p. ill. fotók

Községmonográfia. A földrajzi környezet. Településtörténet a kezdetektől napjainkig. Részletesen foglalkozik a község mezővárosi korszakával. Elnagyoltabb az utóbbi évszázad krónikája. Itt közli azoknak a személyeknek az életrajzát, akiknek nagy szerepük volt az ipari, kereskedelmi fejlődés elindításában. Függelékben: az önkormányzat jelenlegi dolgozóinak névsora; utcák és házzámok szerint a lakosság 1994-es névjegyzéke. Fotókkal

379 Megyekönyv. Borsod-Abaúj-Zemplén. Szerk. Viga Gyula. Kiad. a Megyei Közgyűlés. Mis. **1994. 267 p.** ill. színes fotók – Bibliogr. 235-238. p.

Szakmai igényességgel, ám közérthetően mutatja be a megye tájait, történeti, kulturális és művészeti értékeit. A tájak és az emberi tevé-

kenységi formák. Az élő környezet. Kultúrák és népek a magyar honfoglalásig. Az Árpád-kori vármegyéktől Borsod-Abaúj-Zemplénig. Egyházak és művészetük. A művelődés. A megye gazdasága a harmadik évezred küszöbén

380 (CSATÁRI Bálint): Az Alföld helyzete és perspektívái. Alföld kutatási program 1991-1994. (Kiad. a Nagyalföld Alapítvány.) Bcs. **1995. 99 p.** /A Nagyalföld Alapítvány kötetei 4./

Kutatástörténeti előzmények. A program csomópontjai: Természet és környezet. Gazdaság. Infrastruktúra és településhálózat. Népeség és társadalom. Tájak és kistérségek. A program dokumentumai. Az elkészült tanulmányok bibliográfiája

Természeti környezet

381 BERTALAN Alajos: Szeged szab. kir. város földrajzi és meteorológiai viszonyai. Sze. (Endrényi ny.) **1884. 71 p.**

Földrajzi fekvés. Talajfajták. Domborzat. Vízrajz. (Tisza és mellékfolyói, Fehértó, Matyér.) Éghajlat. 1872-1881 közötti évek meteorológiai megfigyeléseinek statisztikája. Időjárás

382 Kecskemét múltja és jelene. A honfoglalás ezredik évfordulója alkalmából és emlékére kiadta Kecskemét város közönsége. Szerk. ifj. Bagi László. 1. Bevezető rész. Ke. 1896. V, 215 p. 1 t. 3 térk. 2 mell.

Tanulmányok. Nem jelent meg több. Témái: Földrajzi fekvés. Éghajlat. Vízrajz. Kutak, geológiai viszonyok. Növényzet, állatvilág. Városismertetés, térképpel

383 Monográfia a Körös-Berettyó völgy ármentesítéséről és ezen völgyben alakult vízrendező társulatokról. Szerk. Gallacz János. Nagyvárad, Szt. László ny. 1896.

1. r. A Körös és Berettyó völgye. 574 p.

2. r. A társulások története. 660 p.

1. köt.: A „Körös és Berettyó völgye” földrajzi és geológiai viszonyai, vízrajza, népessége, a szabályozás és ármentesítés története. 2. köt.: Az egyes társulatok története Békés és Hajdú-Bihar megyei vonatkozásokkal

384 KVASSAY Jenő: A Duna- és Tisza-völgyi ármentesítő munkálatokra vonatkozó statisztikai adatok. Összeál. —. Bp. Pátria. **1900. XXII, 138 p.** /A M. Kir. Földművelésügyi minster kiadványai 5/

A 28 dunavölgyi és a 43 tiszavölgyi ármentesítő társulat 1898. évi tevékenysége. Táblázatok. Az adatkörbe tartozik az árterület kiterjedése, a töltések hossza, az árterek kataszteri tiszta jövedelme, az erdők kiterjedése stb.

385 ECSEDI István: A Hortobágypuszta természeti viszonyai tekintettel a mezőgazdaságra. Sze. Dugonics ny. **1908. 48 p.**

A földtani viszonyok. A szikes talaj sajátosságai. A lösz-képződés folyata a területen. Legrészletesebben a vízrajzi viszonyokat elemzi, s ehhez kötődően a talajjavítási kísérleteket. A csatornázás szükségességét hangsúlyozza

386 BOGDÁNFY Ödön: Az Alföld hidrológiája. Vízi munkálatok az Alföldön. Db. Egyetemi ny. **1924. 72 p.** /A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismertető (Alföld kutató) Bizottságának kiadványai 1. köt. 1. füz./

A Duna és a Tisza vízgyűjtőjének vízjárása. A vízi munkálatok: a folyamszabályozások, a lecsapoló munkálatok, az öntöző-, hajózó-, és ipari csatornák leírása. Részletes, táblázatokkal, grafikonokkal, térképpel illusztrált

387 RAPAICS Rajmund: A Nyír-ség növényföldrajza. Db. Tisza István Tudományegyetem ny. **1925. 43 p.** /A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismertető (Alföld kutató) Bizottsága 2. füz./

A megelőző kutatások számbavétele és a felszíni viszonyok leírása. A növénytársulások vizsgálata. Elkülönítve tárgyalja a homokmező, az erdő és a szikesek növényzövetkezeteit

388 TAMÁSSY Géza: Hajdúvármegye és Debrecen szabad királyi város növényzete. Db. Szerző. Debreceni Újság ny. **1927. 71 p.**

A vadon termő, esetleg elvadult, de emberi beavatkozás nélkül elszaporodott növényeket ismerteti a lelőhelyük megjelölésével, rendszertani csoportosításban. A szomszéd megyék határain előforduló, de ebben a megyében eddig ismeretlen fajokat elkülönítve, a lapok alján megjegyzésben. Bevezetésben: a növényföldrajzi kutatások története, a gyűjtemények

389 BODNÁR Béla: Hódmezővásárhely és környékének régi vízrajza. Sze. Városi ny. **1928.** 44 p. 1 t. 1 térk. /A szegedi Alföldkutató Bizottság könyvtára. 3. szakoszt. közl. 5./ A város bel- és külterületének 18-19. századi természetföldrajzi, elsősorban hidrogeográfiai jegyzéke. A négy belterületi tó, az ezeket összekötő erek, fokok, – rövid, természetes csatornák –, s a külterületi vizek betürendes leírása az elérhető írásos források és a szájhagyomány alapján

390 BENDA László: A magyar Alföld őstörténete. 1-2. Kaposvár, Somogy m. Keresztény ny. **1929.** 350 p. ill. /Vasvármegyei Múzeum Ásvány-Őslénytárának kiadványai 2. füz./ – Bibliogr. 140-141, 349-350. p. A táj földtörténete, vízrajza, növény- és állatföldrajza, valamint az emberi települések megjelenése

391 LOVASSY Sándor: Az Ecsedi-láp és madárvilága, fennállásának utolsó évtizedeiben. Bp. MTA. **1931.** 87 p. 1 térk. – Bibliogr. a lábjegyzetben

A szerző 1886-1889 között, közvetlenül a láp lecsapolása előtt vizsgálta először annak madárvilágát. A 40 évvel később megjelent publikáció az állapapot és a láp megszűnése utáni helyzetet hasonlítja össze. A madárvilág rendszerezett áttekintésén túl a lápi településeket és a történelmi múltat is jellemzi

392 WAGNER Richárd: A Magyar Alföld szélviszonyai. Sze. (Városi ny.) **1931.** 33 p. 3 térk. /Szegedi Alföldkutató Bizottság könyvtára 9./ 1896-1915 közötti megfigyelési adatok felhasználásával, amelyeket 24 meteorológiai állomás szolgáltatott, dolgozza fel a témát. Táblázatokkal

393 BOROS Ádám: Die Flora und die pflanzen-geografischen Verhältnisse des Nyírség's. A Nyírség flórája és növényföldrajza. Bp. (Stúdium.) **1932.** 207 p. /A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honis-

mertető Bizottságának kiadványai VII. 25-26./

Főbb témakörei: A Nyírség földrajzi jellemzői. Növénytani kutatásának története. Növénytani irodalma. Növényeinek felsorolása. Növényformációi és növényföldrajzi jellegzetességei

394 HANKÓ Béla: A hajdani Alföld ősi állatvilága. Db. Kertész J. ny. Karcag. **1933.** 83 p. /A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismertető Bizottságának kiadványai. VIII. köt. 1931-32. 29. füz./ A 16. század előtti idők természeti viszonyainak rekonstruált leírása, és az ősi állatvilág egyedenkénti számbavétele

395 A magyar szikesek. Különös tekintettel vízgazdálkodás útján való hasznosításukra. Szerk. Sajó Elemér, Trummer Árpád. Bp. Pátria. **1934.** 487 p. ill. 2 térk.mell. /A M. Kir. Földművelésügyi Min. kiadványai 2./ – Bibliogr. 477-487.p.

A szikesek általános jellemzése. A különböző szikes talajok javítása és hasznosítása. A hazai viszonyok szempontjából értékes külföldi tapasztalatok összefoglalása

396 BÉKY Albert: Útmutató az Alföld fásításának munkájához. Kiad. a m. kir. földművelésügyi min. 3. kiad. Db. Városi ny. **1936.** 142 p. 1. kiad. 1931. 2. kiad. 1933

A gyakorlati útmutató kiter a fásítás jelentőségére, felsorolja a sikeresen alkalmazható erdei fákat és cserjéket, leírja a talaj előkészítését és a telepítések helyeit, a fák gondozását

397 KORBÉLY József: A Tisza szabályozása. Db. M. Nemzeti Könyv- és Lapk. **1937.** 257 p. ill.

A szabályozás történetének és eseményeinek ismertetése. A vízjárás meteorológiai magyarázata. Az árvizek lefutásának leírása. A szegedi árvízkatasztrófa. A gátak, partok, az öntözés és a halászat bemutatása

398 SOÓ, R[ezső]: A Tiszántúl flórája. Ed. Instituti Botanici Universitatis Debreceniensis. Db. **1938.** 192

p. 2 térk. /Magyar flóraművek 2./ – Bibliogr. 16-24. p.

Tudományos növényföldrajzi regiszter. Bevezetője körülhatárolja a feltárt földrajzi tájat és ismerteti a flórakutatás történetét. Fő része: rendszertani csoportokra tagolva a növények leírása: latin megnevezés, zárójelben a magyar név, az előfordulási hely, hivatkozás az irodalomra

399 KISS Ferenc: Szeged erdésze-
te. Bp. 1939. 76 p. /Klly. Erdészeti
Lapok 1939. 3-8. sz./

Az erdők fekvése és természeti viszonyai. Homoki erdők telepítése. Erdőbirtokosok. Legeltetés. Gyümölcsfa-iskola. Erdőőri szakiskola. Erdőelnevezések. Védett erdők. Földrajzilag ma már nemcsak Szeged, hanem Csongrád megye egy részéről is szól

400 TUZSON János: A magyar Alföld. Gazdasági növényföldrajzi tanulmány, telepítési és vízgazdálkodási tervezet. Bp. (Hornyánszky ny.) 1941. 68 p. 21 t. 1 térk.

Az Alföld természeti állapotából kiindulva javaslatot tesz a táj maximális értéktermelésének megvalósítására. A tervezet más európai lecsapolt területek /Pó-síkság, Hollandia/ telepítéseit tekinti példának mind a folyamat megtervezését, mind a haszonnövények kiválasztását illetően

401 UDVARDY Miklós: A Hortobágy madárvilága. Állatföldrajzi tanulmány. Db. Nagy Károly ny. 1941. 79 p. 2 t. /Klly. Tisia 5. köt./ – Bibliogr. 71-76. p.

Jórészt a szakirodalom, kisebb hányadban saját megfigyelései alapján. Kiemeli a madarak és az élő környezet viszonyát. Ökológiai állatföldrajzi csoportosítással kísérletezik. A madárfajokat rendszertani helyükön sorolja fel és jellemzi. Irodalomjegyzéke betűrendes

402 KARAKASEVICH Károly: A Maros-Tisza szög földrajza. Sze. Ablaka Gy. ny. 1942. 64 p. – Bibliogr. 60-61. p.

Egy kistáj monografikus igényű feldolgozása. Az Újszeged, Szőreg, Deszk, Ó- és Újszentiván, Kükesháza, Ferencszállás és Kiszombor határára kiterjedő táj természeti földrajzát és

gazdasági életét tekinti át, foglalkozik a tájakkal is

403 SOÓ Rezső: A nyírségi erdők a növényközvetkezetek rendszerében. Bp. MTA. 1943. 315-352. p. /Klly. Acta Geobotanica Hungarica 1943./ A korábbi kutatási eredmények figyelembevételével áttekinthető rendszerbe foglalta az összes ismert pannóniai növényközvetkezetet. Táblázatai ezek ökológiai, szerkezeti és flóralelem összetételét tükrözik. Megállapítja a nyírségi erdőknek e rendszerben elfoglalt helyét, majd növényzociológiai rendszerbeli helyükről is áttekintést ad. A felhasznált irodalom jegyzékével

404 WAGNER Richárd: A Körösök és a Maros csapadékviszonyai. Sze. Ferenc József Tud. Egyetem. 1943. 110 p. /A M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem tud. közleményei a Földrajz és Történettudományok köréből. 6. köt. 1. füz./

A folyók egész hosszának – az országhatáron kívül eső részeket is beleértve – csapadékviszonyai, a megfigyelőállomások táblázatokba szedett, havi mennyiségeket bemutató adatai alapján. Térképekkel, diagramokkal

405 KREYBIG Lajos: Magyar tájak talajismereti és termeléstech-
nikai leírása. 1. rész: A Tiszántúl. Bp. M. Kir. Földtani Int. 1944. 221 p. 1 térk. 12 mell. – Német nyelvű összefoglaló /151-219. p./

A szántóföldi termelés természeti tényezőinek az Alföld tájai szerinti részletes számbavétele

406 SÜMEGHY József: A Tiszántúl. Bp. Attila ny. 1944. 208 p. 63 mell. /Magyar tájak földtani leírása 6./ – Bibliogr. 202-208. p.

Geológiai feldolgozás mélyfúrások, kutatófúrások és artézi kutak szelvényei alapján. Fúrasszelvényekkel, ábrákkal, térképekkel

407 RÉTHLY Antal: Debrecen csapadékviszonyai 1854-1943. Bp. (Athenaeum.) 1945. 120 p. /Magyarország éghajlata 4./ – Bibliogr. 118-120. p.

Az éghajlati monográfia egy időjárási elem egyetlen helyen végzett, de nagyon hosszú és egynemű észleléseire támaszkodva, az időjárási elem viselkedését vizsgálja, minden részlet jelölésével. Grafikonokkal, táblázatokkal gazdagon illusztrált

408 A Duna-Tisza csatorna. A csatorna története és irodalma, az idők folyamán készült fontosabb tervek leírása és kritikai összehasonlítása, valamint a kivitelre elfogadott általános terv ismertetése. Szerk. Lampl Hugó, Hollósy Ferenc. Bp. Egyetemi ny. 1947. 318 p. ill. 9 térk.mell. /A Magyar Földművelésügyi Minisztérium kiadványa./

A Minisztériumban végzett munka közreadása a csatorna megépítésének érdekében. Alapgondolata, hogy a magyar víziközeledés érdemleges feljavítása nem képzelhető el a csatorna megépítése nélkül. Fő fejezeteiben a csatornával foglalkozó irodalmat, az idők során készített terveket, azok műszaki paramétereit, valamint a legutóbbi terv általános leírását és a megépítendő csatorna gazdasági jelentőségét taglalja. Térképekkel, táblázatokkal, ábrákkal

409 KREYBIG Lajos – BERÉNYI Dénes-HANK Olivér: A növénytermesztési szaktanácsadás tényezői és irányelvei. A magyar mezőgazdasági tájak természeti talaj és éghajlat adottságai és növénytermesztési adatai alapján. 1-4. Kiad. Agrokémiai Intézet. Bp. [1950.]

1. A Békés-csanádi löszhát, a Tisza és a Maros völgyének tájai. III,97,[4] p.

2. A debreceni löszhát tája. III,74,[4] p.

3. A Hortobágy tája. III,90.[8] p.

4. A Berettyó és Körösök tája. III,96,[12],95 p.

Az eredeti elgondolás szerint valamennyi magyarországi tájról kiadtak volna egy-egy füzetet, de csak ez a négy jelent meg. Előszavuk és általános bevezetőjük azonos, a szerkezetük és tartalmuk hasonló: Éghajlat. Talajké-mia. Növénytermesztési adatok. Talajjavítási

feladatok. Az öntözés irányelvei. A Hortobágnál kiemelik a szikes földek problémáját. Szemléltető grafikonokkal és térképvázlatokkal

410 Bátorliget élővilága. Szerk. Székessy Vilmos. Bp. Akad. K. 1953. 486 p.

Az alhavas jellegű növény- és állatfajokkal rendelkező táj flórájának és faunájának részletes leírása, regiszteres számbavétele

411 CSONGOR Győző: Szeged és környéke élővilágának alapvető irodalma. Sze. (Csongrádvármegyei ny.) 1954. 22 p. 1 t. /A Szegedi Egyetemi Könyvtár kiadványai 27./

A terület élővilágával foglalkozó fontosabb növény- és állattani dolgozatok. Könyvek, közlönyök, akták, tudományos és ismeretterjesztő folyóiratok, ritkán hírlapok cikkei. Kéziratok esetlegesen. Főleg 20. századi, egy-két korábbi közlemény. Tételeit szakrendbe, ezen belül szerzői betűrendbe rendezi. Névmutató, földrajzi mutató

412 SZABOLCS István: Hortobágy talajai. Bp. Mezőgazd. K. 1954. 144 p. 10 t. 1 térk. – Bibliogr. 132-142.p.

A talajtani kutatások általános elvi kérdései. A hortobágyi talajképződés természeti viszonyai, talajfajták és a mezőgazdasági hasznosítás esélyei. Számos táblázat, térkép és szövegközi fénykép. Külön-külön közli a magyar és orosz nyelvű szakirodalom bibliográfiáját, szerzői betűrendben

413 ARANY Sándor: A szikes talaj és javítása. Bp. Mezőgazd. K. 1956. 407 p. 26 t. 1 térk. – Bibliogr. 387-395.p.

A mezőgazdasági hasznosíthatóság szemszögéből készült elemzés. Táblázatokkal, fotókkal

414 RÓNAI András: A magyar mendedék talajvize, az országos talajvíztérképező munka eredményei 1950-1955. Bp. Műszaki K. 1956. 245 p. 7 mell. /A Magyar Állami Földtani Intézet évkönyve 46. köt. 1. füz./

A talajvíztérképezés és kútkataszter munkaprogram tudományos eredményei. A vizsgálat kiterjedt a talajvízviszonyokra, a talajvíztartó rétegekre és a talajvíz mozgására. A kutak statisztikai felmérése is megtörtént. Ábrákkal, táblázatokkal, térképekkel és fűrészszelvényekkel

415 FODOR Ferenc: Magyar vízmérnököknek a Tisza-völgyben a kiengyezés koráig végzett felmérései, vízi munkálatai és azok eredményei. Bp. Tankönyvk. [1957.] 265 p. /Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára, Műszaki Tudománytörténeti kiadványok 8./ 568 magyar vízmérnök biográfiai adatai a 19. század közepétől kezdődően, valamint a Tisza és mellékfolyóin végzett vízi munkálatok leírása

416 Magyarország hidrológiai atlasza. Szerk. Lászlóffy Woldemár. Kiad. a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Int. I-IV.sor. I. sor. Folyóink vízgyűjtője. 7. A Tisza. Bp. 1958. 388 p. 32. térk.mell.

A Tisza vízgyűjtőjére vonatkozó feldolgozás 1:75.000, 1:50.000, 1:25.000 topográfiai és 1:200.000 m.ar. átnézeti térképek segítségével. Általában minden 20 négyzetkm-nél nagyobb vízgyűjtő vízfolyás-adatait tartalmazza táblázatos feldolgozás formájában

417 INCZEFI Géza: Szeged környékének földrajzi nevei. Bp. Akad. K. 1960. 108 p. 1 térk. /Nyelvtudományi értekezések 22./

Csongrád megye délnyugati részét, a város régi határát öleli fel. A földrajzi nevek betűrendben. A címszó a köznyelvi, és a nyelvjárási alak. A név származtatása. A nevek tipológiai áttekintése

418 KÁROLYI Zoltán: A Tisza mederváltozásai, különös tekintettel az árvízvédelemre. Bp. VITUKI. 1960. 102 p. ill. 27 mell. 17 térk.mell. /Budapest. Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet. Tanulmányok és kutatási eredmények 8./ – Bibliogr. 99-102.p.

A folyó mederváltozásának minden kérdését részletesen tárgyalja: a függőleges és vízszintes, valamint az árvíz idején tapasztalt mederváltozásokat. Adatokkal, ábrákkal teszi szemléletessé. Kitér a jégviszonyok és a hullámterek felszíni viszonyainak vizsgálatára is

419 MAGYAR Pál: Alföldfásítás. 1-2. Bp. Akad. K.

1. köt. Általános és leíró rész. (1960.) 575 p. ill. 1 t. 1 térk. – Bibliogr. a fejezetek végén

2. köt. Alkalmazott rész. ([Ill.] Csapody Vera. 1961.) 622 p. 2 t. 1 térk. – Bibliogr. a fejezetek végén és 563-583. p.

1. köt. Az erdőtelepítések jelentősége és hatásai. Az Alföld kialakulása, termőhelyi viszonyai, növénytakarója, erdőtársulásai. Arborétumok. 2. köt. A homok-, szikes- és láptalajok erdősítése, az ártéri erdőtelepítés, mezővédő erdősávok, legelőfásítás, az erdők rekonstrukciója. Az Alföldfásítás története. Gépesítés. Mutatók: személy-, növény-, állatnévmutató. Növénycönológiai és tárgymutató

420 BORSY Zoltán: A Nyírség természeti földrajza. Bp. Akad. K. 1961. 227 p. ill. fotók. 14 t. 5 térk. mell. /Földrajzi monográfiák 5./ – Bibliogr. 167-171. p.

Részletesen tárgyalja a Nyírség geomorfológiáját, éghajlatát, vízrajzát, természetes növénytakaróját, állatvilágát, talaját és egyes kistájakait. Összegzi a táj morfológiai és geomorfológiai térképezését is

421 KISS Lajos: Régi Rétköz. Bp. Akad. K. 1961. 481 p. 1 t. ill.

A szerző 1920-as évekbeli gyűjtőútja, adattárak és régi térképek alapján. Szerkezete a helynevek betűrendjében: A település neve, a gyűjtés éve, bibliográfiai hivatkozás a név első előfordulási helyeiről. Településtörténet, amelyben a régészeti ásatásokra, a gazdálkodásra, határhasználatra, folyószabályozásra is kitér, majd a területére, lakosaira vonatkozó statisztikai adatokat közöl. Felsorolja és elemzi a határneveket. 6108 rétközi helynevet szerepeltet. Korabeli térképek, térképmelléletek és pecsétnyomatok. Földrajzi mutató és a Pesty Frigyes gyűjtésével összehasonlító táblázat

422 RÓNAI András: Az Alföld talajvíztérképe. Magyarázó a talajvíztükör felszín alatti mélységének 1:200.000-es méretű térképéhez. Bp. M. Áll. Földtani Int. **1961.** 102, [2] p. ill. 4 térk.mell. – Bibliogr. 98-100.p. Az Alföld talajvíz-helyzetének részletes feltárása hétszáz ezer talajvízkút kataszteri felvétele alapján. Fúrásmetiszetekkel és táblázatokkal gazdagon illusztrált

423 SZABOLCS István: A vízberendezések és az öntözések hatása a tiszántúli talajképződési folyamatokra. Bp. Akad. K. **1961.** 369, [3] p. ill. 2 t. – Bibliogr. 345-363. p.

A régió különböző részein egy évtizeden át végzett sokoldalú vizsgálatok szintézise. – Térképvázlatok, táblázatok, fotók. Személynévmutatóval

424 DARAB Katalin: Talajgenetikai elvek alkalmazása az Alföld öntözésénél. Bp. OMMI. **1962.** 111 p. ill. 4 térk.mell. /Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet kiadványai. Genetikus talajtérképek 1.sor. 4.sz./

Az Alföld öntözésének gyakorlati kérdései. Az öntözés és a talajtermékenység kapcsolata. A talajok fizikai és vízgazdálkodási sajátosságai. Az öntözővíz minősége. Jellemzi az Alföld talajait a vízgazdálkodási sajátosságok és a vízigény szempontjából. A térképmelléletek áttekintést nyújtanak az Alföld vizeinek típusairól, a talajok vízgazdálkodásáról, sóháztartásáról

425 KÖRÖSSY László: A nagy magyar Alföld mélyföldtani és kőolajföldtani viszonyai. Bp. **1962.** 209 p. 11 térk. mell.

426 HESZLER József: Battonya természetföldrajzi vonatkozásai. Kiad. a Közs. Tcs. VB. és a József Attila Műv. Otthon helytörténeti szakköre. Battonya, **1964.** 49 p. /Battonyai füzetek 2./

A táj kialakulása. Vízrajzi viszonyok. Éghajlat. Növényzet. Talajviszonyok

427 A dunai Alföld. Szerk. Marosi Sándor, Szilárd Jenő. Bp. Akad. K. **1967.** 358 p. 6 t. 7 térk. 2. térk.mell. /Magyarország tájféldrajza 1./ – Bibliogr. 311-335.p.

Az ország rendszeres és komplex tájfeldolgozásának első tagja. A középtájat, mint természeti tájegységet tárgyalja. Kisebbségeit a felszínalakítási fejezetekben mint geomorfológiai alkörzeteket, ill. kiskörzeteket mutatja be. Színes geomorfológiai térképet közöl Magyarország 1:1.000.000 méretarányban. Szövegközi ábrákkal, táblázatokkal, térképekkel. Hely-, név- és tárgymutatója van

428 RÓNAI András: Magyarázó Magyarország 200.000-es földtani térképsorozatához. L-34-VIII. Kecskemét. Kiad. a M. Áll. Földtani Int. Bp. **1967.** 144 p. ill. 1 t. – Bibliogr. 139-144. p.

Felöleli a Duna-Tisza köze É-i részét. Szerkezete: Földrajzi áttekintés. A földtani megismerés története, a térkép lapjainak ismertetése. Földtani és rétegtani áttekintés. Hegységszerkezet és fejlődéstörténet. Vízföldtan. Talajviszonyok. Építésföldtan. Ásványi nyersanyagok

429 DÉGEN Imre-LÁSZLÓFFY Woldemár-KÁROLYI Zsigmond: A szegedi árvíz 1879. Adalékok a Tisza-szabályozás történetéhez. Bp. (VÍZDOK soksz.) **1969.** 80 p. /Vízügyi történeti füzetek 1./ – Bibliogr. 59-69. p.

A szegedi árvíz hatása a Tisza-völgy ármentesítésére. Az árvíz hidrológiai szempontból. A szegedi árvíz lefolyása

430 A tiszai Alföld. Szerk. Marosi Sándor, Szilárd Jenő. Bp. Akad. K. **1969.** 381, [12] p. ill. 1 térk.mell. /Magyarország tájféldrajza 2./

A magyar természetföldrajz és a közreműködő rokontudományok neves képviselőinek a kutatási eredményeit rendszerező, összefoglaló szakmunka. Az Alföld nagytájtát a felépítő középtájak szerint veszi sorra. A középtájon belül kitér a kistájak, geomorfológiai al-, ill. kiskörzetek jellemzésére is. Térképekkel,

ábrákkal, táblázatokkal gazdagon illusztrált. Hely-, név- és tárgymutatója van

431 BOTÁR Imre-KÁROLYI Zsigmond: Vásárhelyi Pál a Tisza-szabályozás tervezője. /Adalékok a Tisza-szabályozás történetéhez./ Bp. (VÍZDOK soksz.) **1970.** 76 p. ill. /Vízügyi történeti füzetek 2./ – Bibliogr. 50-61. p.

Az alföldi vízi munkálatok Vásárhelyi Pál munkásságának tükrében

432 Heves megye földrajzi nevei. Közzéteszi Pelle Béláné. Bp. Akad. K. Ill. /A Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványai./

1. Az egri járás. **1970.** 281 p. 8 térk.

2. A füzesabonyi járás. **1976.** 176 p. 4 térk.

3. A hevesi járás. **1980.** 190 p. 4 térk.

4. A gyöngyösi járás. Hatvan és környéke. Eger, **1988.** 459 p. 9 térk.

Nyelvészeti adattár. Szerkezete a helynevek betűrendjében. A szócikkek első bekezdése a község népi nevét, a név népi magyarázatát, területének és lakosságának adatait tartalmazza. A második bekezdésben a belterület nevei, a harmadikban a külterületi

433 Az Alsó-Tisza vidéki nagy árvízvédekezés, 1970. (Szerk. Vágás István.) Kiad. a Vízügyi Dokumentációs és Tájékoztató Iroda. Bp. **1971.** 174 p. 2 t. 1 térk.

A védekezés tapasztalatainak összefoglalása. Szakemberek írják le a védekezés hidrológiai, műszaki, szervezési, szabályozási kérdéseit a Tisza és a Maros Csongrád megyei szakaszán. Sok fénykép, ábra, térkép

434 BOTÁR Imre-KÁROLYI Zsigmond: A Tisza szabályozása. 1-2. rész. Bp. (VÍZDOK soksz.) **1971.** /Vízügyi történeti füzetek 3-4./

1. rész. 1846-1879. 75 p.

2. rész. 1879-1944. 85 p. ill. – Bibliogr. 66-68. p.

Vízügyi szempontból. A folyó fizikai jellemzőinek részletes ismertetésével

435 EPERJESSY Kálmán: Csanád megye az első katonai felvétel (1782-1785) idején. (Kiad. a Városi Tcs.) Makó, **1971.** 33 p.

Fotómásolatban közli a bécsi hadilevéltárban őrzött térképlapokat. Részletes térkép, pontos geográfiai adatok. Nagyszámú földrajzi név: Makó, Földeák, Apátfalva, (Csanád)Palota, Nagylak. Fontos része az országleírás. Eredeti német nyelven és magyar fordításban

436 Adatgyűjtemény a Tisza-völgy vízháztartásáról. (Szerk. és bev. Szilávik Lajos. Kiad. a Vízgazdálkodási Tud. Kut. Int.) Bp. **1972.** 246 p. 11 t.

A Tisza vízgyűjtőjének 26 területére készült havonkénti vízháztartási vízmérlegek, csapadék, lefolyási és párolgási adatok. 132 táblázat és 48 ábra. Az irodalomjegyzék a tárgykörben végzett elméleti és gyakorlati jelentőségű, elsősorban hazai kutatásokról ad áttekintést

437 Hajdú-bihari kéziratos térképek. (Kiad. a Déri Múz. Baráti Köre,) Megyei Lev. 1-2. Db. **1972-1982.** 337, 177 p. ill. térképek

Történeti tanulmányokat is tartalmazó levéltári segédlet. 1. köt. A Hajdú-Bihar Megyei Levéltárban őrzött anyag. A térképek bemutatása és leírása után tanulmányok a térkép településtörténeti, régészeti, néprajzi és társadalomtörténeti forrásértékeiről. Mutatóapparátusa információkban gazdag. A földrajzi nevek adattárában Debrecen belvárosának és nyugati fekvésű birtokainak, a debreceni erdőségeknek és egyéb birtokoknak, valamint a községek földrajzi nevei. Jegyzék a térképek szerzőiről. 2. köt. A Déri Múzeum Adattárának és a Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvtárának és Múzeumának anyaga. Az első kötetével azonos a mutatórendszer

438 MEZŐ András-NÉMETH Péter: Szabolcs-Szatmár megye történeti-etimológiai helységnévtára. (Kiad. a Szabolcs-Szatmár m. Tcs.) Nyh. **1972.** 158 p. 1 térk.

Adattári fejezetében 234 község, város szerepel betűrendben. A tételszám után a település hivatalos neve, közigazgatási beosztása, területe és lélekszáma, az 1967. évi helységnévtár alapján. Ezt követik a latin nyelvű történeti

adatok, illetve a források értékelése. Az elpusztult falvak nevét is szerepeltetik. Rövidítésjegyzék. Földrajzi mutató, 10-11. századi településnevek, valamint a személynévből keletkezett települések jegyzéke

439 RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. Bp. Műszaki K. **1972.** 356 p. 63 t. 4 mell. /A Magyar Állami Földtani Intézet évkönyve 56. köt. 1. füz./ – Bibliogr. 331-335.p.

Ősföldrajzi kép üledékföldtani és őslénytani kutatások alapján. Táblázatok mutatják be a pleisztocén kutató fúrások É-D-i tengely mentén végigvonuló, Jászládánytól Mindszentig húzódó rétegsorait, fényképfelvételekkel ki egészítve

440 Szabolcs-Szatmár földrajzi irodalma. Ajánló bibliográfia. Összeáll. Vargha László Gyula. [Kiad. a] Szabolcs-Szatmár m. Pedagógus Továbbképző Kabinet. Nyh. **1972.** 78 p. Elsősorban általános és középiskolai tanároknak készült. Mintegy 444, 1900-1972 között megjelent könyvet és folyóiratcikket regisztrál. Szerkezete betűrendes. Összevont tárgyi- és földrajzi mutatója van

441 Hortobágyi hármashatár. Hortobágy-Debrecen-Hajdúszoboszló. Kiad. a Hortobágyi Intéző Bizottság. Db. **1973.** 100 p.

Idegenforgalmi kiadvány. A Hortobágyi Intéző Bizottság tíz év alatt végzett természet- és műemlékvédelmi, turisztikai tevékenységének bemutatása. Sok fekete-fehér fotó illusztrálja. A fényképszekrékről betűrendes listát közöl. Mutató nincs

442 Kiskörei-vízlépcső. Szerk. Ihrig Dénes. Bp. Lapkiadó V. VÍZDOK soksz. **1973.** 342 p. ill. – A Vízügyi Közlemények 1973. évi különszáma. A vízlépcső jelentősége, építéstörténete, az építéshez kapcsolódó alapvető vízrendezési és vízhasznosítási munkák

443 A magyar vízszabályozás története. Összeáll. és szerk. Ihrig Dé-

nes. Bp. (VÍZDOK soksz.) 1973. 398 p. ill.

A magyar vízi munkálatok története a Kárpát medencében az ókortól a jelenig. Az egyes folyók vízvidékének szabályozás-története. A Tisza-völgy vizeinek szabályozása

444 SZEPESHÁZY Kálmán: A Tisza-ánál északnyugati részének felsőkréta és paleogén korú képződményei. Bp. Akad. K. **1973.** 96 p. 3 térk.mell. – Bibliogr. 94-96. p.

Geológiai feldolgozás Szolnok-Debrecen közötti feltárások alapján. Ábrákkal, fúrászelvényekkel, térképekkel

445 KECSKÉS Gyula: Püspökkladány újkori története helyneveiben. (Kiad. a Nagyközs. Tcs.) [Püspökkladány], **(1974.)** 390 p.

Történeti-nyelvészeti adattár és szótár. Felkutatott forrásai 1351-1970-ig terjednek, de teljességre csak a 18-20. századi anyagnál törekszik. A település nevének történetét, a belterület helyneveit, itt említi a testületeket, intézményeket, létesítményeket stb. is. A külterület helynevei. Mindehhez térképvázlatok kapcsolódnak. Címzavai tartalmazzák az összes megnevezést, a statisztikai adatokat, forrásszövegeket, irodalmi hivatkozásokat, a térképre való utalásokat. A feltárt irodalmat, levéltári forrásokat, kéziratokat és nyomtatott térképeket külön jegyzékben sorolja fel. Mutató csak a határnevek térképéhez készült, ezért a kötet használata kissé nehézkes

446 Szabolcs-Szatmár megyei földrajzi olvasókönyv. (Szerk. Frisnyák Sándor. [Kiad. a] Szabolcs-Szatmár m. Tcs.) 1-2. köt. Nyh. **1975-1979.** 206, 202 p. ill. fotók. – Bibliogr. a tanulmányok végén

Első kötetében: A megye természetföldrajza. Adatok a gazdaságföldrajzhoz. A megye településföldrajza és tájegységei. Résztémák (pl. vízrajz, vízgazdálkodás, történeti földrajz) a 2. kötetben. Függelékben ajánló bibliográfia a megye 1972-től megjelent földrajzi irodalmából. (Gyűjteményes kötetekben, folyóiratokban publikált tanulmányok, térképek.)

447 Szeged árvízvédelmi rendszere. Szerk. Kardos Imre. (Kiad. az

Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság.) Sze. 1975. 291 p. 11 t.

A Tisza árviizei Szegednél. A Tisza és a Maros szabályozása. Az 1879-es nagyárvíz okai és tanulságai. Újjáépítés. Árvízvédelmi rendszer kiépítése: partfal, rakpart. Az 1970-es Tiszavölgyi árvíz hatása. Töltés-erősítés, partfalrekonstrukció. Sok ábrával, fotóval

448 Szolnok és a Közép-Tiszavidék vízügyi múltja. (Szerk. Nemes Gerzson.) 1-3. Bp. VÍZDOK. ill. fotók 1. KÁROLYI Zsigmond-NEMES Gerzson: Az ősi ártéri gazdálkodás és a vízi munkálatok kezdetei (895-1846). 1975. 114 p. /Vízügyi történeti füzetek 8./

2. KÁROLYI Zsigmond-NEMES Gerzson: A rendszeres szabályozások kora (1846-1944). 1975. 134 p. /Vízügyi történeti füzetek 9./

3. KÁROLYI Zsigmond-NEMES Gerzson-PÁLHIDY Csaba: A vízgazdálkodás eredményei (1945-1975). 1976. 168 p. /Vízügyi történeti füzetek 10./

A kötetek végén forrás- és irodalomjegyzék.

1. rész: Közép-Tiszavidék természeti adottságai és a települések. Szolnok településföldrajza, vízrajzi adottságai, vízügyi múltja. Az ősi ártéri gazdálkodás és a feudális kor vízmunkálatai. 2. rész: A rendszeres szabályozás előzményei, előkészítése. A Közép-Tisza szabályozása. Lecsapolások és belvízrendezések (1878-1944). A társulatok szerepe a vízszabályozásokban. A Tiszavölgy rendezésének további feladatai, a vízhasznosítás helyzete a 19-20. században. 3. rész: Vízmunkálatok szerepe az újjáépítésben, a korszerű vízgazdálkodás kialakulása. A „Tiszavölgy rendezésének” befejező szakasza. A mezőgazdasági vízhasznosítások. A vízellátás-csatornázás. A „Tiszavölgy rendezésének” korszerű megoldása. Életrajzi adatok a jelentősebb mérnökökről

449 Hortobágy a nomád pusztától a nemzeti parkig. Szerk. Kovács Gergelyné, Salamon Ferenc. Bp. Na-

tura. 1976. 351 p. 8 t. – Bibliogr. 343-347.p.

Tanulmányok, irodalmi-művészeti alkotások. A természeti viszonyok, vízgazdálkodás, növény- és állatvilág, mezőgazdaság, erdők múltjával-jelenével ismertet meg. Bemutatja a tájegység vadászati-halászati életét. Válogat a táj ihlette képzőművészeti és irodalmi alkotásokból. Mutatója nincs

450 Adatok a Tisza környezettani ismeretéhez, különös tekintettel a kiskörei vízlépcső térségére. (Szerk. Hamar József, B. Tóth Mária, Végvári Péter.) Kisköre, Vízügyi Dok. és Továbbképző Int. ny. Bp. 1977. 221 p. – Bibliogr. 208-221. p.

A Tisza folyó természetföldrajzi, fizikai, vízkémiai, biológiai, bakteriológiai, algológiai viszonyai. A Kiskörei-tároló területe 1974-1977 között. Az Abádszalóki-öböl hidroökológiai vizsgálata. A növényzet és állatvilág jegyzéke

451 Az Alföld földtani atlasza. The geological atlas of the Great Hungarian Plain. Írta [és] (szerk.) Rónai András, Boczán Béla stb. Kiad. a M. Áll. Földtani Int. Bp. 1979-1984 között

Magyarázók. Térképek. Helységenként külön-külön kötetek

452 Nemzeti park a Kiskunságban. Szerk. Tóth Károly. (Közrem. Seléndy Szabolcs.) Bp. Natura. 1979. 519 p. ill. 2 színes t. 2 térk. 2 térk.mell. 1 mell. – Bibliogr. 495-506.p.

A Duna-Tisza köze természeti viszonyai. Vízrajz, vízrendezés. A Kiskunsági Nemzeti Park növényzete, állatvilága. Idegenforgalom, turizmus. A Kiskunság mezőgazdasági termelése, erdészete, vadászata, halászata. Szemelvények néprajzából. A Felső-Kiskunság története. A táj ihlette irodalmi-művészeti alkotások

453 TÓTH Béla: A szegedi nagyárvíz képeskönyve. (Kiad. a Szeged m. Város Tcs.) Sze. 1979. 215 p.

Rövidre fogott történeti keretben közli a képeket. Fejezetei: A víz előtti város. Város a víz-

ben (1879). Az újjáépítés. Az 1970-es nagyvíz. Sehol nem publikált, szűk kutatói körben ismert dokumentumokat tesz közzé

454 A Dél-Alföld madárvilága. Szerk. Marián Miklós. Kiad. a Somogyi-Kvt. Sze. **1980.** 258 p. – Bibliogr. 207-234. p.

Tanulmányok. 20 legjellemzőbb élőhelyről, 15 év megfigyeléseit írják le. Földrajzi környezet. Homoki erdők, folyómenti élőhelyek, szikesek jellemző fajai. Az élőhelyek térképei, madárnévmutató. Adatgazdag. Jó fotók gyenge nyomdai kivitelben

455 Fejlesztési koncepció a Felső-Tiszavidék üdülésterületi és idegenforgalmi tervéhez. Nyh. Nyírterv Szabolcs-Szatmár m. Tanácsi Tervező Iroda. **1980.** 83 p. ill. térképmell. Szabolcs-Szatmár-Bereg üdülésterületi és idegenforgalmi tervével a megye 2000-ig történő fejlődését határozták meg. A települések idegenforgalmi jellegének elemzése. A tervezési terület vonzástényezőinek a fejlesztése. A területi egységekhez, településekhez kapcsolódó feladatok, a terv bővíthetősége, mobilitása. Az egész megyét ábrázoló térképmellékletei a témához igazodóan 1-1 részterület (pl. vízparti fürdőhelyek, termálfürdők) jelenét és jövőjét ismertetik

456 KALAIPOS Mihály: Hajdú-Bihar megyei erdőn kívüli fásítások története. [Kiad. a Megyei Tcs. VB. Mezőgazd. Oszt.] (Db. **1980.**) 100 p. ill. fotók.

Röviden ismerteti az Alföld fásítását 1679-től. Részletesen bemutatja a II. világháború utáni évektől a megye tájegységeinek betelepítését 1979-ig. Településenkénti statisztikai adatok, a fásítást végző intézmények és személyek felsorolása

457 Az Alföld földtani atlasza. [10.] Kecskemét. Szerk. Kuti László, Körössy László [stb.] – Kecskemét. Magyarázó. Írta Kuti László. A 17. térképlap magyaróját Körössy László, a 18. térképlapét Szepesházy Kálmán készítette. Kiad. a M. Áll.

Földtani Int. Bp. **1981.** XI, 19. fol. p. ill. 29x42 cm.

A magyarázó és a térképek tematikája /zárójelben a térképsorszámok/: Áttekintő helyszínrajz /1./ Földtani /2,3./, agrogeológiai /4,5./, építésföldtani /6-9./, vízföldtani /10-15./, mélyföldtani /16-18./, gazdaságföldtani /19./ változatok

458 GÁL Mózes: Az Alföld gyógyfürdői és fürdői. (Lezárva: 1981. ápr. 15.) Bp. Panoráma. **1981.** 368 p. ill. /Magyarország gyógyfürdői./

A négy kötetes sorozat Alföldet bemutató része a 44 legjelentősebbnek tartott fürdőhelyet jellemzi. A gyógyfürdőket, gyógyvizeket tárgyaló fejezetben: a gyógyvíz fogalma, fajtái, és a gyógyjavallatok. Az egyes fürdőhelyek tárgyalásakor a település múltjával, fejlődésével, közúti és vasúti megközelítésével foglalkozik. Fotókkal

459 Heves megye környezetvédelmi koncepciója. 1981-2000. [Kiad. a Megyei Tcs. VB.] Eger, **1981.** 40 p.

Helyzetértékelés a föld, a víz, a levegő, az élővilág és a táj védelméről. Felvázolja a 2000-ig elérni kívánt igényeket, célokat, megvalósítandó feladatokat. Mellékletei számokban tájékoztatnak a meliorációs eredményekről, a környezetvédelmi bírságokról, a megye természetvédelmi területeiről, a környezetvédelmi kutatási helyzeletről

460 FARKAS József: Szatmári ember – szatmári táj. Néprajzi életképek. Db. KLTE. **1982.** 40 p. ill. fotók /Folklor és etnográfia 10./ – Bibliogr. a jegyzetekben.

Természetföldrajz és néprajz. Szatmár kistájai: a Szatmári Tiszahát, az Erdőhát, a Rétdal (Ecsedi-láp) és a Szamosbát. A néprajzi részben a népi építészet, a ruházat, az életmód és a szakrális épületek jellemzői

461 The Flora of the Hortobágy National Park. Editor J[úlia] Szujkó-Lacza. Bp. Akad. K. **1982.** 172 p. /Natural History of the National Parks of Hungary 3./

The Fauna of the Hortobágy National Park. Editor S[ándor] Mahunka. Bp. Akad. K. **1983.** 489 p. /Natural

History of the National Parks of Hungary 2./

Angol nyelvű tanulmánygyűjtemények. A Hortobágyi Nemzeti Park növény- és állatvilágát kutatók vizsgálatainak eredményét adják közre, új fajok leírásával. Mindegyik a rendszertani felépítés szerint ismerteti a magyarországi előfordulásokat, és alapul szolgálhat a Kárpát-medence élővilága fejlődésének megismeréséhez is. Grafikonok, táblázatok, fényképek. Bibliográfiája, mutatója nincs

462 LÁSZLÓFFY Woldemár: A Tisza. Vízi munkálatok és vízgazdálkodás a tiszai vízrendszerben. Bp. Akad. K. 1982. 609 p. 1 t. ill. 2 térk. A tiszai vízgyűjtő természeti adottságai: a domborzat, az éghajlat, a felszíni és felszín alatti vízviszonyok, a talaj és a növénytakaró. A vízügyek története. A szocializmus korának vízgazdálkodása és a távlati célkitűzések. Névmutató, helységnévmutató és tárgymutató

463 Szabolcs-Szatmár megyei környezet- és természetvédelmi olvasókönyv. (Szerk. Káposztássyné Berecz Emilia, Nagy Sándor.) Nyh. Szabolcs-Szatmár m. Tcs. 1982. 189 p. 8 t. ill. színes fotók – Bibliogr. a fejezetek végén

A környezetvédelem általános kérdései. A megye természetvédelmi területei, országos vagy helyi jelentőségű természeti értékei. A „védtett” kastélyparkok, fák, a még védelem alatt nem álló, de arra érdemes objektumok. A szövegben előforduló növény- és állatnevek magyar és latin megnevezése. Természetvédelemmel kapcsolatos irodalmi szemelvények

464 BODNÁR Béla: Hódmezővásárhelynek és környékének földrajzi nevei. Sajtó alá rend. Szabó József. Kiad. a Csongrád m. Lev. Sze. 1983. 252 p. /Tanulmányok Csongrád megye történetéből 7./

1912 és 1938 közötti helyszíni gyűjtés, amelyet irodalmi és levéltári kutatással is kiegészített. A szócikkek feltárják a nevekhez fűződő történeti, nyelvészeti magyarázatokat, néprajzi és egyéb hagyományokat

465 A Felső-Tisza jobb parti vízrendszere. Szerk. Zsuffa István. Bp. (VÍZDOK.) 1984. 807 p. 1 Függelék mellékletként: Az ábrák és segédletek szerkezete és használata címmel. /Magyarország vizeinek műszaki-hidrológiai jellemzése./

A sorozat kötetei az ország vízkészletét veszík számba a csapadék- és párolgás, a felszín alatti és felszíni vizek sorrendben. A Felső-Tisza jobb-parti vízgyűjtőjének valamennyi vízforrását jellemzi ez a kötet. Az egyes vízfolyások leírása után a vízjárásra jellemző ábrák, majd segédletek következnek. A vízgyűjtő területi jellemzése térképekkel

466 GYULAI Iván: Védett természeti értékek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. [Kiad. a] Borsod-Abaúj-Zemplén m. Idegenforgalmi Hiv., Herman Ottó Múz., OKTH Észak-Magyarországi Felügyelősége. Mis. 1984. 141 p. ill.

Természetvédelem. A táj arculata és természetföldrajza. Országos jelentőségű védett területek. Megyei jelentőségű védett értékek. Természetvédelem alatt álló lepkek. Fotókkal gazdagon illusztrált

467 Pesty Frigyes kéziratos helynévtárából. Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára Pesty Frigyes gyűjteményének 33. kötetéből közr. Bognár András. Jegyz. ell. Horváth Lajos. Kiad. a Pest m. Műv. Központ és Kvt. 1-2. Szentendre, 1984.

1. Pest-Pilis-Solt vármegye és kiegészítések. 620 p. 15 t. /Pest megyei téka 6./

2. Hont vármegye és kiegészítések. 384 p. 3 t. /Pest megyei téka 7./

A történeti Pest-Pilis-Solt vármegye területének helynevei az 1864-1865-ben keletkezett gyűjteményben. Betűhív olvasat. I. függelék: 1951-től Pest megyéhez csatolt települések. II. függelék: A történelmi Pest-Pilis-Solt vármegye települései a jelenlegi megyebeosztásban. Térképmelléklet

468 Zagyva. Szerk. Nováky Béla. Bp. (Vízgazdálkodási Int.) 1984. 326

p. ill. /Magyarország vizeinek műszaki-hidrológiai jellemzése./

A Zagyva vízrendszeréhez tartozó Zagyvát, Tarnát, Galgát, Tápió és Gyöngyös patakokat, valamint ezek vízgyűjtőjét tárgyalja, a felszíni vízkészlet mutatóit elemzi. Az alkalmazott módszerek összefoglalása után áttekintést ad a vízrendszer természetföldrajzi adottságairól, végül a teljes vízgyűjtő műszaki-hidrológiai adatait közli. Térképekkel, ábrákkal gazdagon illusztrált

469 ENDES Mihály-HARKA Ákos: A Jászsági-sík gerincesállatvilága. Jászberény, Jász Múz. **1985.** 44 p. [10] t. ill. fotók. /Jászsági füzetek 14./ – Bibliogr. 42. p.

Ökofaunisztikai jellemzés az 1980-1982 között végzett tudományos kutatásokról. A kistáj természetföldrajzi jellegzetességei és természeti értékei

470 RÓNAI András: Az Alföld negyedidőszaki földtana. Az Alföld földtörténete c. fejezet Kőrössi László munkája. Bp. (Műszaki K.) **1985.** 446 p. ill. 2 térk.mell. /Series Geologica. Tom.21./ – Bibliogr. 437-446.p. Az Alföld földtani történetének és tájainak ismertetése. A felszín és a mélyebb rétegek anyaga, osztályozása. A felszín alatti és a mélységi vizek tulajdonságai. Az Alföld gazdaságföldtana, tájai. Fotókkal, térképekkel, ábrákkal, táblázatokkal gazdagon illusztrált

471 Természetudományi tanulmányok. (Szerk. Füvessy Anikó, Szilágyi Miklós.) Szo. Tiszafüred Városi Tcs. – Szolnok m. Múzeumok Igazgatósága. **1985.** 66 p. ill. /Tiszafüredi tanulmányok 1./ – Bibliogr. a tanulmányok végén

Tiszafüred természeti viszonyai, növény- és állatvilága. Részlet Kitaibel Pál 1797-es úti naplójából

472 Heves megye vízföldtani adottságai. Kiad. a Heves m. Vízmű V. Eger, **1986.** 70,[3] p. ill. 59 térk.mell.

Hidrológiai, hidrogeológiai adatgyűjtemény. Térképsorozat és magyarázó szöveg. A külön-

féle célú fúrások, fúrt kutak és források alapadatai, az 1984. végi állapot szerint

473 ENDES Mihály-HARKA Ákos: A Heves-Borsodi-síkság gerinces-faunája. Eger, Heves m. Múzeumok Igazgatósága. **1987.** 80 p. 11 t. ill. /Tiszai téka 2./ – Bibliogr. 73-76.p.

A Bükk és a Hortobágyi Nemzeti Park között fekvő terület határai, felszínének kialakulása, éghajlati viszonyai, vízrajza, talajai, növénytakarója. Zoológiai kutatási adatai, a gerincesfauna számbavétele. Természetvédelmi javaslatok újszerűek

474 Csévharasztól Bátorligetig. Az Észak-Alföld természeti értékei. Szerk. Rakonczay Zoltán. Bp. Mezőgazd. K. **1988.** 384 p. 24 t. ill. főként színes fotók

A már védetté nyilvánított nemzeti parkokon és tájvédelmi körzeteken kívül bemutat mintegy 150 országos és 800 helyi természeti értéket, védendő területet

475 Heves megye védett természeti értékei. Tájékoztató iskolai és idegenforgalmi kirándulások tervezéséhez. Szerk. Bodó Mihály. Eger, Heves m. Idegenforg. Hiv. **1988.** 71 p. 4 t. ill.

Útikalauz. A megye helyi jelentőségű természetvédelmi területeit, s az országos jelentőségű védett természeti értéket is felsorolja

476 Magyarország történeti helységnévtára. (Kiad. a KSH Kvt. és Dokumentációs Szolgálat.) Bp. [2.] Pest-Pilis-Solt megye és a Kiskunság (1773-1808.) (Szerk. Szasz-kóné Sin Aranka.) **1988.** 280 p. 4 térk.mell.

Levéltári és könyvészeti források alapján mutatja be a 18. századvégi történeti megye és terület helységeit, külterületi lakott helyeit, önálló pusztáit, illetve azok fontosabb demográfiai, vallási, nemzetiségi és gazdaságtörténeti jellemzőit. Helynévmutató, felekezeti és birtokosmutató. Térkép külön kötetben

477 Másfél évtized Hajdú-Bihar megye környezetvédelméért, 1973-1988. (Szerk. Angyal László.) (Kiad. a MTESZ Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének Környezetvédelmi Biz.) Db. 1988. 147 p.

A Bizottság első tíz évének munkájáról már beszámolt korábbi kiadványában. Ebben a kötetben az utolsó öt év tevékenységéről. Többek között szó esik a levegőtisztaság védelméről, a rezgés- és zajártalomról, erdőink és a talajok védelméről, a szilárd és folyékony hulladék kezeléséről, hasznosításának helyzetéről. Táblázatok, ábrák kapcsolódnak a szöveghez. Mutató nem készült

478 Túr, Szamos, Kraszna. (Szerk. Szalay Gergely, Illés Lajos.) Bp. Vízgazdálkodási Int. 1987[1988.] 152 p. ill. /Magyarország vizeinek műszaki-hidrológiai jellemzése./

Az egyes folyók leírása. Általános jellemzésük. Műszaki-hidrológiai adataik. Ábrák, segédletek, térképek a vízrendszer területi jellemzésére

479 ENDES Mihály: Nagykunsági barangolások. Kiad. a Hatkunsági Tanácsa. Karcag, 1989. 168 p. 4 t. ill. fotók /Nagykunsági füzetek 7./ – Bibliogr. 115-118. p.

Természeti viszonyai. Elnevezése. Története. Mai arculata. Éghajlata. Vizei. Földje. Növényei. Állatai. Védelem alá helyezett természeti értékei. A tájjal, növényeivel és állataival kapcsolatos történetek. A természetvédelem helyi sikerei és kudarcai

480 NAGY Illés: Közép-Tiszai vízitúra-kalauz. Tiszafüredtől – Csongrádig. Bp. Aqua K. 1989. 215 p. 1 térk.mell. ill. – Bibliogr. 208-209.p. Több mint útikalauz: a terület részletes természetrajza. A Tisza. A Közép-Tiszavidék. Vízitúrázás. Vízparti táborozás. Vízitúra-kalauz. A túraútvonal során érintett települések rövid története

481 Szabolcs-Szatmár megye régi térképeken. Szerk. Frisnyák Sándor. Nyh. Szabolcs-Szatmár m. Pe-

dagógiai Int. 1989. 143 p. ill. térk. fotók

Oktatási segédlet. Az 1528-tól az 1930-as évekig megjelent, időrendben közölt térképek. A bevezető tanulmány a Szabolcs-Szatmár-Bereg mai területén korábban létező megyék kialakulását írja le. Az első részben: a térképek bibliográfiai leírása, lelőhelye, rövid tartalmi ismertetése, a róluk megjelent publikációk. Második rész: térképfotók. A fotók sokszor elmosódottak, olvashatatlanok. Szükség lett volna földrajzi mutatóra

482 Szolnok megye természeti értékei. (Fel. szerk. Zelenyánszki András.) Szo. Megyei Tcs. VB. 1989. 99 p. 64 t. ill. fotók. /Szolnok megye történeti, művészeti, természeti értékei./ – Bibliogr. 90-91. p.

Vallomások a tájról. Természettörténeti áttekintés. Tájegységek és jellegzetesebb védett területek. Egyéb védett természeti értékek. A természetvédelem helyzete. Adatok a védett értékekről

483 A föld, a víz és az ember. /Szerk. Brassay Sándor, Szalay Zoltán, Perl Márton./ Heves, Vízgazdálkodási Társulat. 1990. 217 p. ill.

Emlékkönyv az 1960-ban megalakult Hanyisajfoki Vízgazdálkodási Társulat három évtizedes működéséről, taggazdaságairól. Személyes élmények, visszaemlékezések, történetek teszik színessé. A függelék a törzsgárdatagok fotóit, rövid életrajzát is közli

484 A Kalocsai Érseki Tartomány térképeinek katalógusa. Összeáll. Dóka Klára. Bp. Új M. Központi Levél. 1990.

1. A Kalocsai Érseki Gazdasági Levéltár térképei No. 1-től No. 470-ig. 214 p.

2. A Kalocsai Érseki Gazdasági Levéltár térképei No. 471-től No. 826-ig. A Szeged-Csanádi Püspöki Levéltár és a kapcsolódó intézmények térképei No. 827-től No. 895-ig. 195 p. 1 mell. Mutatók. 197-273. p. /Magyarországi egyházi levéltárak térképei 13/14./

Mutatók külön kötetben

A leírásokban: a térképek kartográfiai adatai és tartalma, az eredeti leltári szám. Személynév-, helynév-, tárgy- és vízrajzi mutatóval

485 Magyarország történeti helységnévtára. Kiad. a KSH Kvt. és Dokumentációs Szolgálat. Bp.

6. Borsod megye, 1773-1805. (Szerk. Barsi János.) **1991.** 221 p. 1 térk. mell.

Az egri járás, a miskolci járás, a sajószentpéteri és szendrői járás. Felekezeti mutatók: római katolikusok, görögkatolikusok, görögkeletiek, reformátusok, evangélikusok, izraeliták. Helynév- és birtokosmutató. Térkép-melléklete: „Borsod megye átnézeti térképe 1871”

486 Szabolcs vármegye katonai leírása 1782-1785. Ford., bev., jegyz. ell. Pók Judit. Nyh. Szabolcs-Szatmár-Bereg m. Lev. **1992.** 128 p. ill. térképfotók /Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár kiadványai./

Forráskiadvány. Az I. katonai adatfelvételnek a történelmi Szabolcs megyére vonatkozó, németből fordított dokumentumai. A települések adatai a felmérés sorrendjében: helynév, térképi hely, a Haditanács által 1764-ben elrendelt kérdőpontokra való hivatkozás, s a válaszok. Képet kapunk a települések természetföldrajzáról (víz, erdő, rét, hegy), objektumairól (templom, kastély, kolostor, őrhely), úthálózatáról, korabeli közlekedési földrajzáról. Irodalmi hivatkozások a jegyzetekben. Összevont tárgy- és helynévmutató

487 TÓTH Károly: Kiskunsági Nemzeti Park története. /Monográ-

fia./ 1975-1991. Ke. Kiskunsági Nemzeti Park Alapítvány pályázata. **1992.** 111 p. ill.

A park alapításának története. A fejlődés adatai. A KNP tanácsai. Természetkimélő turizmus. Ismeretterjesztő-, szakirodalmi-, propaganda tevékenység, természetvédelmi nevelés, oktatás. Nemzetközi kapcsolatok. Hazai és nemzetközi természetvédelmi konferenciák, rendezvények a KNP-ben. Személyzeti politika. A gazdálkodás új útjai. A KNP első 16 évének értékelése. Térképvázlattal

488 Szatmár vármegye katonai leírása 1782-1785. Ford., bev., jegyz. ell. Pók Judit. Nyh. Szabolcs-Szatmár-Bereg m. Lev. **1993.** 190 p. ill. térképfotók /Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár kiadványai./

Forráskiadvány. Szerkesztési szempontjai azonosak a Szabolcs vármegye katonai leírását közlő kötetével. Vö. 486. tétellel

489 SZILÁGYI Tibor: Szélsőségek Kecskemét időjárásában. Ke. (Antológia ny. Lakitelek.) **1993.** 156 p. /Levéltári füzetek (Bács-Kiskun megye) 10./ – Bibliogr. 77-78. p.

1600-1991. között. Nyomtatott és kéziratos források felhasználásával. Rövid bevezető után a levéltári forrásanyag szövege, az időjárási események sorrendjében. Adattár címmel átlagos, ill. maximum adatok, és évről-évre haladva a téli hónapok minimum hőmérséklete, valamint a hótakaró naponkénti alakulása 1921/22-1990/91.

Gazdaság, társadalom, kultúra

490 KÁLMÁNY Lajos: Szeged népe. 1-3. köt.

1. Ős-Szeged népköltése. Arad, Réthy ny. 1881. XV, 216, VII p.

2. Temesköz népköltése. Arad, Réthy ny. 1882. XXII, 244, IX p.

3. Szeged vidéke népköltése. Sze. Bába ny. 1891. XIX, 322 p.

Szeged és szellemi vonzáskörzetének pótolhatatlan értékű folklórkincse. A múlt századi Alföldről addig még számba nem vett műfajokkal gazdagította a néprajzot. Mindhárom kötetben vannak történeti-, és katonadalok, betyárballadák, helyi mondák, tréfás mesék, gúnyolódók, népi ráolvasások és imádságok is

491 BUNYITAY Vince: A váradi püspökség története alapításától a jelenkorig.

1-3. köt. Nagyvárad, Szerző. 1883-1884. 474 p. 2 t.; 540 p.; 836 p. 34 t. 1 térk.

4. köt. Db. Kiad. Linderberger János. Sajtó alá rend., jegyz. Málnási Ödön. 1935. 489 p.

Csonkán maradt róm. kat. egyháztörténeti monográfia. 1-3. kötete a püspökség alapításától 1566-ig halad. Időrendben bemutatja a püspökök tevékenységét, a káptalanok és monostorok adatait. A váradi és főesperesi kerületek szerint – betűrendben haladva – az egyházközségek vallási és kulturális életét ismerteti. Számos mai településre vonatkozóan hézagpótló információk. Mindhárom kötethez tárgymutató készült. A 4. kötet az 1566-1780 között regnáló püspökökről szól, közel száz oldalas okirattárral. Több nem jelent meg

492 LŐW Immanuel-KULINYI Zsigmond: A szegedi zsidók 1785-től 1885-ig. Kiad. a szegedi zsidó hitközség. Sze. 1885. XXVI, 373 p.

Letelepedés. Ingatlanok szerzése, ipari és kereskedelmi tevékenység. A hitközség működése. Zsinagógák és rabbik. Alapítványok. Egyletek. Oktatás. Névmutató

493 ÁCHIM János: Békés-Csaba ipari szervezeteinek története. Czeh. Ipartársulatok. Ipartestület. Bcs. Corvina ny. [1896.] 306 p.

A céhekről általában. A csizmadia, a német és magyar tímár, kordoványos és szíjgyártó, a szűcs, a kovács, lakatos és kerékgyártó, a molnár, asztalos és pintár, a szabó, szűrszabó és gombkötő cég. A céhek tanulságai és végnapjai. Az ipartársulatokról általában. A lábbeli készítő, a tímár és szíjgyártó, a szűcs, a kovács, kerékgyártó és lakatos, az építőiparosok, a szabó és szűrszabó, a cipész ipartársulat. Az első általános ipartársulat. Az iparos ifjak önképző és betegsegélyező egylete. Az ipartestület

494 ÉBLE Gábor: Az ecsedi uradalom és Nyíregyháza. Gazdaságtörténeti tanulmány. Bp. Hornyánszky Viktor ny. 1898. 171 p. 6 t. ill. fotók, részben színes

A Károlyi nemzetség levéltárának iratai alapján mutatja be Károlyi Ferenc gróf birtokpolitikáját, az ecsedi birtok megszerzését és Nyíregyháza újratelepítésének történetét. A város területe egykor része volt az ecsedi uradalomnak. Mind a gazdaság-, mind a településtörténet elrendezése kronológikus. Névmutatóval, térképpel

495 PÁSTHY Károly: Kecskemét közoktatásügye a múltban és a jelenben. Írta – a Kecskemét múltja és jelene c. munka számára. Kiad. Kecskemét th. város. Ke. 1899. 146 p.

Kisdédovács. Elemi iskolák. Ismétlő iskolák. Nőneveldek. Polgári leányiskola. Ref. főgimnázium. Róm. kat. főgimnázium. Állami főreáliskola. Ref. papnevelő intézet. Ref. jogakadémia. Gazdasági felső népiskola. Földműves iskola. Tanoncképzés, szakmunkásképzés. Nőipariskola. Varrás, kézi hímzés iparszerűen. Városi zeneiskola

496 BALOGH Ferenc: A debreceni református Kollégium története

adattári rendszerben, azaz a Kollégium adattára a református konvent és egyetemes tanügyi bizottság által előírt pontozatok keretében. Db. Hoffmann és Kronovitz ny. 1904. 782 p.

Levéltári iratokból, egyházi és diák újságokból merít. Rengeteg információt közöl – de nem kellően rendszerezetten – az intézmény tanáraitól, kiváló növendékeiről, tanszékeiről, az épületről és berendezéséről, a taneszközökről, a belső igazgatásról, az oktatás rendjéről, a diákegyesületekről, a partikulákról stb. Függeléke a szerző életrajza. Különkülön név- és tárgymutatója és részletező tartalomjegyzéke van

497 OLÁH Gábor: A debreceni nyelvjárás. Bp. Athenaeum. 1906. 64 p. /Nyelvészeti füzetek 26./

Forrásértékű az a szó-, mondat-, és szöveganyag, amellyel jellemzi a szókincset és a szólásmódokat. Irodalmi hivatkozásai nincsenek, valószínűleg saját gyűjtés

498 SIMKÓ Gyula: Nyíregyháza és tanyáinak települése. Kolozsvár, Stief és Tsa. 1909. 78 p. ill. fotók 1 térk.

A Cservenyák-Mező-féle Nyíregyháza története és a Márkus-féle A bokortanyák népe c. kiadványokkal a műben található általános földrajzi leírás, a benépesedés története, a település története, a néprajzi rész, valamint a földműveléssel foglalkozó fejezet bizonyos párhuzamosságokat mutat, de a telkek, lakóházak építészeti bemutatása képekkel, alaprajzokkal illusztrálva egyedülálló. Anyagát a Károlyi-család levéltárában gyűjtötte

499 (ÉBLE Gábor-PETTKŐ Béla): A nagy-károlyi gróf Károlyi család összes jószágainak birtoklási története. 1-2. Bp. Franklin ny. 1911. 345 p. 1 t.; 358 p. 1 t.

Forrása egy 1827. évi, a vagyon testvérek közötti felosztásához készült összeírás. A birtoklási történet uradalmanként, azon belül helységenként. Rövid településtörténetet is ad. Külön fejezet a birtokfelosztásról. Függelékben az uradalmi tisztviselők névjegyzéke 1700-tól 1818-ig kronológiai rendben, azon belül uradalmanként. Összevont személy-,

földrajzinév és tárgymutató. Lábjegyzetei forráshivatkozások. Nemzedékrendi táblák és birtoktérkép

500 MADARASSY László: Nomád pásztorkodás a kecskeméti pusztaságon. Bp. (Kertész József ny.) 1912. VII, 66 p. ill. – Bibliogr. a jegyzetekben.

Reprint: Bp. 1990.

Néprajzi kismonográfia. A pásztorelet pontos ábrázolása, fotókkal és rajzokkal illusztrálva. Történeti szemléletmódja miatt megállapításai érvényesek maradtak: gyakran idézik

501 ECSEDI István: A Hortobágy puszta és élete. Db. Városi ny. 1914. VI, 296 p. 2 t.

Néprajzi tanulmány, részletes természetföldrajzi áttekintéssel és szükség szerinti történeti visszapillantással, fényképfelvételekkel és saját rajzokkal. Felhasználta a szakirodalom eredményeit is, de elsősorban a saját kutatásait, helyszíni megfigyeléseit rögzíti. Csaknem kizárólag a pásztorkodással és a pásztorok életével foglalkozik, színes, olvasmányos stílusban, sok-sok adattal és finom megfigyeléssel. Összevont földrajzinév és tárgymutatója van

502 KATONA Béla: Az Alföld gazdasági jövője. Bp. Légrády. 1914. 65 p.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara felkérésére tartott előadás. Összefoglalja az alföldi gazdálkodás fellendítésére irányuló törekvéseket. Alapelve az intenzív gazdálkodásra történő áttérés, amely nagyobb jövedelmet biztosít, s összeköthető az erre támaszkodó élelmiszeripar kiépítésével is. Statisztikai táblázatokkal

503 SZÜTS Mihály: Szeged mezőgazdasága. Sze. Traub ny. 1914. 465 p. 7 térk.

A mezőgazdaság történeti fejlődése. Birtokstatisztika. Növénytermesztés. Szőlő- és gyümölcs, kertészet. Erdészet, erdőőri szakiskola. Állattenyésztés. Gépesítés, élelmiszeripar (paprika, szalámi stb.) Leírásai bizonyos területeken a néprajzzal is érintkeznek (Paprika, állattenyésztés, halászat)

504 KOVÁCS Gábor: A kálvinista Róma. Szociográfiai vázlat. Bp. Politzer Zs. 1917. 53 p. /A Huszadik Század könyvtára 63. – Klny. Huszadik Század, 1917. május, június./

Korszerű tudományos szemléletű szociológiai tanulmány Debrecenről. Igen részletesen ír a mezőgazdasági lakosságról és a birtokviszonyokról. Kitér a Hortobágy hasznosítására és a városgazdálkodás problémáira. Sok statisztikai adat. A felhasználó irodalom a dolgozat elején lábjegyzetben

505 GYÖRFFY István: Nagykun-sági krónika, melyet részint régi írásokból, részint szájhagyomány alapján egybeszerk. –. Karcag, Nagy és Kertész ny. 1922. IV, 159 p.

2. jav. kiad. Bp. Turul. 1941. 180 p. ill.

3. kiad. Bp. Szépirod. K. 1955. 183 p.

4. kiad. A 2. jav. kiad. alapján sajtó alá rend., utószó: Bellon Tibor. Karcag, Györffy Nagykun Múz. 1984. 151 p. ill. /Nagykun-sági füzetek 4./
Levéltári kutatás, tárgyi emlékek és visszaemlékezések alapján, településnéprajzi módszerrel készült. Elsősorban a pásztorellettel foglalkozik, de a régi Sárrét mocsárvilágában élők környezetét, foglalkozásait is bemutatja. Meghatározó jelentőségű a magyar néprajztudományban

506 HERPAY Gábor: Nemes családok Debrecenben. Db. Városi ny. 1925. 96 p.

Genealógiai adattár. Bihar és Szabolcs vármegyék nemeseinek névjegyzékei és a városi levéltárban őrzött nemesség-igazolási okmányok, valamint az egyes vármegyékről már nyomtatásban is megjelent művek alapján kb. 6-700 családról. Az első részben betűrendben azok a családok, akiknek nemességéhez nem fér kétség. A második részben, akiknek korábbi nemességét később nem igazolták. A Függelékben néhány felszabadított jobbágycsalád történetére vonatkozó levéltári adatok

507 HERPAY Gábor: Nemes családok Hajdú vármegyében. Db. Városi ny. 1926. 245 p.

Genealógiai adattár, levéltári iratok alapján. A hajdúnemesek eredete, történeti szerepük. Leszármazottaik névsora betűrendben. A magyar királyok által nemesi rangra emelt családok. Irodalom a lapalji jegyzetekben

508 GESZTELYI NAGY László: Magyar tanya. Kiad. a Magyar Társaság. Ke. 1927. 185, [3] p.

2. bőv. kiad. Kalocsa, 1928. 288 p.

A magyar tanyát mint hátrányos, az ott élőknek elmaradott körülményeket nyújtó településformát vizsgálja. Elemzi valamennyi tanya településű megye (Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Békés, Bihar, Hajdú, Szabolcs, Szatmár, Arad-Csanád-Torontál) és a 17 legnagyobb határu, és legtöbb tanyai lakost tömörítő városunk viszonyait

509 GYÖRFFY István: Das Bauwesen der Hirten im ungarischen Tiefland. Db. Kertész ny. Karcag 1927. 122, [2] p. /Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismeret Bizottsága 13-14. füz./

A hortobágyi állattartás története a nomád gyökerektől a jelenig. A pásztorelet és az állattartás. Néprajzi feldolgozás. Rajzokkal gazdagon illusztrált

510 HORNYIK János: Kecskemét város gazdasági fejlődésének története. Ke. Hungária ny. 1927. 130 p. 2 térk. /Kecskemét th. város múzeumának kiadványai 1./

1790-ig. A város határainak kialakulása. Földesurai. A bel- és külterület ismertetése. Községpusztulások a török hódoltság alatt. Pusztabérletek. Földművelés, állattenyésztés, szőlő- és gyümölcsstermesztés. Egyházak, iskolák. Ipar, kereskedelem. Kolerajárványok

511 KAÁN Károly: A magyar Alföld. Gazdaságpolitikai tanulmány. Bp. MTA. 1927. 351 p.

Az Alföld népesedési, települési, gazdasági, vallási stb. múltjának és jelenének bemutatása a jövő kedvezőbb alakítása érdekében. A nagytájat mint elmaradott terület mutatja be. Az egyes kérdésköröket statisztikai táblázatok adataiból kiindulva tárgyalja

512 Szolnok. Fejezetek a város múltjából. (Szerk. Vidor Győző.) Szo. Roth ny. **1927.** 104 p.

A lokálpatriotizmus erősítése, a tradíciók ápolása céljából íródott. Elsősorban az 1920-as évek forrásanyagára támaszkodik. Témái: A római katolikus plébánia, a református egyházközösség és az izraelita hitközösség története. Közművelődés, irodalmi élet, művésztelep, színház, zenei élet, szórakozás. Sportélet a 20. század elején. Szolnok országgyűlési képviselői 1861-től. A városiasodás 1805-től

513 Hajdú vármegye és Debrecen szabad királyi város népoktatás-ügye. A tankerület 50 éves fennállása alkalmából kiadja a Hajdúvármegyei és Debreceni Népkövelési Egyesület. Összeáll. Szoboszlai Sándor. Bp. **1928.** 504 p.

A monográfia és az adattár egyesítése. Elrendezése földrajzi, azon belül oktatási struktúra szerinti. Az egyes településekről rövid, adat-szerű ismertetés, majd az iskolák bemutatása. Adatait általában az 1600-as évektől közli, Debrecen esetében 1550-től. Bibliográfiája, mutatója nincs, ennek ellenére hasznos kutatási segédlet

514 BENDE László: A kecskeméti szőlő- és gyümölcstermelés fejlődés-története. Ke. Kecskeméti Közlöny ny. **1929.** 286 p.

Igen részletes adattár. – Kecskemét várostörténeti kronológiája a kezdetektől a 20. szd. elejéig. Mezőgazdasági szakoktatás. Gyümölcskereskedelem, konzervgyári feldolgozás. Birtokok és tulajdonosaik megnevezése. A jelesebb birtokosok életrajzi adatai, szőlő-jük-gyümölcsösük telepítéstörténete. Felőleli Ágasegyháza, Ballószög, Helvécia, Hetényegyháza, Szentkirály, Városföld, Alpár és Szikra területét is

515 HILF László: A szegedi iparosság története. Kiad. a Szegedi Ipartestület. Sze. **1929.** 272 p.

Szeged ipara a mohácsi vész előtt. Ipar a török hódoltság alatt. A céhes ipar élete, szabályai, erkölce. Céhek egyenkénti története betűrendben. Az általános ipartársulat, az ipartestület története. Az okmánytárban céhlevelek, kiváltságlevelek. Jeles személyek fotói, gyenge nyomdatechnikával

516 LUGOSI Döme: A zeneművelés Szegeden. Szeged szab. kir. város jelentése a Vallás- és Közkövelési ügyi miniszterhez. Kiad. Szeged Szab. Kir. Város. Sze. **1929.** 111 p. 4 t. – Névmutatóját összeáll. Tóth Ferencné = Somogyi-könyvtári Műhely **1974.** 1.sz. 85-93. p.

A város zenei múltja. Egyházi zene. Zeneoktatás. Zenekarok. Dalárdák és énekkarok. Színház. Hangversenyek, zenei élet. Muzik, mulatók. Zenei kereskedelem és ipar

517 Debrecen katolikus múltja és jelene. Szerk. Liszt Nándor, Süsmeghy József. Ill. Bánszky Tamás. Kiad. a Szt. Imre Jubileumi Váradi Egyházmegyei Biz. Db. **1930.** 96 p. – Bibliogr. 95-96. p.

Első rész: a reformáció előtti időszak és a visszatelepülés utáni több mint 200 év. Második rész: az 1930-ban működő katolikus egyházi intézmények, egyesületek, szervezetek, felekezeti statisztika. E témában az egyetlen összefoglalás. Irodalomjegyzéke szerzői betűrendben

518 JUHASZ Kálmán: A csanádi püspökség története. Kiad. Csanád vármegye közönsége. 1-8. köt. Makó. /Csanád vármegyei könyvtár./

1. Alapításától a tatárjárásig. 1030-1242. **1930.** 180 p. 9 t.

2. 1243-1307. **1933.** 150 p. 9 t.

3. 1307-1386. **1946.** 143 p.

4. 1386-1434. **1947.** 118 p.

5. 1434-1500. **1947.** 142 p.

6. 1500-1552. **1947.** 159 p.

Bibliogr. 110-149. p. – Név- és tárgymutató

7. 1552-1608. **1935.** 152 p. 6 t.

8. 1608-1699. **1936.** 176 p. 12 t.

A püspökök kormányzata szerint tagolódik. A koraközépkorra fontos forrás. Az egyházmegye belső élete. A világi ügyekbe kapcsolódó püspökök életrajza keret a kor eseményeinek, közállapotainak leírásához. Egyéb témák: Oktatás és művelődés, birtokviszonyok, politika. Nagyszámú forrást idéz. Oklevelek, püspökök, pecsétek fotói, térképek

519 CSERGŐ Károly: Az Alföld problémái. Tanulmány az alföldi agrár- és munkásviszonyok javításáról és ezzel kapcsolatban a Duna-Tisza csatornáról. Szentés, Szerző. 1931. 141 p.

Az alföldi agrárválság megoldására tett konkrét javaslata a Duna-Tisza csatorna megépítése, amely az öntözővíz révén az intenzív kultúrák megteremtését és a szállítási útvo-
nalat egyaránt biztosítaná

520 Az Alföld problémái. A szegedi Rotary-Club előadássorozata. Kiad. Rotary-Club. Sze. 1932. 268 p.

Témái: Az Alföld földrajza. Gazdasági életfel-
tételek a trianoni határokon belül. Földbir-
tokpolitika. A baromfitenyésztés jelentősége.
Közlekedés. Kultúra és szociális kérdés. Vízü-
gyi, közegészségügyi problémák. Gyümölcs-
és szőlőtermesztés. A gazdák eladósodása.
Községi üzemek. Energiagazdálkodás. Város-
rendezés

521 GESZTELYI NAGY László: A tanyavilág élete. 2. Újabb adatok a magyar tanyakérdés megismeréséhez. [Bp.] M. Társaság. [1932.] 102 p. 2 t.

A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamará-
hoz tartozó Alföld valamennyi tanyás telepü-
lését felölelő kérdőíves adatgyűjtés elemzése.
A tanyai népesség területi elhelyezkedése.
Közlekedés, tanyai közigazgatás, tanyaközsé-
gek, vallásgyakorlás, egészségügy, kultúra,
adózás, piac

522 KISS István: A magyar tanyai közigazgatás. A tanyapolitika vázla-
ta. Bp. Egyetemi ny. 1932. 142 p. 3
térk. /Magyar Közigazgatástudomá-
nyi Intézet kiadványa 7./ – Bibliogr.
125-132. p.

Az 1930-ban az ország lakosságának 21,8 %
át kitevő tanyai lakosok nagy száma indokolta
a tanyák közigazgatási helyzetének megviz-
sgálását, tisztázását. Eredeti kutatási eredmé-
nyekre épült dolgozat

523 SZABÓ László: Kecskemét vá-
ros iparos céhei. Gazdaságtörténeti

értekezés. Ke. Szerző, Első Kecse-
méti Hírlap. és ny. 1933. 57 p.

Céhlevelek, iratok és nyomtatott források fel-
használásával. Tárgyidő: a 16. század közepé-
től 1872-ig. – Megalakulásuk időrendben. Mű-
ködésük a török hódoltság alatt, és utána a
megszűnésükig. Szervezet, belső élet

524 ECSEDI István: Népies halá-
szat a Közép-Tiszán és a tiszántúli
kis vizeken. Db. Városi ny. 1934. 187
p. /A Déri Múzeum Néprajzi Osztá-
lyának ismeretterjesztő közlemé-
nyei 4./

A Vásárosnaménytől Szolnokig terjedő Kö-
zép-Tisza, a tiszántúli kisvizek, a Hortobágy,
Körös, Berettyóvidék, az eltűnt Sárrett és
Ecsedi-láp vidéke kisembereinek halászó- és
pákászó eszközei, illetve az ezekkel a tevé-
kenységekkel összefüggő népi hagyományok.
A kötet végén mesterszavak szótára címmel
fogalomgyűjtemény. Fekete-fehér fotókkal,
rajzokkal

525 GESZTELYI NAGY László:
Az Alföld gazdasági jövője. Bp. Stá-
dium. 1934. 104 p.

A táj gazdasági életének három területét: a
mezőgazdaságot, az ipart és a kereskedelmet,
s azok lehetőségeit elemzi. Önerőből megvaló-
sítható munkaprogramot tár a nemzeti közvé-
lemény elé. Véleménye szerint egyedül ez az
út járható

526 SZABÓ Kálmán: Kecskemét
szőlő- és gyümölcsstermelésének
múltja. Kiad. a Katona József Társa-
ság. (Ke.) 1934. 84 p. 12 t.

Hasonmás kiad.: 1983[1984].

A szőlőtelepítés története és a helyi művelés-
módok. A kecskeméti szőlő- és gyü-
mölcsfajták. Korcsmák, bor- és gyü-
mölcskereskedelem. Export a 19. század
utolsó negyedében és 1928-1932 között. – El-
sősorban a szőlőművelés múltjával foglalko-
zik. Gyakran hivatkozik a városi tanács ira-
taira. Tárgy- és épületrajzokkal

527 CSÚRY Bálint: Szamosháti
szótár. Kiad. a M. Nyelvtudományi
Társaság. 1-2. köt. 1935-1936. 572,
480 p.

A 18000 címszóban a népnyelv mellett a népi kultúra, magatartás, gondolkodásmód, hiedelemvilág, szokásrendszer is megjelenik. Szótári adatok: a szó fonetikus írással, alakváltozatai, szófaja, jelentése, értelmezése, a szólások, majd közmondások magyarázattal. A szócikkeket néprajzi rész, összevetések és utalások zárják. Rövidítés- és hangjelölés-jegyzék, illusztrációk

528 KISS István: Csongrád megyei város közigazgatása. Ténymegállapító tanulmány. Kiad. a Közgazdaságtud. Int. Bp. (1935.) 166 p. 6 t. 6 mell.

Földrajzi helyzete. Népesség. A város és közigazgatásának vázlatos története a kezdetektől a 20. századig. A tanulmányírás idején: a hivatali szervezet, autonómia és államigazgatás, választók, képviselőtestület, bizottságok, tisztségviselők, hivatalnokok, igazgatási hivatalok működése

529 LUBY Margit: A parasztélet rendje. Bp. Centrum K. 1935. 232 p. Néprajzi jellegű feldolgozás. A főként Tunyog és Matolcs, de Szatmárcseke és Nyírmeggyes népéletét is bemutató dolgozat a emberi élet keretében a születéstől a halálig tárgyalja a szokásokat. Saját gyűjtés, megfigyelés alapján készült. Fotókkal

530 THIRRING Lajos: Kecskemét mint tanyaváros. Demografiai adalék a tanyakutatáshoz. (Bp. Hornyánszky Viktor ny.) 1935. 27 p. 1 térk. /Klly. M. Statisztikai Szemle 1935. 5. sz./ – Bibliogr. a jegyzetekben

A tanyakutatás általános statisztikai forrásai. Tárgyidő 1890-1930. Népesség és lakóházak számának alakulása Kecskemét bel- és külterületén. Népsűrűség. Népesség-összetétel nemek, kor, foglalkozás, családi állapot, iskolai végzettség, vallás, születési hely, keresők és eltartottak aránya szerint

531 Alföldi gazdálkodás. Bp. Pátoria ny. 1936. 127 p. /Klly. Köztelek [1935.]

Tanulmányok. Témakörei: Erdősítés. Öntözés, vízgazdálkodás. Szikes talajok javítása. A talajerő fenntartása. Homoki gazdálkodás. Alföldi terméseredmények. Állattenyésztés,

takarmánytermesztés. Tanyarendszer. Úthálózat

532 MENDÖL Tibor: Alföldi városaink morfológiája. Morphologie der Städte des Alföld. Db. Tisza István Tudományegyetem. 1936. 44 p. 1 térk.mell. /Közlemények a Debreceni Tisza István Tudományegyetem Földrajzi Intézetéből 1. – Klly. „Tisia” 1936. 1./

Településföldrajzi megközelítésű feldolgozás az alföldi városok térbeli tagolódásáról. Kitér a város fiziológiai és morfológiai kritériumaira, a közigazgatási város, – zárt település – városmag problémakörére, a formaelemekre és formacsoportokra a zárt település esetén. Leírja az alföldi, magjukban kisvárosi településeket

533 TÁLASI István: A Kiskunság népi állattartása. Bp. Árpád ny. 1936. 271 p. /Néprajzi füzetek 6./ Hasonmás kiad.: Szo. Damjanich J. Múz. 1974. 292 p. ill.

Szakmonográfia. Gyűjtőterülete: a hajdani Kiskunság és környéke. Tárgyi, szóbeli és írásbeli /jegyzőkönyvek/ adatok alapján kutatja a terület állattartási kultúráját, keresi azokat a részleteket, amelyek alapján az alföldi állattartás jellegzetességei általánosan megfogalmazhatók. Szövegközi jegyzetek. Szó- és tárgymutató. Rajzok, fényképek

534 DUKONY Mária: Az Alföld a német irodalomban. Bp. (Dunántúli Egyetemi Könyvk. és ny. Pécs.) 1937. 106 p.

Az Alföldnek, mint tájnak, lakóinak, az állattenyésztéssel kapcsolatos foglalkozásoknak és egyéb alföldi jelenségeknek a német irodalomban való megjelenését, feldolgozását veszi számba történeti áttekintésben a kezdetektől tárgyévig

535 ERDEI Ferenc: Futóhomok. A Duna-Tisza köz földje és népe. [Bp.] Athenaeum. [1937] 240 p. 8 t. /Magyarország felfedezése./ 2. kiad. 1938.

3. kiad. Bp. Gondolat. 1957. XXXVI, 279 p. 16 t. /Magyar világ./

Ennek hasonmás kiad.: Bp. Akad. K. 1977. /EF összegyűjtött művei./

Elsősorban társadalom- és gazdaságtörténeti megközelítésű szociográfia. Érinti Bács-Kiskun és Pest megyét, de témáit tájanként tagolva tárgyalja: Budapest-környéki agglomeráció, Kiskunság, Dunamellék, Észak-Bácska. Kiemelten: Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd, Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza, Baja, Kalocsa, Bácsalmás, Jánoshalma. Fotókkal. A 3. kiadás új fotókkal is bővült. Helységmutatója hiányos és pontatlan

536 FÉJA Géza: Viharsarok. Az Alsó Tiszavidék földje és népe. [Bp.] Athenaeum. [1937.] 275 p. 8 t. /Magyarország felfedezése./ 2. kiad. 1938.

Szociográfia. Békés, Csanád-Arad-Torontál és Csongrád vármegye az 1930-as években. A társadalmi szerkezetről, a gazdaság szervezetlenségéről, a rosszul működő közigazgatásról, a nép szociális és kulturális elhanyagoltságáról szólnak a főbb fejezetek. A kötet végén a tanulmányozott vármegyék topográfiai térképei, helynévmutató és képjegyzék

537 A tanyai közigazgatás rendezése. (Szerk. Alsó László, Benisch Artúr, Mártonffy Károly.) Bp. Állami ny. 1937. 125 p. 14 t. 1 térk.mell. /A korszerű közszolgálat útja 3./

Az ország valamennyi tanyás területének bejárása és számbavétele nyomán készült kötet célja a tanyák helyzetének közigazgatási rendezése, a tanyaközpontok kialakításának jogi előkészítése. Nemcsak a rendezés alapelveit tartalmazza, hanem statisztikai adatokat is a 700.000 főnyi tanyai népességről, térképeket a tanyás megyékről és településekről. A 97-116. oldalon adatgyűjtemény a tervezett tanyaközpontokról. Mell. az alföldi tanyavidék tervezett közigazgatási és külterületi beosztásának átnézeti térképe

538 ERDEI Ferenc: Parasztok. [Bp.] Athenaeum. [1938.] 219 p. Hasonmás kiad.: Bp. Akad. K. 1973. 235 p. /EF összegyűjtött művei./ – Bibliogr. 213-215. p.

A két világháború közötti magyar paraszttársadalom szociográfiai-szociológiai megközelítésű vizsgálata. Európai kitekintéssel

539 ETELKA, HABSBURG főhercegnő: A magyar tanyavilág. Bp. Szt. István Társ. 1938. 225 p. 1 térk. – Bibliogr. 219-225. p.

A tanyai életmód hátrányai. Javaslatok a gazdasági, közigazgatási, egészségügyi, kulturális stb. elmaradottság felszámolására

540 KAÁN Károly: Alföldi kérdések. Erdők és vizek az Alföld kérdéseiben. Bp. (Stádium.) 1939. 420 p. – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Az erdők és vizek szerepe az Alföld gazdálkodásában a történelmi kezdetektől a megjelenéséig. A bő évtizedes Alföld-kutatás rendszerezett összegezésének első kötete. Több nem jelent meg

541 Kogutowicz Károly emlékkönyv. Írták tanítványai. Szerk. Wagner Richárd. Sze. (Árpád ny.) 1939. 542 p. ill.

29 tudományos dolgozat váltakozó terjedelemben. A feldolgozott témák mintegy fele az Alföld kistájait és településeit elemzi

542 ZOVÁNYI Jenő – NAGY Károly, ifj.: A Tiszántúli Református Egyházkerület története. 1-2. köt. Db. Nagy Károly ny. 1939. 208, 223 p.

Történeti összefoglalás és adattár. 1. köt. Kronológikus áttekintés a debreceni székhelyű egyházkerület fejlődéséről. A püspökök életrajza, az esperesek, a debreceni és (1660-ig) a nagyváradai lelkészek névsora, az egyházkerületi zsinatok (1574-1650) listája. Összevont név- és tárgymutató. 2. köt.: Az egyházközségek adattára (történeti információk, az akkori presbiterek) az egyházmegyék szerint csoportosítva, azon belül alfabetikus rendben. A végén az egyházközségekről betűrendes mutató is van

543 BULLA Béla: Az Alföld. Bp. M. Szemle Társ. 1940. 80 p. /Kincses-tár 116./

Természeti földrajzi (felszín, éghajlat, vízrajz, növényvilág) és emberföldrajzi (a magyarság betelepülése, a növénytermesztés, állattenyésztés, ipar, kereskedelem, közlekedés, településhálózat) feldolgozás

544 ERDEI Ferenc: Magyar falu. [Bp.] Athenaeum. [1940.] 238 p.

A két világháború közötti magyarországi falvak tipizálása. A falvak múltjának, jelenének és társadalomszerkezetének vizsgálata

545 BOTÁR Imre: Szolnok települési, népesedési és gazdasági viszonyai a 18. században. Szo. Rényi ny. 1941. 72 p. 5 t. ill. /A Szolnoki Könyvtár és Múzeumegyesület, valamint Szolnok megyei város közkönyvtárának és múzeumi gyűjtőhelyének kiadványai 4./

Társadalom- és gazdaságtörténeti szempontból mutatja be a város történetét 1685-től a 18. század végéig. Főként az Orsz. Levéltár iratait használta. A függelékben latin és magyar nyelvű okiratok szövege. Szolnok településformája, helyrajza is

546 MOLNÁR Pál: Debrecen a magyar irodalom történetében. + (Függelék: Debreceni bibliográfia.) Db. Merkantil ny. 1941. 159 p. 9 t. – Bibliogr. 127-151 p.

Az irodalmi áramlatok debreceni fogadtatása a reformációtól 1940-ig. Az itt élő, alkotó jeles írók, irodalmárok bemutatása. Az irodalmi élet fontosabb eseményei, a Kollégium szerepe. Bőséges jegyzetanyaggal. Bibliográfiájában a városról szóló szépirodalom is. Mutatója nincs

547 ERDEI Ferenc: Magyar tanyák. [Bp.] Athenaeum. [1942.] 258 p.

Hasonmás kiad.: Bp. Akad. K. 1974. 270 p. /EF összegyűjtött művei./

A tanyának, mint településnek a kialakulása. A tanyatípusok megalkotása, földajzi elterjedésük. A tanyai társadalom ismertetése

548 TÓTH Dezső: A Hevesnagykunsági Református Egyházmegye múltja. Az egyházi élet hétköznapijai. Kiad. a Hevesnagykunsági Református Egyházmegye. 1-2. köt. Db. 1942. 303, 294 p. – Bibliogr. 1. köt. 296-300 p.

1.köt. Az egyházmegye kialakulása, a reformáció története a területen. A szervezeti és egyházi közéleti kérdések. Iskolaügy. 2. köt.: Az egyes egyházközségek leírása. Az első kötet 252-294. oldalán az egyházmegye tisztségviselőinek névsora a 16. század végétől kezdődően

549 A Dugonics-társaság ötven éve. 1892-1942. Ötven titkári jelentés. Kiad. a Dugonics-társaság. Sze. 1943. 352 p. 2 t. – Névmutatóját összeáll. Csongor Győző = Somogyi-könyvtári Híradó 1969. 3.sz. 131-140. p.

Az irodalmi és tudományos társaság Szeged művelődéstörténetének alakítója volt. Éves jelentései nemcsak a társaság, hanem a város történetére is forrásul szolgálnak

550 FODOR Ferenc: A Jászság életrajza. (Bp.) Szt. István Társulat. 1942[1943.] 504 p. 32 t. 7 térk. 1 térk.mell. ill. fotók – Bibliogr. 476-500. p.

Hasonmás kiad.: Bp. Jászok Egyesülete – „A Jászságért” Alapítvány. 1991.

Az ember és a táj kapcsolatának vizsgálata. Történeti és tájéletrajzi tanulmány; 1931-1936 közötti anyaggyűjtés feldolgozása komplex módon. Értékes képanyag illusztrálja. Bibliográfiája a kéziratok műveket is felveszi, sok tételt annotál

551 GYÖRFFY István: Magyar falu, magyar ház. Sajtó alá rend. Györffy György. Bp. Turul K. 1943. 232 p.

Reprint kiad.: Bp. Akad. K. 1987.

21 összefoglaló tanulmány a magyar település kérdésköréből. A határ, tanya, falu, telek és ház sorra vétele után az alföldi magyarság építkezését taglalják. Fotókkal, rajzokkal illusztrált

552 KAPLONYI György: Debreceni ércemberek, márványjegyek. Színes tanulmányssorozat Debrecen összes műemlékeiről. Db. M. Nemzeti Könyv- és Lapkiadó. 1943. 252 p.

Publicisztikai hangvételű kalauz az 1943-ban meglévő épületekről, szobrokról, emléktáblákról. Keletkezésük története, a megörökített személy életrajza, munkásságának főbb eredményei évszámokkal, irodalmi idézetekkel. Nemcsak debreceni személyiségekről és alkotó művészekről van szó. Szerkezete a szobrok, emléktáblák keletkezésének, elhelyezésének idejét követi. Név- és tárgymutató, a műemlékek, alkotások, a képek és a források jegyzéke zárja

553 MÁRKUS Mihály: A bokortanyák népe. Kiad. a Kir. M. Pázmány Péter Tudományegyetem Magyar-ságtud. Int. Bp. 1943. 294 p. ill. fotók /Tanya, falu, mezőváros 3./

A Nyíregyháza környékén élő szlovákok /tírpákok/ néprajza. Főleg a népi életmód és az ezzel kapcsolatos hagyományanyag leírása. Bemutatja az etnikai csoport társadalomrajzát, nyelvjárásait, népeletének, ill. családi életének hagyományait, öröklési rendjét, társas és vallási életét, népi hiedelemvilágát, népköltészetét és a bokortanyák kialakulását

554 RUNGALDIER, Randolph: Natur- und Kulturlandschaft zwischen Donau und Theiss. Wien, F. Deuticke. 1943. 127 p. 7 t.

A Duna-Tisza köze természeti és gazdasági földrajzi leírása. Kísérlet a táj természeti és kultúrtájjellegének bemutatására. Ábrákkal, fotókkal

555 CSAJKÁS Bódog: Szeged egészségügye a 18. században. Kiad. Szeged Szabad Királyi Város. Sze. 1944. 268 p. 8 t.

Forrásértékű szakmonográfia. Orvosok. Borkécsébeszek. Bábák. Gyógyszertár. Kórházak. Járványok. A kor viszonyaiba helyezi el eseteit, a tárgyalt személyeket. Alapos levéltári kutatásaival, több kultúrtörténeti érdekességet hozott felszínre. Névmutatóval

556 VARGA Zsigmond: A Kollégiumi Nagykönyvtár és vele kapcsolatos múzeum kialakulási története és egyetemes művelődéstörténeti jelentősége. (Kiad. a Tiszántúli Református Egyházkerület.) Db. 1945. 377 p.

/A Debreceni Kollégium története 4. köt. 3. rész./

Tanulmány és válogatott magyarázatos katalógus. A Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtárának fejlődését mutatja be az alapítástól /1538/ 1943-ig. A fontosabb, értékesebb állományrészeket ismerteti és mindegyik fejezetben címjegyzéket is közöl, többnyire időrendben vagy tárgyi csoportosításban. Közel száz szemléltető kép. Külön név- és tárgymutatója van

557 BELÉNYESI Márta: Adatok a tanyakialakulás kérdéséhez. /A „telek” és a magyar tanya középkori gyökerei./ Bp. Néptudományi Int. 1948. 79 p. /A magyar táj- és népismeret könyvtára 10./ – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Vizsgálati mintaterületül Szatmár, Bihar, Ugocsa és Bereg megyék geográfaiailag nagyon változatos, gazdaság és település tekintetében nagy eltéréseket felmutató földjét választotta

558 NAGY Árpád, Újlaki: A tiszántúli öntözőgazdálkodás megszervezése. Bp. (Móricz Miklós ny.) 1948. 138, [2] p.

Tudományos érvekkel alátámasztott konkrét javaslat az öntözőművek megépítésére és a hozzájuk kapcsolódó, öntözésen alapuló mezőgazdasági üzemek megszervezésére. Foglalkozik az üzemalapításhoz szükséges hitelfeltételekkel és a termelvények értékesítésével is. A kisparaszti üzemformát tekinteti elsődlegesnek a koncepció kidolgozása közben

559 A szabadságharc fővárosa Debrecen, 1849. január-május. (Szerk. Szabó István.) Db. Városi ny. 1948. 593 p. 12 t.

Tanulmányok. Országos és helyi levéltári kutatások alapján. A város népe a nevezetes időszakban, a menekültek, a küzdelem szervezése, a közvélemény problémái, az írók szerepe, az országgyűlés, a trónfosztás, Kossuth és Debrecen. Irodalmi hivatkozások a lapalji jegyzetekben. Összevont tárgy-, név- és helymutató

560 KOLLEGA-TARSOLY Sándor: Parasztsors megyénkben. 1848-

1944. Nyh. Megyei Tcs. Népműv. Oszt. 1956. 151 p.

A parasztok helyzetéről, mozgalmairól gyűjtött adatok. Az 1437-39-es évekig visszatekintve időrendben kíséri végig a történelmi Szabolcs megyét érintő témáját. Pontos bibliográfiai és levéltári hivatkozások nélkül idéz a szövegben forrásrészleteket. A végén néhány forrást közöl – pontos lelőhelyadatokkal, s egy magyarázó jegyzéket a parasztok közgyűlésének jegyzőkönyvéhez. Rejtett bibliográfiája csak önálló műveket vesz fel

561 BÁLINT Sándor: Szegedi szótár. 1-2. Bp. Akad. K. 1957. 863, 704 p. – Bibliogr. 24-36. p.

Minden társadalmi réteg szókincsét tudományos alapossggal feldolgozza. Olyan helyek is a gyűjtési területéhez tartoznak, ahol a szegedi tájszólást közösségben beszélik, a város népéből származnak, vagy tartós az egymás mellett élés: a szegedi tanyavilág, az abból létrejött települések, a torontáli és temesközi, a Csongrád megyei és környékbeli falvak. Gazdag nyelvi, néprajzi, település- és helynévtörténeti anyag

562 KISS Lajos: Vásárhelyi művészet. (A képeket gyűjt. és vál. Bényi László. [Bev.] Pogány Ö. Gábor.) Bp. Képzőműv. Alap. 1957. 291 p. 32 t.

A századfordulón, Tornyai János körül kialakuló képzőművészeti műhely létrejöttének és virágkorának (1904-1912) krónikája a szerző saját emlékei és sajtóforrások alapján. Művészetrajzok. A korábbi időszak képzőművészeti kezdeményei. Forrásait általában megnevezi, adatai között kisebb pontatlanságok előfordulnak

563 SZŰCS Sándor: Pusztai szabadosok. Rajzok a régi Alföld életéből. (Ill. Csikós Tóth András.) Bp. Magvető. 1957. 304 p.

A Tiszántúl két nagy tájának, a Sárrétnek és a Kunságnak, valamint a Hajdúság és Békés velük szomszédos részeinek múlt századi képét, s benne a szilaj pásztorok, rétes emberek, pákászok, betyárok, útonjárók, csárdai és tanyás népek – a pusztai szabadosok – életét és hagyományait bemutató néprajzi mű

564 BALOGH István: Debrecen. Bp. Képzőműv. Alap. 1958. 96 p. 16 t. /Magyar műemlékek./

Az első teljességre törekvő és összefoglaló monográfia a város műemlékeiről. Résztanulmányokra és az 1951-es városképi és műemléki vizsgálat adataira épül. Fejezetei: a város 750 éves múltja a 19. század végéig. A műemlékek bemutatása. Műemlékjellegű épületek rövid leírása. Irodalomjegyzék. Összevont hely-, név és tárgymutató. Képei jól reprodukálhatóak

565 Békés megye mezőgazdaságának fejlődése. (Szerk. Albel Andor Gruber Ferenc et al.) Kiad. a Hazafias Népfront Békés m. Biz. Bcs. [1958.] 223 p. ill.

A 18. és 19. századi előzmények. Statisztikai adatok. Növénytermesztés. Állattenyésztés. Kertészet. Erdőgazdaság. Gazdaságok. Kísérletügy és szakoktatás

566 BODGÁL Ferenc: Borsod megye néprajzi irodalma. (Függelék: Abaúj-Zemplén megyei nyomtatott művek, kéziratok.) Kiad. a Herman Ottó Múz. Mis. 1958. 93 p. – Lezárva: 1958. okt. 1.

Szakkibliográfia. Tételszámra utaló tárgy- és földrajzi mutatója van

567 KISS Lajos: Vásárhelyi hétköznapiak. [Bev.] (László Gyula.) Bp. Magvető. 1958. 311 p. 1 térk. ill. – Bibliogr. 309-310. p.

Tanulmányok. Szociográfikus leírások az etnográfia tárgyköréből, Hódmezővásárhelyről (25 írás), és a Nyírségből (8 írás). Témaköre rendkívül széles (kasza, boglyakemence, szélmalom, halászat, mészáros mesterség, a li-dérc, a kenyérsütés babonái stb.)

568 Magyarország műemléki topográfiája. 5. köt. Pest megye műemlékei. 1-2. Írta az MTA topográfiai munkaközössége. Bp. Akad. K. 1958. 688, 602 p.

Levéltári adatok és helyszíni felmérések alapján. Tájékoztató a műemlékek építési koráról,

az alkotó mesterekről. – Helynév- és általános névmutató. Művészek és kézművesek névmutatója. Képek mutatója. Lezárva: 1957. máj. 1-jén

569 SOÓS Imre: A jobbágyszőlő föld sor-sa Heves megyében a 18. században. Bp. Egri Dobó István Múz. – Heves m. Tcs. Műv. Oszt. [1958]. 132 p. Történeti munka a 18. századi kettős, nagyobb mértékben még alföldi jellegű vármegye földrajzáról, a jobbágyszőlőkről és birtoklásformákról az 1711-es úrbérrendezésig

570 TIBORI János: Az Áchim L. András-féle békéscsabai parasztmozgalom. Bcs. (Zrínyi ny. Bp.) [1958.] 111 p. ill. – Bibliogr. 107-111. p.

Társadalom- és politikatörténet. Áchim L. András életútján keresztül mutatja be a békéscsabai parasztmozgalmat

571 Negyven éve. Jubileumi évkönyv. A Tanácsköztársaság Szabolcs-Szatmár megyei története. (Szerk. az MSZMP m. Biz., a TIT m. szervezete stb.) Nyh. Szabolcs-Szatmár m. ny. 1959. 179, 16 p. ill. fotók Tanulmányok, visszaemlékezések. A polgári demokratikus forradalom, a tanácsköztársaság és az ellenforradalom megyei eseményei. Az 1918-19. évi tiszadobi események háttere, a település története. A kötet megjelenésekor még élő veteránok visszaemlékezései. Időrendi táblázata 1917 áprilisától 1924-ig veszi számba a témával kapcsolatos eseményeket. Minden tanulmányhoz irodalmi hivatkozások. Fotók személyekről, korabeli forrásokról

572 ASZTALOS István – SÁRFALVI Béla: A Duna-Tisza köze mezőgazdasági földrajza. Bp. Akad. K. 1960. 394 p. – Bibliogr. 315-318. p. Gazdagon illusztrált, térképekkel és fekete-fehér fényképfelvételekkel, statisztikai táblázatokkal. Az adatok helyenként az egyes települések szintjéig részletesesek, de legalább járási szintűek a Duna-Tisza közén belül, – függetlenül a járási megyei hovatartozásától

573 NAGY Zoltán – PAPP Imre: Szeged. Bp. Műszaki K. 1960. 287 p. 1 t. /Városképek – műemlékek./ – Bibliogr. 267-277. p.

Kialakulása és fejlődése történelmi korszakokként. Város- és táj, városszerkezet, városképi együttesek és ezek kapcsolatai. Műemlékek és műemlékjellegű épületek. Szakszerű, rövid leírások, jó fotók. Mutatók: műemlékek, műemlékjellegű és városképi jelentőségű építmények. Használhatóbb lenne, ha az utca, házszám mellett a házak elnevezéseit is szerepeltetné. Név- és helymutató

574 BENDA Kálmán – IRINYI Károly: A négyszázéves debreceni nyomda /1561-1961/. Bp. Akad. K. 1961. 432 p. 22 t. – Bibliogr. 269-312. p.

Levéltári kutatások és Csűrös Ferenc: A debreceni városi nyomda története 1561-1911. c. műve alapján írt üzem- és művelődéstörténeti monográfia. Függelékében: a nyomdavezetők névsora, az évi bevételek és kiadások a 18. század elejétől; a kiadványok jegyzéke 1561-től 1849-ig. Gazdagon illusztrált. Név- és tárgymutatójából kimaradtak a függelék adatai

575 ENTZ Géza – GENTHON István – SZAPPANOS Jenő: Kecskemét. Bp. Műszaki K. 1961. 183 p. ill. /Városképek – műemlékek./

A sorozat jellegéből adódóan elsősorban műemléki szempontból közelít a városhoz. Kialakulását ismerteti. Bemutatja különböző városrészeit, műemlékeit és műemlékjellegű épületeit. Személynév- és helynévmutatója van. Számos épületfotó és térképvázlat illusztrálja

576 FÉL Edit – HOFER Tamás: Az átányi gazdálkodás ágai. Szerk. Némethy Endre, Takács Lajos. Bp. M. Nemzeti és Néprajzi Múz. 1961. 220 p. /Néprajzi közlemények 4.2./ Egy készülő néprajzi monográfia része. Elsősorban az 1951-1959 között megfigyelt növénytermesztésről, állattenyésztésről, a gazdálkodás üzemviteléről. Idős adatközlők emlékezete és tárgyi dokumentumok alapján, főbb vonásaiban a jobbágyszőlőszőlőszőlő, részleteiben a múlt század végéig lehet követ-

keztetni a gazdálkodás alakulására. Függelékben: statisztikai táblázatok az átányi gazdálkodás arányairól, szerkezetéről

577 A képzőművészetek Debrecenben. (Szerk. Bőgel József.) (Kiad. a Városi Tcs.) Db. 1961. 134 p. 71 t.

Tanulmánykötet. Szerkesztői bevezető művészetek helyi fejlődéséről. A feudalizmus kori időszak 1880-ig. Az építészet 19-20. századi története. A debreceni vagy a várossal kapcsolatba került 19-20. századi festők, csoportosulások, külön a grafika (rézmetsző diákok is). A város szobrai. Az egyes tanulmányok végén rövid irodalomjegyzék. Fényképek fejezetenként, azon belül időrendben. Összevont név- és helynévmutatója, külön tárgymutatója van, melyben a képanyag is fel van tárva

578 PETRÓCI Sándor: Cegléd településtörténete. Kiad. a ceglédi Kossuth Múz. Bp. 1961. 130 p. /Ceglédi füzetek 11./

Jelentős kutatómunkára épül és prezic, jól használható. A város határa és földje. Város-történet 1290-től. A belterület kialakulása. Népeség /nemzetiségek, vallási megoszlás/. Külterületi népeség, a tanyák. Adattárban: Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét határára, népességére, egyházi megoszlására vonatkozó adatok. Térképmelléklet

579 BÁLINT Sándor: A szegedi paprika. Bp. Akad. K. 1962. 138 p. – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Kiindulópontja az élő hagyomány. Szándéka szerint monografikus feldolgozás, vizsgálódása minden irányban kiterjed. A paprika elnevezése, elterjedése és meghonosodása, gazdaságtörténete, termelése, paprikaipar, őrlése, kereskedelme, fogyasztása. Szegeden kívüli paprikakultúrák. Névmutató, tárgymutató. Fényképek

580 BOGNÁR-KUTZIÁN, Ida: The Copper Age Cemetery of Tiszapolgár-Basatanya. Bp. Akad. K. 1963. 595 p. 70 t. 5 mell. /Archaeologia Hungarica. S.N. 42./ – Bibliogr. 567-583. p.

Angol nyelvű régészeti monográfia a Tiszapolgár-Basatanyáról elnevezett rézkori kultúráról. Egy nagy kiterjedésű temető leletanyaga. A leírás módszere induktív, rendkívül gazdag

jegyzetapparátussal, sok képpel, rajzzal, néhány térképpel. Rekonstruálja a rézkori népességet, az életmódot, a temetési szokásokat. Összehasonlításokat tesz a Magyarországon és a Kárpát-medencén belüli lelőhelyekkel. A rézkori kronológia meghatározása. Bibliográfiája igen részletes. Összevont név-, földrajzi és tárgymutatója van

581 JANÓ Ákos: Hajdúvid. /Egy szocialista falu kialakulása./ (Kiad. a Hajdúsági Múz.) Db. 1963. 54 p. 1 t. /Hajdú-Bihar megyei múzeumok közleményei 4./

Szociográfiai-néprajzi szemléletű tanulmány. Visszapillantás a középkori falura. Részletebben a tanyavilág népéről, az új község felépítéséről és benépesüléséről az ötvenes években. Az 1953-as lakónévsort is közli. Jegyzetekkel

582 TÓTH István: Földosztó mozgalom Szabolcs megyében. (1897-1898.) Bp. Kossuth K. 1963. 138 p. ill. fotók 7 t.

A gazdasági és társadalmi helyzetkép után időrendben mutatja be a mozgalmat a szervezkedés megindulásától annak bukásáig. Értékeli jellegét és jelentőségét. Bibliográfiai hivatkozások a jegyzetekben

583 Emlékkönyv Mezőkovácsháza község alapításának 150. évfordulójára. Szerk. Dankó Imre. (Kiad. a Községi Tcs.) Mezőkovácsháza, 1964. 207 p. ill. fotók

Történetének vázlata. A község telepítése és fejlődése (1814-1849). Mezőkovácsháza környéki részesmunkások szerződésai az első világháború előtti évtizedből. Az 1945-ös földosztás. Bereczki Máté emlékezete. A mezőkovácsházi seprűcirok története (1856-1964). A mezőkovácsházi fuvarosok. Az általános iskola története. Balás Gyula mezőkovácsházi népköltészeti gyűjtése

584 ENYEDI György: A Délkelet-Alföld mezőgazdasági földrajza. Bp. Akad. K. 1964. 316 p. – Bibliogr. 307-312. p.

Csongrád és Békés megye mezőgazdaságát teljes körben feldolgozza. Adatai települé-

lésszintig részletezőek. Statisztikai táblázatokkal, térképekkel gazdagon illusztrált

585 KISS Lajos: Vásárhelyi kistűkör. (Sajtó alá rend. Paku Imre.) Bp. Magvető. **1964.** 422 p. 30 t. – Bibliogr. Tóbiás Áron: Kiss Lajos munkássága. 411-419. p.

Tanulmányok. A vásárhelyi talásság és szücs-mesterség története. Festő-portrék: Endre Béla, Kovács Mária, Zsebők János. Török Károly, az úttörő folklorista. Elek Jusztina parasztköltő. A múzeum első harminc évének története. Emlékeket, életképeket villant föl gyermekkorából. Kiss Lajos munkásságának bibliográfiája hiányos, mutatója nincs

586 LACZKÓ István: Borsod-Abaúj-Zemplén megye szőlőtermelésének monográfiája. Mis. Borsodi ny. **1964.** 80 p.

A szőlőtermelés múltja. Szőlő és bortermelési adottságai. Szőlőtermelői tájai: Tokajhegyaljai borvidék, borvidékbe nem sorolt jó bortermő helyek, bortermő helyek. Egy egységen belül a települések betűrendjében közli az anyagot. Felsorolja a fontosabb forrásmunkákat

587 MÁRTON Béla: A Nyírség ipara. Db. KLTE. **1964.** 47-71. p. /Klly. Acta Geographica Debrecina 1964. 10/3. köt. – Közlemények a Kossuth Lajos Tudományegyetem Földrajzi Intézetéből 58./ – Bibliogr. 47, 70. p.

A 17. századtól az 1960-as évek elejéig. Az ipar fellendülésétől – a 19. század közepétől – külön fejezetekben tárgyalja a kisipart, a gyáripart, a kisipari termelőszövetkezeteket. Statisztika az iparosok, szakmák, üzemek, a gyáripari munkások adatairól. Térképek az ipari üzemek és a kisipari területi elhelyezkedéséről. Forrásműjegyzék

588 MOCSÁR Gábor – TAAR Ferenc: Tanyavilág-bomló világ. Bp. Kossuth K. **1964.** 205 p. 12 t.

A Debrecentől nyugatra /Macs/ és keletre /Haláp/ elterülő tanyavilág szociográfiai ihletésű feldolgozása. A tanyák történelmi kialakulása. A tanyai életmód. Fotókkal

589 VIRÁGH Ferenc: A békéscsabai mezőgazdasági termelőszövetkezetek másfél évtizedes története. (1945-1963.) Kiad. Békéscsaba Város Tcs. VB. Bcs. **1964.** 151 p. ill. fotók

Történet és üzemgazdaságtani elemzés. Az országos fejlődés részeként, helyenként az európai mezőgazdaság eredményeihez mérve tárgyalja a helyi fejlődés 1945-1963 közötti szakaszát

590 BÁCSKAI Vera: Magyar mezővárosok a 15. században. Bp. Akad. K. **1965.** 139 p. 1 térk. /Értekezések a történeti tudományok köréből Ú.S. 37./ – Bibliogr. a lábjegyzetekben

A mezővárosok kialakulása. A kézműipar szerepe. A mezőgazdasági árutermelés és árucse-re. A mezővárosok jogi helyzete a feudalizmusban, és társadalmuk tagolódása

591 ZÁM Tibor: Hortobágyi jegyzetek. /Szociográfiai, elbeszélések./ Sze. – Bp. Tiszatáj – Magvető. **1966.** 215 p. /Tiszatáj irodalmi kiskönyvtár./

A Hortobágyi Állami Gazdaság 15 évéről, az ott dolgozó emberek életéről. A kötet nagy társadalmi vitát váltott ki, a hatalom részéről egyértelmű elmarasztaló bírálatok érték. A vitaanyagot is tartalmazza

592 CSAPLÁR Ferenc: A Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma. Bp. Akad. K. **1967.** 187 p. /Irodalomtörténeti füzetek 52./ – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Értelmiségi-ifjúsági mozgalmak az 1920-as évek végén, 30-as évek elején. A Bethlen Gábor Kör és az agrársettlement mozgalom. Az alapító tagok. Tevékenységi körük: A népi kultúra gyűjtése és felhasználása, szociográfia, szociofotó, líra, képzőművészet, munkásmozgalom, színpadművészet. Névmutató

593 EPERJESSY Géza: Mezővárosi és falusi céhek az Alföldön és a Dunántúlon /1686-1848/. Bp. Akad. K. **1967.** 278 p.

Történelmi feldolgozás. A céheket tájanként, a tájakon belül településenként veszi számba időrendi sorrendben. Céhjegyzékek és helynévmutatók, valamint a lánjegyzetekben bőséges irodalmi hivatkozások

594 FÉL Edit – HOFER Tamás: Arányok és mértékek az átányi gazdálkodásban és háztartásban. Bp. M. Nemzeti és Néprajzi Múz. **1967.** 170 p. /Néprajzi közlemények XII. 3-4./

Az Átányon végzett kutatómunka két fejezete. Az első azt vizsgálja, hogyan gazdálkodnak a maguk és állataik erejével a paraszti közösségek. A második, hogyan gazdálkodnak lakásukkal, a térrel és kivált télen a meleggel, világozással

595 KOLTA János – OROSZ Ferenc: A népesség mozgásának és a településhálózat alakulásának kölcsönhatása, Baranya és Szabolcs népességének alakulása. (Szerk. Báder Éva.) Bp. (Felsőokt. Jegyzetell.) **1967.** 89 p. ill. /Mérnöki Továbbképző Intézet előadássorozatából 4592./ Külön tanulmány a téma Szabolcs és Baranya megyei vonatkozásairól. A Szabolcs megyei dolgozat 1930-tól 1966-ig tekinti át a népességet. Elemzi a foglalkoztatottságot és az iparfejlesztés lehetőségeit 1949 és 1966 között. A feldolgozott forrásait nem közli

596 MOCSÁR Gábor: Nálunk vidéken... Bp. Kossuth K. **1967.** 264 p. A szociográfikus ihletésű rövid írások a vidékiség fő jellemvonásait az Alföldről mintázzák

597 PÉNZES István: A magyar fűszerpaprika. Termesztésének természeti és gazdasági földrajzi alapjai. Bp. Akad. K. **1967.** 290 p. 6 térk. – Bibliogr. 260-268. p.

Monografikus feldolgozás a szegedi és kalocsai fűszerpaprika termelő körzetről. Foglalkozik a feldolgozás és kereskedelem kérdéseivel is

598 Szabolcs-Szatmár megye időszzerű természeti, népességi és gazdasági problémái. A Magyar Föld-

rajzi Társaság Tudományos ülésszaka (1967. október 26-27.) Bp. MTA-Szabolcs m. Tcs. **1967.** 152 p.

Tanulmányok. A természetföldrajz (talajtan, vízellátás), a gazdaságföldrajz (mezőgazdaság, almatermelés, vízgazdálkodás, iparfejlesztés), a demográfiai viszonyok, a településhálózat és a munkaerő alakulásának témaköreivel foglalkoznak

599 VARGA Zoltán: A Debreceni Tudományegyetem története. 1. 1919-1944. [Kiad. a KLTE.] (Db. **1967.**) 385 p. – Bibliogr. a jegyzetekben

Az egyetem megszervezése, az oktató és kutató munka, az ifjúsági egyesületek. Nagymennyiségű adat, színvonalas elemzések. Függeléke időrendben felsorolja az egyetem rektorait, dékánjait. Összevont név- és tárgymutató. 1988-ban jelent meg Némédi Lajos: A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem 75 éve című kötete, amely adattári részével (az egyetem tisztségviselői, doktorai, akadémikusai, kitüntetettjeinek névsora) és fotóival egészíti ki

600 BÁLINT Sándor: A szegedi nép. Bp. Gondolat. **1968.** 174 p. 12 t. Településtörténet. Vízilélet. Pásztorokodás, jószágtartás. Mezőgazdaság. Táplálkozás. Viselet. Ház, otthon. Népnyelv, népköltészet. Hiedelemvilág, népszokások. Rövid, teljességre törekvő összefoglalója Szeged gazdag néprajzának

601 (BERNULA Mihály – TAMASI Mihály): Csanádalberti a szocialista mezőgazdaság útján. A község településének 125. és a tsz. megalakulásának 20. évfordulójára. [Csanádalberti], **1968.** 67 p.

Propaganda jellegű, de megbízható adatokat közöl a telepés község kezdeteire, a 19. századra, a szlovák magyar lakosságcsereére vonatkozóan. Érinti az életmódot, a szokásokat. Nagyobbik része a mezőgazdaság szövetkezeti átalakulásával foglalkozik

602 BETKOWSKI Jenő: A tiszai fahajók építése, javítása, népe. (Bev. Kaposvári Gyula.) Szo. (Damjanich J. Múz.) **1968.** 84 p. ill. fotók/Szolnok

megyei múzeumi évkönyv 1. köt. 2. rész./

Az 1920-1945 közötti időszakban szerzett tapasztalatok, vizsgálódások alapján, források felhasználása nélkül. Külön fejezet foglalkozik az építőkkel, életükkel

603 A debreceni agrárfelsőoktatás 100 éve. Szerk. Komoróczy György. Bp. Mezőgazd. K. **1968.** 171 p. ill.

Levéltári forrásokra és más dokumentumokra alapozva. A debreceni Agrártudományi Egyetemről ad történeti áttekintést, statisztikai adatokkal, táblázatokkal. Szerkezete időrendi. A leíró részt az iskola oktatóinak betűrendes névsora követi. Forrásmunkák jegyzéke. Térképek és rajzok. Szerves kiegészítése a Debreceni Agrártudományi Egyetem 125 éve (Debrecen, 1992. 459 p.) című kiadvány, amely az egyetem és a főiskolai karok (Szarvas, Hódmezővásárhely, Karcag) tanzékeinek történetét vázolja a publikációk jegyzékével, és a tanárok, munkatársak adattárával. A végzett diákok névsorát is közli 1956-tól 1992-ig

604 LETTRICH Edit: Kecskemét és tanyavilága. Bp. Akad. K. **1968.** 125 p. ill. /Földrajzi tanulmányok 9./ A városkörnyék természeti képe, településhálózata, tanyavilága. Városfejlődés a 19. század fordulójától az 1930-as évekig. Városszerkezet az 1950-60-as években. A tanyák gazdasági, demográfiai és infrastrukturális ellátás szempontjából. – Városrészt- és épületfotókkal, vázlatrajzokkal

605 Bácska mezőgazdasága ma és holnap. Tervszerűség és önállóság a bácskai termelőszövetkezetekben. (Készítették az Agrárgazdasági Kutató Intézet és a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet munkatársai.) Szerk. Márton János. Baja, Bácskai Mezőgazd. Tsz. Területi Szöv. et al. **1969.** 291 p. ill. fotók 1 térk.mell.

Agrárökonómiai tervtanulmány, a bajai járás, Baja város és a bácskai körzetről. A terület természeti adottságai, mezőgazdaságának társadalmi, gazdasági környezete, a mezőgazdaság helyzete, munkaerő-ellátottsága, a termelőszövetkezetek állóeszköz-ellátottsága, az

áruterelés és felvásárlás, a fejlődés főbb vonásai az 1967-68. években, valamint az állami gazdaságok szerepe a körzet mezőgazdaságában. Az emberi tényező szerepe a történeti, etnográfiai, kulturális tények tükrében. Bácska mezőgazdaságának fejlesztésére tett javaslatok. Térképek, grafikonok, statisztikai táblázatok

606 BALOGH István: Hajdúság. Bp. Gondolat. **1969.** 297 p.

Néprajzi monográfia. Első része: a Hajdúság története. A hajdúk eredete (1514-1605). A hajdúszabadság a 17. században (1606-1702). A hajdúvárosok népe a rendi társadalomban (1711-1848). Gazdasági élete a kapitalizmus korában és a polgári társadalomban (1848-1948). A második, néprajzi rész fejezetei: pásztorkodás, paraszti gazdálkodás, építkezés, táplálkozás, hiedelemvilág, történeti hagyományok. Bibliográfiája bőséges, mutatói nincsenek

607 Magyarország műemléki topográfiája. Szerk. Dercsényi Dezső. Bp. Akad. K.

7. köt. Heves megye műemlékei. 1. szerk. Dercsényi Dezső, Voit Pál, Bakó Ferenc. **1969.** 641 p.

8. köt. Heves megye műemlékei. 2. Írta: Voit Pál, Bakó Ferenc, Dotsky Mihály et al. **1972.** 779 p.

9. köt. Heves megye műemlékei. 3. Szerk. Dercsényi Dezső, Voit Pál, Bakó Ferenc. **1978.** 741 p. 4 t. ill.

1. köt.: Két értekezés a megye régészetéről. Az ún. „Mesterek adattárában” az északkeleti országrész forrásanyaga. A megye népi építészetének, településtörténetének összefoglalása. Betűrendben 24 falu topografikus leírása. 2. köt.: Nagyreszt Eger műemlékeinek számbavétele, és 13 község leírása. 3. köt.: Gyöngös és 84 község műemlékeinek leírása. Bibliográfiák az egyes szócikkek után. Mutató nem készült hozzá

608 RÁCZ István: A hajdúk a 17. században. Db. KLTE. **1969.** 240 p. 1 térk. /Magyar történeti tanulmányok 2./

Monográfia, publikált és levéltári források felhasználásával, gazdag jegyzetapparátussal. Tisztázza a hajdúság sokat vitatott fogalmát.

Bocskai István szerepe a hajdúkérdés rendezésében. A második hajdúfelkelés és Báthory Gábor erdélyi fejedelem tevékenysége. A letelepedett hajdúk jogállása, a kiváltságok megőrzéséért vívott küzdelme. Külön fejezetben II. Rákóczi Ferenc és a hajdúság viszonya. A hajdúvárosok belső önkormányzata

609 SZAKÁLY Ferenc: Parasztvármegyék a 17. és 18. században. Bp. Akad. K. **1969.** 147 p. 3 térk. /Értekezések a történeti tudományok köréből Ú.S.49./ – Bibliogr. a lábjegyzetekben

A Duna-Tisza közén és az Északi hegyvidék nyugati és középső részén kialakult parasztvármegyei típusú, paraszti önvédelmi, érdekvédelmi szervezetek kialakulását, működését kíséri végig

610 Válogatott dokumentumok Csongrád megye munkásmozgalmának történetéből. (Kiad. az MSZMP Csongrád m. Biz., Csongrád m. Tcs.) Sze. 5 db.

A Csongrád megyei munkásmozgalom 1868-1917. Szerk., bev., jegyz. Gaál Endre. **1980.** 469 p.

A Csongrád megyei munkásmozgalom 1917-1919. aug. 1. Szerk., bev., jegyz. Gaál Endre. **1969.** 587 p.

A Csongrád megyei munkásmozgalom 1919. aug. 1 – 1944. okt. 10. Szerk., bev. Serfőző Lajos. **1977.** 807 p.

Csongrád megye felszabadulása és az élet megindulása 1944. szept.-1945. okt. Szerk., bev. Rácz János. **1970.** 787 p.

Csongrád megye a népi demokratikus átalakulás éveiben. 1945. nov. – 1948. jún. Szerk., bev. Rácz János. **1981.** 585 p.

A kötetek nem tekintik tárgyuknak a baloldali mozgalmak széles skáláját. Inkább csak a politikai, ritkábban a szociális és gazdasági küzdelmeket dokumentálják. Az időrendben sorakozó iratok, újságközlemények a korabeli politikai, közigazgatási élet résztvevőinek életrajzához is forrásul szolgálnak. Minden

kötetnek név- és helynév mutatója van. Az 1. kötetnek tárgymutatója is

611 Bács-Kiskun megye élelmiszergazdaságának 25 éve. (Írta és szerk. Glied Károly, Maár András stb. Kiad. a Bács-Kiskun Megyei Tcs. VB.) Ke. **1970.** 592 p. ill. részben színes fotók

A területi szövetségenként (Baja, Kalocsa, Kecske-mét, Kiskunhalas, Kiskőrös) a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek, szakszövetkezeteknek, majd az állami szektor gazdaságainak története, termelési eredményei összehasonlító adatokkal. Élelmiszeripari vállalatok, tanácsi vállalatok, kutató intézetek bemutatása. Szakoktatási intézmények. Szakigazgatás. A megye élelmiszeriparát bemutató grafikonok és fotók

612 Bács-Kiskun megye gazdasági és kommunális fejlődésének 25 éve. Ipar, építőipar, kereskedelem, közlekedés, szállítás, hírközlés, lakás és kommunális ellátás, fejlesztés. (Főszerk. Kőrös Gáspár.) Ke. (Bács-Kiskun Megyei Tcs. VB.) [**1970.**] 556 p. 16 t. ill. részben színes

Ágazatonkénti összefoglalás. A konkrét vállalatok, gyáregységek, telepek és szövetkezetek története, külön fejezetben a termelési mutatóik. A két fejezet adatainak lelőhelyeit a tartalomjegyzékben, mintegy a hiányzó mutatók pótlásaként, egymás mellett hozza. Főként a KSH megyei igazgatóságának kiadványai alapján

613 BODGÁL Ferenc: Borsod megye néprajzi irodalma. (Kiad. a II. Rákóczi F. m. Kvt.) Mis. **1970.** 181 p. – Lezárva: **1968.** dec. 31.

Folytatja az 1958-ban megjelent szakbibliográfiát. Szerkezete tematikus, egy csoporton belül betűrend. Név- és földrajzi mutató

614 Hajdú-Bihar megye és Debrecen munkásmozgalmának története. Szerk. Tokody Gyula. (Kiad. az MSZMP m. Biz., Városi Biz. stb.) Db. **1970.** 529 p.

Ismeretterjesztésre szánták, elsősorban a középiskolások, egyetemisták és főiskolások, va-

lamint a pártiskolák hallgatói számára. A térség munkásmozgalmának történetét a 19. század közepétől 1948-ig szintézisszerűen tárgyalja. Társadalomtörténeti megközelítésben a munkásságra és a szegényparasztságra vonatkozó levéltári és sajtóanyagot is feltárja. Középpontjában a szociáldemokrata és a kommunista indítékú mozgalmak állnak. Eseménynaptár 1844-1948. Képek és térképek jegyzéke. Névmutató. Helységnévmutató. Szakmamutató. Irodalmi hivatkozások a lapjai jegyzetekben

615 MANN Miklós – SÍPOS Péter: A Szegedi Szalámigyár száz éve. [Kiad. a Szegedi Szalámigyár.] Sze. 1970. 123 p. – Bibliogr. a jegyzetekben

Nem tér ki az 50-60-as évek átszervezései során létrejött szervezeti változásokra. Két nagy fejezet: 1. A Pick Szalámigyár története, a dolgozók helyzete, szalámigyártás és értékesítés. 2. A szocialista nagyüzem, a termelés az államosítás után, értékesítés, műszaki fejlődés, a dolgozók helyzete, párt- és tömegszervezetek, munkaversenymozgalom

616 A megye társadalmi-gazdasági helyzete és fejlődésének tendenciái. (Kiad. a KSH Heves m. Igazgatósága.) Eger, 1970. 87 p.

Statisztikai táblázatok és elemzések. A megye földrajzi helyzete és adottságai. Demográfia és településhálózat. Gazdasági helyzet. A lakosság életkörülményei. Infrastruktúra és egyéb szolgáltatások

617 MOCSÁR Gábor: Égő arany. Bp. Szépirod. K. 1970. 333 p.

18 t. /Magyarország felfedezése./ Szociográfia az alföldi olajbányászatról. „Előtörténetként” részletesen megírja a zalai olajmezők sorsát az 1940-es évek második felében. Bizonyos szintig ismerteti az olajkutatás és bányászat technikáját is, de elsősorban a környezetben élő és a munkában résztvevő emberek életmódjában bekövetkezett változások érdeklik. Szinte az egész Alföldet érinti

618 MOLNÁR Bertalan: Szentmártonkáta 1945-1970. 1-2. köt. Szentmártonkáta, 1970. 527, 38 p. – Gépírat. – PmL 145/1.

A község múltjának vázlatos áttekintése. A felszabadulás története. A Nemzeti Bizottság tevékenysége, a földosztás. Az Állami Gazdaság, a Klíma Ktsz, a Hazafias Népfőnt, a Cipész Ktsz működése. A községben szervezett társadalmi munka és a kulturális élet. Statisztikai adatokkal és jegyzőkönyvek ismertetésével hitelesíti adatait. A 2. kötet: fényképek a község életéből

619 Széphalom 1927-1944. Irodalmi és tudományos folyóirat. Repertorium. Összeáll. Lisztes László, Palotás Gyuláné. Sze. (Szegedi ny.) 1970. 64 p. /A József Attila Tudományegyetem Könyvtárának kiadványai. Ú.S. 1./

Megjelent Szegeden és Kolozsváron. Szerzői még ismeretlen és már befutott irodalmárok, tudósok. Nem provinciális jellegű. Teret adott az Alföld-kutatást népszerűsítő közleményeknek is. A folyóirat tartalmához igazodó szakrend. Szakcsoportokon belül betűrendes. Név-, és tárgymutató

620 BÁLINT Ferenc – VASS István, G.: A békéscsabai munkásmozgalom dokumentumai. 1890-1944. Kiad. Békéscsaba Város Tcs. Bcs. 1971. 155, [21] p. 8 t. /Forráskiadványok a Békés Megyei Levéltárból 5./ Amunkásság gazdasági, társadalmi, kulturális és szociális élete. Elsősorban a Békés Megyei Levéltárban fellelhető anyag és az egykorú sajtóközlemények, rövid, magyarázó jegyzetekkel. Tárgy- és névmutató. Fotókkal. Hiányoznak az agrárszocialista olvasókörkkel kapcsolatos dokumentumok

621 The Changing Face of the Great Hungarian Plain Ed. Béla Sárfalvi. Bp. Akad. K. 1971. 183 p. 25 térk. mell. /Studies in Geography in Hungary 9./ – Bibliogr. a tanulmányok végén

A dolgozatok témakörei: Az Alföld gazdaságföldrajzi problémái. Természeti adottságai. Gazdasági hasznosítása. Gyümölcs- és zöldségtermesztése. Állattenyésztése. Kiskörös környékének mezőgazdasága. Iparosítás és népességfejlődés az Alföldön. Kecskemét településföldrajza. Szabolcs-Szatmár megye központi szerekörű települései

622 GONDA Moshe Élijáhu: A debreceni zsidók száz éve. A mártírhaltát halt debreceni és környékbeli zsidók emlékére. (Tel Aviv), Debreceni Zsidók Emlékbizottsága. **1971.** 409, 264 p. ill. fotók

Magyar és héber nyelvű monográfia. Debrecen és 8 környező kisközség rövid története 1840-1945-ig, az Izraelben élő szerző által felsorolt források alapján. Forrásértékűek a szövegközti fotók is. A holocaust áldozatainak névsora településenként

623 Hajdúszabadságlevelek. [Szerk.] Szendrey István. (Kiad. Hajdúböszörmény Város Tcs.) Db. **1971.** 335 p. 9 t.

Történelmi forráskiadvány. A hajdúk kiváltáságlevelei és az azokat megerősítő iratok az 1605-1725 közötti időszakból. Részei: a nagyhajdúvárosok, az ún. kishajdútelepek, a magánföldesúri telepítések, a hajdúkatonák iratai időrendben, teljes szöveggel, magyarul. A dokumentumok előtt a történelmi körülményekre, a lelőhelyre és az esetleges korábbi kiadásokra utaló magyarázó jegyzetek. Helynévmutatója van

624 KOROKNAY Gyula: Nyíregyháza művészettörténeti emlékei. Kiad. a Városi Tcs. VB, Szabolcs m. Lapkiadó V. Nyh. **1971.** 99 p. ill. fotók /Nyíregyházi kiskönyvtár 6./

A város területén látható s valamelyes művészi értékű házak, szobrok, festmények, értékesebb sírkövek stb. Az anyagelrendezés tematikus, ezen belül kronológikus. Rövid várostörténet után az építészeti emlékek, majd a szobrok és nagyobb képzőművészeti alkotások bemutatása időrendben, a művészettörténeti korszakok, irányzatok, ill. stílusok szerint. Bepillantást ad az 1945-1970 közötti képzőművészeti életbe is

625 Szegedi egyetemi almanach 1921-1970. Főszerk. Havasi Zoltán. Sze. (Szegedi ny.) **1971.** 443 p.

József Attila Tudományegyetem, Szegedi Orvostudományi Egyetem. A korábban egységes egyetem vezetői, tudományos fokozatot szerzett oktatói, akik négy féléven át előadást hirdettek valamelyik karon. A tanszékvezetők és tudományos tevékenységük miatt ki-

emelkedő személyek akkor is helyt kaptak, ha rövidebb ideig voltak az egyetem oktatói. Előszörban a szegedi egyetemhez kapcsolódó munkásságukat ismerteti. Szerkezete a jelenlegi egyetemi struktúrát tükrözi. Névmutató. Arcképek

626 Tanulmányok Tiszazug életéből. (Összeáll. Szlankó István.) Szo. Damjanich J. Múz. **1971.** 125 p. ill. /Szolnok megyei múzeumi adattár 7./ – Bibliogr. a tanulmányok végén Válogatás a múzeum adattárában található dolgozatok közül. A tiszaföldvári Tiszazugi Földrajzi Múzeum. Tiszaföldvár 1945-ben. A tiszaföldvári Lenin tsz /1950-1968/ és Szabad Nép tsz /1952-1964/ története. Tiszazug település- és gazdaságföldrajza

627 Áchim L. András emlékkönyv. 1871-1971. (Szerk. Pölöskei Ferenc, Szabó Ferenc. A képanyagot összeáll. G. Vass István. Kiad. a Városi Tcs. VB.) Bcs. **1972.** 157 p. 8 t. ill. fotók

Ünnepi gyűlés, rendezvények Békéscsabán születésének századik évfordulóján. Tudományos ülésszak Budapesten. A magyar agrárkérdés a 20. században és Áchim L. András programja. Békéscsaba gazdasági és társadalmi struktúrája a századfordulón. Áchim L. András, a demokratikus parasztpolitikus, a békéscsabai szegényparasztság élén. A szocialista munkásmozgalom és Áchim L. András. Helye és szerepe a magyarországi progresszió táborában

628 BÁLINT Sándor: Szegedi példabeszédek és jeles mondások. Kiad. a M. Nyelvtudományi Társaság. Bp. **1972.** 171 p. /A Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványai 127./

Anyagközlés és feldolgozás. A szegedi nyelvjárás és néprajzi táj szóláskincse. Helytörténeti, nyelvtudományi és néprajzi összefüggésben. Tematikus csoportosítás. Szólásmutató a kulcsszavak betűrendjében

629 BECSEI József: Békés, az átalakuló agrárváros. Békés, [K.n.] (Békés m. ny. Gyula) **1972.** 99 p. 14 t. 14 térk. ill. fotók – Bibliogr. 98-99. p.

A település földrajzi fekvése. A város múltja, mai funkcióinak és térbeli szerkezetének fő vonásai. Statisztikai táblázatok és jól szerkesztett ábrák

630 Békés megye településhálózatának fejlettsége regionális szerepkörök és vonzáskörzetek szerint, a települések fejlődése. 1960-1970. [Kiad. a] KSH Békés m. Igazgatósága. Bcs. 1972. 109 p.

A megye városainak, községeinek adatai táblázatokba foglalva, közigazgatási, települési szerepkör és vonzáskörzetek szerint

631 LUKÁCS Imre, Sz.: Viharsarki állami gazdaságok. 1949-1969. (Bev. Zsibók András.) Sze. [K.n.] (Szegedi ny.) [1972.] 394 p. 20 t. – Bibliogr. 391-392.p.

Agrármozgalmak a viharsarokban, az állami gazdaságok fejlődéstörténete. Békés és Csongrád megyei vonatkozások. A Békés megyei állami gazdaságok: bánkúti, biharugrai, dombegyházi, felsőnyomási (Telekgerendás), gyulai, halaspusztai (Vésztfő), hidasháti, mezőhegyesi, orosházi, szarvasi, vizesfási (Békés)

632 MARGÓCSY József: Megyénk irodalmi hagyományai. Eredményeink és feladataink a szabolcs-szatmár-beregi tájakon. Függelék: Erdész Sándor: Irodalmi emlékmúzeumok Szabolcs-Szatmárban. (Kiad. a Hazafias Népfront Szabolcs-Szatmár m. Biz., Megyei Tcs. VB.) Nyh. 1972. 231 p.

Időrendben mutatja be, ill. említi azt a több mint 600 személyt, akinek valamilyen kapcsolata volt a táj irodalmi életével. Névmutató. Helységmutató

633 SÁPI Lajos: Debrecen település- és építéstörténete. (Kiad. a Déri Múz. Baráti Köre.) Db. 1972. 121 p. 38 t.

Tanulmányok. Levéltári kutatások, kéziratok térképek és más forrásmunkák felhasználásával. A kezdetektől az 1960-as évek végéig. A helyi körülményekre, szokásokra és a tudatos városrendezési törekvésekre figyelve.

Szerves része a kötetnek a sok fénykép és térkép. A jegyzetekben irodalmi hivatkozások. Mutatója nincs

634 SCHRAM Ferenc: Turai népszokások. Kiad. a Pest m. Múzeumok Igazgatósága. Szentendre, 1972. 152 p. /Pest megyei múzeumi füzetek 6./

Vázlatos községtörténet. Az időhöz, a családi, gazdasági és vallási élethez kapcsolódó népszokások. A szokások általában a századforduló idejéhez kötődnek

635 VÉGH Antal: Erdőháton, Nyíren. Szociográfia. Bp. Szépirod. K. (1972.) 304,[7] p. 16 t. ill. fotók. /Magyarország felfedezése./ 2. kiad. 1975. 3. kiad. 1978.

Az 1969/70-es állapotok, tereptanulmányozás alapján. Az országos vihart kavart penészleki riport után egyre táguló köröket tesz a térképen. Újfehértóra, Vajára, és a várossá vált, de urbanizáció nélküli Mátészalkára, majd a megyeszékhelyre vezet. Az Erdőháton több kisközséget mutat be. Szinte mindenhol csak negatív benyomások érik. Az 1970-es árvízzel zár – s némi reménnyel, hogy a szerencsétlenségnek haszna is lesz

636 A 900 éves Szolnok ipara. Szo. [K.n.] Békés megyei ny. 1973. 202 p. ill. fotók

A város 20. századi ipartörténete. A képekkel és szöveggel bemutatott gyárak, vállalatok közül csak a MÁV Járműjavító Üzem története nyúlik vissza a 19. századba

637 Bács-Kiskun megye társadalmi struktúrája. /Kiad. az MSZMP Bács-Kiskun m. Biz. Oktatási Igazgatósága és Propaganda és Műv. Oszt./ Ke. 1973. 2 db. 318 p.

Tanulmányok. Az értelmiség összetétele a megyében. Kiskunfélegyháza munkássága. Ipartelepítés Kiskunhalason. Kecskemét értelmisége. A tsz-paraszttság átrétegződése a kiskunhalasi járásban. A paraszti életforma válsága a megyében. A bácskai tájörzet társadalomszerveződése. A kiskunhalasi tanyasi lakosság élet- és munkakörülményei, életmódvizsgálat, leszűrhető perspektívák. A paraszttság átrétegződése Csátalján. Gara társa-

dalmának rétegződése és a nemzetiség. Császártöltés átrétegződése és a fiatalság perspektívája

638 BALOGH István: A civisek világa. /Debrecen néprajza./ Bp. Gondolat. 1973. 306 p. 12 t.

Történeti néprajzi monográfia. A történeti gyökerek, különös tekintettel a civis életforma kialakulására. Az 1849-1914 közötti civis társadalom élete: a gazdálkodás, a társadalmi rétegződés, a hagyományok. A polgári fejlődés kivédhetetlen hatásaira utal. Felsorolja a fontosabb irodalmat. A megjelenítő erejű, magas színvonalú szöveghez érdekes képanyag társul

639 DÖMÖTÖR János: Vásárhely szobrai. (Kiad. a Hódmezővásárhely Városi Tcs., Tornyai János Múz.) Hm. 1973. 66 p. 20 t.

40 köztéri szobor története, az ábrázolt személy és az alkotó rövid bemutatása. A szobrok fölállításának időrendjében. A műalkotásokról vegyes minőségű fotók. Kiegészítései a helyi sajtóban: Kőszegfalvi Ferenc: Újabb szobrok... Csongrád Megyei Hírlap 1984. okt. 7., Vásárhelyi Tükör 1990. júl. 21.

640 FEHÉR István: Gazdasági és társadalmi változások Szegeden a felszabadulás után. 1945-1962. Bp. Akad. K. 1973. 229 p.

Adatokban gazdag, a társadalmi folyamatok helyi sajátosságainak feltárására törekszik. Témája: a szocialista termelési viszonyok kialakulása az iparban és a mezőgazdaságban; a népesség összetételének módosulása, a szociális, egészségügyi és kulturális viszonyok változása

641 GAÁL Endre – OLTVAI Ferenc – SZABÓ Ferenc: 1473 – 1801 – 1973. A magyarországi könyvnyomtatás 500 éves évfordulóján kiadja a Szegedi Nyomda. Sze. 1973. 117 p. ill. fotók

Szegedi nyomdászattörténet. A Grün Nyomda történetéből. Válogatott dokumentumok a szegedi nyomdai munkások mozgalmainak történetéből 1874-1919. A szegedi nyomdászati történetéből 1949-1972

642 Hajdú-Bihar műemlékei, irodalmi emlékhelyei, népművészete. (Kiad. a Megyei Tcs. Műemlékvédelmi Albiz.) Db. 1973. 450 p. ill. – Bibliogr. a fejezetek végén

Három tematikus egységre tagolódik. Debrecen, (kiemelten a Szent András templom) és – betűrendben – az egyes helységek műemlékei, valamint a Hajdúság népi építkezése. A Debrecen irodalmi emlékhelyeit feltáró fejezetekhez külön névmutató készült, a megyei emlékhelyek a települések betűrendjében. A népművészetről ágalatonként

643 ROMÁNY Pál: A tanyarendszer ma. Bp. Kossuth K. 1973. 124,[4] p. /Új falu/

Az alföldi tanyák kialakulása, és a visszaszorításukat célzó hatalmi törekvések a 18. század második felétől kezdve. Tanyatípusok jelenleg. A tanyák lakóinak életkörülményei, gazdálkodásuk. Fejlesztési lehetőségek és feladatok

644 A Szegedi Tanárképző Főiskola centenáriumi évkönyve. 1873-1973. Szerk. Megyeri János, Moholi Károly. [Kiad. a Szegedi Tanárképző Főiskola.] Sze. 1973. 165 p.

A főiskola 100 éves története. Helye, szerepe a pedagógusképzés rendszerében. Tanszékek, tudományos tevékenység, hallgatók, gyakorlóiskola, könyvtár, kollégium, párt- és tömegszervezetek, főiskolai hivatalok

645 ZÁM Tibor: Bács-Kiskunból jövők. Bp. Szépirod. K. 1973. 287,[5] p. 14 t. /Magyarország felfedezése./

Szociográfiák. Túlnyomórészt a faluval, a mezőgazdasággal kapcsolatos témák. A Homokhátság szőlő- és gyümölcsstermesztési adottságai, eredményei. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek belső élete, vezetése, gazdálkodása

646 Békés megye gazdasági földrajza. Főszerk. Krajkó Gyula. (Szerk. Szabó Ferenc. Kiad. a Békés m. Tcs. VB.) Bcs. 1974. 506 p. 12 t. 6 térk. – Bibliogr. 495-506. p.

Kézikönyv. A megye természeti földrajza, növény- és állatvilága, gazdasági fejlődése, ipa-

ra, mezőgazdasága, településföldrajza. Fotókkal, ábrákkal

647 Észak-Magyarország atlasza. Készítette a Kartográfiai V. Közread. az Orsz. Földügyi és Térképészeti Hiv. Bp. 1974. 82, 5 térk. /Magyarország tervezési-gazdasági körzetei 2./

Regionális atlasz. 1970-es adatokat feldolgozó térképsorozat gazdaságtervező szakemberek részére. Természeti adottságok. Vízgazdálkodás. Népeség- és településviszonyok. Lakás- és közműellátottság. Egészségügy. Művelődésügy. Ipar. Mezőgazdaság. Közlekedés és hírközlés. Belkereskedelem

648 HEGYI András: Szeged társadalmi és politikai élete a Gömbös kormányzat időszakában 1932-1936. [Sze. Szegedi ny. 1974.] 82 p. /Klly. Acta Historica 53./ – Bibliogr. a lábjegyzetekben

A termelési és tulajdonviszonyok. A társadalmi rétegek sajátosságai. Pártok, szervezetek, egyesületek. Politikai élet. Törvényhatósági és országgyűlési választások

649 LAJOS Árpád: Este a fonóban. Borsodi népszokások. Bp. NPI. 1974. 519 p. ill. rajzok

Leíró monográfia. A kenderfeldolgozás szakaszai, a fonás eszközei, munkamenete és a fonó mint a társas összejövetelek fontos helyszíne. Részletesen és szemléltető módon ismerteti a hozzá kapcsolódó néphagyományokat. Adattára a megye legjellemzőbb néprajzi csoportjai körében végzett gyűjtéseket közli: népköltészeti emlékek, játékok, maskarák

650 Paraszti társadalom és műveltség a 18-20. században. A Magyar Néprajzi Társaság 1974. évi vándorgyűlése Szolnokon. Szerk. Hofer Tamás, Kisbán Eszter, Kaposvári Gyula. 1-4. Bp. – Szó. M. Népr. Társ. – Damjanich J. Múz.

1. Faluk. 1974. 222 p.

A táji tagolódás és az etnikai különbségek hazánkban és külföldön. A magyar falurendszer mai kérdései

2. Mezővárosok. 1974. 200 p.

Főként az Alföldön. Gazdasági és társadalmi kérdések

3. Tanyák. 1974. 237 p.

A tanyarendszer állapota és problémái. Történeti alakulása és változatai. Párhuzamai külföldön

4. Az ülésszak felszólalásai. [1979.] 216 p.

651 PÉTER László: Szeged irodalmi emlékhelyei. (Kiad. Szeged m. Város Tcs.) Sze. 1974. 174 p. 28 t.

A városnéző séta az irodalmi emlékhelyekkel ismertet meg. Azoknak a jeles alkotóknak szegedi kapcsolódásaival, akik szülőttei a városnak, vagy hosszabb-rövidebb ideig benne éltek. Név- és tárgymutató. Fényképek

652 Szolnok megye néprajzi atlasza. (Szerk. Szabó László és Csalog Zsolt.) I/1-2. Szó. [Damjanich J. Múz.] 1974-1975. 517 p. + 95 p. fotók; 286 p.

Az 1962-1970 között több mint 60 kutatóponton végzett vizsgálatok eredményeinek összegezése. I/1. jelzéssel az 1-75. számú kérdéscsoportok szöveges értékelése. I/2. jelzéssel a kérdéscsoportok térképes feldolgozása. Az I/1. kötetben Szolnok megye vázlatos története. A népi életmódot és eszközeit bemutató tanulmányok. A tanulmányok német nyelven is

653 BÁRTH János: A kalocsai szállások településnéprajza. Kalocsa, Városi Tcs. 1975. 176 p. 6 t. 11 térk. 1 mell. 1 térk. mell. /Kalocsai múzeumi dolgozatok 1./ – Bibliogr. 148-153. p.

Elsősorban levéltári források alapján, a kalocsai szállások kialakulásának, fejlődésének, állandó településekké válásának körülményeit mutatja be

654 Békés megye harminc éve. (Szerk. Daniss Győző, Sass Ervin.) Bcs. [K.n.] (Szolnoki ny. Szolnok.) 1975. 596 p. ill. fotók

A megye rövid leírása, kulturális élete, az egyes települések, vállalatok, szövetkezetek 1945-1975 közötti fejlődése

655 DÁM László: A Nagy-Sárrét népi építészete. Db. KLTE. 1975. 184 p. /Műveltség és hagyomány 17./ – Bibliogr. 157-165.p.

A történelmi Bihar megyében fekvő, az egykori Nagy-Sárrét elpusztult mocsárvilága területén elhelyezkedő 12 település /Püspökkladány, Sárrétudvari, Szerep, Biharnagybajom, Bihardancsháza, Bihartorda, Nagyrábé, Bakonszeg, Berettyószentmárton, Zsáka, Furta, Darvas/ a néprajzos szerző kutatási területe. A vidék sajátos építészeti képét rajzolja meg a falu- és telektípusoktól a lakóházakig és a gazdasági építményekig. Térképpel, rajzokkal, fotókkal

656 Debrecen zenei élete a századfordulótól napjainkig. Tanulmányok. (Szerk. Breuer János.) (Kiad. a Debrecen Városi Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. 1975. 348 p.

Levél- és irattári anyagok, valamint a korabeli sajtóközlemények alapján. A város zenei életének fontos állomásai és területei. Zeneoktatás. Hangversenyélet az első világháború óta. Zenekari kultúra, kiemelve a MÁV Filharmonikus Zenekar. A kórusok és az opera története. (A könnyűzenéről nem szólnak.) A fejezetek végén jegyzetek. Az adattári részben: az államosítástól (1949-től) az állandó opera megalakításáig játszott operák és daljátékok listája, valamint a debreceni opera kitüntetett művészeinek adatsora

657 Források a borsodi és miskolci munkásmozgalom történetéhez. (Kiad. Miskolc m. Város Tcs. VB.) Mis.

1. köt. 1889-1918. 1975. 539 p.

2. köt. 1918-1929. 1978. 567 p.

3. köt. 1930-1938. 1979. 543 p.

4. köt. 1939-1944. 1981. 578 p.

5. köt. 1945-1948. 1984. 672 p.

A kötetek egyenként 300 levéltári és sajtóforrást közölnek időrendben. Hely-, név-, és tárgymutató, időrendi táblázat a feldolgozott iratokról

658 KUKNYÓ János: A Szabolcs-Szatmár megyei almatermelés történeti kialakulása, területi kérdései. Nyh. (Szabolcs-Szatmár m. Lapkiadó V.) 1975. 141 p. ill. fotók. /Sza-

bolcs-Szatmár megyei kiskönyvtár./ – Bibliogr. 139-140. p.

A könyv abban az időben keletkezett, amikor a megye gazdasági életében az almatermelés egyik alapvető ágazat volt. Főbb témakörei: az almatermelés természeti és közgazdasági feltételei, kialakulásának története, területi viszonyai, termésmennyiségei, -átlagai, forgalmazása. Tárgyjeje: 1781-1970

659 PAPP Zoltán Sándor: A beregdaróci emberek élete a századfordulón. (Sajtó alá rend. Erdész Sándor.) Bp. Natura. 1975. 282 p. ill.

A falu társadalomrajza a kezdetektől 1970-ig. Szociológiai, agrár- és helytörténeti elemekkel átszőtt néprajz. Rövid településtörténet és -földrajz, helységnévmagyarázattal, családtörténettel /Gutkeled-nemzetség, a Daróci-, a Várdai-, a Gulácsi- és a Lónyai-család/. Néprajzi része a munka, a szokások, a régi hitvilág, a szórakozás témaköreivel foglalkozik

660 SÁNDOR Ildikó: Pest megye néprajzi irodalma. Kéziratok. Kiad. a Pest. m. Múzeumok Igazgatósága. Szentendre, 1975. 205 p. /Pest megyei múzeumi füzetek 8./

Bibliográfia. Az 1950 után kialakult Pest megyére vonatkozó néprajzi és helytörténeti kéziratok művei. /Növény- és állatvilág, földművelés, mesterségek, társadalom, hitvilág, szokások, népköltészet, népnyelv stb./ Megadja a művek lelőhelyét is. Földrajzi- és névmutatója van

661 SERES Péterné: Jász-Nagykun-Szolnok megye kialakítása. Szolnok m. Lev. 1975. 69 p. ill. /Levéltári füzetek 2./

A törvényhatóságok rendezéséről hozott 1870/42.tc. elvei. Az új közigazgatási határok megállapításának a megyét érintő tervei és vitái. A megye megszervezése (1876.) Térképek 53-69. p.

662 SZELESI Zoltán: Szeged képzőművészete. Kiad. a Móra F. Múz. Sze. 1975. 355 p. /A Móra Ferenc Múzeum évkönyve 1972/73-2./ – Bibliogr. a lábjegyzetekben

Szeged rövid művészettörténeti múltja. Részletesebb elemzés az utolsó száz esztendőről.

Célja egy-egy korszak, és az alkotók számbavétele. A kisebb mesterek, amatőr- és naív művészek is. Bőséges jegyzetapparátus. Fotók csak fekete-fehérben. Névmutató

663 A tanácsok Békés megyében. 1950-1975. (Kiad. a Békés m. Tcs. VB.) Bcs. 1975. 294 p. ill. fotók

Tanulmányok. A tanácsok létrejöttének történeti körülményei. A tanácsok negyedszázados tevékenysége. A megye gazdaságának, településhálózatának, egészségügyi ellátásának és művelődésügyének fejlődése

664 A Tiszántúl villamosításának története, 1888-1972. (Szerk. Pólya Jenő. Kiad. a Tiszántúli Áramszolgáltatató V.) Db. 1975. 507 p. ill. fotók

Nemcsak üzemtörténet, érdekesek a gazdaság- és politikatörténeti vonatkozásai is. Első rész: Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár és Szolnok megye villamosüzemeinek fejlődése, működése. Második rész: a felsorolt megyék üzeimeiből 1951-ben Debrecen központtal létrehozott Tiszántúli Áramszolgáltatató Vállalat tevékenysége és az energia-fogyasztás vizsgálata. Az első rész végén hivatkozások, a második után a felhasznált irodalom jegyzéke

665 VÖRÖSMARTINÉ TAJTI Erzsébet – PÁL Ágnes – VERESEGY-HÁZI Béla: Szolnok, a Közép-Tisza-vidék tájszervező centruma. (Szerk. és előszó Szurmay Ernő.) Szo. Városi Tcs.-Verseghy F. m. Kvt. 1975. 299 p. ill. – Bibliogr. 292-295. p.

Szolnok és környékének bemutatása. Természeti adottságok. Népesség. Településhálózat. Mezőgazdaság. Gazdasági élete, iparának szerkezete, infrastruktúrája, jövője

666 Az alföldi városok fejlesztési kérdései c. konferencia. Előadások és hozzászólások. Szerk. Ihrig Dénes, Tóth József, Vozár I. (Békéscsaba, 1975. szept. 3-4.) Bp. MTESZ házi ny. 1976. 124 p.

Témakörei megegyeznek a 667. tételnél megjelöltekkel

667 Alföldi városok fejlesztési kérdései. Konferencia. [Rend. az]

Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium, az Építőipari Tudományos Egyesület és Kecskemét város Tanácsának Végrehajtó Biz. Kecskemét, 1976. szept. 23-24. Előadások és hozzászólások. Összeáll. és szerk. Halmos Béla, Ihrig Dénes. Bp. (MTESZ házi ny.) 1976. 160 p.

A konferencián elhangzottak rövidítve. Jelenlétük részük átdolgozott formában megjelent a Városepítés 1976. 5. számában is. Napirenden: A termelési kérdések, összefüggésben az alföldi városok fejlesztésével. Az infrastruktúrális, társadalmi, építészeti problémák. Célkitűzése alapvetően egyezett az 1975-ben Békéscsabán rendezett tanácskozással

668 BABUS Jolán: Néprajzi tanulmányok a beregi Tiszahátról. (Vál., sajtó alá rend. Erdész Sándor.) Nyh. (Szabolcs-Szatmár m. Tcs. soksz.) 1976. 163 p. /Honismereti kutatások Szabolcs-Szatmárban 2. – Jósza András Múzeum kiadványai 6./

Elsősorban Lónyán gyűjtötte: 1848-as hagyományok, községtörténeti adatok, halászat, italkészítés, babona, boszorkányság, szokások, közmondások. A táj Rákóczi-hagyományai

669 Bács-Kiskun megye műemlékjegyzéke. (Összeáll. Orsz. Műemléki Felügyelőség. Fel. szerk. Tilinger István.) Bp. Építésügyi Tájékoztatói Központ. 1976. [36] p. Előző kiad. Műemlékjegyzék. Kiad. az Orsz. Műemléki Felügyelőség. 2. köt. Bács-Kiskun megye műemlékjegyzéke. Bp. Építésügyi Dok. Iroda. 1964.

Védett épületek Kecskeméten és a többi településen. A városok, községek betűrendjében. Jelöli a felsorolt építmények védettségi fokát. Felveszi a természetvédelmi területeket is. A hatósági tevékenységet segítő részletes bevezetője van

670 BÁLINT Sándor: A szögedi nemzet. A szegedi nagytáj népélete. 1-3. (Kiad. a Móra F. Múz.) Sze. 1976-1980. 627, 420, 952 p. /A Móra

Ferenc Múzeum évkönyve 1974/75-2.; 1976/77-2.; 1978/79-2./ – Mutató
Bálint Sándor: A szegedi nemzet című néprajzi munkájához. Összeáll. Gyuris György. Sze. 1983. 145 p. /A Móra Ferenc Múzeum évkönyve, suppl./

Gyűjtési területe földrajzilag felöleli a Szegedből kirajzott településeket. 1. rész: A kutatás múltja. Település és társadalom. A szegedi nagytáj települései. Ház, otthon, tanya. Vízi-élet. Pásztorokodás, jószágtartás. Mezőgazdaság. 2. rész: Közlekedés, közlekedési iparágak. Kereskedelem. Táplálkozás, háztartás. Élelmezési és háztartási iparágak. Népviselet. Viseleti iparok. 3. rész: Az emberi élet hagyományvilága. Családi élet (játékok, katonáskodás, esküvő, egészség, betegség, temetés). Jeles napok. Vallási élet. Nyelv. Népköltészet. Zene. Tánc. – Minden kötetben fotók. A betűrendes mutatóban a három kötet személy-, intézmény- és földrajzi nevei, a táj-, mesterség és tárgyszavak a leggyakoribb előfordulási formában

671 Debrecen iparának története a kapitalizmus kialakulásától napjainkig. (Szerk. Ránki György. Kiad. a Városi Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. 1976. 341 p. – Bibliogr. a fejezetek végén

Tanulmányok, alapos kutatómunka eredményeként. A gyáripar telepítése, fejlődése időrendben. A természeti tényezők, a társadalmi és gazdasági feltételek. Sok adat, főleg a fontosabb üzemekről. Mutató nincs

672 A debreceni színészet története. (Szerk. Katona Ferenc. Kiad. a Városi Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. 1976. 513 p. – Bibliogr. 501-511.p.

Többszerzős, tudományos igényű összefoglalás. Forrásai: levéltári és színházi iratok, a korabeli lapok színikritikái. Adattári része: a színházban 1866-1974 között bemutatott darabok időrendi táblázatai. A színházi társulatok tagjainak névsora időrendben. Betűrendes névmutató a színház művésztágyairól, működési idejük megjelölésével

673 GÉMES László: Szolnok város kereskedelmének és vendéglátásának története. Szo. Városi Jubileumi

Intéző Biz. – Verseyhy F. m. Kvt. 1976. 146 p. 18 t. ill. fotók – Bibliogr. 138-145.p.

A város 900 éves évfordulójára írt pályamunka. Az iratokon kívül az 1945 utáni történethez a témában kompetens helyi személyekkel folytatott beszélgetéseket is felhasználta

674 Népfrontmozgalom Hajdú-Bihar megyében 1937-1975. Bibliográfia és levéltári tájékoztató. (Szerk. Bényei Miklós. Kiad. a Hazafias Népfront Hajdú-Bihar Megyei Biz., Megyei Kvt.) Db. 1976. 285 p.

Első része forrásbibliográfia, szoros időrendben. Túlnyomóan az egykorú sajtóközleményeket regisztrálja. A feldolgozott lapokról jegyzéket ad. Szerepelnek benne a népfront helyi programfüzetek és más önálló kiadványok is. Második része a Megyei Levéltár vonatkozó iratanyagáról tájékoztató. Függeléként: a helytörténeti munkák és forráspublikációk listája. Külön-külön név- és tárgymutató

675 A Szegedi Ipari Vásár száz éve. A Szegedi Ipari Vásár Igazgatóságának jubileumi kiadványa. (Szerk. Sz. Simon István.) Sze. 1976. 302 p.

A korábbi szegedi kiállítások története. Szeged gazdasági jelentősége a 19. század második felében. Vásárok 1876-1975 között. A centenáriumi vásár katalógusa

676 Szolnok közlekedéstörténete. (Szerk. és előszó Kaposvári Gyula.) Szo. Szolnok m. Lapkiadó V. 1976. 79 p. ill. fotók – Bibliogr. a fejezetek végén.

A vasúti közlekedés kialakulása és fejlődése a reformkortól napjainkig. A Szolnoki MÁV Járóújavító Üzem. A közúti közlekedés kiépítése. A közúti és tömegközlekedés megszervezése és fejlődése

677 Tények és számok Békés megyéről. (Szerk. Jakab Mihály. Kiad. a Békés m. Lapkiadó V.) Bcs. 1976. 217 p.

Népességének és a lakosság foglalkoztatottságának fejlődése. Gazdasága. A lakosság életkörülményei. A közoktatás és közművelődés fejlesztése. Nemzetközi összehasonlítási adatok a KGST és EKG országokkal

678 VARGA József: A szegedi Dóm tér. (Kiad. Szeged m. Város Tcs.) Sze. **1976.** 157 p.

A tér kialakulásának története. Számba veszi az épületeket: Dömötör torony, fogadalmi templom, Nemzeti Emlécsarnok. Bemutatja az ott felállított szobrokat. Vázlatos szabadterri játékok-történet. Fotók a térről, az emlécsarnok minden alkotásáról. Névmutató

679 Vásártörténet – hídivásár. (Szerk. Szöllősi Gyula. Kiad. a Hortobágyi Intéző Biz.) Db. **1976.** 484 p. Néprajzi tanulmánykötet, főleg a Tiszántúlra (Szolnok, Békés, Szabolcs, Hajdú megye) vonatkozó kutatások alapján. Részletesen a 18-20. századdal foglalkozik. Főbb témái: A hortobágyi hídi vásárok kialakulása, története, jogi vonatkozásai. A vásár és piac folklórja. Számos irodalmi szemelvény és jórészt új fotóanyag. Mutatói nincsenek

680 ZOLTÁN Zoltán: Bizakodó Alföld. 1-2. köt. Ke. (Petőfi ny.) **1976.** 173, 123 p. /Forrás könyvek./ – Bibliogr. 2. köt. 117-121.p.

Tanulmányok. Főként a nagytáj települési és társadalmi sajátosságaival, gazdasági problémáival foglalkoznak

681 CSÁK Gyula: A síkföld sóhaja. Bp. Szépirod. K. (1977.) 189 p. 16 t. ill. fotók /Magyarország felfedezése./

Irodalmi szociográfia Püspökladány múltjáról és jelenéről. Történetét és jelenét dokumentumok, a népi hagyományok és saját tapasztalatai alapján mutatja be, krónikás hitelességgel. Külön fejezetet szentel a cigányság, a zsidóság és a felekezetek sorsának

682 EGRI Mária: A szolnoki művésztelep. Bp. Képzőműv. Alap. **1977.** 227 p. ill. fotók – Bibliogr. 123-128. p.

Szakmonográfia. Szolnok és a festészet, 1850-1900. A művésztelep története megalakulásától a II. világháborúig, 1902-1939. A Szolnoki

Művészeti Egyesület tevékenysége, 1901-1950. Képzőművészet Szolnokon 1945-től napjainkig. Névmutató. Képek. Műtárgyjegyzék

683 JUHÁSZ Izabella: A debreceni Ady Társaság bibliográfiája /1927-1951/. [Kiad. a] KLTE Kvt. Db. **1977.** 158 p.

Teljességre törekvő cikkbibliográfia. Több mint 1800 tételt regisztrál a megjelenés időrendjében. Felsorolja a Társaság működésével kapcsolatos és annak kiadásában napvilágot látott könyvek adatait is. A bevezető az irodalom- és művészettörténeti vonatkozásban egyaránt országos jelentőségű társaság sorsát mutatja be. Mellékletként forrásdokumentumok. Összevont név- és tárgymutatója van. Külön jegyzék az álnevekről és névrövidítésekről

684 Kecskemét belső tagozódása és városrészeinek főbb jellemzői. [Összeáll. és közread. a] KSH Bács-Kiskun m. Igazgatósága. Ke. Sokszt. **1977.** 35 p. ill.

Szöveges elemzés és táblázatok. – Térbeli tagozódás. Népesség. Lakás és kommunális ellátás. Ipar. Kiskereskedelem és szolgáltatások. Egészségügy, gyermekintézmények. Oktatás. Helyi közlekedés, posta

685 KÜRTI Katalin, Sz.: Köztéri szobrok és épületdíszítő alkotások Debrecenben és Hajdú-Biharban. (Kiad. a Hajdú-Bihar m. Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. **1977.** 219 p. 35 t. – Bibliogr. 191-195.p.

Képzőművészeti topográfia a települések betűrendjében, a murális művészet történetét áttekintő tanulmánnyal. Tájékoztató és esztétikailag értékel is. Az említett alkotók életrajzi adatai, pályakép vázlata és fontosabb művei külön betűrendes összeállítás. Szakki-fejezések magyarázata és névmutató. Illusztrációs anyaga gazdag, de ehhez nincs mutató

686 MÉNESI Lajosné: Délvidéki Szemle. Repertórium. 1942-1944. (Kiad. a Somogyi-könyvtár.) Sze. **1977.** 84 p. /Csongrád megyei könyvtári füzetek 6./

A havi folyóirat Szeged és a Délvidék irodalmi, művészeti, közművelődési és tudományos témáival foglalkozik. A repertórium minden közleményt feldolgoz, időrendben. Betűrendes név- és tárgymutató

687 Nyíregyházi szlovák „tírpák” nyelvjárási és néprajzi emlékek. (Sajtó alá rend. Erdész Sándor.) [1]-5. köt. Nyh. Jóna A. Múz. 1977-1991. 171, 107, 160, 93, 113 p. /Jóna András Múzeum kiadványai 9, 19, 23, 27, 32./ – Bibliogr. a jegyzetekben és az 5. kötetben

Tanulmányok. Az 1753-1918 között Nyíregyházán és környékén letelepült, magyarrá vált etnikai csoport vizsgálata. A kutatást a nyíregyházi nemzetiségi munkaközösség Márkus Mihály (A bokortanyák népe szerzője) módszerének átvételével végezte. A 2-5. kötetben szlovák nyelvű tanulmányok is vannak. Az 5. kötetben a nyelvet és a hagyományos kultúrát komplexen vizsgálják a szerzők: történeti, művelődéstörténeti, szociológiai háttérrel. Ebben a kötetben: Németh Zoltán: Publikációk, közlemények a tírpák etnikai csoportról, 1896-1991 c. bibliográfiája /69-101. p./

688 TÁLASI István: Kiskunság. Bp. Gondolat. 1977. 332 p. 16 t. ill. fotók. /Magyar néprajz./ – Bibliogr. 317-331. p.

A táj történeti múltjának, néprajzának összefoglalása. Az első részben ismerteti a kunok nemzeti társadalmát, feudalizálódását, etnikai műveltségük emlékeit, beilleszkedésüket a magyar kultúrába. A néprajzi részben a kunok társadalmi berendezkedését, a gyűjtögetés, állattartás, földművelés, táplálkozással kapcsolatos szokásaikat, viseletüket, építkezéseiket mutatja be. Foglalkozik a népnyelvvél, vallással, hiedelmekkel, szokásokkal is

689 TÓTH József: Az urbanizáció népességföldrajzi vonatkozásai a Dél-Alföldön. A centrumok szerepe a népességfoglalkozási átrétegződésében és területi koncentrációjában. Bp. Akad. K. 1977. 142 p. ill. /Földrajzi tanulmányok 14./

Térképekkel, statisztikai táblázatokkal gazdagon tagolt népesség- és településföldrajzi dolgozat

690 „Ha majd a szellem napvilágra...” Az iskolán kívüli népművelés Hajdú-Bihar megyében 1867-1919. Szerk. Gazdag István. [Kiad. a] Megyei Lev. Db. 1979. 238 p.

„Éhe a kenyérnek, éhe a Szónak, éhe a Szépnek...” Az iskolán kívüli népművelés a munkások és parasztok körében a két világháború között Hajdú-Bihar megyében. Szerk. Gazdag István. [Kiad. a] Megyei Lev. Db. 1978. 244 p.

„... Munkát, szellemet, eszt...” Az iskolán kívüli népművelés Hajdú-Bihar megyében 1944-1956. Szerk. Gazdag István. [Kiad. a] Megyei Lev. Db. 1981. 265 p. /A Hajdú-Bihar Megyei Levéltár közleményei 13, 11, 17./

Népműveléstörténeti forráskiadvány-sorozat, e nemből úttörő vállalkozás. Levéltári iratok és sajtóközlemények szövege, a lelőhely feltüntetésével, néhol magyarázó jegyzettel. Az 1-2. kötet tematikus: általános helyzet és szervezet, ismeretterjesztés, olvasási kultúra, művészeti nevelés. Témáin belül szoros időrend. A 3. időrendben közli a dokumentumokat. Mindegyikben van bibliográfia, valamint összevont név-, hely és tárgymutató. A 2. kötetben a települések betűrendjében felsorolják a közművelődési köröket, egyleteket

691 PÁLL István: Szabolcs-Szatmár megye néprajzi bibliográfiája. Összeáll. –. Nyh. (Soksz.) 1978. 155 p. /Honismereti kutatások Szabolcs-Szatmárban 6. – Jóna András Múzeum kiadványai 12./

A gyűjtést a kereskedelem, közlekedés és a társadalom területére is kiterjesztette. Az országos és helyi folyóiratok, önálló kötetek mellett a helyi napilapok néprajzi témájú cikkei is regisztráltak, de csak a mai Szabolcs-Szatmár megye területére vonatkozóan. Anyagát tematikusan csoportosította. Elől szerepelnek az „Összefoglaló és vegyes tartalmú művek”. A gyűjteményes kötetek itt, egyes tanulmányai a megfelelő témakörön belül találhatók. Összevont név- és földrajzinév mutató

692 BARNÁ Gábor: Néphit és népszokások a Hortobágy vidékén. Bp. Akad. K. **1979.** 277 p. 12 t. ill. fotók. Néprajzi monográfia. Előjáróban áttekintést ad a térség folklórkutatásairól, majd a hiedelmek mítikus alakjait ismerteti, a települések és a pásztorélet szokásait, hiedelmait tárgyalja. Bőséges irodalomjegyzék

693 BELLON Tibor: Nagykunság. Bp. Gondolat. **1979.** 255 p. 32 t. ill. fotók – Bibliogr. 249-254. p.

A hagyományos paraszti kultúra bemutatása: a gazdálkodás jellemzői, földművelés, állattartás. A települések. Építkezés. Hiedelemvilág. A hagyományozódás alkalmi. A paraszti élet rendje

694 BÉRES Csaba: Lakótelep – kertés házak helyén. Az életformaváltás szociológiai problémái egy szanálási övezetben. (Kiad. a Debreceni Akadémiai Biz.) Db. **1979.** 318 p. 8 t

Szociológiai tanulmány Debrecen egyik új lakónegyedéről, a Tócskertről, általánosítható tanulságokkal. A tömeges lakásépítéssel járó kényszerű életforma változtatás jellemzőit vizsgálja kérdőíves felméréssel és a szakirodalom hasznosításával. A terület lakosságáról, az életkörülmények alakulásáról, majd a szanálás ellentmondásairól és az új környezethez való alkalmazkodásról ír, nagyon sok bizonyító adattal. Mellékletben a kérdőív szövege

695 Borsod megye néprajzi irodalma. 3. (1968-1978.) (Összeáll. Fügedi Márta, Viga Gyula.) Kiad. a Herman Ottó Múz. Mis. **1979.** 127 p. /A Miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzi kiadványai 9./

Szerkezete tematikus. Témacsoporton belül a szerzők betűrendjében. Borsod-Abaúj-Zemplén valamennyi tájegységére vonatkozó irodalmat tartalmazza. Tételszámra hivatkozó név- és földrajzi mutatója van

696 DOBROSSY István: Dohánytermesztés a Nyírségben. (Db.) KLTE. (1979.) 119 p. ill. fotók. /Stu-

dia folkloristica et ethnographica 2./ – Bibliogr. a jegyzetekben

A Nyírség gazdaságnéprajzi változásait 1851-1964-ig követi nyomon. A főbb témakörök: település és építkezés, határhasználat és földművelési rendszerek, birtokstruktúra és társadalmi szervezet, piacozás és kereskedelem, növénytermesztés és állattenyésztés. A változásokat egy-egy településen belül tanulmányozza, de kitér egy-egy parasztgazdaság vizsgálatára, részletes elemzésére is

697 Hajdú-Bihar népi építészete. (Szerk. Letényi Árpád, Tóth Endre.) (Kiad. a Megyei Tcs. Műemlékvéd. Albiz.) Db. **1979.** 333 p. ill. fotók

Építészettörténeti és néprajzi tanulmánykötet. Az országos kitekintés után, a Hajdúság, Sárrét, Bihar népi építészetének kialakulását, az anyag és a technika, a forma és a funkció változásait, az építményekhez fűződő kulturális elemeket, a más tájak népi építészetével és a nagy stílusirányzatokkal való összefüggéseit mutatja be. A modern építészetre gyakorolt hatásról és a népi műemlékek védelméről is ír. Bőséges irodalmi hivatkozás a fejezetek végén. Bibliográfia, mutató nincs

698 HENKEY Gyula – KALMÁR Sándor: Heves megyei palócok etnikai embertani vizsgálata. Eger, Heves m. Tcs. ny. **1979.** 63 p. 8 t. /Palóc kutatás. Tematikus és lokális monográfiák 4./

Az egri múzeum által kijelölt kutató pontokon végzett vizsgálatok 1972 és 1978 között. Bibliográfiával, statisztikai táblázatokkal

699 A Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlatok 1945-1978. A Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlatok negyedszázados jubileuma alkalmából rendezett retrospektív kiállítás. Budapest, Múcsarnok 1979. jún. 8. – júl. 22. (Kiáll. rend. és a kat. szerk. Dömötör János, Kratochwill Mimi.) Bp. MA-HIR ny. Zalaegerszeg. **1979.** [154 p.] ill.

A retrospektív kiállítás alkalmából kiadott adattár. Hevenyészett irodalomjegyzéke az őszi tárlatokról szóló dokumentumokat sorol-

ja föl, mutató nélkül, nagyjából időrendben. A 25 év kiállító művészeinek rövid életrajza és fényképe, a tárlatokon kiállított művek fősorolása

700 KATHY Imre – KÜRTI Katalin, Sz.: Hajdúböszörmény népi építészete – képzőművészete. (Kiad. a Városi Tcs.) Hajdúböszörmény, 1979. 104 p. 24 t.

Két önálló tanulmány. Az első a 17-19. századi településfejlődést és a városszerkezet kialakulását, a főteret és a város nevezetes épületeit mutatja be. A második a helyi képzőművészet története a 15. századtól a megjelenésig. Mindkét íráshoz válogatott bibliográfia készült. Képmelléklet, köztük térképek. Mutatója nincs

701 Kelet Népe 1935 – 1942. Repertórium. (Szerk. Szénássy Barnáné Ludányi Valéria és Szöőr Árpádné Petrányi Anikó.) Db. KLTE Kvt. 1979. 73 p. /Tiszántúli időszaki kiadványok repertóriumai 7./

A szépirodalmi, művészeti, társadalomtudományi és kritikai folyóirat közleményeit időrendben írja le. Mutatói: tárgymutató, a témák kapcsolódása helynevekhez, személynévmutató. Külön lista a feloldott névjelekről

702 SZENTI Tibor: A tanya. Hagyományos és átalakuló paraszti élet a Hódmezővásárhely-kopáncsi tanyavilágban. Bp. Gondolat. 1979. 274 p. ill. – Bibliogr. 269-271.p.

A Hódmezővásárhely környéki tanyaágazás története a kialakulástól a virágzáson át a hanyatlásig. Elsősorban a családok életének a bemutatásán keresztül. Szociográfikus feldolgozás gazdag illusztrációs anyaggal

703 BÉNYEI Miklós: Hajdú-Bihar megye munkásmozgalom-történetének irodalma 1945-1977. Bibliográfia. (Kiad. a Megyei Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. 1980. 212 p.

A Tanulmányok és források Hajdú-Bihar megye munkásmozgalmának történetéhez c. sorozatban közzétett jegyzékek válogatott címanyaga. A könyvek és a folyóiratcikkek mellett az újságközleményeket is feltárja. Fi-

gyelembe veszi és regisztrálja az 1919, illetve 1950 előtt Bihar megyéhez tartozott településekre vonatkozó irodalmat, a határterületek anyagát is. Szerkezete elsődlegesen kronológikus, azon belül tematikus. Egy csoport sor-számozott tételei a megjelenés időrendjében. Forrásjegyzék. Külön-külön személynév-, földrajzi és tárgymutató

704 FÉJA Géza: Viharsarok. + (A Viharsarok-per törvényszéki tárgyalásának anyaga. A szöveget gondozta Féja Endre. 3. kiad.) Bp. Szépirod. K. (1980.) 345, [3] p. 10 t. Az 1937-es kiadás képanyagával

Annotáció az 536. tételnél. Térképek nélkül

705 Hajdú-Bihar megye képzőművészete 1945-1956. (Kiad. a Megyei Kvt.) Db. 1980. 125, 133 p.

Az első részben Bíró Lajos: Képzőművészet Debrecenben 1945-1956. c. tanulmánya, bő jegyzetanyaggal. A második rész bibliográfia és kiállítási adattár, szerk. Geller Ferencné. A képzőművészeti alkotásokkal, eseményekkel, személyekkel kapcsolatos írások, hírek címjegyzéke. Kiállítások kronológikus listája, a katalógusok leírása. Összevont hely-, név- és tárgymutató

706 Hajdú-Bihar temetőművésze. (Szerk. Letényi Árpád, Tóth Endre. Kiad. a Megyei Tcs. Műemléki Albiz.) Db. 1980. 334 p.

Tanulmányok. A helyi temetőkultúra ismeretanyagának összegezése. Összehasonlítások más helyek, népcsoportok temetési szokásaival. Célja, hogy megállapításai a műemlékvédelem, közelebbről a mai temetőművészeti gyakorlatban hasznosíthatóak legyenek. Az irodalmi hivatkozások a fejezetvégi jegyzetekben

707 A Hevesi homokhát fejlesztési koncepciója hangsúllyal a zöldségtermelésre. Készítette a MAB Mezőgazdasági Szakbizottságának Munkabizottsága. Kompolt, GATE Kut. Int. 1980. 50 p.

Termőhelyi viszonyok és gazdasági helyzet. Értékesítési lehetőségek. Mezőgazdasági üzemek termelés-szerkezete, eredményei, jó-vedelemtermelési képessége. Az öntözés vár-

ható eredményei, következményei a vetésszerkezet alakulására. A fejlesztési elképzelés alternatívái

708 HOLLANDER, A[rie] N[icolae] J[an] den: Az Alföld települései és lakói. (Ford. Czövek Olivér. A magyar kiadást szerk., jegyz. és utószó: Lettrich Edit. [Bev.] Romány Pál.) (Bp.) Mezőgazd. K. **1980.** 113 p. 16 t. – Bibliogr. a lábjegyzetekben és a fejezetek végén

A holland szociológus munkája az Alföld táji és települési sajátosságait – a tanyás településeket – vizsgálja saját, helyszíni kutatómunka és neves elődök /Györffy István, Mendöl Tibor, Fél Edit/ szakirodalmi útmutatásai alapján. Fotókkal, ábrákkal, térképekkel

709 KUNSZABÓ Ferenc: Jászföld. ([Fotó] Molnár Edit.) Bp. Szépirod. K. **1980.** 348 p. 16 t. ill. fotók – Bibliogr. 321-322. p.

Szociográfia. A Jászság vázlatos története. Az 1947 utáni iparosodás hatásának vizsgálata az egyén és a család életvitelében, a lakóhelyi környezet változásában. Középpontjában a jászberényi Lehel Hűtőgépgyár

710 A magyar tanyarendszer múltja. Tanulmányok. Szerk. Pölöskei Ferenc, Szabad György. Bp. Akad. K. **1980.** 449 p. – Bibliogr. 425-449. p.

Főként történelmi, részben néprajzi feldolgozás. Kijelöli a magyar tanyarendszer helyét az európai településrendszerek között, rámutat fejlődésének sajátosságaira, a területi, gazdasági különbségekre, a tanyás gazdálkodásnak a magyar gazdaságban betöltött szerepére

711 Magyarbánhegyes mezőgazdasága. Dokumentumok, gyűjtések, visszaemlékezések a bánhegyesi pusztá megművelőinek életéről. (Írta és szerk. Kőváry Ernő Péter. Kiad. a Békés m. Lapkiadó V.) Bcs. **1980.** 247 p. ill. – Bibliogr. 243-245. p.

A község története a kezdetektől a jelenkorig. A pusztá lakóinak élete, a nagyüzemi gazdálkodás kialakulása, kiteljesedése

712 Mezőberény, a helyét kereső kisváros. (Szerk. Tóth József.) Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Tud.-Koord. Szakbiz., Nagyközs. Tcs. Bcs. **1980.** 206 p. 12 t. ill. fotók – Bibliogr. 187-197. p.

Természeti földrajzi adottságai. Történeti fejlődésének főbb vonásai. Népeisége. Mezőgazdasága. Ipara. Tercier funkciói. Kommunális ellátottság. Mezőberény hierarchiaszintje és vonzáskörzete. Helye és szerepe a közép-békési városrégióban

713 Századok szelleme. Tanulmányok a magyar irodalom és Debrecen kapcsolatáról. (Válogatás az Alföld 30 évfolyamából.) (Vál. és szerk. Bényei József, Fülöp László, Juhász Béla. Kiad. a Megyei Tcs. VB. Műv. Oszt.) Db. **1980.** 349 p.

Először a felvilágosodás korával foglalkozó írások, majd a gazdag 20. századi anyag (Ady, Móricz, Tóth Árpád, Oláh Gábor, Szabó Lőrinc, Gulyás Pál, Sarkadi Imre, Ady Társaság, folyóiratok). Végül a felszabadulás utáni újraindulásról és magáról az Alföld folyóiratról szólnak. A tanulmányok után feltüntetik az eredeti közlés évszámát. Mutató nincs

714 Szlovákok Békéscsabán. Szlováci v Békésskej Cabe. (Vál., sajtó alá rend., ford. és jegyz. ell. Krupa András. Kiad. a békéscsabai Rózsa F. Gimnázium, Békés m. Tcs. VB. Műv Oszt., TIT Békés m. Szervezte.) Bcs. **1980.** 103 p. /Bibliotheca Bekesiensis 20./

Ágoston János: Csabának leírása. Jan Pravdolub Bella: Szlovákok Békéscsabán. Népszokások és hiedelmek Békéscsabán. – Néprajzi, etnikai, településtörténeti feldolgozások. Magyar és szlovák nyelven. Jegyzetekkel

715 TAKÁCS Béla: A debreceni könyvkötőművészet. Db. (Közgazd. és Jogi K.) **1980.** 101 p. ill. fotók, részben színes

Iparművészeti, ipartörténeti összefoglalás. A 16. századtól, a céhek megalakulásán át a különleges kötések és híres mesterek bemutatásával jut el napjainkig. Időrendi és tematikus fejezetekre osztott. Hivatkozásai a kötet

végén. Jól reprodukálható szövegek közti fotók. Mutatója nincs

716 TROGMAYER Ottó – ZOMBORI István: Szer monostorától Ópusztaszerig. Bp. Magvető. (1980.) 159, 17 p. /Gyorsuló idő./

Településtörténet. Régész és történész kutatási tényekre alapozott munkája. Régészeti leletek. Szer monostora. Birtokosai. Dohánykertészek. Földosztás

717 A változó Alföld. Szerk. Zoltán Zoltán. Bp. Tankönyvki. 1980. 176 p. 4 térk. mell.

Tartalom: Talajtípusok. Vizgazdálkodás. Növénytermelés. Állattenyésztés. Szénhidrogének. Közlekedés. Településhálózat. Népeség. Alföld-iparosítás. Kulturális helyzet. Urbanizáció. Természetvédelem

718 VARGA Györgyi: Szöveg tanulmányok Hatvan regionális köznyelvéből. (Kiad. az ELTE Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke, MTA Nyelvtudományi Intézete.) Bp. 1980. 292 p. /Magyar csoportnyelvi dolgozatok 4./

Szociológiailag rétegzett mintát ad Hatvan regionális köznyelvéből. Értékelést, elemzést nem végez, csupán az anyagot közli

719 100 éves a Vöröskereszt. Dokumentumok a szervezet Hajdú-Bihar megyei történetéből. Szerk. Gazdag István. [Bev.] (Kormos Miklós. Kiad. a Megyei Levél.) Db. 1981. 67 p. /A Hajdú-Bihar Megyei Levéltár közleményei 16./

Korabeli újságközlemények és levéltári iratok időrendi szerkezetben. Rövid bevezetője történeti áttekintést ad. Teljes szövegek, az eredeti leltőhely feltüntetésével. Mutató, bibliográfia nincs

720 GILYÉN Nándor – MENDELE Ferenc – TÓTH János: A Felső-Tiszavidék népi építészete. 2. jav. kiad. Bp. Műszaki K. 1981. 203 p. ill. fotók – Bibliogr. a jegyzetekben

Településföldrajz. A felső-tiszavidéki lakóház. Gazdasági épületek. A szakrális épületek

(a táj templomai és a szatmárcsekei fejfák). A sóstói Múzeumfalú építészeti jellemzői

721 A munkásság és parasztság élete és mozgalmi Szabolcs-Szatmár megyében. Források és dokumentumok. [Közread. a Megyei Munkásmozgalmi Biz.] Nyh. Nyírségi ny.

1886-1919. Szerk. Hársfalvi Péter. 1981. 367 p.

1919-1944. Szerk. Gyarmathy Zsigmond. 1982. 602 p.

1944-1948. Szerk. Botár József. 1985. 535 p.

A megye politikai, gazdasági és kulturális viszonyait általában jellemző levéltári, pártarchívumi iratok, hírlapcikkek. Szerkezete időrendi, a leltőhelyek pontos feltüntetésével. Publikált forrás esetén hivatkoznak a megjelenés helyére. Az 1. kötetben helynévmutató, a 2. kötetben személy- és helynévmutató, tárgy- és testületnév-mutató, a 3. kötetben személynév és helynévmutató

722 Változó alföldi falu és gazdaság. Országos konferencia. Békéscsaba, 1981. szept. 22-23. Rend. HNF Településpolitikai Munkabiz., M. Agrártud. Egyesület Falufejlesztő Biz., Békés m. Tcs. Tud.-Koord. Szakbiz. Előadások, hozzászólások. Szerk. Tóth József. Bcs. 1981. 156 p. ill.

Előadások: Békés megye 36 éves településfejlődése, a mezőgazdaság és az ipar hatásai. A falusi átalakulás főbb tendenciái a világon. Terepbejárás Észak-Békésben. Az alföldi településrendszerről. A mezőgazdasági értelmiség szerepe Békés megye terület- és településfejlesztésében

723 BOCSI László – PÉCSI István: Mérföldkövek a fellendülés útján. [Hatvan, ÁFÉSZ.] 1982. 98, [2] p. ill. fotók

Fejezetek a Hatvan és Vidéke Körzeti Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet történetéből, 1970-1980.

724 DÁM László: Lakóházak a Nyírségben. Db. KLTE. 1982. 116 p. /Studia Folkloristica et Ethnographica 6./ – Bibliogr. a lábjegyzetben

A Nyírség 117 településének népi építésze. Foglalkozik a lakóházak építőanyagával, alaprajzi, funkcionális és táji tagolódásával. Térképekkel, rajzokkal, fotókkal

725 ERDEI Ferenc: Makó társadalomrajza. Kiad. Makó Város Tcs. Makó, 1982. 95 p. /A makói múzeum füzetek 27./

1934-ben kezdte írni, de ez az első teljes kiadása. Átmenetet jelent a szociográfus és a szociológus Erdei elemzési módszere között. Természeti feltételek, népesség, gazdaság. Társadalomszerkezet, a mezőváros, nemzedékek, család, osztályrétegződés. Felekezetek, pártok, egyesületek. A társadalom élete

726 FARKAS József: Fejezetek az Ecsedi-láp gazdálkodásához. Db. KLTE. 1982. 195 p. ill. fotók. /Studia folkloristica et ethnographica 8./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Gazdaságnéprajz. Levéltári kutatás és saját gyűjtés alapján rekonstruálja az ármentesítés előtti gazdálkodást, nyomon követi a 80-as évekig érvényesülő gazdálkodási tényezőket. Csak a földműveléssel foglalkozik. Részletesen tárgyalja az Ecsedi-láp környéki parasztdvart. Kiemelten foglalkozik a csűrrel. Bemutatja a Szatmár-kutatás történetét is. Jegyzetanyaga bőséges

727 GOMBÁS István: Mezőtúr településföldrajza. Mezőtúr, Verseghy F. m. Kvt. soksz. Szo. 1982. 143 p. 12 t. 11 térk. ill. fotók. /Mezőtúri helytörténeti füzetek 3./ – Bibliogr. 135-140. p.

A városkép alakulása szempontjából tárgyalja a város történetét a kezdetektől az 1980-as évekig

728 HORVÁTH Lajos: Pest megye városi, községi és megyei pecsétjei 1381-1876. Kiad. a Pest m. Lev. Bp. 1982. 378 p. ill. /Pest megyei levéltári füzetek 4./

A pecsétek története, pecsétani vizsgálata mellett egyenként ismerteti a pecsétkeket. A gyűjtés az 1950 utáni Pest megye területére terjedt ki. A régi Pest-Pilis-Solt vm. elcsatolt területei kimaradtak. Illusztrált. Helynév-mutatóval

729 Kunszentmárton és a Tisza-zug kisipara. (Szerk. Bereczki Ibo-ly, Szabó László.) Szo. Damjanich J. Múz. 1982. 534 p. ill. – Bibliogr. a tanulmányok végén

A Kunszentmártonban 1982. okt. 29-30-án rendezett tanácskozás előadásainak preprint kiadása. Eltérő szemlélettel, módszerrel készült tanulmányok. A népi mesterségek (szűcs, szabó, bogárnár, takács, kovács, bakos, ezermester). Az iparosok életmódja. A terület ipartörténete

730 MÉSZÁROS Rezső: A falusi átalakulás alapvető térfolyamatai a Dél-Alföldön. Bp. Akad. K. 1982. 141 p. ill. – Bibliogr. 137-141. p.

Település- és népességföldrajzi jellegű feldolgozás. Településenkénti vizsgálatokat tartalmaz Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyékben. Statisztikai adatokkal, térképekkel

731 NYAKAS Miklós: Hajdúböszörmény sajtótörténete. (Kiad. a Városi Tcs., Hajdúsági Múz.) Hajdúböszörmény, 1982. 76 p. ill.

Monografikus igényű tanulmány. Részletesen mutatja be az első újság megjelenésétől, 1883-tól az 1944-ig terjedő időszakot. Az 1945-76 közötti évtizedek áttekintése vázlatosabb és tömörebb. A korabeli lapokról készült illusztrációk. Lapalji jegyzetek. Bibliográfiája és mutatója nincs

732 SZABÓ László: Jászság. Bp. Gondolat. 1982. 325 p. 40 t. ill. fotók – Bibliogr. 315-319. p.

Néprajzi monográfia: A jász etnikum. Társadalmi, anyagi és szellemi viszonyaik. A jászsági műveltség főbb jellemvonásai

733 SZENTIRMAI László – PAPP Ignác – PETŐ Zoltán: Nagyüzemi munkások Szegeden. (Kiad. Szeged m. Városi Tcs.) Sze. 1982. IV, 420 p.

Szociológiai felmérés elemzése. Témakörei: Társadalmijellemzők, tevékenységstruktúra, művelődés. (Jövedelmi és lakásviszonyok, életmód, munka és szabadidő, művelődés.) Társadalmi-politikai magatartás jellemzői. Egészség és életmód összefüggései, tennivalók

734 „Szolnok megye a népek országútján.” Szolnok megye története a régészeti leletek tükrében. Állandó kiállítás vezetője. (Szerk. Raczky Pál.) Szo. Damjanich J. Múz. 1982. 129 p. 40 t. 1 térk. ill. fotók – Bibliogr. a tanulmányok végén

A történeti folyamatoknak egy nagyobb európai kitekintésben való összefoglalása a régészeti leletek alapján. Tárgyidőszaka az újkőkortól a 17. század végéig terjed. A kiállítás 1982-től 1992-ig volt látható a szolnoki Damjanich János Múzeumban. Angol nyelven is

735 Tiszaigar. Egy mai magyar falu képe. (Szerk. Lengyel Zsuzsa.) Bp. Művelődéskut. Int. 1982. 176 p. – Bibliogr. 139, 175-176.p.

Az 1978-1979-ben végzett szociológiai felmérések, mélyinterjúkra, kérdőívekre adott válaszok összegzése. Tartalom: A vizsgálatok táblázata. A falu múltja, az 1970-es évek részletesebben. Munkacsere. A Béres család. A cigányság. A televízió Tiszaigaron

736 Bács-Kiskun megye mezőgazdasága az ezredforduló körül. (Összeáll., szerk. Csete László. Közrem. Gál Gyula, Szűrszabó Dénes. Bp. Agrárgazd. Kut. Int. 1983. 7 db. ill.

A prognózis a Megyei Tanács felkérésére készült. 1.köt.: A prognózis előzményei és eredményei. 2.köt.: Hogyan tovább. Éghajlat, termőföld, talaj, víz, talajjavítás, növénytermesztés, szőlő- és bor vertikum, gyümölcsstermelés, zöldségstermelés, alapanyagstermelés, népesség, keresők száma. Függelék: 1-5.köt./ Előkészítő tanulmányok, kutatási eredmények. Táblázatok, grafikonok, térképek

737 BÁLINT Sándor: Szeged-Alsóváros. Templom és társadalom. Bp. Szent István Társ. 1983. 201 p. 8 t. – Bibliogr. 192-201. p.

Szeged nagyon jellegzetes városrésze. Lakói földművelő, vallásos emberek, sokáig őrizték hagyományaikat. A városrész története, lakossága, néprajzi szempontból. A történelmi szerepet játszó Havi Boldogasszony templom és ferences kolostora története, műemléki leírása. Búcsújárás

738 BECSEI József: Békéscsaba, Békés, Gyula és tanyavilágának település-morfológiája. Bp. Akad. K. 1983. 208 p. ill. – Bibliogr. 201-208.p.
A három városban és környékén élők foglalkozás és társadalmi struktúra szerinti térbeli megoszlása. Az egyes települések funkciói és az azokhoz kapcsolódó térbeli képződmények településen belüli elhelyezkedése. Ábrákkal, statisztikai táblázatokkal

739 Csongrád megye gazdasági földrajza. Főszerk. Krajkó Gyula. (Kiad. a TIT Csongrád m. szervezete.) Sze. 1983. 465 p. 20 t. – Bibliogr. 461-465. p.

Az 1945 utáni időszak társadalmi, gazdasági változásai. Egységesen a megyét tekinti kutatási területének. Röviden foglalkozik a városokkal, csak érinti a falvakat. Természeti környezet, népesség, művelődés, egészségügy, településtípusok, ipar, mezőgazdaság, közlekedés. Fotókkal, ábrákkal

740 FÜR Lajos: Kertes tanyák a futóhomokon. (Tájtörténeti tanulmány.) Bp. Akad. K. 1983. 258 p. /Agrártörténeti tanulmányok 12./ – Bibliogr. 251-258.p.

Az első rész a 18-19. század fordulóján kialakulni kezdő homoki tanyák történeti fejlődésével, korszakaival foglalkozik. A második a tanyai társadalmat és üzemszervezetet tárgyalja. A harmadik rész a termelést, a szőlő- és gyümölcskultúrát tekinti át. Statisztikai táblázatokkal

741 JANÓ Ákos: Fejezetek a szan-ki és mőricgáti tanyásgazdálkodás múltjából. Változások a mezőgazdálkodásban, állattartási módok, termelési technikák a paraszti árutermelés időszakában. Ke. Katona J. Múz. 1982[1983.] 152 p. 54 t. ill. fotók/A kecskeméti Katona József Mú-

zeum közleményei 1./ – Bibliogr. a
•jegyzetekben

Főbb fejezetei: Határhasználat, földművelés és állattartás a puszták felosztása előtt. A puszták felosztása, a tanyarendszer kialakulása. Állattartás a tanyás korszakban. Földművelés. Mezőgazdaság és társadalom

742 LÁZÁR Imre – NYAKAS Miklós: A Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep húsz éve. (1964-1983.) (Szerk. Both Ferenc. Fotók: Szabó Miklós, Vencsellei István. Kiad. a Városi Tcs., Hajdúsági Múz.) Hajdúböszörmény, 1983. 105 p. ill. fotók
Képzőművészettörténeti összeállítás. A magyar és külföldi résztvevőkkel szervezett telep története, a résztvevők névsora, a vezetőség, a művészeti tanács tagjai és a kitüntetettek felsorolása. Időrendi szerkezetű bibliográfiával

743 NYAKAS Miklós: Hajdú vármegye létrejötte. (Kiad. a Városi Tcs., Hajdúsági Múz.) Hajdúböszörmény, 1983. 98 p. 2 térk.

Közigazgatástörténet. Az 1876-ban létrejött vármegye megszervezésének előzményei az 1860-as évektől, története 1912-ig, a vármegyei székház építéséig. A fő hangsúlyt a meggyeservezésre helyezi. Lapalji jegyzetek. Térképei a 19. század elejei hajdúvárosokat, illetve Hajdú megyét ábrázolják. Mutatója nincs

744 TÓVÁRI Judit: Borsód-Abaúj-Zemplén megye műemléki bibliográfiája. (Kiad. a Herman Ottó Múz.) Mis. 1983. 322 p. /Építészeti archívum 2./

Nyomatásban megjelent dokumentumok, kötetes kéziratok, műemléki felmérések és levéltári források leírásai. Lezárva: 1982. december 31-ével. Fő fejezetei: Műemlékjegyzékek. Forráskiadványok. Bibliográfiák. Kistopográfiák. Gyűjteményes kötetek. Műemléki sorozatok, összefoglaló munkák. Műemléki felmérések. Műemlékvédelem. Kistájak. Műemlékek a települések betűrendjében. Egységes név- és tárgymutató

745 Az Alföld gazdaságföldrajzi kutatásának eredményei és további

feladatai. Tudományos konferencia. Békéscsaba, 1983. dec. 1-2. Rend. MTA Földrajztudományi Kutató Int. Alföldi Csopt. Sorozatszerk. Tóth József. Bcs. 1984. – Bibliogr. a tanulmányok végén

1. köt. A plenáris ülés előadásai: az Alföld népesedése, településhálózata átalakulásának jellegzetességei, városai vonzáskörzete, a települések fejlődésének irányítását megalapozó kutatások jelenlegi állása. Szerk. Gurzó Imre. 182 p.

2. köt. A „Természeti környezet” szekció előadásai. Szerk. Rakonczai János. 229 p.

3. köt. A „Gazdaság” szekció előadásai. Szerk. Simon Imre. 222 p.

4. köt. A „Népesség és település” szekció előadásai. Szerk. Timár Judit. 231 p.

5. köt. Az „Infrastruktúra” szekció előadásai. Szerk. Dövényi Zoltán. 306 p.

746 Bács-Kiskun megye gazdasági földrajza. Főszerk. Krajcó Gyula. Szerk. Mészáros Rezső. (Kiad. a Bács-Kiskun m. Tcs. VB.) Ke. 1984. 455 p. ill. fotók – Bibliogr. 401-405. p.

A földrajztudomány komplex módszereivel képet ad a megye természeti erőforrásairól, a gazdasági ágazatok szerkezeti és területi módosulásairól, a művelődési, egészségügyi, szociális ellátottság fejlődéséről, a népesedési folyamatokról, a települések változásairól. Feltárták, rendszerbe foglalták a jelenlegi állapotot, javaslatot adnak a fejlődés további irányára. Sok statisztikai adat, ábra, grafikon

747 BAKÓ Endre: Hajdú-Bihar megye irodalmi kalauza. (Kiad. a Hortobágyi Idegenforgalmi Biz.) Db. 1984. 126 p.

Topografikus elrendezésű életrajzi kislexikon. A debreceni anyag erősen válogatott, a községeknek olykor a kevésbé jelentős alkotók is helyet kaptak. Anyagát a települések betűrendjében csoportosítja. A szócikkekben már nem élő írók, költők életrajzi adatai, kiemelve az adott helyhez való kötődést. Röviden jellemzi munkásságukat, fontosabb műveiket említi. Mutató nincs

748 Békés megye agroökológiai potenciálja. (Összeáll. Kiss Károly.

[Közread.] az Öntözési Kutató Int.) Szarvas, 1984. [93] p.

Országos felméréshez csatlakozik. Előrejelzéseket ad, amelyek alapján gazdaságfejlesztési intézkedésekre kerülhet sor. Kiterjed az egész megyére, ezen belül differenciáltan kezeli az eltérő természeti és gazdasági-társadalmi potenciálú körzeteket

749 Falukutatók Bács-Kiskun megyében. Szerk. Csatári Bálint. [Közread. az] MTA Regionális Kutatások Központja Településkut. Csup. Ke. 1984. 322 p. – Bibliogr. a fejezetek végén

Tanulmányok, kutatási jelentések. Témakörei: A községek népességmegtartó képessége, demográfiai helyzete, a tervszerű településfejlesztés hatása. Az iparosítás és a települések fejlődése. Az egészségügyi ellátás feltételeinek területi különbségei. Számítógépes adatbank a tanácsai szervező és irányító munkában. Méntelek/Kecskemét/szociálgeográfia. Válogatott településfejlesztési bibliográfia, 1970-1984.

750 Hevesi körkép. Bp. M. Média. 1984. 84 p. ill. fotók

A megye legfontosabb mezőgazdasági és ipari objektumainak, vállalatainak színes, fotókban gazdag bemutatkozása

751 A mezőgazdasági termelés és az ipari feldolgozás kapcsolatrendszere Kelet-Magyarország térségében. (Szerk. Ács Antal.) Db. MTA Debreceni Akad. Biz. 1984. 153 p.

Tanulmányok. Hajdú-Bihar, Szolnok és Szabolcs-Szatmár megyei adatokat tartalmaznak. A főbb témakörök: konzervipar, húsipar és állattenyésztés, tejgazdaság, cukorgyártás, dohánytermelés, gyümölcs-termesztés. Arra keresik a választ, hogy a táj egyes élelmiszeripari nagyvállalatai milyen szervezeti keretek között kívánják a nyersanyagtermelést és feldolgozást minél szorosabban összekapcsolni, főleg az 1975-1983 közötti időszakban

752 A Somogyi-könyvtár száz éve. Könyvtártörténeti tanulmányok. (Szerk. Péter László. Kiad. a Somogyi-könyvtár.) Sze. 1984. 448 p. 102 t. – Bibliogr. 401-413. p.

Szeged művelődéstörténetében betöltött szerepe. Az alapító Somogyi Károlynak és a nagy nevű igazgatóknak (Reizner János, Tömörkény István, Móra Ferenc, Cs. Sebestyén Károly, Csallány Dezső) intézményformáló ténykedése. Gazdag okmánytár. Fényképek. Betűrendes mutató

753 SZABADFALVI József: Tanulmányok a magyar pásztorkodás köréből. Db. KLTE. 1984. 324 p. /Studia folkloristica et ethnographica 10./ – Bibliogr. 262-284.p. és a lábjegyzetekben

Válogatás a szerző 1963 és 1981 között megjelent, a pásztorkodás és a külterjesség szélesebb körével foglalkozó tanulmányaiból. Az alföldi pásztorkodás sajátosságai közül a pásztormigráció fellelhető típusait írja le

754 (SZABÓ Dezső): A debreceni közúti vasút száz éve. 1884-1984. Kiad. a Debreceni Közlekedési V. Db. 1984. 73 p.

Tudományos igényű feldolgozás. A gőzüzemű vasút és a lovasutak története /1884-1911/. A villamoshálózat kiépülése és jellemzői /1911-1945/. A második világháború utáni fejlemények, a vonalak többségének megszüntetése. Érinti a helyi gőzvasutak sorsát is. Sok adat, táblázat, szemléltető ábra és fénykép. Forrásjegyzék

755 SZALONTAI Barnabás: Nyírbátor népi építészet. Db. KLTE. 1984. 240 p. ill. fotók /Studia folkloristica et ethnographica 13./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Településföldrajzi, településtörténeti ismertetés 1279-1981-ig. A Báthori-, Károlyi-, és Bethlen-család története is. A település gazdaságnéprajza, népi építkezése és lakáskultúrája. A függelékben Nyírbátor földrajzi nevei

756 Szarvas a városiasodás útján. 1970-1984. (Szerk. Tóth Lajos. Kiad. a Városi Tcs. VB.) Szarvas, 1984. 256 p. 16 t. ill. fotók – Bibliogr. 245-250.p.

Tanulmányok. Az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem, az egészségügy, a közoktatás és a sportélet fejlődése. Az Öntözési Kutatóintézet és a Haltenyésztési Kutató Intézet mun-

kája. Szarvason kívül érinti Békésszentandrás, Csabacsüd, Örménykút községeket

757 TAAR Ferenc: A másik Hortobágy. Bp. Kossuth K. 1984. 213 p. 16 t. – Bibliogr. 213-214. p.

Szociográfia. A történeti és természetföldrajzi vonatkozásoknál átveszi a szakirodalom megállapításait, merít az irattári dokumentumokból is, de jórészt saját helyszíni megfigyeléseit, beszélgetéseit rögzíti. A Hortobágy gazdasági hasznosításának problémáiról és a természetvédelem nehézségeiről, illetve e két fő csaknem kibékíthetetlen konfliktusáról ír. Jól válogatott fotókkal. Rövid jegyzék a felhasznált forrásokról

758 Tanulmányok Szatmár néprajzához. Szerk. Ujváry Zoltán. Közrem. Farkas József. Db. KLTE. 1984. 258 p. ill. /Folklór és etnográfia 16./
Tartalom: A szatmári népelet kutatásáról. A hagyományos népi műveltség etnográfiai helyzete. Népelet a 19. században. Szabolcs-Szatmár megye népi építészetének táji tagolódása. A magyar szekér a Kárpát-medencében. Lovaskocsik és szekerek. Adatok Jármű juhászatához. Kézimalmok Kelet-Magyarországon. Bűbajos kocsisok a szatmári népeletben. Szekérkocsi a folklórban. Rajzokkal, fotókkal

759 A történelem hétköznapijai (1867-1944). Dokumentumok Hajdú és Bihar megye lakossága életmódjának történetéhez. Szerk. Gazdag István. Db. Hajdú-Bihar m. Lev. 1984. 215 p.

Forráskiadvány. A két megye és Debrecen arányos bemutatására törekszik. Levéltári anyagból, sajtóközleményekből és néprajzi gyűjtésekből egyaránt válogattak. Tematikai egységei: Létfenntartás. Település, lakás, környezet. Társadalmi kapcsolatok. Művelődés, szórakozás, pihenés. A dokumentumok lelőhelyét is közli. Összevont név-helynév- és külön tárgymutató

760 BARANYI Béla: A Tiszántúl átalakuló társadalma/1945-1978/. A társadalmi átrétegződés fő folyamatai és történeti összefüggései a Tiszántúlon. Bp. Akad. K. 1985. 200 p.

A monográfia ötvözi a tematikus és kronológikus tárgyalásmódot. Messzemenően használja a statisztikai felmérések, népszámlálások és részben a szociológiai kutatások eredményeit. Lapalji jegyzetekben hivatkozik szakirodalmi feldolgozásokra is. Földrajzi mutatója és irodalomjegyzéke nincs

761 BOZSIK Sándorné: A borsodi szakszervezeti mozgalom szerepe a gazdasági, politikai folyamatokban 1944. december – 1956. szeptember között. (Kiad. a Szakszervezetek Borsod-Abaúj-Zemplén m. Tcs.) Mis. 1985. 146 p. ill.

Levéltári forrásanyag felhasználásával. Korszakolása: A népi demokratikus forradalomban 1944. dec. – 1948. A szocializmus építésének első éveiben 1948-1953. 1953-1956 között

762 Egy város várossá lesz. (Karcag négy évtizede.) (Szerk. Bellon Tibor.) Karcag, Városi Pártbiz. 1985. 308 p. ill. fotók – Bibliogr. a tanulmányok végén

Tanulmányok. Iparának, mezőgazdaságának története, a gazdaság fejlődése, az üzemek és vállalatok bemutatása. Közoktatás, közművelődés, egészségügy és sportélet 1945 után. Szociológiai felmérés a Ruhaipari Szövetkezet működőkörei körében

763 Források a szakszervezeti mozgalom Borsod megyei történetéhez. (Szerk. Kováts György. Kiad. a Szakszervezetek Borsod-Abaúj-Zemplén m. Tcs.) Mis.

1. köt. 1945-1948. 1985. 263 p.

2. köt. 1949-1956. 1987. 359 p.

Forrásai a korabeli sajtó cikkei, a Szakszervezetek Központi Levéltárának és a Magyar Rádió hangarchívumának dokumentumai. Önálló név-, egységes hely- és tárgymutató

764 KÁLDY-NAGY Gyula: A budai szandzsák 1546-1590. évi összefirásai. Demográfiai és gazdaságtörténeti adatok. Kiad. a Pest m. Lev. Bp. 1985. 746 p. 1 térk. /Pest megye múltjából 6./

A 16. századi török pénzügyi igazgatás legfontosabb feladata a szandzsák-összeírás volt. A fennmaradtak gyűjteménye ez a könyv. Tartalmazza a település nevét, az ott élő lakosok számát és nevét, a tőlük beszedett adót. Helynévmutató. Térképmelléklet. Az 1559. évi összeírás 1977-ben külön kötetben jelent meg

765 MAKKAY János: A tiszaszőlősi kincs. Nyomozás egy rézkori fejedelem ügyében. Bp. Gondolat. 1985. 213 p. 32 t. ill.

1839-ben találták. Mindmáig ez a Kárpát-medence egyik legnagyobb őskori aranylelete, mint rézkori kincs pedig a leggazdagabb. Nemcsak a lelet sorsát igyekszik bemutatni, ezzel összefüggésben tárgyalja az Alföld vázlatos őstörténetét az újkőkorból és a rézkorból

766 Mezőgazdasági szövetkezetek Pest megyében, 1985. Szövetkezeti és közös vállalati kislexikon. Szerk. Lakatos Ernő. Kiad. a Pest. m. TE-SZÖV. Bp. 1985. 442 p. ill.

Pest megye közös gazdaságainak, mezőgazdasági vállalatainak rövid története 1945-től 1985-ig. A külön fejezetben: Budaörs és Érd városok és körzeteik. Cegléd és körzete. Nagykőrös és körzete. Dabas és körzete. Gödöllő és körzete. Monor és körzete. Nagykáta és körzete. Ráckeve és körzete. Szigetszentmiklós és körzete. Szentendre és körzete. Dunakeszi és körzete. Vác és körzete

767 Népfrontmozgalom Szabolcs-Szatmárban 1938-1984. Bibliográfia és levéltári tájékoztató. Szerk. Orosz Szilárd, Gyarmathy Zsigmond. Nyh. HNF Szabolcs-Szatmár m. Biz., Móricz Zs. Kvt. 1985. 328 p. ill. fotók /Bibliográfiai füzetek./

Az első része válogatott cikkbibliográfia a korabeli megyei lapokból kronológiai, azon belül alfabetikus rendben. A második része a Szabolcs-Szatmár Megyei Levéltárnak a témához ajánlott forrásai. Ezt követik a népfrontmozgalom történelmének feldolgozásai (a cikkekkel megegyező rendezési elv szerint), majd a személy- és földrajzi neveket felölelő névmutató

768 SZABÓ Attila: A ceglédi vallásalapítványi uradalom gazdálkodása 1782-1867. Kiad. a ceglédi Kossuth Múz. Cegléd, 1985. 124 p. /Ceglédi füzetek 22./

Az uradalom történetén keresztül képet ad egy komoly mezővárosi, parasztpolgári fejlődés kibontakozásáról. Táblázatok sokasága, mértékegység-mutató teszi teljesebbé

769 Békés megye energia-ellátási koncepciója az ezredfordulóig. [Kiad. a] Békés m. Energiaipari Biz. Bcs. 1986. 144 p. ill.

A táblázatokkal, térképekkel gazdagon illusztrált kiadvány a megye gazdasági életének az ezredfordulóig terjedő feladatait, valamint az energiateljesítés távlati terveit mutatja be

770 BLAZOVICH László: A Körös-Tisza-Marosköz középkori településrendje. [Kiad.] Békés és Csongrád m. Tcs. Bcs. – Sze. 1985[1986] 207 p. ill. 1 térk.mell. /Dél-alföldi évszázadok./ – Bibliogr. 159-165. p.

Történelmi feldolgozás a tájegység településhálózatának kialakulásáról és fejlődéséről a 11-16. században. Településjegyzékek, térképek, és bőséges jegyzetapparátus

771 DEVICH Andor: A szegedi tudományegyetem története 1921-1944. Sze. JATE Kvt. 1986. 296 p.

Törekvések egyetem létesítésére. A Kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem áttelepítése. A Horthy Miklós Tudományegyetem. Kapcsolatok az egyetem és a város között. Tudományos élet. Intézetek, tanszékek. Jeles oktatók életrajza. Egyetemi hallgatók. Egyetemi mozgalmak

772 Dinamikusan fejlődő középvárosok társadalmi és urbanisztikai szerkezete. [Közread. az] MTA Szociológiai Kutató Int. Témavezető: Vágvolgyi András. Bp. Soksz. [1986]-1990. 8 db.

Tanulmányok, kutatási jelentések, bibliográfia. Részei:

MUCSI István: A kecskeméti településfejlesztési politika tükröződése a Petőfi Népe című megyei lapban. [1986.] 46 p. 4 t.

- 1971 - 1985. között

CSATÁRI Bálint: Egy dinamikusan fejlődő középváros. - Kecskemét települési terének, vonzáskörzetének néhány jellegzetessége. 1987. 66,13 p.

KIRÁLY László György: Ciklusok Kecskemét társadalmi-gazdasági fejlődésében. 1987. 67 p.

- A kezdetektől a jelenkorig

KISS Éva: Kecskemét város népességének demográfiai, szociológiai jellemzői, 1941-1986. 1988. 172 p.

LISZTES László: Kecskemét város. Válogatott bibliográfia. Különös tekintettel az 1945 utáni korszakra. 1988. 115 p.

- Lezárva 1986. dec. 31.

SZÜCS Tibor: Kecskemét város tanácsi gazdálkodása, 1976 - 1986. 1989. 61 p.

TORKOS Veronika: Kecskemét társadalmi és urbanisztikai jellemzői. Kutatási beszámoló... 1987 - 1990. 1991. 105 p.

VÁGVÖLGYI András: Kecskemét és Szombathely társadalmi és urbanisztikai jellemzői. Kutatási beszámoló az OTKA által támogatott „Dinamikusan fejlődő középvárosok...” c. témában folyt vizsgálatról. 1987 - 1990. 1991. 37 p.

773 Falvak, mezővárosok az Alföldön. Az 1985. március 29-31. között Nagykörsön rendezett konferencia bővített előadásai. Szerk. Novák László, Selmeczi László. Nagykörs, 1986. 878 p. ill. /Az Arany János Múzeum közleményei 4./

Régészeti, néprajzi, szociológiai és településszociológiai tanulmányok. Az Alföldről általában, kivétel a Bács-Kiskun megyében kialakult új, csoportos falutelepülések. Helynévmutató nincs

774 Fejezetek a Bodroghöz néprajzából. Az 1986. szept. 22-én Sárospatakon rendezett tájkonferencia anyaga. Mis. Herman O. Múz. 1986. 100 p. /A Miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzi kiadványai 19. - Néprajzi vidékek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 5./ - Bibliogr. 84-99. p. A kistáj jellemzése. Népmozgalma. Régi vízrajza és vízi élete. Népi építkezése. A legelők

építményei. Népnyelvi sajátosságai. A közösen végzett munkák. A pácini Karcsa hasznosítása. Bodroghöz néprajzi irodalma

775 FRISNYÁK Sándor: Történeti földrajz. A Szatmár-beregi síkság, a Rétköz, a Nyírség és a Zemplén-hegység 18-19. századi földrajza. [Kiad. a Szabolcs-Szatmár m. Pedagógus Továbbképző Int. Nyh. 1985. [1986.] 163 p. ill. - Bibliogr. 146-162. p.]

Összehasonlító vizsgálatok. Természeti kép - a termelés földrajzi alapjai. A társadalom természetátalakító munkája. A termelés társadalmi-gazdasági feltételei. A termelőerők területi elhelyezkedése. A gazdasági élet alapvető jellemvonásai. Közlekedési földrajz. Szövegközi térképillesztések, térképjegyzék és bibliográfia

776 Heves megye 2000-ig szóló hosszú távú terület- és településfejlesztési koncepciója. [Kiad.] Heves Megye Tcs. VB. Eger, 1986. 106 p. Főbb eredmények 1970-től napjainkig. A társadalmi-gazdasági fejlődés várható feltételei. A terület- és településfejlesztés főbb stratégiai céljai és prioritásai. A sajátos adottságú térségek fejlesztési feladatai: a Mátra-bükki üdülőtérület, a Tisza-menti üdülőkörzet

777 NOVÁK László: A három város. Bp. Gondolat. 1986. 399 p. 16 t. ill. /Magyar néprajz./ - Bibliogr. 387-395. p.

Kecskemét, Nagykörs és Cegléd mezővárosok történeti néprajza a 20. század elejéig. Bizonyos mértékig monografikus igényű kezelési témakörök. Természeti környezet, a városok változásai. Társadalom. Településrendszer. Építészet. Gazdálkodás. Hiedelmek, szokások. Városképekkel, néprajzi illusztrációkkal. Térképreprodukciói gyenge minőségűek

778 NOVÁK László: Településnéprajz. Tanulmányok az Alföld településnéprajzához. Szerk. Selmeczi László, Novák László. Kiad. az Arany J. Múz. Nagykörs, 1986. 269

p. ill. /Az Arany János Múzeum kis-monográfiái 5./

A történeti Magyarország alföldi települései. Az alföldi településrendszerek. Mezővárosi fejlődés az Alföldön. Mezővárosi településrendszerek a Körös-Tisza-Maros közén. A kiskunsági településrendszer Szabadszállás példáján. Települések Ung vidékén. Helynévmutató, fotó nincs, de gazdag térkép-anyag

779 Régészeti tanulmányok Kelet-Magyarországról. Farkas József közreműködésével szerk. Németh Péter. Db. **KLTE.** 1986. 218 p. ill. fotók /Folklór és etnográfia 24./ – Bibliogr. a tanulmányok végén

Egy Mátészalkán megrendezett régészeti tanácskozás előadásai. Nem mindegyikük kapcsolódik Kelet-Magyarországhoz. (Pl. a kunokkal és jászokkal kapcsolatos kutatások.) A térségen belül önállóan foglalkoznak Szatmárral és a besztekeri monostorral. Felsorolják a megyében 1981/83-ban végzett régészeti ásatásokat, s illusztrációként közlik a leletek fotóit

780 Szabolcs-Szatmár megye műemlékei. Szerk. Entz Géza. 1-2. köt. Bp. Akad. K. 1986-1987. 2 db /Magyarország műemléki topográfiája 11./

Bevezető tanulmányai összefoglalják a megye régészeti emlékeit, középkori történetét, művészettörténetét, iparművészettörténetét, népi építészetét. Ezt követik a települések adatai betűrendben. Felsorolja és elemzi az ott található műemlékeket, közli a velük foglalkozó irodalmat. Mutató a művészekről, kézművesekről, az ikonográfiákról és a helynevekről. A helynévmutatóban kiemeli a legfontosabb műemlékeket, fogalmakat

781 Viseletek és szokások Zsámbokon. Lapu Istvánné közreműködésével összeáll., a szöveget gondozta: Korhes Zsuzsa. Kiad. az Aszódi Petőfi Múz. Aszód, 1986. 227 p. ill. /Múzeumi füzetek 33./

Egy 10 holdas parasztgazda lányának visszaemlékezése. Mellékletei: Térkép, fotó, hímzés-minta, kotta

782 BODNÁR László: A terület- és településfejlesztés földrajzi alapjai Heves megyében. Eger, Ho Si Minh Tanárképző Főisk. 1986[1987] 387 p. 16 t. ill.

Természeti, gazdasági és területi adottságok. Népeség. Foglalkoztatottság. Ipar. Mezőgazdaság, tsz.-központok. Környezetvédelem. A népeség települési környezete. Településhálózat. Agglomerálódó térségek

783 DEDINSZKY Gyula: A szlovák betű útja Békéscsabán. Cesta slovenskej litery na Cabe. (Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Tud.-Koord. Szakbiz.) Bcs. 1987. 293 p. /Fekete könyvek kultúrtörténeti sorozat 7./ – Bibliogr. a jegyzetekben

A város nyelvi és vallási képének alakulása. A Békéscsabán 250 év alatt kiadott, ill. közkezen forgó szlovák nyelvű könyvek, szerződések, jegyzőkönyvek. A szlovák nyelvű dokumentumleírásokat magyar nyelvű elemzések, művelődéstörténeti adatok kísérik. Jegyzetekkel

784 Györffy István, az Alföld kutatója és életművének irodalma. (Szerk. Bellon Tibor, Szabó László. Bibliogr. Rékasy Ildikó. Kiad. a Szolnok m. Múzeumok Igazgatósága és a Verseggy F. m. Kvt.) Karcag – Szó. 1987. 372 p. ill. /Nagykunsági füzetek./ – Bibliogr. 223-240. p. és az előadások végén

Az 1984. szept. 28-29-én Karcagon a Művelődési Minisztérium, a Györffy Emlékbizottság és Szolnok megye Tanácsa által rendezett ülés szerkesztett anyaga

785 JANÓ Ákos: Kendermunkák és társasélet Szatmárban. Kalákák. Db. **KLTE.** 1987. 124 p. 32 t. ill. /Folklór és etnográfia 32./ – Bibliogr. 116-119.p.

Néprajzi feldolgozás bőséges jegyzetanyaggal, s a tárgyra vonatkozó illusztrációkkal. A 78-97.p. között a kendertermelés, feldolgozás és a társasmunkák műszókincse alfabétikus rendben

786 KARSAI Ferenc: Jánoshalma néprajza. [Kiad. a] Jánoshalma Nagyközség Közös Tcs. Ke. (Petőfi ny.) **1987.** 761 p. ill. fotók – Bibliogr. 691-710. p.

Társadalmi tagolódás, család, családi kapcsolatok. Határhassználat. Lakóház, berendezés. Gazdálkodás, földművelés, állattenyésztés. A termékek feldolgozása, étkezés. Viseleti nyersanyagok, ruházat, hímzés. Nyelvjárás. Dalok. Gyermekjátékok. Tánckok. Mesék. Udvarlás, lakodalom. Születés. Halálozás, temetés. Az év jeles napjai. Hiedelmek

787 KOVÁCS Béla: Az egri egyházmegye története 1596-ig. Eger, Egri Főegyházmegye Érseki Iroda. **1987.** 205 p. ill. /Az egri főegyházmegye sematizmusa./

Az egyházmegye kialakulása, középkori története. Az egyházi igazgatás. Templomok és védőszentek. Tudomány, műveltség, művészetek. Szerzetesrendek. Egyházi birtokok a 14-16. században. Reformáció az egyházmegyében

788 KOVÁCS Lajos: Fejezetek Hencida község népéletéből. (Kiad. a KLTE Néprajzi Tanszéke.) Db. **1987.** 155 p. 8 t. /Folklor és etnográfia 36./ Tanulmányok helyszíni gyűjtés alapján. Témai: a falu településrendje, építkezése. A földművelés és állattenyésztés helyi vonásai. A víznyerés módja. Ételek, ünnepi étkezések. Jeles napok szokásai. A néphit néhány motívuma

789 KUNSZABÓ Ferenc: Bátor. Bp. Szépirod. K. **1987.** 365 p. ill. fotók Szociográfia. Tárgya Nyírbátor és a Nyírség. Település- és társadalomtörténet a kezdetektől az 1980-as évek közepéig. Hangvétele szubjektív – kritikái

790 Műemlékek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. [Kiad. a Herman O. Múz.] Mis. **1987.** 329 p. ill. színes fotók

Elsősorban fotóalbum, gazdag történeti bevezetéssel. A megye története. Kastélyok, kúriák, udvarházak és polgárházak. Műemléki templomok. A templomok festett mennyezetei és berendezései. Ortodox, görög-katolikus és

zsidó művészeti emlékek. Népi és ipari műemlékek. Színes fotók tájegységeként (87-276. p.)

791 NAGY Ferenc: Ibrány. Egy rétközi település társadalomtörténete a 20. századig. Nyh. Grafik ny. **1987.** 127 p. ill. fotók – Bibliogr. 120-126. p.

A falu létrejötte, névetimológiája. Gazdaság és társadalomtörténete. Bemutatja az Ibrányi-család és az ibrányi vár történetét is. Tárgyideje a 13. századtól a 19. század végéig terjed

792 NAGY Vera: Vékony Sándor. Szerk. Szemenyei Sarolta. Fotó: Dömötör Mihály. Kiad. a Városi Tcs. Hmvh. **1987.** 63, [11] p.

A vásárhelyi fazekas élete és tevékenysége. Áttekinti a helyi fazekasság múltját, a fazekasok szervezeteinek történetét is. (Céh, agyagipari tanműhely, raktárszövetkezet, Művészek Majolika- és Agyagipar Telepe.) Irodalomjegyzékkel

793 PÁLL István: Szabolcs megye népi építkezése a 19. század közepén. Szentendre, **1987.** 147 p. ill. 1 térk. mell. /A Magyar Népi Építészeti Archivum kiadványai 2./ – Bibliogr. 127-131. p.

Az 1840-es évek első felében készült összeírás anyagának feldolgozása. Foglalkozik a lakóházakkal, a gazdasági építményekkel (az állattartás, a földművelés és a porta egyéb épületei, a kerítések), az ipari épületekkel (malmok, főzők). Legrészletesebben a lakóházak építését tárgyalja az alapozástól a füstelvezetésig. Az építmények területi elhelyezkedését 14 térkép szemlélteti. Helynévmutató a térképhez

794 Rétközi dolgozatok. (Nyh. Szabolcs m. Lapkiadó V.) **1987.** 413-444. p. /Klly. Szabolcs-Szatmári Szemle **1987.** 4. sz./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Nagyhalász községtörténeti adatai. Adalékok Rétköz 18. századi történetéhez, szépirodalmi ábrázolásához és néprajzához. Fotókkal

795 ROMÁNY Pál – MOLNÁR Frigyes – SIMÓ Tibor: Szakszövetkezetek Bács-Kiskun megyében. (Szerk. Simó Tibor.) Ke. Kiskunsági Mezőgazd. Szövetkezetek Területi Szövetsége. 1987. 309 p. ill. fotók

A szakszövetkezetek kialakulása, története. A megye termelési körzeteinek – Homokhátság, Duna-mente, Bácska – bemutatása, főbb adottságai. Szakszövetkezet és társadalom. A szövetkezetek egyenként. Grafikonok. Táblázatok. Sok gyenge minőségű fotó. Mutató nincs. Tartalomjegyzék hibás

796 ROMSICS Imre: Adatok Kalocsa környékének földrajzához. Előszó: Kiss József. (Bp.) – Homokmégy, Orsz. Közművelődési Központ. 1987. 87 p. ill. /Szociográfiai munkafüzetek. Homokmégyi műhelytanulmányok 4./ – Bibliogr. 82-86. p. – Borítócím: A társadalmasított természet A történelmi Kalocsa területének vizsgálata. Azt a történeti folyamatot tárgyalja, amelynek során a 20. századi módon termelő, gondolkodó ember beavatkozik a természet évezredes rendjébe

797 RUSZOLY József: Szeged megyétől Nagy-Szegedig. (Kiad. a Móra F. Múz.) Sze. 1987. 60 p. /Szeged művelődéstörténetéből 4./ – Bibliogr. a jegyzetekben

Témája az évszázadokig húzódó vita: mely város legyen Csongrád (vár) megye székhelye. A megyei közgyűlések vándorlása Csongrád, Szegvár, Szentes, Hódmezővásárhely, Szeged között. A megye határainak változása. Szeged közigazgatási határainak változása, közjogi helyzete

798 SERES József: Egy viharsarki falu múltja és útja a felszabadulás után. Kunágota. (Szerk. Köteles Lajos. Kiad. a Békés m. Tcs. VB. Tud.-Koörd. Szakbiz.) Bcs. 1987. 101 p. A község társadalomrajza (1936). Földreform. (1947). Sorsa és útja a felszabadulás után (1983).

799 Szolnok megye népművészete. (Szerk. Bellon Tibor és Szabó László.

[Fotó]: Kozma Károly. [Rajz]: Tóth Lajos.) Bp. Európa. 1987. 441 p. ill. fotók /Népművészeti örökségünk 6./ – Bibliogr. 437-442. p.

A paraszti tárgyi környezet: a település, építkezés, a lakás és berendezése, a népviselet, gazdasági munkaeszközök, a vallásos élet tárgyai. Népművészeti ágak: Gyermekjátékok. Vessző-, gyékény-, szalmafonás. Szőttes, hímzés, csipke. Csont-, szaru-, fafaragások és a bőr díszítése. A temetők művészete. Fémművesség. Szűcs- és szűrőhímzések. Bútorművesség. Fazekasság

800 SZTRINKÓ István: Népi építészet a Duna-Tisza közén. Db. (KLTE) 1987. 133 p. 24 t. ill. fotók /Studia folkloristica et ethnographica 22./ – Bibliogr. 125-133. p.

Szakmonográfia. A terület az alföldi háztípus (Bátty Zsigmond tipológiája) körébe tartozik. A monográfia az ettől eltérő vonásokat kutatva fel. Kialakulásukat a természetföldrajzi viszonyoknak, a 18. századi történeti folyamatoknak tulajdonítja

801 ZSUPOS Zoltán: Esztár néprajza. (Kiad. a KLTE Néprajzi Tanácsék.) Db. 1987. 139 p. 8 t. /Folklór és etnográfia 30./

A település természeti adottságai. Nevének eredete, rövid története. A népiélet következő területeit tárgyalja: település és építkezés, nagybirtok, földművelés, állattenyésztés, az emberi élet fordulója, az ünnepnapok és a hiedelmvilág. A szájhagyomány mellett a történeti forrásokból is bőven merített. Jegyzetek a kötet végén. Bibliográfiája, mutatója nincs

802 Bodroghöz. Ember – táj – mezőgazdaság. (Szerk. Fehér Alajos.) Kiad. az MTA Miskolci Akad. Biz. és a HNF Borsod-Abaúj-Zemplén m. Biz. Mis. 1988. 239 p. – Bibliogr. 237-238. p.

Szaktanulmányok. A táj természetföldrajzi viszonyai: kialakulása, felszíne, geológiája, éghajlata, vízrajza. Mezőgazdaság: növénytermelés, állattenyésztése, melioráció. A mezőgazdaságon kívüli tevékenység szerepe a bodroghközi termelőszövetkezetek fejlesztésében. Táblázatokkal és grafikonokkal

803 A Debreceni Református Kollégium története. Szerk. Barcza József. Kiad. a Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya. Bp. 1988. 839 p. – Bibliogr. 831–834.p.

Többszerzős monográfia. A Kollégium intézményeinek története, a benne végzett oktató-nevelő munka jelentősége, európai kapcsolatrendszere, és az egész országra kiterjedő iskolahálózata. Debrecenhez való viszonya és a diákkélet jellegzetességei. A fejezetek végén irodalmi hivatkozások. A függelékben a partikuláris iskolák helységnevsora. Válogatott irodalomjegyzéke és személynévmutatója van

804 A Dél-Nyírség és a Hortobágy melléke parasztjainak vallomása 1772-ből. Forráskiadvány. Összegyűjt. és jegyz. ell. Takács Péter. Sajtó alá rend. Erdész Sándor. Nyh. Jósza A. Múz. 1988. 339 p. ill. térk. /Jósza András Múzeum kiadványai 26./

A Mária-Terézia korabeli úrbérrendezés anyagából a hajdani nádudvari és nyírbátori járás. A járásokon belül a községek alfabetikus rendjében közli a kérdőpontokra adott válaszokat. Jegyzet, szómagyarázat, korabeli térkép, a jobbágyság úrbérrendezés utáni jogállásáról és telekállományáról készült táblázat

805 FARKAS József: Néprajzi írások Szatmárból. Db. KLTE. 1988. 248 p. ill. /Folklór és etnográfia 39./ A kötet számos írása foglalkozik a leccapolás előtti és utáni Ecsedi-láp népeletével

806 GELLÉR Ferenc: Debrecen műemléki katasztere 1987. (2. bőv. kiad.) [Db.] Mozgáskorlátozottak Piremon Kisvállalata. [1988.] 338 p. 1 térk. – Első kiad.: 1985

Képes építészettörténeti-műemlékvédelmi adattár. 126 egész oldalas fényképen mutatja be az építés kronológikus sorrendjében a műemlékké nyilvánított, a műemléki védelem, illetve a műemlékké nyilvánítás szempontjából legfontosabb építményeket. A 2. kiadás bővült egy csatolt település műemlékeivel, 4 új épülettel és 54 archív fotóval. Ismerteti a műemlékvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat. Mutatója nincs

807 A helyi társadalmak szerveződése egy alföldi településeggyüttesben. Háttértanulmányok. (Összeáll. és szerk. Bóhm Antal és Pál László.) Bp. MSZMP KB Társadalomtud. Int. 1988. 277 p. ill. /Helyi társadalom 6./ – Bibliogr. 130–132. p. és a tanulmányok végén

Történelmi fejlődése Dabas és környékén. Iskolázási magatartások a dabasi és a nagykatái térségben. Természet, környezet, egészségügy a dabasi körzetben

808 KOCSIS Gyula: Hagyatéki leltárak, Cegléd 1850–1900. Kiad. a ceglédi Kossuth Múz. Cegléd, 1988. 279 p. /Ceglédi füzetek 24. – Mezővárosi és falusi közösségek iratai. Inventáriumok 2. sz./

A hagyatéki leltárak, végrendeletek alapján képet kapunk a város gazdaságáról, a háztartásban használt eszközökről, ruházatról, a vallási megoszlásról, a foglalkozásokról. Mutatók: nyelvi, vallási hovatartozás, foglalkozások

809 MIKLÓS Elemér: Bereg irodalmi hagyományai. (Kiad. a Móricz Zs. m. és Városi Kvt.) Nyh. 1988. 91 p. ill. fotók /Szabolcsi téka 5./ – Bibliogr. 90–91. p.

Azokat veszi számba, akik Vásárosnaményben és környékén éltek, jártak itt és bármilyen formában gazdagították Bereg kultúráját. Részletesen 60 személy adatai. Margócsy József: Megyénk irodalmi hagyományai c. összeállításánál részletezőbb, új nevekkal bővült. Regisztrálja az író-olvasó találkozókat, irodalomnépszerűsítő rendezvényeket, ismerteti az alkalmi és rendszeresen megjelenő kiadványokat. Kisebb pontatlanságok, arányatlanságok előfordulnak a kötetben

810 MÓDRA László – SIMÓ Tibor: A társadalom szerveződésének két modellje. Bp. (MSZMP KB Társadalomtud. Int.) 1988. 219 p. /Műhelytanulmányok./ – Bibliogr. a jegyzetekben. – Orosz és angol nyelvű összefoglalóval

A vizsgálat anyagát a Tiszakécske és Soltvadkert városában végzett kérdőíves és magnós interjúk képezik. Érdeklődésük a helyi társadalom gazdasági, politikai, kulturális, jogi és szociális szerkezetének megismerésére irányul. Beleszónak a településekre jellemző egyéb adatokat is

811 NÉMEDI Lajos: Emlékek, adatok és gondolatok. A Debreceni Nyári Egyetem hatvan esztendejéről. 1927-1987. (Kiad. a TIT.) Db. 1988. 214 p. ill. fotók

Történeti áttekintés levéltári iratok, újságcikkek, levelek és a szerző saját emlékei alapján. Tárgyalásmódja kronologikus. Részletes hallgatói statisztika évenként és országonként. Bibliográfiája a rendezvényre vonatkozó cikkeket regisztrálja

812 Ópusztaszer. (Összeáll. Koncz János, Sz. Simon István.) (Bp.) Kosuth K. 1988. 224 p. 12 t.

Településtörténet. A Feszty-körkép: Az irodalomban. Szabadtéri néprajzi gyűjtemény

813 PAPP Istvánné: Nyíregyháza zenei élete a századfordulótól napjainkig. Nyh. (Kiad. Szabolcs Szatmár m. Tcs. VB. Műv. Oszt., Megyei Pedagógiai Int., Nyíregyházi Zeneiskola.) 1988. 74 p. 12 t. ill. fotók

Kronológiai rendben tekinti át a város – kiemelve a zeneiskolát – zenetörténetének főbb eseményeit, ill. a neves zenei személyiségek szerepléseit. Bemutatja a Szabolcsi Szimfonikus Zenekart, a Nyíregyházi Vegyeskart, az Ifjúság Zenei Osztályát, a IV. sz. Általános Iskola zenei tagozatát és a Fúvósöttest is

814 PATAKI Ferenc: Ceglédi emlékhelyek. Kiad. a Városi Tcs. 2. átd. kiad. Cegléd, 1988. 133 p.

Jeles épületek, a házak falán lévő emléktáblák, híres személyek szobrainak, síremlékeinek ismertetése. Illusztrált

815 Szolnok megye műemlékei. (Szerk. Kaposvári Gyula és Rédei István. [Fotó.] Nagy László. Bev. Jeney László.) Kiad. a Megyei Tcs. VB. Szo. 1988. 231 p. 1 térk. fotók /Szol-

nok megye történeti, természeti és művészeti értékei/

Történeti áttekintés. Műemlékek, műemlék jellegű és városképi jelentőségű épületek. (Fotók és rövid ismertetések). Településenkénti mutató. Mesterek jegyzéke. Műemléki térkép

816 TÓTH József: Urbanizáció az Alföldön. Bp. Akad. K. 1988. 200 p. ill. /Területi és települési kutatások 3./ – Bibliogr. 177-187.p.

A szerző negyedszázados kutatási tevékenységét foglalja össze tömören a település- és népességföldrajzi munka. Kitér az urbanizáció elméleti értelmezésére, részletezi az urbanizációs folyamat alföldi sajátosságait, térszerkezeti vonatkozásait. Térképekkel, táblázatokkal, ábrákkal

817 1956 októbere Szabolcs-Szatmár megyében. Dokumentumok. Szerk., előszó: Vida István. Nyh. (MSZMP Szabolcs-Szatmár m. és Nyíregyháza Városi Szervezete.) 1989. 372 p.

Széleskörű levéltári kutatások alapján, időrendben közli a forrásokat, a megyei, városi, járási és helyi munkástanácsok, nemzeti bizottságok, rendőrségi kihallgatások jegyzőkönyveit. Lelőhelymegjelöléssel. Személynévmutatóval

818 BENCZE Géza – SUDÁR Kornélia: A Hatvani Cukorgyár története. 1889-1987. (Közread. a M. Történelmi Társulat, Üzemtörténeti Szakosztálya). Hatvan, 1989. 224 p. ill.

Cukorgyártás Hatvanban a dualizmus idején (1889-1918). A két világháború között (1919-1941). A felszabadulástól napjainkig (1944-1987)

819 CSATÁRI Bálint: A Tiszazug kistérségi problémái. (Összefoglaló vitaanyag.) Ke. MTA Regionális Kutatások Központja Településkut. Csop. 1989. 24 p. ill.

A kistáj terület- és településfejlesztési lehetőségeire vonatkozó, 1985-1988 között lefolytatott kutatások eredményeinek összegzése. Az

elkészült kéziratok, tanulmányok bibliográfiájával

820 Debrecen képzőművészete 1919-1944. Bibliográfia. (Összeáll., szerk. és bev. Tárczyné Mányi Sarolta. Kiad a Megyei Kvt.) Db. 1989. 199 p.

Sz. Kürti Katalin „Debrecen képzőművészete 1919-1944” c. tanulmányához kapcsolódik. A Debreczeni Újság (1919.jan.-1924.márc.) és a Debreczen (1924. márc. 15 – 1944) c. napilapban megjelent, Debrecen képzőművészeivel és alkotásaikkal, kiállításaiikkal, a képzőművészeti élettel foglalkozó közleményeket regisztrálja időrendben. Névmutatóval

821 Hajdú-Bihar megye népművészete. (Szerk. Gazda László, Varga Gyula.) Bp. Európa. 1989. 404 p. 52 t. /Népművészeti örökségünk./

Reprezentatív kötet a debreceni Déri Múzeum néprajzi gyűjteményének felhasználásával. A pásztorok művészete. A népi építészet és a lakásbelső. A paraszti háziipar. Az öltözködés és a viselet. A vallásos élet és az ünnepi szokások. Szürszabók, szücsök, szíjgyártók, nyergesek, fazekasok, fésűsök, paszomántók, mézeskalácsosok (és mások) munkái. Bőséges illusztrációs anyaga és terjedelmes bibliográfiája van. Mutatója nincs

822 Jubileumi tudományos ülés a jászkunságiak bácskai kitelepülésének 200. évfordulóján. Kisújszállás, 1986. ápr. 19-20. (Szerk. Kaposvári Gyöngyi, Bagi Gábor.) Szo. Damjanich J. Múz. 1989. 233 p. /A Szolnok megyei múzeumok közleményei 44-45./ – Bibliogr. az előadások végén
Tartalom: „Patsirra költözendő szegénység”. Kunhegyesi „földtelen emberek Feketisre” költözése 1785-ben. A karcagi áttelepülők. A bácskai puszták községekkel alakulása és kapcsolatuk a Nagy-kunsággal. Jászki-sériek a bácskai kirajzásban. Kitelepülés, visszatelepülés Kunmadarason. Egy bácskai kirajzás történeti háttere. A kisújszállási földművelés szókincse. A népi gyógymódok emlékei Kunhegyesen

823 JUHÁSZ Antal: A szegedi táj tanyái. Kiad. a Móra F. Múz. Sze.

1989. 270 p. 6 t. 1 térk.mell. /A Móra Ferenc Múzeum évkönyve 1982/83-2./ – Bibliogr. 231-235.p.

Településnéprajzi dolgozat. Kutatóterülete: Csongrád megye Tisza jobb parti része, az 1810-es évektől a 20. század közepéig. A tanyák létrejötte, tanyatípusok. Népeség. Iskolák. Közigazgatás. A tanyaközségek önállósulása. Dorozsma, Kistelek, Tápé tanyái. A homokpuszták benépesedése. Az uradalmi birtokok településtörténete. Telekrendezés. Fotók, ábrák

824 KURUCZ Katalin: A nyíri Mezőség neolitikuma. Nyh. Jósa A. Múz. 1989. 170 p. /Jósa András Múzeum kiadványai 28./

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye nyugati részén a Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár, Tiszalök, Tiszanagyfalu és Tiszavasvári határára kiterjedő kistáj régészeti leletekre alapozott feldolgozása

825 Nagymágocs. Fejezetek a község történetéből. (Kiad. a Nagyközs. Közös Tcs.) 1-2. Nagymágocs, 1989. 1990. 59,66 p.

Tanulmányok. Régészeti leletek. Településtörténet. Néprajz. A Károlyi-uradalom épületei, a család alkalmazottai

826 NEUPAUER Kamill: Mária Terézia úrbérrendezése Bereg, Máramaros, Ung és Ugocsa megyében. Bp. Akad. K. 1989. 131 p. 12 t. ill.

A kárpátaljai parasztság helyzete levéltári anyag alapján. Az úrbérrendezés előkészítése, végrehajtása, következményei, az osztályharc fellendülésének okai. Külön fejezetben elemzi a téma forrásait és irodalmát. Jegyzékük a kötet végén. Közli a korabeli mértékegységeket, helyneveket és mai megfelelőiket

827 NOVÁK László: A három város építésze. Nagykőrös, (Széchenyi ny. Győr.) 1989. 784 p. 12 színes t. ill. /Az Arany János Múzeum kismonográfiái 8./ – Bibliogr. 747-755. p.

Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét építészetének vizsgálata, a korábbi kutatások eredményeinek összegezése, értékelése. A táj hagyományos építőanyagai és építkezési technikái. La-

kóházainak, középületeinek és egyéb építményeinek fejlődése. Az egész mezővárosi építésszert karakterét megrajzolja. Kutatásait főként levéltári forrásokra alapozza. Időben a 17-18. szd.-tól a jelenkorig. – Illusztrációs anyaga rendkívül gazdag: épület- és városrész-fotók, térképek, tervrajzok

828 ÖTVÖS László: Madarasi krónika. Nagykunsági tanulmányok a helytörténet és irodalomtörténet köréből. ... (Sajtó alá rend. Ötvös Lászlóné.) Kunmadaras, Nagyközs. Tcs. **1989.** 116 p. ill. fotók – Bibliogr. a jegyzetekben és 94-98. p.

Kunmadaras rövid története a kezdetektől 1986-ig. Templomok és prédikátorok. Írók kapcsolata Madarassal. Csokonai nyomában a Nagykunságban. Kunmadaras ma

829 Palócok. Szerk. Bakó Ferenc. Eger, Heves m. Múz. Ig. **1989.**

1. köt. Kutatástörténet, föld és nép. 443 p. ill.

2. köt. Újkori történelem és népi társadalom. 503 p. ill.

3. köt. Termelés és a javak felhasználása. 889 p. ill.

4. köt. Rítus és folklór. 924 p. ill.

A népi csoport kialakulása, életkörülményei, munkamódjai, viselkedésformái, szokásai. Az a szándéka, hogy kimutassa a palócokra leginkább jellemző vonásokat. Adatbázisának törzssanyagát az utóbbi száz esztendő szolgáltatja. Irodalom az egyes tanulmányok végén

830 PFENNING Gyula: Szőlő a Duna-Tisza közén. Bács-Kiskun megye szőlő- és bortermelésének múltja és a korszerű nagyüzemi termelés kialakulásának vázlatos története. Ke. Bács-Kiskun m. Tcs. **1989.** 143 p. 16 t. fotók – Bibliogr. 131-140. p.

A szőlőtermesztés kialakulása. A mezőgazdasági termelés szocialista átszervezése, a szövetkezeti mozgalom 1945 után. A szőlészeti kutatás és kísérleti telepei. Szőlőtermelő tájak. Szőlőrekonstrukció 1960 után, 1973-1985. Felvásárlás és forgalmazás 1965-1970. Mellékletben a termelés, a fogyasztás, a forgalmazás adatai 1960-1985. Elsősorban a me-

gyei tanács és az MSZMP megyei bizottsága iratai alapján. Dokumentumok

831 RÁCZ István: A debreceni civisvagyton. Bp. Akad. K. **1989.** 403 p. Gazdaságtörténeti monográfia a későfeudalizmus korából. A sokrétű alapkutatásra épülő, összegező és rendszerező munkában az elemző és a forráspublikációra emlékeztető részek váltakoznak. A birtokosok vagyoni viszonyait vizsgálja, a birtoktalanokat csak összehasonlításokban említi. A gazdaságtörténet mellett a közigazgatás-, jog-, iskola-, építészettörténeti, régészeti, földrajzi, nyelvészeti és technikatörténeti, valamint a néprajzi vonatkozások is hangsúlyosak. Jegyzetek fejezetenként. Mellékletben a mértékegységek, a térképek és rajzok listája. Mutatója nincs

832 Regionális kérdések Magyarországon. Konferencia. Gödöllő, 1988. okt. 27. A tudományos tanácskozáson elhangzott előadások, felszólalások. Szerk. Varsányi Zsuzsa, összeáll. Tatai Zoltán. Rend. Agrártudományi Egyetem Társadalomtudományi Kar, etc. Gödöllő, GATE. **1989.** 308 p.

Témakörei: A területi politika, területfejlesztés- és hasznosítás, településtervezés három évtizede. Iparfejlesztés. Regionális különbségek. Közelítés és differenciálódás a települések között. A helyi önkormányzatok szerepe

833 SZABÓ Gyula: Történeti és néprajzi vázlatok Tarpáról. (Sajtó alá rend. Erdész Sándor.) Nyh. Jósa A. Múz. **1989.** 163 p. ill. fotók /Jósa András Múzeum kiadványai 29./ – Bibliogr. a fejezetek végén

Református lelkész tanulmányai. Egyházi iratok és személyes gyűjtés alapján. Diktálásos éneklés a tarpai reformátusoknál. A tarpai szilvás gazda családok lekvárkészítése, aszalása és ezekkel kapcsolatos népszokások. Az egyházközségek jövedelmező épületei és egyéb javadalmi forrásai. A Simon család malmai. Keresztelési szokások Beregben

834 Szeged színháztörténetének forrásai a Csongrád Megyei Levéltárban. (Összeáll. és bev. Dunainé

Bognár Júlia. Kiad. a M. Színházi Int.) Bp.

1719-1886. [Összeáll., szerk.] (Duna-iné Bognár Júlia, Blazovich László.) 1989. 284 p. 14 t. /Színháztörténeti könyvtár 18./

1886-1919. 1989. 222 p. 7 t. /Színháztörténeti könyvtár 21./

1920-1950. 1990. 405 p. /Színháztörténeti könyvtár 22./

Több mint kétezer regesztát dolgoz fel időrendben. Bemutatja a levéltár színházi iratait, a közigazgatási szervek fondjait, vázolja a város színháztörténetét az adott időszakban. A tartalmi leírás sok esetben szükségtelenül teszi az eredeti irat tanulmányozását. Névmutató kötetenként. Az 1-2. kötetben dokumentumfotók

835 100 éves a MÁV Debreceni Igazgatósága /1890-1990/. (Szerk. Gazdag István. Kiad. a MÁV Debreceni Igazgatósága.) Db. 1990. 181 p. ill. fotók 5 térk. – Bibliogr. 165-167. p.

Tanulmánykötet és dokumentumgyűjtemény. A Debrecen környéki vasútépítés története, országos, sőt európai kitekintéssel. A Járműjavító Üzem. A helyi vasutas egyletek. A debreceni sajtó és a vasút kapcsolata. A dokumentumok részben levéltári iratok, részben sajtóközlemények. Az igazgatóság/és jogelődjé/ vezetőinek listáját is közlik. Fotói és térképei történeti jellegűek

836 Békéscsaba és vonzásokörzetének gyógyidegenforgalmi fejlesztési programja. Szerk. Kocsis Ferenc, Szabó Gábor, Szász Károly. (Kiad. a) Produktorg Szervezési V. Bp. [1990.] 81 p. ill. fotók

Azokat a lehetőségeket foglalja össze, amelyekre alapozva gazdaságosan hasznosítani lehet a térség természeti, gazdasági és társadalmi adottságait. Érinti Gyula, Gerla, Szabadkígyós, Póstelek és Geszt gyógyidegenforgalmát. Angol, német, olasz nyelven is megjelent

837 Beosztottak forradalma. Politikusok, képviselők, választások Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

Kiad. a Jelenkutató Alapítvány és az MTA Regionális Kutatások Központja (Pécs) Észak-magyarországi Osztálya. Mis. 1990. 225 p. 8 t. 1 térk.

Szociológiai felmérés és elemzés az 1990-es országgyűlési képviselőválasztás megyei eredményeiről. Politikusok és képviselők a megyében 1988-1990. Életrajzok ellenzéki politikusokról, képviselőjelöltekről. Politikai szervezetek. Kronológia 1989. január – 1990. március 25.

838 BÉRES Csaba – SÜLI-ZAKAR István: Bihar. Térbeli hátrányok – társadalmi problémák. (Kiad. a KLTE, Berettyóújfalui Városi Tcs.) Db.-Berettyóújfalú, 1990. 156 p. – Bibliogr. 129-144. p.

A társadalomföldrajzi és szociológiai módszerekkel végzett kutatások célja a térség problémáinak feltárása, a településfejlesztési döntések elősegítése. Először a megyét, majd a térséget helyezik el az ország térszerkezetében, bemutatva struktúráját, népesedési, foglalkoztatási, gazdasági, infrastrukturális helyzetét. Megfogalmazzák a fejlesztés lehetőségeit és problémáit. Grafikonokkal, térképekkel

839 BOT György: A Debreceni Orvostudományi Egyetem története és professzorainak életrajza 1918-1988. Db. Csokonai K. 1990. 386 p.

Az Egyetem intézeteinek, klinikáinak rövid története és a tanszékeket vezető professzorok tevékenysége. Alfabetikus rendben a professzorok fényképe, életrajza, működése. Közli a honoris causa doktorok névsorát (1922-1988) és a felhasznált irodalom jegyzékét

840 FAZEKAS Árpád – SZEKERÉNYES András: Nyíregyháza temetői. ([Fotó]: Fazekas Árpád.) Nyh. Szabolcs-Szatmár-Bereg m. Temetkezési V. 1990. 244 p. ill. fotók – Bibliogr. 241-242. p.

Kilenc temetőről nyújt áttekintést. Nagyobb részét a képillesztrációk teszik ki. Legrészletesebben az Északi temető nevezetességeivel foglalkozik (képzőművészeti alkotások, síremlékek, a város hírességeinek síremlékei),

de a többi temetőt is bemutatja. Egységes tárgy- és névmutatóval

841 GACSÁRI KISS Sándor: Szolnok-vár főplébánia és vártemplom története. Kiad. a Szolnok vár Római Katolikus Egyházközség. Szo. 1990. 117 p. ill. fotók

A várplébánia településrajza, népessége, története, a hitoktatás története, a hívek búcsújáró helyei. Az 1685-ös és 1932-es újjáalapítás

842 Jász-Nagykun-Szolnok megye infrastruktúrája. A megye településeinek hálózati infrastruktúrája és a népesség térbeli mozgása. (Szerk. Sikos T. Tamás.) Pécs, MTA Regionális Kutatások Központja. 1990. 192 p. ill. – Bibliogr. 185–186. p.

Tanulmányok. A népesség térbeli mozgása. A városok vonzáskörzetei és kistérségei. A települések hálózati infrastruktúrája: önkormányzati struktúra, egészségügy, oktatás, közlekedés, kiskereskedelem. A megye lakossági infrastruktúrája. Településeinek fejlődésére ható tényezők

843 Királyhegyes. Szerk. Török József. [Kiad. a] Csongrád m. Tcs. Műv. Központja. Sze. (Soksz.) 1990. 193 p. ill. fotók 10 t. /Településvázlatok./

Szociológiai tanulmányok. Az első 1930-ban írt Erdei Ferenc. A következők 1977 és 1988 között keletkeztek. Témáik: társadalmi szerkezet, népesség, életforma, jövedelmi viszonyok, foglalkoztatottság, művelődés

844 Kirekesztéstől a beilleszkedésig. [Összeáll.] Gyergyói Sándor. 1–2. köt. Db. (Mozaik K.) 1990. 691 p.

Dokumentumgyűjtemény a Hajdú-Bihar megyei cigányság történetéről és helyzetéről. 1. köt. Történeti összefoglalások, levéltári adatok, az 1945 utáni megyei helyzetet bemutató íráskor (népességi arányok, foglalkoztatottság, lakásviszonyok, oktatás, közművelődés, egészségügyi ellátás, társadalmi magatartás. 2. köt. Tanulmányok, testületi előterjesztések, jelentések. Vallomások, a mellékletekben sok információt tartalmazó dokumentumszövegek (főleg az 1960–80-as évekből). Kevés

irodalmi hivatkozás a jegyzetekben. Mutatója nincs

845 A szegedi zsidó polgárság emlékezete. Szerk. Zombori István. (Kiad. a Móra F. Múz.) Sze. 1990. 200 p. 9 t. – Bibliogr. a tanulmányok végén A Múzeumban rendezett konferencia előadásai. A zsidók részvétele és szerepe Szegeden a 19. század második felétől a pénzügyi, kereskedelmi, kulturális és politikai életben. Függelékben az 1941–45 között elhurcolt és meghalt szegedi zsidók névsora

846 Tanakodás a tanyákról. /Országos tudományos tanyakonferencia./ Kecskemét, 1989. máj. 18–19. (Rend. Bács-Kiskun m. Tcs., MTA Regionális Kutatások Központja Településkut. Csup., MSZMP Bács-Kiskun m. Biz. Oktatási Igazgatósága. Szerk. Csatári Bálint.) Ke. 1990. 168 p.

Előadások, korreferátumok teljes vagy rövidített szövege. Főbb témakörök: A tanyarendszer a településhálózatban. Modernizálódás, a tanyák jövője. Népesség, társadalmi tagozódás, életmód. Gazdálkodás, termelési szerkezet

847 Tanulmányok Boldog történetéből és néprajzából. (Szerk. Breznai Zsuzsanna. Kiad. a TIT Heves m. Szervezete). Eger, 1990. 75 p. /Néprajzi tájkonferenciák Heves megyében 7./

A község rövid története, népelete. Néprajzi része: Boldogi népszokások. A turai viselet változása. A keresztnévadás szokása Boldogon. A hatvani középkorú lakások ragadvány, keresztnév- és becenevei

848 Az Alföld jelene és jövője. Az 1991. április 26-án Debrecenben rendezett vitaülés anyaga. /Szerk. Rakonczai János./ Bcs. Tisza-klub. 1991. 69 p. /Tisza-klub füzetek 1./ A tanácskozás az Országgyűlés 24/1991.(IV.17.) OGY számú, az Alföld egyes időszakos környezetvédelmi, tájvédelmi és tájhasznosítási kérdéseiről szóló határozata nyomán jött létre. Szakemberek az Alföld elma-

radottságának okairól, a gazdasági, társadalmi és településhálózati összefüggésekről, a környezetvédelmi-környezetgazdálkodási kérdésekről vitáztak

849 BAGI Gábor: A Jászkun Kerület és a reformországgyűlések. Szo. (Damjanich J. Múz.) **1991.264 p.** ill. 1 térk. /Jász-Nagykun-Szolnok megyei múzeumok közleményei 47./ – Bibliogr. 199-212. p.

1825 és 1848 között. A korabeli gazdaság, társadalom, közigazgatás és jogrendszer rövid jellemzése. Az egyes országgyűlések előmunkálatai, lefolyásuk és hatásai a Kerület szempontjából

850 BÁNKINÉ MOLNÁR Erzsébet: A Jászkun Kerület társadalma és önkormányzati igazgatása 1745-1848. Kiskunfélegyháza és Kiskunhalas feudális kori levéltára. Gyula, Bács-Kiskun m. Lev. **1991.184 p.** 10 t. ill. /Levéltári füzetek (Bács-Kiskun megye) 1./ – Bibliogr. 177-184. p. Fejezetek: A Jászkun Kerület társadalma és közigazgatása. Kiskunfélegyháza közigazgatása és levéltára 1744-1848. Kiskunfélegyháza feudális kori levéltárának ismertető leírása. Kiskunhalas közigazgatása és levéltára

851 IVÁNYOSI-SZABÓ Tibor: Kecskemét gazdasága és társadalma a polgári forradalom előtt. Ke. (Bács-Kiskun m. Lev. **1991.144 p.** – Bibliogr. 137-143. p. és a jegyzetekben A 18. szd. elejétől 1848-ig. Levéltári iratok alapján. A városigazgatás és a lakosság terhei. Növénytermesztés. Állattartás. Ipar. Közlekedés, kereskedelem, pénzügyek. A demográfiai mutatók alakulása. Társadalmi tagozódás

852 KOVÁCS Ágnes – NIKOLÉNYI István – POLNER Zoltán: A Szegedi Szabadtéri Játékok kézikönyve, 1931-1991. (Kiad. a Szegedi Szabadtéri Játékok Igazgatósága.) Sze. **1991.222 p.** ill. fotók

A játékok történetének két szakasza, évenkénti értékeléssel (1931-1939, 1959-1991). Adattára minden előadást felsorol, a szerzők-

kel, közreműködőkkel. Betűrendes névmutatójában a történeti rész és az adattár nevei, a képaláírások nélkül. Fotói gyengék

853 KŐSZEGFALVI Ferenc: Adatok a hódmezővásárhelyi nyomdászat, sajtó és könyvkiadás történetéhez 1852-1944. Szerk. Petőcz Károly. Kiad. a Kner Nyomda. Bcs.-Gyoma, **1991.68 p.** ill. /Kner Nyomdaipari Múzeum füzetek 19./

A polgári könyvkultúra helyi tényeinek áttekintése, összefoglalása. A nyomdák, periodikumok, helyi kiadású könyvek jegyzékével. Gazdagon illusztrált, igen jó minőségű fotók újságok, könyvek címlapjairól

854 A Mária-Terézia-kori úrbérendezés kilenc kérdőpontos vizsgálatai. (Szerk. Csorba Csaba. Kiad. a Borsod-Abaúj-Zemplén m. Lev. **1991.144 p.** ill. térk. Mis.

[1.] Borsod vármegye, 1770. Közread. Tóth Péter. **1991.XVI,279,15 p.** 1 t. ill. térk.

Adatok a községek lakóinak gazdálkodásáról, életmódjukról. A kilenc kérdőpont szövegét és a válaszokat közlik a települések betűrendjében, feltüntetve az iratok levéltári lelőhelyeit. A könyv végén néhány falutérkép a 18. századból, szintén levéltári lelőhelyük feltüntetésével

855 NOVÁK László: Szabadszállás településnéprajzi viszonyai a XVIII-XIX. században. Db. KLTE. **1991.97 p.** 14 t. ill. térk., fotók /Folklor és etnográfia 54./ – Bibliogr. 91-92. p.

A településrendszer és a gazdálkodás üzemszervezeti kérdései. Főbb fejezetek: Természeti környezet. Társadalmi-gazdasági viszonyok. Határhasználat. Településrendszer

856 NYAKAS Miklós: Hajdú-Bihar megye címerei. (Kiad. a Hajdúsági Múz., Polgárm. Hiv.) Hajdúböszörmény, **1991.121 p.** /Hajdúsági közlemények 16./

A ma használt és régebbi címerek létrejötté és jelentése, grafikai rajza. Csoportosítása: törvényhatóságok, nagyhajdú városok, bihari

„kishajdú” városok, jobbágyfalvak, szabadalmas helyek, mezővárosok, a települések betűrendjében. Rövid jegyzék a levéltári és irodalmi forrásokról

857 A Rákosi diktatúra első évei. Dokumentumok Szabolcs-Szatmár-Bereg megye történetéből 1948-1953. /Szerk. Botár József. Bev. Vinnai Győző. Nyh. Stúdium. 1991. 327 p.

„A munkásság és parasztság élete és mozgalmi Szabolcs-Szatmár megyében” sorozat folytatása. Különös figyelmet szentelt a gazdasági és politikai modellváltás megyei összefüggéseinek, eseményeinek. Fő témakörök: 1948-ban az egyházak, 1949-ben a mezőgazdaság, 1950-ben az iskolapolitika, az ifjúság, a párt. Az országos és megyei közgyűteményekből válogatott, magyarázatokkal, lelőhelymegjelöléssel ellátott dokumentumok időrendben követik egymást. Az érintett időszakról megyei kronológia. Személynév-mutató és helynévmutató

858 TISZAI Lajos: Thália a Tisza partján. Fejezetek, képek a szolnoki színészet történetéből. (Művészeti vezető Kardos Tamás.) Kiad. az Ecco Keresk. és Marketing Kft. Szo. 1991. 96 p. ill. fotók

A színházi élet kezdetei. Az 1912-ben felavatott színházépület és a benne működő Városi Színház, 1951-től Szigligeti Színház története. Igazgatók, rendezők, díszlet- és jelmeztervezők, színművészek és vendégművészek 1951-1991 között

859 VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. 1-2. [köt.] (Kiad. a Borsodi Református Egyház-megye.) Db. 1991. 1043 p.

Egyháztörténeti adattár és képeskönyv. Az első kötetben a hat déli, a másodikban a három északi egyházmegye református templomait és egyházközségeit mutatja be, az utóbbiak betűrendjében. Bevezetőben az egyházkerület történetének rövid áttekintése

860 Az 1956-os forradalom utáni, megtorlás Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei dokumentumai. (Szerk. Di-

kán Nóra. Kiad. a nyíregyházi Jósa A. Múz.) Nyh.

1/1. A nagykállói járás. 1992. 453 p. 2 db

1/2. A mátészalkai járás. 1993. 543 p. 2 db

1/3. A fehérgyarmati járás. 1993. 496 p.

1/4. A kisvárdai járás. 1993. 400 p.

1/5. Nyíregyháza. 1993. 532, [4] p.

1/6. A vásárosnaményi járás. 1994. 273 p.

Az „1956 októbere Szabolcs-Szatmár megyében” c. kötet folytatása. A dokumentumok 1957-1960 között keletkeztek. Elöl az egész járásra vonatkozó források keletkezési időpontjuk szerint. Ezt követik a községi dokumentumok alfabetikus rendben. Az egy ügyre vonatkozó, de több darabból álló irategyüttesnél tértek el az időrendtől. Valamennyi dokumentum után szerepel a lelőhely. Lábjegyzetben az elítéltek szabadulásának időpontja. Névmutató van, földrajzi mutató nincs

861 Borsod-Abaúj-Zemplén megye képes műemlékjegyzéke. [Kiad. a Herman Ottó Múz.] Mis. 1992.

2. köt. Mezőkövesd és környéke. 34 p.

Műemlékek és műemlékjellegű épületek. Rövid ismertetőt ad róluk, fényképpel. A leírás előtt jelzi az épület státusát és pontos címét

862 Egyetemi Élet 1963-1972. Repertórium. (Összeáll. és szerk. Berényiné Varga Ibolya. Kiad. a KLTE Kvt., Egyetemi Élet.) Db. 1992. 271 p.

Szerkezte a lap struktúráját követi: a rovatok, azon belül a közlemények megjelenésének időrendje. Kimaradtak a releváns információkat nem tartalmazó hírek, cikkek. Az irodalomtörténeti szempontból érdekes közleményeket hiánytalanul feltárja. Mutatója számítógéppel készült, használata nehézkes. Az utolsó közel 100 tételre nincsenek utalások

863 FÜGEDI Márta: Borsod-Abaúj-Zemplén megye népművészete. Válogatott bibliográfia. Kiad. a Herman Ottó Múz. Mis. 1992. 145 p.

Szerkezete: Általános művek. Település, építéset. Lakáskultúra. A gazdálkodás tárgyai, munkaeszközök. Háziipar, kisipar, kézművesipar, manufaktúra. Népviselet. Népszokások, ünnepek. A vallásos élet. Néptánc, népzene, népi hangszerek. Egy témakörön belül a szerzők betűrendjében. Név- és helynévmutató

864 Hasznosítható kastélyok, kúriák Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. (Szerk. Vincze István. 3. bőv. kiad. Kiad. a Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft.) Bp. – Nyh. **1992.** 155 p. – Német, angol nyelven is

Egy-egy épületnél az adott települést, a közvetlen környezetet, s annak idegenforgalmi lehetőségeit is ismerteti, térképrészletekkel is illusztrálja. Ezt követi a konkrét objektum története, leírása, technikai paraméterei, az ingatlan jelenlegi tulajdonosa, becsült értéke, felújítási költsége, s az, hogy milyen célra lehet hasznosítani. Épület-alaprajzot és homlokzat-rajzot is közöl

865 Hiedelmek, szokások az Alföldön. Szerk. Novák László. (Kiad. az Arany J. Múz.) 1-3. köt. Nagykőrös, **1992.** 507, 511-848. p. + képkötet 95 p. /Acta Musei de János Arany nominati – Az Arany János Múzeum közleményei 7./ – Bibliogr. a tanulmányok végén

A Múzeum által rendezett interdiszciplináris konferencia. Régészeti, történettudományi és néprajzi előadások

866 JUHÁSZ Ferenc: Oktatás, szakképzés, munkaerőpiac Heves megyében. Db. [Soksz.] **1992.** 60 p., 12 t. – Szakdolgozat

Elemző jellegű tanulmány napjaink legfontosabb munkaügyi kérdéseiről: a munkaerőpiac, a foglalkoztatási törvény (1991.) hatásairól, a szakképzés-átképzés elveiről. Kutatásait mellékletek, táblázatok támasztják alá

867 KISFALUDY Katalin: Kecskemét önkormányzata. /Közigazgatás és bíraskodás./ 1686-1848. Ke.

(Bács-Ág Kft. ny.) **1992.** 120 p. /Levéltári füzetek (Bács-Kiskun megye) 8./

Elsősorban levéltári források alapján. A helyi igazgatás viszonya a földesúri hatalomhoz. Főbíróválasztás, a főbírók személye. A tanács létszáma, szervezete. Különböző tisztségviselők a tanács mellett. A Koháryak földesúri joghatósága. A tanácsi és úriszéki ítélkezés. A magisztrátus ügyintézése, és annak visszahatásai az 1786-92-ben és 1822-23-ban lefolytatott királyi bizottsági vizsgálatok tükrében. Változások az 1822-es vizsgálat hatására a városigazgatásban. Kecskemét nemesei

868 KRISTON Pál: Heves megye iparosítása a dualizmus korában. Eger, Heves m. Múz. Szerv. **1992.** 110 p. ill.

A tőkés ipar kezdetei, a kibontakozás folyamata. Az iparágak, vállalkozások történetének megírását az elérhető levéltári forrásanyag, alispáni jelentések, kereskedelmi és iparkamarai beszámolók, valamint a korabeli helyi sajtó feldolgozása tette lehetővé

869 KUCZKA Antal: A kecskeméti malmok története. (1857-1985.) (Előszó: Csatári Bálint.) Ke. Kecskeméti Lapok Kft. – Kecskemét Monográfia Szerkesztősege. **1992.** 143 p. 8 t. ill. /Kecskeméti füzetek 3./ – Bibliogr. 140-141. p. és a fejezetek végén József Gözmalom (1857-1918.). Gazdasági Gözmalom, – jelenleg is működik (alapítva 1869.). Sertéshízalók Gözmalma, – később Villanymalom néven (alapítva 1882.)

870 Mátészalka néprajza. Szerk. Ujváry Zoltán. (Munkatárs Farkas József és Kotics József.) Db. Ethnica. **1992.** 299 p. ill. fotók – Bibliogr. a tanulmányok végén

Tanulmányok. A város anyagi kultúrája és folklórja a 20. században. Építészet. Földművelés. Állattartás. Ételek-étkezési szokások. Kézműipar. Teherhordás-közlekedés. Árucsere. Népi öltözet, szőttések, hímzések. Népszokások. Népi hiedelmek

871 PAPP József: Tiszacsege történeti néprajza. Db. Ethnica. **1992.** 374 p. 38 t. – Bibliogr. 357-372. p.

1967-ben publikált Tiszacsege c. falutörténeti munkáját bővítette ki, dolgozta át: feltárta a néprajzi anyagot és a levéltári források egy újabb körét. Néprajztudományi módszereket alkalmaz és annak tagolását követi: Gazdálkodás. Település és építkezés. Népi igazgatás. Születés, házasság, életkor és temetés. Hitélet, hitvilág. Család- és keresztnévek. Mindehnyit ismerteti a történeti vonatkozásokat, adatokat. Rendkívül információgazdag, színvonalas összegzés. A bibliográfia szerzői betűrendes. Mutató nincs

872 SZÚCS Sándor: A régi Sárrét világa. (2. kiad. Sajtó alá rend., bev. Dankó Éva. A rajzokat kész. Szűcs Sándor.) Bp. Fekete Sas K. **1992.** 202 p. ill.

1. kiad. Bp. Bolyai Akadémia. [1942.] 160 p.

Pásztorokodás. Vízi mesterségek. Vadászat, madarászat a tájban. Népi gyógy módok

873 BÉNYEI Miklós: A Csokonai Kiadó első öt esztendeje, 1988-1992. Bibliográfia. (Kiad. a Csokonai Kiadó Kft., Hajdú-Bihar m. Kvt., Debreceni Városi Kvt.) Db. **1993.** 43 p.

Az államosítás után elsőként létesített önálló vidéki könyvkiadó vállalat működésére vonatkozó irodalom évenként tagolva. Éven belüli sorrend: írások a Kiadó tevékenységéről, a kiadott könyvek – megjelenésük sorrendjében – és a róluk írt recenziók. Apparátusa: forrásjegyzék, név-, cím- és lapmutató

874 Blaskovich emlékkönyv. Szerk. G. Móró Csilla. Kiad. a Pest m. Múzeumok Igazgatósága. Szentendre, **1993.** 212 p. 16 t. ill. /Pest megyei múzeumi füzetek. Új sorozat 1./

Az 1700-as években Szentmártonkátán megtelepedett művelt köznemes család élete és története. Külön foglalkozik a Tápiószelére átköltözött két testvér múzeumlalapításával. A múzeum képet a magyar köznemesség életéről, tárgyi környezetéről. Önálló fejezet Blaskovich Ernőről, a csodakanca, Kincsem tenyésztőjéről és a tápiószeliei ménestörténetéről

875 DEDINSZKY Gyula: Cabjanskí nárecoví slovník. Csabai tájszótár. Dedinszky Gy. kéziratát átdolg. és kieg. Andó György és Mazán Mátyás. (Kiad. Békéscsaba m. Jogú Város Önkorm.) Bcs. [1993?] 186 p.

A Békéscsabán megtelepedett és ma sajátos helyi nyelvjárást beszélő szlovákság tájszavaiából ad ízelítőt. Bizonyos részüket az irodalmi nyelvben egyáltalán nem használják

876 GROEN, Rob J. – VISSER, Adriaan G.B.: Development chances for Békés country. A területfejlesztés esélyei Békés megyében. [Ed.] Faculty of Geographical Sciences of the Utrecht University, Research-group Regional Studies, Centre for Regional Studies of the Hungarian Academy for Sciences, Alföld Institute, Békéscsaba Department. (Co-ordinated and ed. Imre Lengyel.) Utrecht-Bcs. **1993.** 109 p. ill. – Bibliogr. 108-109.p.

Két nyugati szakember szemével vázolja fel Békés megye fejlődési lehetőségeit a magyarországi átlakulásba beágyazva. Magyar és angol nyelvű

877 JUHÁSZ István: Fejezetek Kecskemét építészetének történetéből. Ke. (Antológia ny. Lakitelek.) **1993.** 147 p. ill. /Levéltári füzetek (Bács-Kiskun megye) 9./

Klapka-ház, Bozsó-féle képzőművészeti és néprajzi gyűjtemény. Aranyas (Cserepes) vendégfogadó, Törvényszék, Megyei Bíróság. Műkert, Művésztelep, Szőnyegszövő- és kerámiaműhely. Épületfotókkal, alaprajzokkal

878 LAKI László: Ifjúsági munkanélküliség Somogyban és Szabolcs-Szatmár-Beregben. [Közread az] MTA Politika Tudományok Int. Bp. **1993.** 140 p.

Alapja egy 1991. őszén végzett kérdőíves vizsgálat, amely a 30 éven aluli munkanélküliek helyzetét mérte fel. Elemzi demográfiai, iskolázottsági adatokat, lakóhely- és lakás, valamint családi körülményeiket. Második része

a munkanélküliségből való kitörés esélykülönbségeiről szól

879 MADAR Iлона: Sárretudvari néprajza. Db. Ethnica. 1993. 547 p. 1 t. ill. – Bibliogr. 539-547. p.

Monográfia, a szakirodalom, a történeti források és saját gyűjtése alapján. Átfogó képet ad a község életéről, közelmúltjáról, szükség szerint visszatekintve a korábbi történeti mozzanatokra, fejleményekre is. Az etnográfia ágazatai szerint tagolódik. Sok fotót és rajzot közöl. A bibliográfia szerzői betűrendes

880 PIRIGYI István – IVANCSÓ István: A debreceni görög katolikus egyházközség története. Db. 1993. „Békesség”. 143 p.

Ismeretterjesztő jellegű. A 17. század végétől napjainkig terjedő történet. Egy-egy korszakon belül témakörök szerint. Függelékében a megyéspüspököket, a debreceni papokat, az építő- és festőművészeket, valamint a felhasznált forrásokat sorolja fel. Közli az egyházközség elég részletes kronológiáját

881 SÜLI-ZAKAR István – BÉRES Csaba: Hajdú-Bihar megye. A térbeli társadalmi-gazdasági fejlődés lehetőségei és problémái. (Kiad. a Hajdú-Bihar m. Önkormányzatok Közgyűlése.) Db. 1993. 282 p. – Bibliogr. 275-282. p.

Társadalomföldrajzi-szociológiai monográfia. Az alapjául szolgáló kutatások célja: a térségi tervezés problémáinak tisztázása, a lehetőségek-korlátok feltárása. A megyét elhelyezi az ország térszerkezetében, ismerteti a természetföldrajzi adottságait, történeti folyamatként tárgyalja a népesedési, foglalkoztatási, gazdasági viszonyokat, a települések környezeti állapotát, a társadalmi erőforrásokat, falusi térségek kapcsolatrendszerét. Sok adattal, grafikonnal, térképpel. Mutatója nincs

882 TIMÁR Lajos: Vidéki városalakók. Debrecen társadalma 1920-1944. Bp. Magvető. (1993.) 283 p. /Mikrotörténelem./

Társadalomtörténeti monográfia. Elemzi a városi elit és a különböző rétegek belső tagoltságát, vagyoni és jövedelmi viszonyait, napi élettevékenységét, a lakáshelyzetet, a társa-

dalmi mobilitást. Egyéni életsorsokon (civisek, zsidó földbirtokosok, üzlettulajdonosok, „gyüttment” munkások, agrárproletárok) keresztül megelevenedik a közelmúlt alföldi nagyvárosa. Fejezetenként bő jegyzetanyag. Mutatója nincs

883 TÓTH Attila: Szeged szobrai és muráliái. Kiad. a Szegedi Önkorm., Csongrád m. Lev. Sze. 1993. 446 p. /Tanulmányok Csongrád megye történetéből 20./ – Bibliogr. a tanulmányok végén

Minden köztéren elhelyezett szobrot, térplasztikát, domborművet, emlékművet, művészi értékű síremléket, épületdíszítő szobrot, muráliát, kegyszobrot, művészi kivitelű oltárt bemutat. A már nem létezőket is számba veszi. Minden műtárgyról fénykép és rövid ismertető. Név-, tárgy- és képmutató

884 Agrárvilág az Alföldön 1994. /Konferencia./ (Szerk. Markó Iván, Baukó Tamás. [Kiad. a] Nagyatádi Szabó István Alapítvány, MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Intézete Békéscsabai Osztálya.) Gyula – Bcs. 1994. 132 p. A Gyulán megrendezett tanácskozás főbb témái: A mezőgazdaság-fejlesztési program munkálatai. Kutatás-fejlesztés, felsőoktatás, szaktanácsadás. Táj kutatás. Alföldfásítás. Békés megye magángazdálkodói; természet- és tájvédelme. A paraszti kultúra

885 DUBECZ Sándor: Jakabszállás. Egy Bács-Kiskun megyei falu tegnap és ma. Lakitelek, Antológia K. 1994. 123 p. ill.

A szerző 1936-ban írt szociográfiája és 1993-ban megismételt adatfelvétele. Az utóbbi erősen megtűzdelve statisztikai adatokkal. Fotó-reprodukciói aránylag jó minőségűek

886 IVÁNYOSI-SZABÓ Tibor: Kecskemét gazdasági fejlődése 1700-1850. Kiad. a Bács-Kiskun m. Önkorm. Lev. Ke. 1994. 320 p. – Bibliogr. 306-317. p.

A témakörben végzett részkutatások történettudományi szintézise, levéltári iratanyag és statisztikai források feltárásával. Fejeze-

tei: Növénytermesztés. Állattartás. Ipar. Közlekedés. Kereskedelem. Pénzügyek

887 SÜLI-ZAKAR István – BÉRES Csaba: A Ligetaljai Településszövetség fejlesztési stratégiájának alapjai. (A dél-nyírségi kistérség fejlesztésének szociológiai és társadalomföldrajzi problémái.) [Kiad. a]

Hajdú-Bihar m. Önkormányzatok Közgyűlése. Db. 1994. 196 p. ill. – Bibliogr. 181-193.p.

Szükséges összefogniok a kistérségek településeinek. Ehhez keres bizonyító érveket a népesség- és településföldrajz, a közigazgatás, kommunális ellátás és a szociológia területén. Térképekkel, táblázatokkal

Sorozatok

Az előkészítés során arra kértük a közreműködő kollégákat, hogy a megyéjükben megjelent, helytörténeti szempontból fontos, értékes közleményeket publikáló sorozatok adatait küldjék el a bibliográfia számára. Miután ez megtörtént, áttekintettük a sorozatok témaköreire vonatkozó információkat. Megállapíthattuk, hogy a vidéki kutatók érdeklődése az elmúlt évtizedekben is igen széles skálán mozgott. A több százra tehető, különböző terjedelmű kiadvány többsége természetesen helytörténeti, környezetismereti és néprajzi jellegű, de a helyi gazdasággal, közigazgatással, társadalmi kérdésekkel, a kulturális és művészeti élettel foglalkozók is bőségesen akadnak közöttük. Eppen ezért, mert ilyen sokfélék az érintett sorozatok, egyenként nem jellemezhetjük őket, csak néhány adatukat közöljük.

Ezek: a sorozatcím, kiadó, a kiadás helye, az első kötet megjelenési éve, – nyitott évszámmal – és a bibliográfiánk lezárásáig megjelent kötetek száma.

A megyei sorozatok előtt néhány, kifejezetten az Alföldre irányuló kutatásokat, illetve a táj megismeréséhez fontos információkat publikáló országos sorozatra is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Alföldi tanulmányok. Kiad. az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Alföldi Csoportja. Névváltozás 1985: MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Kutatócsoport. 1993: MTA Regionális Kutatások Központja, Alföldi Tudományos Intézet Békéscsaba Osztály. Bcs. 1977- . 15 kötet

Az Alfölddel kapcsolatos geográfiai (geológiai, természetföldrajzi, vízrajzi, település- és társadalomföldrajzi) tanulmányok. Évkönyv jellegű

Alföldi társadalom. Kiad. az MTA Regionális Kutatások Központja, Alföldi Tudományos Intézet Békéscsaba Osztály. Bcs. 1990- . 4 kötet

Tanulmányok. Témakörei: az Alföld története, néprajza, szociológiai és közgazdasági problémái

Magyarország megyéi. Kossuth Kiadó. 1982 és 1988 között minden alföldi megye kötete megjelent.

Szerkezeti tagolásuk: A megye földrajza. Történelem, társadalom. Településviszonyok, közigazgatás. Politikai és társadalmi szervezetek. Gazdaság. Művelődésügy. Tudományos élet. Egészségügy. Testnevelés és sport. Természetvédelem, műemlékvédelem, idegenforgalom. Testvérmegyei kapcsolatok.

1990. évi népszámlálás. Összeáll. a Központi Stat. Hiv. Bp. (Statiquum K.) 1992.

5. Bács-Kiskun megyei adatai. 452 p.
6. Békés megye adatai. 404 p.
7. Borsod-Abaúj-Zemplén megye adatai. 612 p.
8. Csongrád megye adatai. 400 p.
Hódmezővásárhely adatai. 66 p.
11. Hajdú-Bihar megye adatai. 456 p.
12. Heves megye adatai. 454 p.
13. Jász-Nagykun-Szolnok megye adatai. 410 p.
16. Pest megye adatai. 452 p.
18. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye adatai. 508 p.

Az 1869 óta általában tízévenként ismétlődő népszámlálásokról a Központi Statisztikai Hivatal először 1960-ban adott ki megyei köteteket, és azóta ezt minden alkalommal megismétli.

Az 1960-as népszámlálásról: ... megye és [a megyeszékhely] személyi és családi adatai címmel (1962). Adatcsoportjai: demográfia, foglalkoztatottság, háztartások-családok, lakások.

Az 1970-es népszámlálás adatait megyénként három kötetben publikálták (1971, 1972):

/1. ...megye adatai.

/2. ...megye és a megyeszékhely adatai.

/a. ...megye és a megyeszékhely számlálókörzeti és külterületi adatai.

Az 1-2. kötetek szerkezete az 1960-as népszámlálásról megjelentekhez hasonló.

Az 1980-as népszámlálást is megyénként három kötetben adta ki a KSH:

... megye adatai. (1981.)

a. ... megye számlálókörzeti és külterületi adatai. (1981.)

b. a megyeszékhely népessége és társadalma. (1983.)

A *megyei kötetek* szerkezete: demográfia, foglalkoztatottság, háztartások, lakások, közlekedési, egészségügyi, oktatási és kulturális adatok. A *megyeszékhely* kötetek: *Elemző rész*: A demográfiai mutatók történeti alakulása. A város belső tagozódása és demográfiai jellemzői. *Grafikonok. Táblázatok*: Összefoglaló adatok, különböző bázisidőszakokhoz viszonyítva. Részletes adatok. A részletezés a megyei kötethez igazodik.

Az 1990-es népszámlálás megyei kötetsorát a tétel elején egyenként leírtuk. Fő fejezeteik: Összefoglaló adatok. Megyei adatok. A megyeszékhely adatai. Városok adatai. Településsoros adatok. Városok és községek főbb adatai népesség-nagyságcsoporthoz szerint. A fő fejezetek további tagolása: Demográfia. Foglalkozás. Háztartás, család. Lakás

[Megyei statisztikai évkönyvek]
...*megye fontosabb statisztikai adatai*. Kiad. a Központi Stat. Hiv. ... Megyei Igazgatósága. Címváltozás 1965:
... megye statisztikai évkönyve.

Néhány megyében 1951/1952-től, illetve 1954-től több éves összevont kötetrel indult. Általában azonban 1956-tól folyamatosan megjelentették a tárgyévét követő esztendőben. Adatcsoportok: Népesség. Gazdasági szervezetek. Beruházások. Munkaügy. Ipar. Mezőgazdaság. Távközlés. Kereskedelem. Idegenforgalom. Lakáshelyzet. Egészségügy. Oktatás. Közművelődés. Közigazgatás. Településhálózati adatok: a megye városai, majd községei betűrendben. Az egyes kötetek a tárgyévén kívül esetenként 5-10-12 év adatait közlik a fejlődési tendenciák érzékeltetésére

Megyei sorozatok

Bács-Kiskun megye

Bács-Kiskun megye múltjából. Kiad. a Bács-Kiskun Megyei Levéltár. Ke. 1975 – . 12 kötet

Bajai dolgozatok. Kiad. a Türr István Múzeum, et al. Baja, 1974 – . 8 kötet
A bajai Türr István Múzeum kiadványai. Baja, 1957 – . 24 kötet

Cumánia. Bács-Kiskun megyei múzeumok közleményei. Kiad. a Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatósága. Ke. 1972 – . 13 kötet
Alcímváltozás a 8. kötettől: Bács-Kiskun megyei múzeumok évkönyve
Kalocsai múzeumi dolgozatok. Kiad. a Viski Károly Múzeum. Kalocsa, 1975 – . 4 kötet

Békés megye

Battonyai füzetek. Kiad. a Községi Tanács VB. és a József Attila Művelődési Központ Helytörténeti Szakköre. Battonya, 1963 – . 21 kötet
A Békés megyei múzeumok közleményei. Kiad. a Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága. Bcs. 1971 – . 18 kötet

Bibliotheca Bekesiensis. Kiad. a Békéscsabai Rózsa Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola, et al. Bcs. 1967 – . 28 kötet

„Fekete könyvek” kultúrtörténeti sorozat. Kiad. a Tevan Andor Nyomdaipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, et al.

Bcs. 1984 – . 15 kötet

Forráskiadványok a Békés Megyei Levéltárból. Gyula, 1967 – . 17 kötet
A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai. Gyula, 1959 – . 79 kötet
Közlemények Békés megye és környéke történetéből. Kiad. a Békés Megyei Levéltár. Gyula, 1987 – . 5 kötet

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Borsodi földrajzi évkönyv. Kiad. a TIT Borsod Megyei Szervezete. Mis. 1958 – . 9 kötet

Borsodi levéltári évkönyv. Kiad. a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár. Mis. 1977 – . 6 kötet

Borsodi levéltári füzetek. Kiad. a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár. Mis. 1971 – . 34 kötet

Címváltozás 1981: Borsod-Abaúj-Zemplén megyei levéltári füzetek

A miskolci Herman Ottó Múzeum évkönyve. Mis. 1957 – . 31 kötet

A miskolci Herman Ottó Múzeum közleményei. Mis. 1955 – . 28 kötet

A sárospataki Rákóczi Múzeum füzetek. Kiad. a Rákóczi Múzeum Baráti Köre. Sárospatak, 1955 – . 28 kötet

Történelmi évkönyv. Kiad. a Magyar Történelmi Társulat Borsod-Abaúj-Zempléni Csoportja. Mis. 1965 – . 6 kötet

Címváltozás 1971: Borsodi történelmi évkönyv

Csongrád megye

A Móra Ferenc Múzeum évkönyve. Sze. 1956 – . 32 kötet

Mozaikok Csongrád város történetéből. Kiad. a Csongrád Városi Tanács. Csongrád, 1976 – . 13 kötet

Szegedi műhely. Kiad. a Somogyi-könyvtár. Sze. 1990 – . Cím 1973: Somogyi-könyvtári Műhely, 1985: Szegedi Könyvtári Műhely.

Kivételesen említjük a sorozatok között a közleményei színvonala miatt. Rendszeretlenül megjelenő periodikum, 1962-1972 között a Somogyi-könyvtár híradója

Tanulmányok Csongrád megye történetéből. Kiad. a Csongrád Megyei Levéltár. Sze. 1977 – . 17 kötet

Hajdú-Bihar megye

A Bihari Múzeum évkönyve. Berettyóújfalu, 1976 – . 2-4 évenként.
A debreceni Déry Múzeum évkönyve. Db. 1933 – .

Előzmény: Jelentés Debrecen sz. kir. város Múzeuma ... évi működéséről és állapotáról, 1907-1932. Az 1-50. kötet repertórium az 1969/70-es évkönyvben

Hajdú-Bihar Megyei Levéltár évkönyve. Db. 1974 – . 20 kötet

A Hajdúsági Múzeum évkönyve. Hajdúböszörmény, 1973 – . 2-4 évenként

Helyismereti művek. Hajdú-Bihar megye. Szerk. Bényei Miklós. Kiad. a Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár. Db. 1975 – . 18 kötet

Tanulmányok és források Hajdú-Bihar megye munkásmozgalmának történetéhez. Kiad. az MSZMP Megyei Bizottsága. Db. 1971 – 1980. 10 kötet
Címétől eltérően tanulmányok a gazdaság, a társadalom és a művelődés történetéről is

Heves megye

Heves megye helyismereti irodalma. Összeáll., szerk. Guszmanné Nagy Ágnes. Kiad. a Bródy Sándor Megyei Könyvtár. Eger, 1981 – . 8 kötet

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Múzeumi levelek. Kiad. a Damjanich János Múzeum. Szo. 1958 – . 70 szám, többnyire kettő összevontan
Az 57/58. szám az első ötven füzet repertórium

Szolnok megyei múzeumi évkönyv. Kiad. a Damjanich János Múzeum. Szo. 1968 – . 8 kötet, évkihagyásokkal. Címváltozás a 8. kötettől, 1993: Tisicum. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei múzeumok évkönyve.
Zounok. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár évkönyve. Szo. 1986 – . 8 kötet

Pest megye

Acta Musei de János Arany Nominati – Az Arany János Múzeum közleményei. Nagykovács, 1978 – . 7 kötet

Az Arany János Múzeum kismonográfiái. Nagykőrös, 1980 – . 9 kötet
Ceglédi füzetek. Kiad. a Ceglédi Kossuth Múzeum. Cegléd, 1957 – . 30 kötet

Studia Comitatusiensia. Tanulmányok Pest megye múzeumaiból. Kiad. a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága. Szentendre, 1972 – . 22 kötet

összevont kötete: 27/29. sorszámmal 1990-ben

Szabolcs-Szatmár megyei helytörténetírás. Kiad. a Szabolcs-Szatmár Megyei Levéltár. Nyh. 1979 – . Rendszertelenül, összevont számozású kötetekben. Címváltozás 1989: Helytörténeti tanulmányok

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

A nyíregyházi Jósza András Múzeum évkönyve. Nyh. 1958 – . Utolsó,

Szerzők és közreműködők mutatója

A

Áchim János 493
 Ács Antal 751
 Ács Zoltán 251 265
 Ágoston János 714
 Albel Andor 565
 Albert Ferenc 5
 Alsó László 537
 Andó György 875
 Angyal László 477
 Antal Domokosné 205
 Araczkai Magdolna 361
 Arany Sándor 413
 Arató Antal 198
 Ardelean, Iosif-Ioan 16
 Asbóth Miklós 332
 Asztalos István 572

B

Babus Jolán 668
 Bácskai Vera 590
 Báder Éva 595
 Bagi Gábor 822 849
 Bagi László 382
 Bakó Endre 747
 Bakó Ferenc 607 829
 Bakó László 360
 Balásfalvi Kiss Barnabás 1. Kiss
 Barnabás, balásfalvi
 Balassa Iván 284
 Balázs Andrásné 123
 Balázs Ferenc 13
 Bálint Alajos 88
 Bálint Ferenc 620
 Bálint Sándor 561 579 600 628 670
 737
 Bálintné Hegyesi Júlia 160 199
 Balla Gergely 3

Ballagi Géza 17
 Balogh Ferenc 496
 Balogh István 564 606 638
 Balogh Klára 299
 Bánkiné Molnár Erzsébet 850
 Bánszky Tamás 517
 Baranyi Béla 760
 Barcsa János 23
 Barcza József 803
 Barna Gábor 123 692
 Barna János 46
 Barsi János 485
 Barta László 231 294
 Bartakovics Béla 5
 Bárh János 280 653
 Bartucz Lajos 76
 Baukó Tamás 884
 Becsei József 629 738
 Békés József 207
 Béky Albert 396
 Bél Mátyás 111 206 268
 Belényesy Márta 557
 Bella István 178
 Bella, Jan Pravdolub 714
 Bellon Tibor 172 258 505 693 762 784
 799
 Bencsik János 175
 Bencze Géza 818
 Benda Kálmán 574
 Benda László 390
 Bende László 514
 Benedek Gyula 125
 Benisch Artúr 537
 Bényei József 713
 Bényei Miklós 179 190 223 674 703
 873
 Bényi László 562
 Beránné Nemes Éva 127
 Bereczki Ibolya 729
 Berényi Dénes 409

Berényiné Varga Ibolya 287 862
Béres András 80
Béres Csaba 694 881 838 887
Berey József 312
Bernula Mihály 117 601
Bertalan Alajos 381
Betkowski Jenő 602
Birck Edit 296
Bíró József 171
Bíró Lajos 705
Blazovich László 269 270 286 342
349 770 834
Blénessy János 68 69
Bocsi László 723
Boczán Béla 451
Bodgál Ferenc 566 613
Bodnár Béla 389 464
Bodnár László 313 782
Bodó Mihály 475
Bodoki Fodor Zoltán 214
Bodoki Fodor Zsigmond 214
Bogdánfy Ödön 386
Bognár András 467
Bognár-Kutzián Ida 580
Bogyinszki László 230
Boros Ádám 393
Boros Pál 162 207
Borosy András 259 325
Borovszky Samu 18 26 27 30-32
Bors Lajos 133
Borsy Zoltán 420
Bot György 839
Botár Imre 431 434 545
Botár József 721 857
Both Ferenc 742
Botka János 208 230
Bozsik Árpád 181
Bozsik Sándorné 761
Bozsó Ferenc 140
Bögel József 577
Bóhm Antal 807
Bölkény Gábor 181
Brassay Sándor 483
Breuer János 656
Breznai Zsuzsanna 847
Bulla Béla 543

Bunyitay Vince 491
Búzás Margit 328

C

Csajkás Bódog 555
Csák Gyula 681
Csallány Gábor 35
Csalog Zsolt 652
Csaplár Ferenc 592
Csapody Vera 419
Csatár István 66
Csatári Bálint 380 749 772 819 846
869
Cseh Géza 362
Csepelyi Tamás 132
Cseppentő Miklós 137
Csergő Károly 519
Csermely Tibor 118 320
Cserenyák László 308 373
Csete László 736
Csiffáry Gergely 285
Csik Antal 367
Csikós Tóth András 563
Csikvári Antal 62 64 73
Csipes Antal 165
Csobai László 267
Csobai Lászlóné 16
Csobán Endre 50 70
Csomor János 232
Csongor Győző 411
Csorba Csaba 164
Csűrös Ferenc 50 574
Csúry Bálint 527
Czagányi László 314 338
Czajtányi István 140
Czeplédi Imre 242
Czettler Jenő 41
Czóbor Kálmánné 138
Czomba Csaba 377
Czomba Ferenc 377
Czövek Olivér 708

D

Dám László 655 724
Daniss Győző 654

Dankó Éva 872

Dankó Imre 82 83 89 177 182 187 378
583

Dankó Mihály 366

Darab Katalin 424

Deák Gábor 102

Dedinszky Gyula 363 783 875

Dégen Imre 429

Dely Károly 196

Demény-Dittel Lajos 364

Dercsényi Dezső 607

Devich Andor 771

Dienes Dénes 319

Dikán Nóra 860

Dobrossy István 696

Dóka Klára 484

Dósa József, ifj. 55

Dotsky Mihály 607

Dömjén Miklós 51

Dömötör János 639 699

Dömötör Mihály 792

Dömötör Sándor 93

Dövényi Zoltán 246 745

Drégely Kálmán 52

Dubecz Sándor 885

Dukony Mária 534

Dulai András 262

Dunainé Bognár Júlia 834

Durkó Antal 65

E

Éble Gábor 494 499

Ecsedi István 385 501 524

Egri Mária 682

Endes Mihály 469 473 479

Entz Géza 575 780

Enyedi György 584

Eperjessy Géza 593

Eperjessy Kálmán 435

Erdei Ferenc 535 538 544 547 725
843

Erdész Sándor 166 235 632 659 668
687 804

Erdmann Gyula 337 363

Ertsey Péter 77

Etelka Habsburg főhercegnő 539

F

Fábián Károly 339

Fábián Sándor 67

Farkas József (Debrecen) 460 726
758 779 805 870

Farkas József (Szeged) 264

Farkas Margit 119

Fazekas Árpád 840

Fazekas István 305

Fehér Alajos 802

Fehér András 238

Fehér István 640

Fehérvári Béla 343

Féja Endre 704

Féja Géza 536 704

Fekete Béla, galántai 38

Fekete János 167

Fél Edit 576 594

Filep János 192

Filep Tibor 359

Fodor Ferenc 415 550

Fogas Pál 43

Frisnyák Sándor 446 481 775

Fügedi Márta 695 863

Fülöp Attila 100

Fülöp László 713

Für Lajos 740

Füvessy Anikó 297 471

G

Gaál Endre 264 610 641

Gaál József 215

Gacsári Kiss Sándor 841

Gajdács Pál 19

Gál Gyula 736

Gál Mózes 458

Galánfi László 197

Galántai Fekete Béla l. Fekete Béla,
galántai

Gallacz János 383

Gallé Tibor 260

Gazda László 821

Gazdag István 238 257 359 690 719
759 835

Géczi Ferenc 377

Géczi Lajos 286
Gellér Ferenc 806
Gellér Ferencné 705
Gémes László 673
Genthon István 575
Gesztelyi Nagy László 508 521 525
Gilyén Nándor 720
Glied Károly 611
Gódor József 186
Gombás András 216
Gombás István 727
Gonda Ferenc 244
Gonda Moshe Eljáhu 622
Görbedi Miklós 320
Groen, Rob J. 876
Gruber Ferenc 565
Gruz János 120
Gurzó Imre 745
Gyárfás István 6
Gyarmathy Zsigmond 721 767
Gyenes Antal 143
Gyergyói Sándor 844
Gyimesi Sándor 102
Györe Pál 168
Györffy György 551
Györffy István 505 509 551
Györffy Lajos 82
Gyulai Iván 466
Gyuris György 217 670

H

Haan Lajos 340
Habermann Gusztáv 346
Hajdók Imre 201
Halmos Béla 667
Hamar József 450
Hank Olivér 409
Hankó Béla 394
Harka Ákos 469 473
Hársfalvi Péter 721
Havasi Zoltán 625
Házi Albert 276
Heckenberger Péter 341
Hedry Lőrinc 57
Hegedüs Dezső 329
Hegyi András 212 272 303 648

Heltai Nándor 112 113 155 288
Henkey Gyula 698
Herbert János 41
Hergár Viktor 53
Herpay Gábor 56 506 507
Heszler József 426
Hídvégi Lajos 277
Hilf László 515
Hirn László 44
Hofer Tamás 576 594 650
Hollander, Arie Nicolae Jan den 708
Hollósy Ferenc 408
Hornyik János 4 510
Horváth Etelka 360
Horváth Lajos 467 728
Hovhannesian Eghia 66
Hubay Ágnes 116 170
Hubay László 153
Hulej Endre 304
Hunyadi József 235
Hunyady Ferenc 58
Huszár István 107

I

Ihrig Dénes 442 443 666 667
Ikvai Nándor 252
Illés Lajos 478
Illyés Bálint 188 202
Implom József 108 154
Inczeffi Géza 417
Irinyi Károly 574
Iván László 280
Ivancsó István 880
Iványosi-Szabó Tibor 186 291 336
851 886

J

Jakab Mihály 677
Jankovich B. Dénes 337
Janó Ákos 104 581 741 785
Jenei László 815
Juhász Antal 124 141 204 268 351
823
Juhász Antal, id. 219
Juhász Béla 713

Juhász Ferenc 866
 Juhász István 288 877
 Juhász Izabella 683
 Juhász Kálmán 74 518
 Jurkovichs János 357

K

K. Tóth Mihály l. Könyves Tóth Mihály
 Kaán Károly 511 540
 Kacska Zoltán 316
 Kalapos Mihály 456
 Káldy-Nagy Gyula 764
 Kálmány Lajos 490
 Kalmár Sándor 698
 Kanyó János 140
 Kaplonyi György 552
 Kaposvári Gyöngyi 317 822
 Kaposvári Gyula 123 172 194 199
 602 650 676 815
 Káposztássyné Berecz Emilia 463
 Karádi Ilona 239
 Karakasevich Károly l. még Moholi
 Károly 402
 Kárász József 163 289
 Kardos Imre 447
 Kardos Tamás 362 858
 Károlyi Zoltán 418
 Károlyi Zsigmond 429 431 434 448
 Karsai Ferenc 173 253 786
 Kathy Imre 700
 Katona Béla 502
 Katona Ferenc 672
 Katona Imre 78
 Kazacsay Ferencné 128
 Kecskés Gyula 445
 Kele József 29
 Keleti Ferenc 106
 Keller Lajos 24
 Király László 183
 Király László György 348 772
 Kisbán Eszter 650
 Kisfaludy Katalin 325 867
 Kiss Barnabás, balásfalvi 66
 Kiss Éva 772
 Kiss Ferenc 39 399

Kiss Imre 274
 Kiss István 522 528
 Kiss József 332 796
 Kiss Károly 748
 Kiss Lajos 421 562 567 585
 Kiss Mária Hortensia 71
 Kitaibel Pál 471
 Klajkó Leonóra 330
 Kluger Lászlóné 114 116 153 170
 Kocsis Ferenc 836
 Kocsis Gyula 808
 Kollega-Tarsoly Sándor 560
 Kolta János 595
 Komoróczy György 95 121 139 144
 149 150 603
 Koncz János 812
 Korbély József 397
 Korek József 89
 Korhes Zsuzsa 781
 Kormos László 225
 Kormos Miklós 719
 Korniss Géza 48
 Koroknay Gyula 624
 Korom Mihály 122
 Korompai Gáborné 156 224
 Korompainé Szalacsi Rác Mária l.
 Korompai Gáborné
 Kotics József 870
 Kovács Ágnes 852
 Kovács Béla 787
 Kovács Gábor 364 504
 Kovács Gergely 299
 Kovács Gergelyné 245 261 299 449
 Kovács István 278 347
 Kovács József, Ö. 304
 Kovács Lajos 788
 Kovács Mária 161 210
 Kovács György 763
 Kozma Huba 367
 Kozma Károly 799
 Kőhegyi Mihály 189 201 318
 Kökényesi Imre 236
 Könyves Tóth Mihály 33
 Kőrös Gáspár 612
 Kőrösi József 17
 Kőrössy László 425 457 470

Kőszegfalvi Ferenc 163 279 365 639
853

Köteles Lajos 232 798
Kőváry Ernő Péter 711
Krajkó Gyula 646 739 746
Kratochwill Mimi 699
Kratochwill Tivadar 233
Kreybig Lajos 405 409
Kristó Gyula 108 134 264
Kriston Pál 868
Kriston Szidónia 322
Krupa András 714
Kruzslicz István Gábor 278 347
Kubinyi Ferenc 1
Kuczka Antal 869
Kuknyó János 658
Kulinyi Zsigmond 28 492
Kunszabó Ferenc 709 789
Kurucz Katalin 824
Kuti László 457
Kürti Katalin, Sz. 685 700
Kvassay Jenő 384

L

Labádi Lajos 286 294
Laczkó István 586
Ladányi István 57
Ladányi Miksa 52
Lajos Árpád 649
Lakatos Ernő 106 766
Laki László 878
Lampl Hugó 408
Lapu Istvánné 781
László Gyula 567
Lászlóffy Woldemár 416 429 462
Lázár Imre 742
Lechner Lajos 14
Lehoczky Tivadar 8
Lekli Béla 368
Lengyel Imre 184
Lengyel Zsuzsa 735
Lescsinszky Györgyné 230
Letényi Árpád 697 706
Lettrich Edit 604 708
Linderberger János 491
Liszt Nándor 517

Lisztés László 262 296 322 619 772
Lovassy Sándor 391
Lőw Immanuel 492
Luby Margit 529
Lugosi Döme 516
Lugosi Mátyás 148
Lukács Imre, Sz. 631
Lukácsi László 300
Lukácsi Lászlóné 300

M

Maár András 611
Madar Ilona 879
Madarassy László 500
Maday Pál 90 97
Magyar László 88
Magyar Pál 419
Mahunka Sándor 461
Major Bálint 21
Makkai László 106
Makkay János 765
Málnási Ödön 491
Mándics Mihály 281
Mann Miklós 615
Margócsy József 632
Marián Miklós 454
Markó Iván 884
Márkus Mihály 553
Marosi Sándor 427 430
Marsi László 185
Márton Béla 47 587
Márton János 605
Mártonffy Károly 537
Martonyi Zoltán 129
Masits László 293
Matics Pál 130
Mazán Mátyás 875
Megyeri János 644
Megyeri Sándor 209
Mendele Ferenc 720
Mendöl Tibor 532
Ménesi Lajosné 686
Merényi József 254
Meskó Sándor 321
Mészáros Ferenc 194
Mészáros Rezső 730 746

Mezei Zoltán 366
 Mező András 118 220 295 308 326
 438
 Mikecz Ferenc 238
 Miklós Elemér 809
 Miklós Kálmánné 140
 Miklya Jenő 98 227
 Mocsár Gábor 588 596 617
 Módra László 810
 Módy György 80
 Moholi Károly I. még Karakasevich
 Károly 644
 Molnár Ambrus 290
 Molnár Bertalan 618
 Molnár Edit 709
 Molnár Frigyes 795
 Molnár Pál 546
 Móró Csilla, G. 874
 Mosolygó László 246
 Mucsi István 772
 Muhoray György 2 6

N

Nábrádi Mihály 271
 Nadányi Zoltán 61
 Nagy Árpád, újlaki 558
 Nagy Béla 331
 Nagy Dezső 91
 Nagy Éva 169
 Nagy Ferenc 791
 Nagy Gyula 105
 Nagy Illés 480
 Nagy Imre 43
 Nagy István (Nyírbogdány) 323
 Nagy István (Szeged) 278 286
 Nagy József 131
 Nagy Károly, ifj. 542
 Nagy László 815
 Nagy László, Gesztelyi I. Gesztelyi
 Nagy László
 Nagy Sándor (Debrecen) 42
 Nagy Sándor (Nyíregyháza) 463
 Nagy Szeder István 36 37
 Nagy Vera 792
 Nagy Zoltán 573
 Nagymáté Albert 34

Nagy-Pál István 203
 Naszály Sándor 263
 Némedi Lajos 599 811
 Némedi Lajosné 224
 Nemes Gerzson 448
 Nemes Lajos 370
 Németh István 88
 Németh Péter 118 438 779
 Németh Zoltán 687
 Némethy Endre 576
 Neupauer Kamill 826
 Nikolényi István 269 852
 Novák László 773 777 778 827 855
 865
 Nováky Béla 468
 Nyakas Miklós 169 237 731 742 743
 856
 Nyerges Benjamin 367
 Nyitrai Lajos 211

O,Ö

Oláh Gábor 497
 Oláh György 66
 Oláh János 274
 Oltvai Ferenc 115 641
 Orosz Ferenc 595
 Orosz Szilárd 311 372 767
 Oroszlány Gábor 49
 Örsi Julianna 358
 Ötvös László 828
 Ötvös Lászlóné 828

P

Páhi Ferenc 231
 Paku Imre 585
 Pál Ágnes 665
 Pál László 807
 Pálffy-Budinszky Endre 53
 Pálhidy Csaba 448
 Pálinskásné Kovács Katalin 292
 Páll István 691 793
 Palotás Gyuláné 619
 Palugyay Imre 2
 Papp Ignác 733
 Papp Imre 573

Papp Istvänné 813
Papp József 871
Papp Zoltán Sándor 659
Pásthly Károly 495
Pataki Ferenc 814
Pécsi István 723
Pelle Béláné 432
Pelle Ferenc 101
Pénzes István 597
Perl Márton 483
Pesty Frigyes 467
Péter László 79 174 248 651 752
Péterné Fehér Mária 353
Pető Zoltán 733
Petőcz Károly 853
Petri Edit 195
Petróci Sándor 578
Pettkő Béla 499
Pfenning Gyula 830
Pintér Emilné 206
Pirigyi István 880
Pleskonics András 344
Pogány Ö. Gábor 562
Pók Judit 486 488
Polner Zoltán 852
Pólya Jenő 664
Pölöskei Ferenc 627 710
Puskás Miklós 216

R

Rác István 152 243 608 831
Rác János 610
Rác Zsigmond 169
Raczky Pál 734
Radics Kálmán 257
Rakonczai János 246 247 745 848
Rakonczay Zoltán 474
Ránki György 243 671
Rapaics Rajmund 387
Rapcsányi Jakab 52
Ratkó József 132
Rédai László 129
Rédei István 815
Reguli Ernő 158
Reizner János 12 15 22
Rékasy Ildikó 249 784

Réthly Antal 407
Román János 127
Romány Pál 643 708 795
Romsics Imre 332 796
Rónai András 414 422 428 439 451
470
Rungaldier, Randolph 554
Rusvay Lajos 300
Ruszoly József 797
Ruzicska Ferenc 324

S

Sajó Elemér 395
Salamon Ferenc 449
Sándor Ildikó 660
Sántha Józsefné 292
Sápi Lajos 633
Sárfalvi Béla 572 621
Sass Ervin 654
Scheftsik György 54
Scherer Ferenc 63
Schön Antal 52
Schram Ferenc 634
Sebők Vilma 142
Seléndy Szabolcs 452
Selmeczi László 6 773 778
Selmecziné Püski Anikó 199
Seres József 798
Seres Péterné 661
Serfőző Lajos 264 610
Sikos Tamás 842
Sima László 35
Simkó Gyula 498
Simó Tibor 795 810
Simon Béla 354
Simon Imre 246 745
Simon István, Sz. 675 812
Simonffy Ferenc 147
Sípos Péter 615
Solymosné Göldner Márta 189
Somogyi Jolán 107
Somorjai Ferenc 269
Soó Rezső 398 403
Soós Adorján 75
Soós Imre 111 191 569
Straszer András 304

- Sudár Kornélia 818
 Süli-Zakar István 838 881 887
 Sümeghy József 406 517
 Sümegi György 310
 Szabad György 710
 Szabad Olga 255
 Szabadfalvi József 753
 Szabó Attila 325 768
 Szabó Béla 206
 Szabó Dezső 754
 Szabó Elek 55
 Szabó Endre 192
 Szabó Ferenc 157 159 209 227 278
 309 369 627 641 646
 Szabó Gábor 836
 Szabó Gyula 371 833
 Szabó István (Csorvás) 306
 Szabó István (Debrecen) 559
 Szabó István (Szolnok) 226 355
 Szabó Istvánné 323
 Szabó József 464
 Szabó Kálmán 526
 Szabó Károly 3
 Szabó Lajos 367
 Szabó László (Kecskemét) 523
 Szabó László (Szolnok) 2 226 240 298
 305 315 652 729 732 784 799
 Szabó Miklós 742
 Szabó Tamás 353
 Szabolcs István 412 423
 Szacs vay Imre 226
 Szakály Ferenc 609
 Szalay Gergely 478
 Szalay Zoltán 483
 Szalontai Barnabás 81 755
 Szappanos Jenő 575
 Szász Andrásné 198
 Szász Károly 836
 Szaszkné Sin Aranka 476
 Szécsy György 109 124
 Szederkényi Nándor 13
 Székely Lajos 134 340
 Székelyhidi Ágoston 169
 Székelyné Forintos Judit 256
 Székelyné Kőrösi Ilona 353 374
 Székessy Vilmos 410
 Szekrényes András 840
 Szelesi Zoltán 662
 Széll Farkas 6
 Szemenyei Sarolta 792
 Szénássy Barnáné Ludányi Valéria
 701
 Szendrey István 151 237 243 623
 Szentí Tibor 702
 Szentirmai László 733
 Szép Gyuláné 262
 Szepes Schütz Béla 72
 Szepesházy Kálmán 444 457
 Szerelemhegyi Tivadar 11
 Szeremlei Sámuel 25
 Szigethy Vilmos, Sz. 39
 Szigeti János 278 347
 Szikszai Gábor 273
 Szilágyi Dénes 350
 Szilágyi Miklós 297 471
 Szilágyi Sándor 3
 Szilágyi Tibor 489
 Szilárd Jenő 427 430
 Szimcsok György 148
 Szlankó István 230 626
 Szlávik Lajos 436
 Szoboszlai Sándor 513
 Szöllősi Gyula 679
 Szőr Árpádné Petrányi Anikó 701
 Szrenka Éva 28 39
 Sztríha Kálmán 60
 Sztrinkó István 305 800
 Szujkó-Lacza Júlia 461
 Szurdoki Miklós 329
 Szurmay Ernő 198 199 249 333
 Szűcs Ernő 146
 Szűcs István 7
 Szűcs Sándor 563 872
 Szűcs Tibor 772
 Szűrszabó Dénes 736
 Szűts Mihály 503

T

- Taar Ferenc 588 757
 Takács Béla 715
 Takács Edit 294
 Takács János 250

Takács Lajos 576
Takács Péter 804
Tálas Géza 85
Tálas István 533 688
Tamasi Mihály 122 129 601
Tamássy Géza 388
Tárczyné Mányi Sarolta 820
Tatai Zoltán 832
Thirring Lajos 530
Tibori János 90 92 96 570
Tilinger István 669
Timár Judit 376 745
Timár Lajos 882
Tiszai Lajos 858
Tóbiás Áron 585
Tokai Gyula 356
Tokody Gyula 238 243 614
Tonelli Sándor 39
Torda Lajos 283
Torkos Veronika 772
Torma István 277
Torzsa István 195
Tóth Attila 883
Tóth Béla 453
Tóth Dezső 548
Tóth Endre (Debrecen) 697 706
Tóth Endre (Miskolc) 176
Tóth Etelka 307
Tóth Ferenc 349
Tóth Ferencné (Debrecen) 516
Tóth Ferencné (Szeged) 183
Tóth Ilona, G. 266 286
Tóth István 582
Tóth István (Mezőhegyes) 302
Tóth János (építész) 720
Tóth János (Jászberény) 131
Tóth József 200 246 247 375 666 689
712 722 745 816
Tóth Kálmán 45
Tóth Károly 452 487
Tóth Lajos 756 799
Tóth Lajosné 221
Tóth Mária, B. 450
Tóth Pál Péter 41
Tóth Péter 334 854
Tóth Piroska 310

Tóth Sándor 84
Tóth Tibor 230
Tóthné Bán Ildikó 228
Tótvári Judit 744
Török József 843
Török L. Gábor 213
Törös László 3
Trogmayer Ottó 716
Trummer Árpád 395
Tupi Józsefné 136
Tuzson János 400

U

Udvardy Miklós 401
Újlaki Nagy Árpád 1. Nagy Árpád,
újlaki
Újváry Zoltán 327 345 350 758 870
Utassy Miklós 205

V

Vágás István 433
Vágvölgyi András 772
Vahot Imre 1
Valaczka András 330
Valuch Tibor 359
Várady József 859
Varga Antal 86
Varga Domokos 239
Varga Gáborné 229
Varga Geiza 10
Varga Györgyi 718
Varga Gyula 222 241 821
Varga József 678
Varga Zoltán 599
Varga Zsigmond 556
Vargha László Gyula 440
Varsányi Zsuzsa 832
Váry István 113
Vaskó László 238
Vass István, G. 620 627
Végh Antal 635
Végyvári Péter 450
Vencsellei István 742
Veresegyházi Béla 665
Veress Éva 82

Veress Gézáne 184

Vida István 817

Vidor Győző 512

Viga Gyula 221 379 695

Vincze István 864

Vinnai Győző 857

Virágh Ferenc (Békéscsaba) 335 589

Virágh Ferenc (Kisvárdá) 251

Visser, Adriaan G.B. 876

Voit Pál 607

Vozár I. 666

Vörösmartiné Tajti Erzsébet 665

W

Wagner Richárd 392 404 541

Winkler Pál 40

Z

Zám Tibor 591 645

Zeke Jánosné 323

Zelenyánszki András 482

Zelizy Dániel 9

Zimányi Ernő 41

Zolnai László 157

Zoltán Zoltán 680 717

Zombori István 268 716 845

Zoványi Jenő 542

Zsadányi Oszkár 44

Zsibók András 631

Zsilinszky Mihály 20

Zsótér József 103

Zsuffa István 465

Zsupos Zoltán 801

Helynév- és tárgymutató

A

Abádszalók

általános monográfia –/1950-es é.
93

Abony

általános monográfia –/1974. 168

Ágasegyháza

gyümölcstermesztés 514

szőlőtermesztés 514

Aldebrő

általános történet 1743/1993. 370

ALFÖLD

a téma iránt alaposabban érdeklődőknek ajánljuk: EKE Pálné: Az Alföld szakirodalmá. Válogatott bibliográfia. Összeáll. –. Bcs. MTA RKK Alföldi Kutatócsop. 1986. [8], 387 p. Közel 3500 tételes könyv és folyóiratszöveg bibliográfia. A nagytájról készült legbővebb összeállítás anyaggyűjtése során visszanyúlt a 19. szd. elejéig. Szerkezete szakrendi: a földrajztudomány igényei szerint kialakított csoportosításban tagolja tételeszámmal ellátott dokumentumleírásait. Külön személynév és földrajzinév mutatója van.

L. még Délalföld

Délkelet-Alföld

Észak-Alföld

állatai 390 394

bibliográfia, településfejlesztési
1970/84. 749

céhek 1686/1848. 593

élelmiszeripar 502

életmód, tanyai 539

erdő 540

falú 773 18/20. szd. 650 1920/1930-
as é. 544 1940/1970-es é. 722

fásítás 396 419 456 884

földrajz 520

földtan 425 439 470

földtani atlasz 451 457

földtörténet 390

fürdőhely 458

gazdaság 502 511 520 525 531 540
621 680 717 745

gazdaságföldrajz 543 621 745

gazdaságpolitika 511

időjárás 392 439

infrastruktúra 1980-as é. 745

iparosítás 621

környezetvédelem 848

kutatás 520 1920/30-as é. 784 1930-
as é. 540 1927/44. 619 1980-as é.
745 1983/93. 376 1991/94. 380

lecsapolás 386

mezőgazdaság 1930-as é. 519

mezőgazdasági fejlesztési program
884

mezőváros 590 650 773

a német irodalomban 534

népesedés 1980-as é. 745

népesség 621 708 816

néprajz 505 551 753 865

növényei 390

növénytermesztés 400

olajbányászat 617

öntözés 424

paraszttság 18/20. szd. 650
1920/1930-as é. 538

Regionális kérdések. Konferencia.
Gödöllő, 1988. 832

szikés talaj 395 413

szociográfia 596

tájhasznosítás 848

talajjavítás 395 413

talajvíztérkép 414 422

tanya 531 539 547 18/20. szd. 650
1980-as é. 846

közigazgatás 522 537

központok 537

kutatás 521 530

rendszer 643 710
 tanyás települések 708
 társadalom 511 680 717 1980-as é.
 807
 település 680
 településtípusok 551
 településfejlesztés 1940/70-es é. 722
 1950/80-as é. 832
 településföldrajz 532 541 745 816
 településnéprajz 778
 természeti földrajz 427 430 541 543
 természeti környezet 717 745
 területfejlesztés 1950/80-as é. 832
 történet, újkőkor-rézkor 765
 urbanizáció 816
 útikönyv 196 261
 várak 196
 városfejlesztés 666 667
 városszerkezet 1930-as é. 532
 védett természeti környezet 848
 vizei 386 540
 vízrajz 390
 vízszabályozás 386
 Alföldi Tudományos Intézet
 kutatási program 1940-es é. 76
 Békéscsabai Osztály 1983/93.
 376

Algyő
 általános történet –/1980-as é. 303

Alpár
 gyümölcstermesztés 514
 szőlőtermesztés 514

ALSÓ-TISZAVIDÉK
 árvíz 1970. 433
 szociográfia 1930-as é. 536

Apostag
 általános monográfia 330
 Nagy Lajos író 330
 Vida János költő 330

Arad-Csanád-Torontál vármegye
 tanya 1920-as é. 508

Ároktő
 általános történet –/1980-as é. 319
Ásotthalom
 általános történet 19/20. szd. 124

néprajz 124
Átány
 néprajz 576 594

B

Bácsalmás
 szociográfia 1930-as é. 535
 városra jellemző adatok 1980-as é.
 292

Bács-Bodrog vármegye
 általános monográfia –/19. szd. 30
 –/1920-as é. 52
 tanya 1920-as é. 508

BÁCSKA
 L. még Észak-Bácska
 mezőgazdaság 605 795
bácskai puszták
 községekké alakulása 1780-as é. 822
bácskai tájkörzet
 társadalom 637

Bács-Kiskun megye
 L. még Bács-Bodrog vármegye

Jászkun Kerület
 Pest-Pilis-Solt vármegye
 Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye
 Ágasegyháza, Alpár, Apostag, Bá-
 csalmás, Baja, bajai járás, Ballószög,
 Császártöltés, Csátalja, Csávoly, Du-
 navecse, Fülöpszállás, Gara, Harta,
 Helvécia, Hetényegyháza, Jakab-
 szállás, Jánoshalma, Kalocsa, Kalo-
 csa környéke, kalocsai szállások, Ke-
 cel, Kecskemét,
 Kecskemét-Méntelek, Kecskemét-
 Szikra, Kerekegyháza, Kiskőrös,
 Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, kis-
 kunhalasi járás, Kiskunmajsa, Kun-
 szentmiklós, Madaras, Móricgát,
 Nagybaracska, Nemesnádudvar, Or-
 govány, Solt, Soltvadkert, Szabad-
 szállás, Szalkszentmárton, Szank,
 Szentkirály, Tiszakécske, Városföld

állami gazdaság 611
 bibliográfia, helyismereti 1945/84.
 322

élelmiszeripar 611
 falukutatás 1970/84. 749
 falusi átalakulás 1970-es é. 730
 falvak 1980-as é. 773
 gazdaság 1945/70. 612

gazdasági földrajz 746
mezőgazdasági prognózis 1980-as
é./2000. 736
mezőgazdasági szakszövetkezet 611
795
mezőgazdasági termelőszövetkezet
611
műemlékek 669
sajtóbibliográfia 1836/1975. 296
statistikai adattár községekről
1965. 110
szociográfia 1930-as é. 535.
szőlőtermesztés 1945/85. 830
társadalom 1970-es é. 637
természeti környezet 487
útikönyv 299
védt természeti környezet 452 487

Baja

*általános monográfia -/1920-as é.
52 -/1944. 318*

bibliográfia, várostörténeti 83
levéltárismerítés 336
mezőgazdaság 605
sajtóbibliográfia 83
szociográfia 1930-as é. 535

bajai járás

L. még Észak-Bácska
általános történet 19/20. szd. 143
mezőgazdaság 605
néprajz 143

Bakonszeg

általános történet -/20. szd. 327
Bessenyei György író, költő 327
Nadányi Zoltán költő 327
néprajz 327

Balkány

általános történet -/1913. 34
református egyház 34

Balmazújváros

általános történet -/1945. 86

Ballószög

gyümölcsstermesztés 514
szőlőtermesztés 514

Báránd

általános történet -/1980-as é. 284
néprajz 284

BÁTORLIGET

élővilág 81 410

védt természeti környezet 166 474

Battonya

természeti földrajz 426

Bedő

községre jellemző adatok 1930-as é.
58

Békés

*általános monográfia -/1930-as é.
65*

tanya 1980-as é. 738

településfejlesztés 246

településföldrajz 738

városra jellemző adatok 629

Békés megye, Békés vármegye

L. még Bihar vármegye

Csanád vármegye

Csanád-Arad-Torontál vármegye

Battonya, Békés, Békéscsaba, Békés-
csaba környéke, Békésszentandrás,
Csabacsúd, Csanádapáca, Csorvás,
Dévaványa, Doboz, Elek, Gádosor,
Gerla, Geszt, Gyoma, Gyula, Kétegy-
háza, Kevermes, Kondoros, Körös-
nagyharsány, Kőtegyán, Kunágota,
Magyarbánhegyes, Medgyesegyhá-
za, Mezőberény, Mezőhegyes, Mező-
kovácsháza, Mezőmgyer, Nagyszé-
nás, Okány, Orosháza, Örménykút,
Póstelek, Pusztaföldvár, Sarkad,
Szabadkígyós, Szarvas, Szeghalom,
Tótkomlós, Újkígyós, Vésztő

általános történet -/1955. 90

agrármozgalom 1890/1910-es é. 627
1949/69. 631

agrárökológiai potenciál 1980-as é.
748

állami gazdaság 1949/69. 631

bibliográfia, helyismereti 267
1945/78. 229

egészségügy 1950/70-es é. 663

energiaellátás 1980-as é./2000. 769

falusi átalakulás 1970-es é. 730

gazdaság 1950/70-es é. 663 1980-as
é./2000. 769

gazdasági földrajz 646

közép-békési települések 246 247

közigazgatás 1950/75. 663

megyére jellemző adatok 630 654
677

- mezőgazdaság 565 748 884
 mezőgazdasági földrajz 584
 művelődés 1950/70-es é. 663
 néprajz 563
 sajtóbibliográfia 1855/1973. 161
 Szarvas-Orosháza-Mezőhegyes vas-
 út 352
 szociográfia 1930-as é. 536 704
 tanya 1920-as é. 508
 településhálózat 630 1950/70-es é.
 663
 településfejlesztés 246 247 1940/70-
 es é. 722 1980-as é. 250
 területfejlesztés 1990-es é. 876
 történeti dokumentumok -/1848.
 108
Békéscsaba
 általános történet -/1849. 337 -
 /1870-es é. 340 -/1920-as é. 48
 -/1945. 92 -/1948. 134 -/1955.
 90 1944/60. 96
 Áchim L. András parasztpolitikus
 134 363 570 627
 adattár 134
 Alföld gazdaságföldrajzi kutatása.
 Konferencia. 1983. 745
 Alföld-kongresszus. 1993. 376
 Békési Élet c. folyóirat
 repertórium 1966/85. 210
 településfejlesztési vita 1977/82.
 246 247
 bibliográfia
 helyismereti 361
 néprajzi 1869/1962. 255
 történeti 1869/1962. 255
 evangélikus egyház 363
 földrajz 200
 gazdaság 1890/1910-es é. 627
 gyógyidegenforgalom 836
 Haan Lajos történetíró 134
 hírlaprepertórium 1869/1962. 255
 ipar -/1890-es é. 493
 ismertetés 1970-es é. 714
 könyvnyomtatás 783
 mezőgazdasági termelőségvetkezeti
 1945/63. 589
 munkásmozgalom 1890/1944. 620
 művészet 19/20. szd. 134
 néprajz 363 714
 parasztmozgalom 570
 szlovák kultúra 783
 szlovák népesség 714 783
 tájnyelv, szlovák 875
 tanya 1980-as é. 738
 társadalom 1890/1910-es é. 627
 településfejlesztés 246
 településföldrajz 1980-as é. 738
 történeti adatok 363
 utcanévtár 242
 Változó alföldi falu és gazdaság.
 Konferencia. 1981. 722
 városfejlesztési konferencia 1975.
 666
 városra jellemző adatok 200
Békéscsaba környéke
 gyógyidegenforgalom 836
BÉKÉS-CSANÁDI LŐSZHÁT
 növénytermesztés 409
Békésszentandrás
 gazdaság 1970/84. 756
 B é l M á t y á s 268
BEREG
 Bajcsy-Zsilinszky Endre kapcsolatai
 220
 életrajzok 808
 Eötvös család kapcsolatai 220
 irodalmi hagyományok 809
 művelődéstörténeti adatok 295
 néprajz 833
 Rákóczi szabadságharc beregi vo-
 natkozásai 220
 tájmonográfia 220
 történeti adatok 295
Bereg vármegye
 általános monográfia -/1870-es é. 8
 1920-as é. 51
 parasztság 1770-es é. 826
 tanya 557
Beregdaróc
 néprajzi és történeti adatok 659
Berettyóújfalu

általános történet -/1930-as é. 61

-/1970-es é. 241

BERETTYÓVIDÉK

halászat 524

növénytermesztés 409

Besenyőtelek

általános történet -/1970-es é. 181

néprajz 181

Beszterec

monostor régészeti feltárása 779

BIHAR

néprajz 697

társadalom 1980-as é. 838

településföldrajz 1980-as é. 838

Bihar vármegye

általános monográfia -/19. szd. 27

-/1930-as é. 61

életmód 1867/1944. 759

életrajzok 61 491

genealógiai adattár 506

tanya 508 557

Biharnagybajom

általános történet 345

bibliográfia, helyismereti 316

néprajz 345

BODROGKÖZ

mezőgazdaság 802

néprajz 774

természeti földrajz 802

Bojt

községre jellemző adatok 1930-as é.

58

Boldog

néprajz 847

rendezési terv 234

történeti adatok 847

Borsod-Abaúj-Zemplén megye,

Borsod megye

Borsod vármegye

L. még Dél-Borsod

Zemplén vármegye

Ároktő, Mezőkeresztes, Pácin, Sáros-
patak

általános monográfia -/1711. 31 -

/1960-as é. 126

bibliográfia, helyismereti 128 153

170

műemléki 744

népművészeti 863

néprajzi 566 613 695

Borsodi Szemle (Miskolc)

repertórium 1956/67. 114

1968/77. 256

életrajzok 64

felszabadulása 1944. 170

helységnévtár, történeti 485

Herman Ottó Múzeum

kiadványai bibliográfiája 1900/

77. 221

honismereti dokumentumok 254

ismertetés 379

megyére jellemző adatok 1930-as é.

64

munkásmozgalom 1889/1948. 657

műemlékek 790

néprajz 649 863

országgyűlési képviselőválasztás

1990. 837

paraszttság 1770-es é. 854

sajtóbibliográfia 1842/1963. 100

statisztikai adatok településenként

1940/60-as é. 126

szakszervezeti mozgalom 1944/56.

761 763

szőlőtermesztés 586

történeti dokumentumok 102 1919.

116 1944/45. 127

védett természeti környezet 466

budai szandzsák

adóösszeírás 1546/90. 764

népesség 1546/90. 764

Buj

általános történet 1327/1987. 377

Büdszentmihály

általános történet 1292/1941. 216

C

Cegléd

általános monográfia -/1930-as é.

66 1290/1950-es é. 578 -/1970-es

é. 252

bibliográfia, helyismereti 1844/

1958. 91

- emlékhelyek 814
 építészet 17/20. szd. 827
 földrajzi névtár 277
 gazdaság 1850/1900. 808
 ismertetés 239
 mezőgazdaság 1782/1867. 768
 mezőgazdasági termelészövetkezetek 1985. 766
 népesség 578 808
 néprajz 777 808
 szobrok 814
 szociográfia 1930-as é. 535
 tanya 578
 történeti adatok 277
 törvénykezés 38
 vallásalapítványi uradalom 1782/1867. 768
 városfejlesztés 1780/1860-as é. 768
Cegléd környéke
 mezőgazdasági termelészövetkezetek 1985. 766
Ceglédbercel
 általános történet –/1960-as é. 136
Csabacsúd
 általános történet 1444/1980-as é. 283
 gazdaság 1970/84. 756
Csanád vármegye
 általános monográfia –/1715. 18
 ismertetés 1730-as é. 268
 katonai adatfelvétel 1780-as é. 435
 levéltárismertetés 270
 térképei 1514/1944. 349
Csanádalberti
 mezőgazdaság 1940/1960-as é. 601
 történeti adatok 19. szd. 601
Csanádapáca
 általános történet –/1960. 98
Csanád-Arad-Torontál vármegye, Csanád-Torontál vármegye
 községek története 1910/1920-as é. 46
 szociográfia 1930-as é. 536 704
Csanádi püspökség
 történet 1243/1699. 518
Császártöltés
 társadalom 637
Csátalja
 parasztság 637
Csávoly
 bunyevác népesség 281
 néprajz, bunyevác 281
 történeti adatok –/1980. 281
Csenger
 néprajz 182
 történeti adatok 182
csengeri járás
 néprajz és történeti adatok 182
Csépa
 általános történet –/1960. 208
Csévharaszt
 védett természeti környezet 474
Csongrád
 bibliográfia, várostörténeti 78
 közigazgatás –/1930-as é. 528
 útikönyv 480
 városra jellemző adatok 1930-as é. 62
Csongrád megye, Csongrád vármegye
 L. még Arad-Csanád-Torontál vármegye
 Csanád vármegye
 Csanád-Arad-Torontál vármegye
 Csanád-Torontál vármegye
 Algyő, Ásotthalom, Csanádalberti, Csongrád, Deszk, Ferencszállás, Hódmezővásárhely, Hódmezővásárhely-Kopáncs, Hódmezővásárhely környéke, Királyhegyes, Kiskundorozsma, Kistelek, Kiszombor, Kúbekháza, Makó, Mindszent, Mórahalom, Nagymágocs, Ópusztaszer, Ószentiván, Pitvaros, Sándorfalva, Szeged, Székkutas, Szentes, Szőreg, Tápé, Újszentiván
 általános monográfia –/19. szd. 20
 agrármozgalom 1949/69. 631
 állami gazdaság 1949/69. 631
 bibliográfia, helyismereti 79 1945/82. 266
 életrajzok 62
 erdő 1930-as é. 399
 falusi átalakulás 1970-es é. 730
 földrajzi névtár 417
 gazdasági földrajz 739

ismertetés 1730-as é. 268
közigazgatás 797
levéltárismerítés 294
megyére jellemző adatok 1930-as é.
62
mezőgazdasági földrajz 584
munkásmozgalom 1868/1948. 610
sajtóbibliográfia 1843/1970. 163
szociográfia 1930-as é. 536 704
tájnyelv 561
tanya 1810/1950-es é. 823 1920-as é.
508
településnéprajz 1810/1950-es é.
823
történeti dokumentumok 896/1975.
286
útikönyv 269
Csorvás
történeti adatok 306

D

Dabas

általános történet 1270/1970. 195
ismertetés 239
mezőgazdasági termelészövetkezet
1985. 766

művelődés 1980-as é. 807
társadalom 1980-as é. 807

Dabas környéke

mezőgazdasági termelészövetkeze-
tek 1985. 766

művelődés 1980-as é. 808
társadalom 1980-as é. 807

Dánszentmiklós

általános történet 1945/70. 138

Debrecen

általános monográfia -/1849. 243
1849. 559 -/1870. 7 -/1870-es é.
9 -/1920-as é. 50 -/1940. 70
1919/44. 243 1956. 359

adattár 1930-as é. 59

Ady Társaság 683

agrárfelsőoktatás 603

Alföld c. folyóirat

antológia 1950/70-es é. 713

repertórium 1950/89. 142

Az Alföld jelene és jövője. Vitaülés.
1991. 848

bibliográfia

Ady Társaság 683

irodalmi 546

képzőművészeti 820

várostarténeti 94

birtokviszonyok 19. szd. 831

Csokonai Kiadó 873

Debreceni Agrártudományi Egye-
tem 603

Debreceni Nyári Egyetem 811

Debreceni Református Kollégium
496 803

Nagykönyvtára 437 556

Debreceni Szemle c. folyóirat

repertórium 1912/15. 287
1927/44. 224

Debreceni Tudományegyetem 599

Debreczen c. hírlap

repertórium 1924/44. 820

Debreczeni Képes Kalendárium

repertórium 1901/48. 184

Debreczeni Újság

repertórium 1919/24. 820

Déri Múzeum 437 821

Egyetemi Élet c. újság

repertórium 1963/72. 862

életmód 694 759

életrajzok 59 542 546 552 685 747
839

emléktáblák 552

építéstörténet -/1960-as é. 633

építészet 19/20. szd. 577

földrajzi névtár 437

gazdaságtörténet 19. szd. 831

genealógiai adattár 506

görögkatolikus egyház 880

Hajdú-Bihar Megyei Levéltár 145
437

időjárás 407

ipar 19/20. szd. 671

irodalmi élet 683 747

irodalmi emlékhelyek 642

ismertetés, idegenforgalmi 441

katolikus egyház 517

- képzőművészet 577 705 820
 Kossuth Lajos kapcsolatai 559
 Kossuth Lajos Tudományegyetem 599
 könyvkötés 715
 közlekedés 754
 közúti vasút 754
 magyar irodalmi kapcsolatok 546
 713
 MÁV Filharmonikus Zenekar 656
 MÁV Igazgatóság 835
 MÁV Járműjavító Üzem 835
 munkásmozgalom 1844/1948. 614
 műemlékek 564 642 806
 Néplap (Debrecen)
 repertórium 1944/45. 183
 néprajz 638
 növényei 388
 nyomda 574
 oktatásügy, elemi 513
 Orvostudományi Egyetem 839
 református egyház 542
 sajtórepertórium 1919. márc/ápr. 223
 Szathmáry Zoltán lapszerkesztő 287
 színészet 672
 szobrok 552 685
 szociográfia 1910-es é. 504
 tájnyelv 497
 tanya 588
 társadalom 1920/44. 882
 településtörténet –/1960-as é. 633
 Tiszántúli Áramszolgáltató V. 664
 Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvtára és Múzeuma 437
 Tócoskert lakónegyed 694
 utcanévtár 271
 útikönyv 218 245
 várostörténeti dokumentumok 95
 villanyáram szolgáltatás 664
 zenei élet 656
 zsidó lakosság 622
Debrecen környéke
 vasútépítés 835
 zsidó lakosság 622
DEBRECENI LÖSZHÁT
 növénytermesztés 409
DÉLALFÖLD
 falusi átalakulás 1970-es é. 730
 madarai 454
 népesség 689
 településföldrajz 689
 urbanizáció 689
DÉL-BORSOD
 útikönyv 233
DÉLKELET-ALFÖLD
 mezőgazdasági földrajz 584
DÉL-NYÍRSÉG
 Ligetaljai Településszövetség 887
 parasztság 1770-es é. 804
 társadalomföldrajz 1990-es é. 887
 településfejlesztés 1990-es é. 887
Derecske
 általános történet –/1950-es é. 237
Deszk
 általános monográfia –/1980. 272
 földrajz 402
 néprajz 272
 szerb népesség 272
Dévaványa
 általános történet –/1975. 215
Doboz
 általános történet –/1970-es é. 185
Dombrád
 általános történet 1944/74. 192
DUNA VÖLGYE
 ármentesítő társulatok 384
DUNA-MENTE
 mezőgazdaság, termelési adottságok 795
 szociográfia 1930-as é. 535
DUNA-TISZA CSATORNA 408
 519
DUNA-TISZA KÖZE
 földtani atlasz 428
 gazdasági földrajz 554
 homoki tanya 18/20. szd. 740
 honismereti dokumentumok 310
 ismertetés 310
 mezőgazdaság 18/20. szd. 740
 mezőgazdasági földrajz 572
 Móra Ferenc kapcsolatai 239

néprajz 800
parasztvármegye 17/18. szd. 609
Petőfi-hagyományok 239
szociográfia 1930-as é. 535
szőlőtermesztés 1945/85. 830
tájismertetés 239
tanya 18/20. szd. 740
természeti földrajz 554
természeti környezet 452
Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara
tanyakutatás 1930-as é. 521
Dunavecse
általános történet – / 1980-as é. 263

E

ECSEDI-LÁP 67 182
halászat 524
madarai 1880/1920-as é. 391
természeti földrajz 460
ECSEDI-LÁP VIDÉKE
mezőgazdaság 726
néprajz 726 805
Egri Egyházmegye
általános történet – / 1596. 787
Elek
általános történet 1724/1973. 165
ERDŐHÁT
néprajz 460
szociográfia 1969/70. 635
természeti földrajz 460
ÉSZAK-ALFÖLD
védett természeti környezet 474
ÉSZAK-BÁCSKA
L. még bajai járás
szociográfia 1930-as é. 535
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
honismereti dokumentumok 254
gazdasági körzetre jellemző adatok 647
regionális atlasz 1970. 647
Esztár
néprajz 801

F

Fehérgyarmat
bibliográfia, helyismereti 326
fehérgyarmati járás
történet 1956. 860
Fehértó (Szeged)
vízjárás 381
Fél Edit néprajzkutató 708
FELSŐ-KISKUNSAG
általános történet – / 1745. 188 452
FELSŐ-TISZA
vízgazdálkodási adatai 465
vízgyűjtője 465
FELSŐ-TISZAVIDÉK
idegenforgalom 455
néprajz 720
történeti adatok 265
üdülőtérület 455
Fényes Elek statisztikus 47
Ferencszállás
földrajz 402
Földes
általános történet – / 1936. 56
Fülöpszállás
általános történet – / 1745. 188
fűzesabonyi járás
földrajzi névtár 432

G

Gádoros
általános történet – / 1980-as é. 274
Galga patak
vízgazdálkodási adatai 468
GALGA VÖLGYE
ismertetés 239
Gara
társadalom 637
Gerla
gyógyidegenforgalom 836
Geszt
gyógyidegenforgalom 836
Gyárfás István történetíró 75
Gyoma
általános történet 209
néprajz 209

Gyöngyös patak

vízgazdálkodási adatai 468

Györffy István néprajzkutató
708 784

György Lajos naplóíró 182

Gyula

általános monográfia –/1930-as é.
63 1214/1972. 154

Agrárvilág az Alföldön. Konferencia.
1994. 884

gyógyidegenforgalom 836

tanya 1980-as é. 738

településfejlesztés 246

településföldrajz 738

városfejlesztés 1986/2000. 275

H

Hajdúbagosa

általános történet 19/20. szd. 177
néprajz 177

**Hajdú-Bihar megye, Hajdú vár-
megye**

L. még Bihar vármegye

Bakonszeg, Balmazújváros, Báránd,
Bedő, Berettyóújfalu, Biharnagyba-
jom, Bojt, Debrecen, Derecske, Esz-
tár, Földes, Hajdúbagosa, Hajdúbö-
szörmény, Hajdúdorog, Hajdúhad-
ház, Hadúnánás, Hajdúszoboszló,
Hajdúvid, Hencida, Józsa, Kaba, Kis-
marja, Monostorpályi, nádudvari já-
rás, Nagykereki, Nagyléta, Nagyra-
b, Polgár, Püspökladány,
Sárrétudvari, Tiszacsege, Tiszapol-
gár, Váncsod, Vértess

általános monográfia –/1881. 10
1944/56. 238 1956. 359

adattár 1930-as é. 59

bibliográfiai, helyismereti 94 121
180 190

képzőművészet 1945/56. 705

munkásmozgalom 1945/77. 703

népfrontmozgalom 1937/75. 674

cigány népesség 1945/1980-as é. 844

címerek, városi és községi 856

dokumentumok 1956. 359

egészségügy 1870-es é. 10 1881/
1981. 719

életmód 1867/1944. 759

életrajzok 59 685 747

fásítás 1945/79. 456

földtan 444

genealógiai adattár 507

helytörténetírás 1945/68. 121

honismereti dokumentumok 293

ipar és mezőgazdaság kapcsolata
1970/80-as é. 751

irodalmi élet 747

irodalmi emlékhelyek 642

ismertetés 293

képzőművészet 1945/56. 705

környezetvédelem 1973/88. 477

közigazgatás 1860-as é./1912. 743

kronológia 1968/74. 179

megyére jellemző adatok 1940. 70

megyeszervezés 1860-as é./1912.
743

mezőgazdaság és ipar kapcsolata
1970/80-as é. 751

munkásmozgalom 1844/1948. 613
1944/1956. 238

műemlékek 642

műemlékvédelem, temetőben 706

népfrontmozgalom 1937/75. 674

népművelés 1867/1956. 690

népművészet 642 821

néprajz 563 697 821

növényei 388

oktatásügy, elemi 17/20. szd. 513

sajtóbibliográfia 1843/1970. 156

szobrok 1970-es é. 685

szociálpolitika 1881/1981. 719

társadalomföldrajz 881

temetőkultúra 706

történeti dokumentumok 150
1944/56. 238

útikönyv 218

védett természeti környezet 449

villanyáram szolgáltatás 664

Vöröskereszt 1881/1981. 719

Hajdúböszörmény

általános történet –/1960-as é. 151

Hajdúböszörményi Fiókleveletár 257

Hajdúböszörményi Hírlap

cikkgyűjtemény 1969/74. 169
Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep
1964/83. 742
képzőművészet 15. szd/1970-es é.
700
levéltárismertetés 257
néprajz 700
sajtótörténet 1883/1976. 731
várostörténeti kronológia 1969/74.
169
Hajdúdorog
általános történet –/1960-as é. 139
Hajdúhadház
általános történet –/1920-as é. 42 –
/1960-as é. 144
hajdúk
általános történet 17. szd. 608
Báthory Gábor erdélyi fejedelem
kapcsolatai 608
bibliográfia, történeti és néprajzi 80
Bocskai István erdélyi fejedelem
kapcsolatai 608
néprajz 606
Rákóczi Ferenc fejedelem kapcsolatai
608
szabadságlevelei 1605/1725. 623
Hajdúnánás
általános monográfia –/1900. 23 –
/1960-as é. 152
Nánási Szabadság c. hetilap
repertórium 1945/49. 307
hajdúnemesek
507
HAJDÚSÁG
általános történet –/1930-as é. 59 17.
szd/1948. 606
Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep
(Hajdúböszörmény) 1964/83.
742
néprajz 642
Hajdúszoboszló
általános történet –/1973. 187
bibliográfia, helyismereti 187
életrajzok 187
ismertetés, idegenforgalmi 441
Hajdúvid

középkori falutörténet 87
községlétesítés 1950-es é. 581
tanya 581
Harta
életmód 260
történeti adatok 260
Hatvan
általános monográfia –/1890-es é.
72 –/1991. 364
cukorgyár 1889/1987. 818
földrajzi névtár 432
Hatvani Cukorgyár 1889/1987. 818
kereskedelem 1970/80-as é. 723
rendezési terv 234
tájnyelv 718 847
Hatvan környéke
földrajzi névtár 432
Helvécia
gyümölcsstermesztés 514
szőlőstermesztés 514
történeti adatok 304
Weber Ede Helvécia alapítója 304
Hencida
néprajz 788
Heréd
rendezési terv 234
H e r m a n O t t ó
személyi bibliográfia 221
Hernád
történeti adatok –/1980. 314
Hetényegyháza
gyümölcsstermesztés 514
szőlőstermesztés 514
Heves
általános történet –/1960-as é. 120
Heves megye, Heves vármegye
L. még Aldebrő, Átány, Besenyőtelek,
Boldog, füzesabonyi járás, Hatvan,
Hatvan környéke, Heréd, Heves,
hevesi járás, Nagykökényes, Sarud,
Tarnaméra
általános monográfia –/1552. 5 –
/1867. 13 –/1908. 32
antropológiai vizsgálat 1972/78. 698
földrajz 569
földrajzi névtár 432
gazdaság 1980-as é. 750

- Hanyi-Sajfoki Vízgazdálkodási Társulat 1960/1990. 483
 honismereti dokumentumok 254
 ipar 1867/1910-es é. 868
 ismertetés 1730-as é. 111
 környezetvédelem 459
 községei története -/1867. 191
 megyére jellemző adatok 1930-as é. 57 1970. 616 1980-as é. 782
 mezőgazdaság 707
 munkaerőhelyzet 1990-es é. 866
 műemlékek 607
 néprajz 829
 palócok 698 829
 parasztság 18. szd. 569
 településfejlesztés 782
 településfejlesztési koncepció 1980-as é/2000. 776
 Tisza-menti üdülőtérület 776
 történelmi emlékhelyek 285
 útikönyv 475
 védett természeti környezet 459 475
 vízföldtan 472
 vízgazdálkodás 1980-as é. 472
 zöldségtermesztés 707
HEVES-BORSODI-SÍKSÁG
 állatai 473
 jellemző adatai 473
hevesi járás
 földrajzi névtár 432
Hevesnagykunsági Református Egyházmegye
 történet 548
Hódmezővásárhely
 általános monográfia -/1848. 25 - /1918. 278
 agrárfelsőoktatás 603
 bibliográfia, helyismereti 1981-. 279
 életrajzok 171 365
 Endre Béla festőművész 585
 fazekasság 792
 földrajzi névtár 464
 hírlaprepertórium 1945/49. 289
 képzőművészet 1910-es é. 562 1945/78. 699
 Kiss Lajos néprajzkutató
 személyi bibliográfia 585
 könyv- és hírlapkiadás 1850/1940-es é. 853
 néprajz 567 585
 nyomdászat 1852/1944. 853
 Őszi Tárlat 1945/78. 699
 szobrok 639
 Szőnyi Benjámín író, költő, lelkész 278
 szűcsmesterség 585
 tálasság 585
 Tornyai János festőművész 562
 Török Károly folklórkutató 585
 útikönyv 347
 városra jellemző adatok 1930-as é. 62
 Vékony Sándor fazekas 792
 vízrajz 389
Hódmezővásárhely-Kopáncs tanya 702
Hódmezővásárhely környéke
 földrajzi névtár 464
 vízrajz 389
HOMOKHÁTSÁG
 mezőgazdaság 645 795
HORTOBÁGY
 állattartás 509
 bibliográfia, helytörténeti 94
 gazdaság 1980-as é. 757
 gazdasági hasznosítás 504
 hídi vásár 679
 Hortobágyi Állami Gazdaság 1950/60-as é. 591
 Hortobágyi Intéző Bizottság tevékenysége 1963/73. 441
 ismertetés 50 441 449
 madarai 401
 néprajz 501 509 692
 növénytermesztés 409
 szociográfia 1980-as é. 757
 talajai 412
 természetföldrajz 501
 természeti viszonyok 385
 útikönyv 33
 védett természeti környezet 461 757
 vízrajz 385

HORTOBÁGY FOLYÓ

halászat 524

HORTOBÁGY MELLÉKE

paraszság 1770-es é. 804

Hortobágy vidéke

néprajz 692

HORTOBÁGYI NEMZETI PARK

állatai 461

ismertetés 449

növényei 461

I

Ibrány

általános történet 16. szd / 1980-as é.

329

Illésy János levéltáros 75

J

Jakabszállás

általános történet - / 1745. 188

szociográfia 1936, 1993. 885

Jánoshalma

általános történet - / 1849. 173

1849 / 1945. 253

néprajz 786

szociográfia 1930-as é. 535

Jármi

néprajz 758

Jászsószentgyörgy

történeti adatok - / 1984. 300

Jászapáti

általános történet 1944 / 84. 273

Jászárokszállás

általános monográfia - / 1926. 41

Jászberény

általános monográfia - / 1866. 68

1867 / 96. 69 1944 / 1960-as é. 131

Lehel Hűtőgépgyár 709

Jászkisér

bácskai kitelepülés 1780-as é. 822

Jászkun Kerület

általános monográfia - / 1850-es é. 2

- / 1870-es é. 29

közigazgatás 1745 / 1848. 850

1825 / 48. 849

redemptio 1745. 29

reformországygyűlés 1825 / 48. 849

társadalom 1745 / 1848. 850

Jászkunság

általános történet - / 1686. 6

bácskai kirajzás 1780-as é. 822

kutatása 305 315 822

Jász-Nagykun-Szolnok megye,

Szolnok megye, Jász-Nagykun-

Szolnok vármegye

L. még Jászkun Kerület

Heves vármegye

Külső-Szolnok vármegye

Abádszalók, Csépa, Jászsószent-

györgy, Jászapáti, Jászárokszállás,

Jászberény, Jászkisér, Karcag, Ken-

deres, Kisújszállás, Kunhegyes,

Kunmadaras, Kunszentmárton, Me-

zőtúr, Nagyrév, Öcsöd, Szolnok, Szol-

nok környéke, szolnoki agglomerá-

ció, Tiszaföldvár, Tiszafüred,

Tiszaigar, Tiszaroff, Tiszaszőlős, Tó-

szeg, Törökszentmiklós, Túrkeve

általános monográfia - / 17. szd. 734

- / 1935. 54

adattár 54 230 354

fotóalbum 282

földtan 444

infrastruktúra 1980-as é. 842

ipar és mezőgazdaság kapcsolata

1970 / 80-as é. 751

ismertetés 282

megye megszervezése 661

mezőgazdaság és ipar kapcsolata

1970 / 80-as é. 751

műemlékek 815

népesség 1980-as é. 842

néprajz, népművészet 799

néprajzi atlasz 652

régészeti leletek 734

sajtóbibliográfia 1868 / 1972. 198

1973 / 79. 249

tanya 1920-as é. 508

természeti környezet 482

védett természeti környezet 482

villanyáram szolgáltatás 664

jászok

általános történet 13. szd / 1526. 75

JÁSZSÁG

állatai 469
 kutatása 305
 néprajz 732
 szociográfia 1940/70-es é. 709
 társadalomföldrajz 1930-as é. 550
 történeti adatok 550
Józsa
 általános történet –/1971. 146

K

Kaba
 általános történet 12. szd/1970-es é. 244
Kállósején
 Nagymohos tó 166
Kalocsa
 általános történet 40 –/1930-as é. 66
 bibliográfia, helyismereti 332
 életrajzok 140
 földrajz 796
 ismertetés 239
 levéltárismertetés 336
 paprika 597
 szociográfia 1930-as é. 535
 várostörténeti tanulmányok 140
Kalocsa környéke
 földrajz 796
Kalocsai Érseki Gazdasági Levéltár
 iratismertető 484
kalocsai szállások
 bibliográfia, helyismereti 332
 településnéprajz 653
Karcag
 általános történet –/20. szd. 172
 1920/1930-as é. 49
 agrárfelsőoktatás 603
 bácskai kitelepülés 1780-as é. 822
 gazdaság 1945/84. 762
 Györfy István emlékülés. 1984. 784
 útikönyv 258
 városfejlesztés 1945/85. 762
Karcsa patak
 hasznosítása 774
Károlyi család
 birtokai 494 499

genealógia 499
Kecel
 általános történet –/1970-es é. 280
 néprajz 280
Kecskemét
 általános monográfia –/1711. 4 –
 /1850-es é. 1
 Bács-Kiskun Megyei Levéltár 336
 bibliográfia, helyismereti 772
 bíraskodás 18/19. szd. 867
 céhek 16. szd./1872. 523
 „Cserepes” vendégfogadó 877
 Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet 112
 életrajzok 113 353
 építészet 17/20. szd. 827 19/20. szd. 877
 értelmiség 637
 földtani atlasz 428 457
 gazdaság 112 –/1790. 510 18. szd/1848. 851 1700/1850. 886 –
 /1980-as é. 772
 gyümölcsstermesztés 514 526
 időjárás 489
 ipar 16. szd/1872. 523
 Kecskeméti Levéltár 336
 Klapka-ház 877
 konzervgyár 112
 közigazgatás 1686/1848. 867
 levéltárismertetés 336
 malomipar 1857/1985. 869
 mezőgazdaság 1 112
 műemlékek 575 669
 Műkert 877
 művelődéstörténet 239
 Művésztelep 877
 népesség 578 1890/1930. 530
 1941/86. 772
 néprajz 1 112 500 777
 nyomda 112
 oktatásügy 495
 Petőfi Népe c. napilap 772
 szociográfia 1930-as é. 535
 színház 112
 szőlőstermesztés 514 526
 tanácsi gazdálkodás 1976/86. 772

- tanya 530 578 604
tanyakonferencia, 1989. 846
társadalom 18. szd./1848. 851 –
/1980-as é. 772
településfejlesztés 1890/1960-as é.
604 1971/85. 772
településföldrajz 621
természeti környezet 112 382
történeti adatok 112 374
történeti dokumentumok 1944/45.
186
törvénykezés 38
urbanizáció 1980-as é. 772
utcanévtár 328
útikönyv 155 288 299
városfejlesztés 575 –/1790. 510
városfejlesztési konferencia, orszá-
gos 1976. 667
városismertetés 348
városra jellemző adatok 1930-as é.
66 1977. 684
vonzáskörzete 1980-as é. 772
Kecskemét-Méntelek
társadalomföldrajz 1980-as é. 749
Kecskemét-Szikra
gyümölcsstermesztés 514
szőlőstermesztés 514
K e l e t N é p e c. folyóirat reper-
tórium 1935/42. 701
KELET-MAGYARORSZÁG
régészeti kutatások 1980-as é. 779
Kenderes
általános történet –/1728. 225
Horthy család 49
Kerekegyháza
általános történet –/1745. 188
Kétegyháza
általános monográfia –/1890-es é.
16
román népesség 16
Kevermes
általános történet 1810/1960-as é.
101
cigány népesség 101
néprajz 101
Királyhegyes
általános történet 1844/1969. 129
társadalom 1930/1980-as é. 843
Királytelek
általános történet –/1952. 366
kiskörei vízlépcső
ismertetés 442
természeti környezet 450
Kiskőrös
általános történet 321
bibliográfia, várostörténeti –/1970-
es é. 262
mezőgazdaság 621
néprajz 321
Petőfi-kultusz 262
Kiskundorozsma
általános történet –/1930-as é. 60
kun puszták pere 12
tanya 1810/1950-es é. 823
Kiskunfélegyháza
általános monográfia –/1800. 11 –
/1930-as é. 66
Jászkunság kutatás 1985. Tanács-
kozás 305
közigazgatás 1744/1848. 850
levéltárismertetés 336 850
munkásság 637
szociográfia 1930-as é. 535
településtörténet 167
történeti dokumentumok 291
utcanévtár 167
Kiskunhalas
általános monográfia 19. szd. 36 –
/20. szd. 37 –/1930-as é. 66 –
/1960-as é. 104
bibliográfia, helytörténeti 360
ipar 637
közigazgatás 18/19. szd. 850
levéltárismertetés 336 850
néprajz 104 239
sajtóbibliográfia 1882/1993. 360
szociográfia 1930-as é. 535
tanya 637
kiskunhalasi járás
paraszság 637
Kiskunmajsa
általános történet –/1990-es é. 367

KISKUNSÁG

L. még Felső-Kiskunság

állattartás 533

helységnévtár 1770/1800-as é. 476

kutatása 305

mezőgazdaság 452

néprajz 533 688

szociográfia 1930-as é. 535

településrendszer 778

KISKUNSÁGI NEMZETI PARK

ismertetés 452

története 487

Kismarja

általános történet –/1944. 222

községre jellemző adatok 1930-as é.
58

néprajz 222

Kistelek

általános történet –/20. szd. 204 –
/1970. 342

néprajz 204

tanya 1810/1950-es é. 823

Kisújszállás

általános történet –/1910-es é. 298
1920/1930-as é. 49

jászkunságiak bácskai kitelepülése.
Tudományos ülés. 1986. 822

Kisvárdá

általános történet 13. szd/1930-as é.
251 13. szd/1980-as é. 343

Esterházy család 343

Pál Gyula festőművész 343

történeti adatok 265

Várdai család 265 343

kisvárdai járás

történet 1956. 860

Kiszombor

általános történet –/1930-as é. 71
földrajz 402

Kocsér

általános történet 1877/1977. 205

Kondoros

általános történet 1875/1975. 178

KÖRÖS

halászat 524

KÖRÖS-BERETTYÓ VÖLGY

ármentesítés 383

vízrendező társulatok 383

Körösnagyharsány

általános történet –/19. szd. 232

KÖRÖSÖK VIDÉKE

időjárás 404

növénytermesztés 409

KÖRÖS-TISZA-MAROSKÖZ

mezővárosok 778

településhálózat 11/16. szd. 770

Kötegyán

általános történet –/1950-es é. 89

KÖZÉP-TISZA

halászat 524

KÖZÉP-TISZAVIDÉK

útikönyv 480

vízgazdálkodás 448

KRASZNA

vízgazdálkodási adatok 478

Kunágota

szociográfia 1930/1980-as é. 798

Kunhegyes

általános történet 1920/30-as é. 49

bácskai kitelepülés 1780-as é. 822

Kunmadaras

általános történet 1920/30-as é. 49

bácskai kitelepülés 1780-as é. 822

irodalmi kapcsolatok 828

történeti adatok –/1980-as é. 828

kunok

általános történet 13. szd/1526. 75
–/1696 6

KUNSÁG

néprajz 563

Kunszentmárton

általános monográfia –/1740-es é.
55 1920/30-as é. 49

ipar, kézműves 729

néprajz 729

Kunszentmiklós

általános történet –/1745. 188
1745/20. szd. 202

Kübekháza

általános történet 1844/1944. 74

földrajz 402

Külső Szolnok vármegye

általános monográfia -/1552. 5 -
/1850-es é. 2
Kürti Katalin, Sz. művé-
szettörténész 820

L

Ligetaljai Településszövetség
887

Lónya
néprajz 668

M

Madaras
általános történet -/1810. 189
Magyarbánhegyes
általános történet -/1970-es é. 711
mezőgazdaság 711
Makó
általános monográfia -/1849. 349 -
/19. szd. 15 -/1920-as é. 46
1918/62. 122

bibliográfia, helyismereti 85
társadalom 1930-as é. 725
térképei 1514/1944. 349

Mándok
általános történet -/1970-es é. 176
Margócsy József iroda-
lomtörténész 809
Márkus Mihály társada-
lomkutató 687

MAROS
árvíz 1970. 433
időjárás 404
szabályozás 447
MAROS VÖLGYE
növénytermesztés 409
MAROS-TISZA SZÖG
gazdaság 402
tanya 402
természeti földrajz 402
Mátészalka
általános történet -/1930-as é. 67 -
/1945. 350
néprajz 870
régészeti tanácskozás 1986. 779

szociográfia 635
mátészalkai járás
történet 1956. 860
Matolcs
néprajz 529
Matyér
vízjárás 381
MATYÓFÖLD
útikönyv 233
Medgyesegyháza
általános történet -/20. szd. 369
Baross László búzanemesítő 369
Mendöl Tibor földrajztudós
708
Mezőberény
általános történet -/20. szd. 157
néprajz 157
Orlai-Petrics Soma kapcsolatai 157
Petőfi-hagyomány 157
településföldrajz 712
városra jellemző adatok 1970-es é.
712
Mezőhegyes
általános történet 1780/1980-as é.
302
Mezőgazdasági Kombinát 1980-as é.
302
Mezőkeresztes
általános történet -/1920-as é. 45
Mezőkovácsháza
krónika 19/20. szd. 583
Balázs Gyula folklórkutató 583
Bereczki Máté pomológus 583
Mezőmgyer
általános történet -/1950-es é. 335
Mezőtúr
általános történet 896/1944. 214
településföldrajz 727
Mindszent
általános monográfia 1700/1900. 24
Monor
mezőgazdasági termelészövetkeze-
tek 1985. 766
Monor környéke
mezőgazdasági termelészövetkeze-
tek 1985. 766

Monostorpályi

általános történet 313

Mórahalom

általános történet -/1960-as é. 109

-/1980-as é. 351

néprajz 351

Móricgát

mezőgazdaság 741

néprajz 741

tanya 741

N

nádudvari járás

paraszság 1770-es é. 804

Nagybaracska

általános történet -/1848. 201

földrajz 201

Nagyecsed

általános történet 1217/1896. 312 -
/1994. 378

ecsed uradalom 494

néprajz 312

Nagyhalász

történeti adatok 794

Nagykálló

Krúdy Gyula kapcsolata 132

nagykállói járás

általános történet 13. szd/1969. 132
1956. 860

Nagykátá

mezőgazdasági termelőszövetkeze-
tek 1985. 766

művelődés 1980-as é. 807

Nagykátá környéke

mezőgazdasági termelőszövetkeze-
tek 1985. 766

művelődés 1980-as é. 807

Nagykereki

községre jellemző adatok 1930-as é.
58

Nagykökényes

rendezési terv 234

Nagykörös

általános monográfia -/18. szd. 3
-/19. szd. 38 -/1930-as é. 66

építészet 17/20. szd. 827

Falvak, mezővárosok az Alföldön.

Konferencia. 1985. 773

Hiedelmek. Szokások. Konferencia
865

mezőgazdasági termelőszövetkeze-
tek 1985. 766

népesség 578

néprajz 777

szociográfia 1930-as é. 535

tanya 578

törvénykezés 38

Nagykörös környéke

mezőgazdasági termelőszövetkeze-
tek 1985. 766

NAGYKUNÁG

bácskai kirajzás 1780-as é. 822

bibliográfia, helyismereti 324

Csokonai Vitéz Mihály kapcsolatai
828

kutatása 172 305

néprajz 693

településnéprajz 505

természeti környezet 479

útikönyv 258

városai 1920/30-as é. 49

védett természeti környezet 479

Nagyléta

általános történet -/1867. 356

Nagymágocs

Károlyi-uradalom 825

történeti adatok 825

Nagyrábé

általános történet 1215/19. szd. 290

Nagyrev

általános történet -/19. szd. 21

NAGYSÁRRÉT

L. még Sárrét

néprajz 655

régészeti leletek 345

Nagyszénás

Károlyi család 352

történeti adatok 352

Napkor

általános történet 13. szd/1990. 368

jeles családok 368

Nemesnádudvar

általános történet 341

Nyírbátor

általános történet –/20. szd. 81

Báthori család 755

Bethlen család 755

Károlyi család 755

néprajz 755

szociográfia 789

nyírbátori járás

paraszság 1770-es é. 804

Nyírbogát *általános történet* –
/1980-as é. 339

Nyírbogdány

általános történet 1219/1969. 118
1969/89. 323

fotóalbum 323

Nyíregyháza

általános történet –/1980. 308 1956.
860

Báthori család 308

bibliográfia, szlovák népesség 687

építészeti emlékek 624

képzőművészet 624

néprajz, szlovák 687

sóstói Múzeumfalu 720

Szabolcsi Szemle c. folyóirat

repertórium 1934/44. 372

Szabolcs-Szatmári Szemle c. folyóí-
rat

repertórium 1956/86. 311

szlovák népesség 687

szobrok 624

tájnnyelv, szlovák 687

tanya 498

településtörténet 494

temetők 840

zenei élet 1890/1980-as é. 813

Nyíregyháza környéke

néprajz 553

szlovák népesség 553

tanya 553

Nyírmeggyes

néprajz 529

NYÍRSÉG

L. még Dél-Nyírség

dohánytermesztés 1850/1960-as é.
696

erdő 403

gazdasági földrajz 18/19. szd. 775

helységek adattára 1924/25. 47

ipar 17. szd/1960-as é. 587

néprajz 166 567 696 724

növényei 387 393

régészeti leletek 81

szociográfia 635 789

természeti földrajz 420 775

Nyírtelek

általános történet 366

Dessewffy család 366

O, Ö

Okány

általános történet –/1980-as é. 276

Ópusztaszer

általános történet –/1940-es é. 716

Feszty-körkép 812

ismertetés 812

Orgovány

általános történet –/1745. 188

Orosháza

általános történet –/1960-as é. 105

városfejlesztés 1986/2000. 301

Ószentiván

földrajz 402

Öcsöd

történeti dokumentumok 1715/
1960. 309

Örménykút

gazdaság 1970/84. 756

P

Pácín

Karcsa patak hasznosítása 774

Palugyay Imre történész 2

Penészlek

szociográfia 635

Pest megye, Pest-Pilis-Solt és Pest-

Pilis-Solt-Kiskun vármegye

L. még Abony, Cegléd, Cegléd kör-
nyéke, Ceglédbercel, Csévharaszt,
Dabas, Dabas környéke, Dánszent-
miklós, Hernád, Kocsér, Monor, Mo-
nor környéke, Nagykáta, Nagykáta
könyéke, Nagykőrös, Nagykőrös

környéke, Szentmártonkáta, Tápió-
szecső, Tápiószele, Tatárszent-
györgy, Tura, Újhartyán, Zsámbok
általános történet - / 1946. 106
bibliográfia, helyismereti 162
néprajzi 660
földrajzi névtár 467
helységnévtár 1770/1800-as é. 476
hivatali pecsétek 1381/1876. 728
közgyűlési jegyzőkönyvek 1712/30.
325
közigazgatás, pecsétek 1381/1876.
728
levéltárismertetés 259 325
megyére jellemző adatok 18. szd. 206
1930-as é. 66
mezőgazdasági termelészövetkeze-
tek 1985. 766
műemlékek 568
sajtóbibliográfia 1794/1975. 207
szociográfia 1930-as é. 535
tanya 508
P e s t y F r i g y e s földrajzi
névtára 421
Pitvaros
általános történet 1816/1969. 117
Polgár
általános történet - / 1970-es é. 175
Póstelek
gyógyidegenforgalom 836
Pusztaföldvár
általános történet - / 1991. 344
P u s z t a s z e r l. Ó p u s z t a -
s z e r
Püspökladány
általános történet 18/20. szd. 445
földrajzi névtár 445
szociográfia 681

R

RÉTKÖZ
földrajzi névtár 421
gazdasági földrajz 18/19. szd. 775
néprajz 794
szépirodalmi ábrázolás 794
természeti földrajz 775

történeti adatok 18. szd. 794
RÉTOLDAL
néprajz 460
természeti földrajz 460

S

Sándorfalva
általános történet 219
néprajz 219
Sarkad
általános történet 19. szd / 1970. 149
bibliográfia, helyismereti 228
Sárospatak
Bodroghöz néprajza. Konferencia.
1986. 774
SÁRRÉT
L. még Nagysárrét
bibliográfia, helyismereti 164
halászat 524
néprajz 505 563 697 872
Sárrétudvari
néprajz 879
Sarud
általános történet - / 1771. 99
községre jellemző adatok 1960/
1980. 213
történeti adatok 213
Solt
általános történet 331
Soltvadkert
általános történet 1376 / 1976. 203
társadalom 1980-as é. 810
Szabadkígyós
gyógyidegenforgalom 836
Szabadszállás
általános történet - / 1745. 188
településnéprajz 855
településrendszer 778
Szabolcs vármegye
genealógiai adattár 506
katonai adatfelvétel 1780-as é. 486
néprajz 793
tanya 1920-as é. 508
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye,
Szabolcs-Szatmár megye
L. még Bereg vármegye

- Szabolcs vármegye
 Szatmár vármegye
 Balkány, Beregdaróc, Beszterec, Buj,
 Büdszentmihály, Csenger, csengeri
 járás, Dombrád, Fehérgyarmat, fe-
 hérgyarmati járás, Ibrány, Jármí,
 Kállósemjén, Királytelek, Kisvárda,
 kisvárdai járás, Lónya, Mándok, Má-
 tészalka, mátészalkai járás, Matolcs,
 Nagyecsed, Nagyhalász, Nagykálló,
 nagykállói járás, Napkor, Nyírbátor,
 nyírbátori járás, Nyírbogát, Nyírbog-
 dány, Nyíregyháza, Nyíregyháza
 környéke, Nyírmeggyes, Nyírtelek,
 Penészlek, Szatmárcseke, Tarpa, Ti-
 szabüd, Tiszadada, Tiszadob, Tisza-
 eszlár, Tiszalök, Tiszanagyfalu, Ti-
 szaörs, Tiszapüspöki, Tiszavasvári,
 Tunyog, Újfehértó, Vaja, Vásárosna-
 mény, Vásárosnamény környéke, vá-
 sárosnaményi járás
- általános történet* –/1950. 373
 1918/19. 571 1948/53. 857 1956.
 817 860
- almatermelés* 1781/1970. 658
- bibliográfia, földrajzi* 1900/79. 440
 446
- helyismereti* 1945/64. 107
- népfrontmozgalom* 1938/84. 767
- néprajzi* 1850/1970-es é. 691
- földosztó mozgalom* 1897/98. 582
- földrajz* 446
- gazdaságföldrajz* 598
- helységnévtár, történeti* 438
- honismereti dokumentumok* 293
- idegenforgalom* 455 864
- ipar és mezőgazdaság kapcsolata*
 1970/80-as é. 751
- iparfejlesztés* 595
- irodalmi emlékmúzeum* 632
- irodalmi hagyományok* 632
- ismertetés* 293
- környezetvédelem* 463
- központi települések* 621
- mezőgazdaság és ipar kapcsolata*
 1970/80-as é. 751
- Molnár József helytörténész* 182
- munkanélküliség* 1990-es é. 878
- munkásmozgalom* 1886/1948. 721
- munkásság* 1886/1948. 721
- műemlékek* 780 864
- népesség* 595 598
- népfrontmozgalom* 1938/84. 767
- néprajz* 758
- parasztmozgalmak* 1886/1948. 721
- paraszság* 15. szd/1944. 560 1886/
 1948. 721
- régészeti leletek, Mezőség* 824
- sajtóbibliográfia* 1867/1969. 119
- térképek* 1528/1930. 481
- természetföldrajz* 598
- üdülőtérület* 455
- védett természeti környezet* 463
- villanyáram szolgáltatás* 664
- Szalkszentmárton**
- Festetics uradalom* 130
- mezőgazdasági termelőszövetkezet*
 130
- néprajz* 130
- Petőfi-hagyományok* 130
- SZAMOS**
- vízgazdálkodási adatok* 478
- SZAMOSHÁT**
- néprajz* 460
- tájnyelv* 182 527
- természeti földrajz* 460
- Szamoshát Szótár* 182
- SZAMOSKÖZ**
- általános történet* –/1980-as é. 326
- SZAMOS-VIDÉK** 182
- Szank**
- általános történet* –/1745 188
- mezőgazdaság* 741
- néprajz* 741
- tanya* 741
- Szarvas**
- általános történet* –/1960. 97
- agrárfelsőoktatás* 603
- gazdaság* 1970/84. 756
- Haltenyésztési Kutató Intézet* 756
- Öntözési Kutató Intézet* 756
- városfejlesztés* 1970/84. 756
- SZATMÁR**
- kutatása* 726
- néprajz* 460 758 785 805
- régészeti feltárás* 779

- természeti földrajz 460
Szatmár vármegye
általános történet 51 67 182
 katonai adatfelvétel 1780-as é. 488
 Móricz Zsigmond kapcsolatai 182
 néprajz 182
 Petőfi-hagyományok 182
 tanya 508 557
SZATMÁR-BEREGI SÍKSÁG
 gazdasági földrajz 775
 természeti földrajz 775
 Szatmári Múzeum 182
SZATMÁRI TISZAHÁT
 néprajz 460
 természeti földrajz 460
Szatmárcseke
 néprajz 529
Szeged
általános monográfia -/19. szd. 22
 1848/49. 12 1879/99. 28 19.
 szd/1920-as é. 39 1932/36. 648
 -/1944. 264
 agrársettlemment mozgalom 592
 Alsóváros 737
 árvíz 1879. 14 28 397 429 447 453
 1970. 447 453
 árvízvédelem 447
 Bethlen Gábor kör 592
 bibliográfia, élővilág 411
 történeti 217
 Csallány Dezső könyvtárigazgató
 752
 Csongrád Megyei Levéltár
 iratismertetés 834
 Czimer Károly helytörténész 346
 Délvidéki Szemle c. folyóirat
 repertórium 1942/44. 686
 Dóm tér, építéstörténet 678
 Dugonics Társaság 1892/1942. 549
 egészségügy 18. szd. 555
 életrajzok 346 625
 erdő 399 503
 értelmiségi ifjúság 592
 ferences kolostor 737
 földrajz 381
 gazdaság 1932/36. 648 1945/62.
 640
 Havi Boldogasszony templom 737
 időjárás 381
 irodalmi élet 1892/1942. 549
 irodalmi emlékhelyek 651
 ipar 16/19. szd. 515
 Ipari Vásár 1876/1975. 675
 izraelita egyház 492
 József Attila Tudományegyetem 625
 képzőművészet 19/20. szd. 662
 Kogutovicz Károly földrajztudós 541
 közélet 1932/36. 648
 közigazgatás 797
 közjogi helyzet 797
 mezőgazdaság -/1910-es é. 503
 Móra Ferenc könyvtárigazgató 752
 munkásság 1970-es é. 733
 műemlékek 573
 művelődéstörténet 1892/1942. 549
 1880/1980-as é. 752
 néprajz 600 670
 állattartás 503
 Alsóváros 737
 halászat 503
 népköltészet 490
 paprika 503
 vallási 737
 nyomdászat 19. szd/1970-es é. 641
 orvosegyetem 625
 paprika 579 597
 pedagógusképzés 644
 polgárság 346
 pusztabirtoklási per 12 60
 Reizner János könyvtár- és levéltári-
 gazgató 752
 sajtóbibliográfia 1848/1954. 77
 Sebestyén Károly, Cs. könyv-
 tárigazgató 752
 Somogyi Károly könyvtáralapító 752
 Somogyi-Könyvtár
 periodikum állománya 77
 történet 1884/1984. 752
 Szeged-Csanádi Püspöki Levéltár
 484

- Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma 1920/30-as é. 592
 Szegedi Ipari Vásár 1876/1975. 675
 Szegedi Orvostudományi Egyetem 625
 Szegedi Szabadtéri Játékok adattár 1931/91. 852
 Szegedi Szalámigyár 1860/1960-as é. 615
 Szegedi Tanárképző Főiskola 1873/1973. 644
 Széphalom c. folyóirat
 repertórium 1927/44. 619
 színháztörténet 1719/1950. 834
 szobrok 678 883
 tájnyelv 561 628
 tanya 561 1810/1950-es é. 823
 társadalom 1945/62. 640
 Tiszatáj c. folyóirat
 repertórium 1947/72. 158
 Tömörkény István könyvtárigazgató 752
 történeti dokumentumok 1222/1945. 115
 tudományegyetem 625 771
 Újszeged földrajza 402
 utcanévtár 174
 útikönyv 88 248
 városépítés 1879. után 14 28
 városfejlesztés 573
 városra jellemző adatok 1930-as é. 53 62
 városrendezés 1930-as é. 53
 zenei élet 1920-as é. 516
 zsidó népesség 1785/1885. 492
 zsidó polgárok 19/20. szd. 845
Szeged környéke
 bibliográfia, élővilág 411
 földrajzi névtár 417
Szeged vidéke
 néprajz 490 670
Szeghalom
 általános történet -/1949. 227
 földrajz 227
 Nadányi család 227
 néprajz 227
 Péter András Gimnázium 227
 Tildy Zoltán lelkész, politikus 227
Székkutas
 általános történet 147
Szentes
 általános monográfia 35 -/1920-as é. 43
 Szentesi Fiókleveztár 294
 utcanévtár 231
 városra jellemző adatok 1930-as é. 62
Szentkirály
 gyümölcstermesztés 514
 szőlőtermesztés 514
Szentmártonkátá
 Blaskovich család 874
 községre jellemző adatok 1945/70. 618
 Szermonostor l. Ópusztaszer
Szolnok
 általános történet -/1945. 194
 1685/18. szd. 545
 bibliográfia, helyismereti 160
 életrajzok 44
 gazdaság 123 1685/18. szd. 545
 ipar 20.szd. 636
 ismertetés 1730-as é. 111
 izraelita egyház 512
 Jászkunság c. folyóirat
 repertórium 1954/74. 199
 Jászkunság-kutatás 1988. Tanácskozás 315
 katolikus egyház 512 841
 képzőművészet 19/20. szd. 682
 kereskedelem 673
 közlekedés 19/20. szd. 676
 Magyar Néprajzi Társaság vándorgyűlése 1974. 650
 MÁV Járműjavító Üzem 636 676
 művelődés 1920-as é. 512
 művésztelep 1850/1970-es é. 682
 Múzeumi levelek c. tájékoztató
 repertórium 1958/85. 317
 népesség 1685/18. szd. 545
 református egyház 512

színháztörténet 19. szd / 1991. 858
 Szolnok Megyei Néplap c. hírlap re-
 pertórium 1949/61. 211 1987.
 333
 településtörténet 1685/18. szd. 545
 történeti dokumentumok 1945/70.
 123
 utcanévtár 362
 útikönyv 133 226
 városfejlesztés 19. szd. eleje 512
 1945/70. 123
 városra jellemző adatok 665 1920-as
 é. 512 1945/75. 193
 várplébánia története 841
 vendéglátás 673
Szolnok környéke
 természeti környezet 448 665
szolnoki agglomeráció
 jellemző vonások 375
Szőreg
 általános történet – / 1970-es é. 212
 földrajz 402
 néprajz 212

T

Tápé
 általános történet – / 1960-as é. 141
 néprajz 141
 tanya 1810/1950-es é. 823
Tápió patak
 vízgazdálkodási adatai 468
Tápiószecső
 általános történet – / 1960-as é. 135
Tápiószele
 Blaskovich Ernő lótenyésztő 874
 ménes 874
 múzeum 874
Tarna patak
 vízgazdálkodási adatai 468
Tarnaméra
 általános történet – / 1970. 197
Tarpa
 néprajz 833
 református egyház 833
 történeti adatok 833
Tatárszentgyörgy

általános történet – / 1980-as é. 338
TISZA
 L. még Alsó-Tiszavidék
 Felső-Tisza
 Felső-Tiszavidék
 Közép-Tisza
 Közép-Tiszavidék
 árvíz 1970. 433 447 453
 árvízvédelem 418
 hajóépítés 602
 halászat 524
 mederváltozások 418
 szabályozás 397 429 431 434 447
 szegedi árvíz 1879. 397 447 453
 természeti környezet 450
 útikönyv 480
 vízgazdálkodás 462
 vízjárás 381
 vízszabályozás 448
TISZA VÍZGYŰJTŐJE
 hidrológiai atlasz 416
 jellemzése 462
TISZA VÖLGYE
 ármentesítő társulatok 384
 árvízvédelem 429
 néprajz, halászat 524
 növénytermesztés 409
 vízgazdálkodás 436 448
 vízi munkálatok – / 1867. 415
 vízmérnökök működése, életrajzok
 415
 vízszabályozás 443
Tiszabüd
 általános történet 1281/1941. 235
Tiszacsege
 néprajz 871
Tiszadada
 régészeti leletek 824
Tiszadob
 régészeti leletek 824
 történet 1918/19. 571
Tiszaeszlár
 régészeti leletek 824
Tiszaföldvár
 mezőgazdasági termelészövetkezet
 1950/68. 626
 Tiszazugi Földrajzi Múzeum 626

történet 1945. 626

Tiszafüred

természeti földrajz 471

történet 20. szd. 297

útikönyv 480

TISZAHÁT

néprajz 668

Rákóczi-hagyomány 668

Tiszaigar

szociológiai felmérés 1978/79. 735

társadalom 735

Tiszakécske

társadalom 1980-as é. 810

Tiszalök

régészeti leletek 824

történeti adatok 320

Tiszanagyfalu

régészeti leletek 824

**T i s z a - N a g y r é v l. N a g y -
r é v**

TISZÁNTÚL

agrotechnikai feltételek 405

földtan 406 444

halászat 524

honismereti dokumentumok 293

ismertetés 293

néprajz, vásár 18/20. szd. 679

növényei 398

növénytermesztés 405

öntözés 423 558

református egyház, adattár 859

református templomok 859

talajtan 423

társadalom 1945/78. 760

villamosítás 1888/1972. 664

vízszabályozás 423

**Tiszántúli Református Egyház-
kerület**

történet 16/20. szd. 542

Tiszaörs

általános történet 355

Tiszapolgár

Basatanya, rézkori kultúra 580

régészeti leletek 580

Tiszapüspöki

általános történet –/1967. 125

Tiszaroff

általános történet –/1960-as é. 137

TISZA-SZAMOSKÖZ

tájrajz 67

Tiszaszőlős

aranylelet, rézkor 765

Tiszavasvári

L. még Büdsszentmihály

Tiszabüd

régészeti leletek 824

TISZAZUG

gazdaságföldrajz 626

ipar, kézműves 729

kutatás 1970-es é. 240 1985/88. 819

néprajz, mesterségek 729

településfejlesztés 1985/88. 819

településföldrajz 626

Tószeg

általános történet 357

Tótkomlós

általános monográfia –/1896. 19
1944/70. 148

Törökszentmiklós

általános monográfia –/1900. 84

Tunyog

néprajz 529

TÚR

vízgazdálkodási adatok 478

Tura

néprajz 634 847

Túrkeve

általános történet –/19. szd. 358
1920/30-as é. 49 –/1945. 82

gazdaság 18/19. szd. 358

U

Újfehértó

szociográfia 635

Újhartyán

általános történet –/1970-es é. 236

Újkígyós

általános történet 1815/1965. 103

Újszentiván

földrajz 402

V

Vaja

szociográfia 635

Váncsod

községre jellemző adatok 1930-as é.
58

Várad Püspökség

történet –/1780. 491

Városföld

gyümölcsstermesztés 514

szőlőstermesztés 514

Vásárhelyi Pál kultúrmérnök,
a Tisza szabályozója 431

Vásárosnamény

irodalmi hagyományok 809

Vásárosnamény környéke

irodalmi hagyományok 809

vásárosnaményi járás

történet 1956. 860

Vértes

általános történet –/1990-es é. 371

Vésztő

általános történet –/1960-as é. 159

néprajz 159

Vid l. Hajdúvid

VIHARSAROK

agrármozgalom 1949/69. 631

állami gazdaság 1949/69. 631

szociográfia 1930-as é. 536 704

Z

ZAGYVA

vízgazdálkodási adatok 468

Zemplén vármegye

általános monográfia –/19. szd. 17
26

életrajzok 73

megyére jellemző adatok 1930-as é.
73

közyűlési jegyzőkönyvek 1558/60.
334

Zsámbok

néprajz 781

Tartalom

Előszó	3
Rövidítések	5
Bibliográfia	7
Általános monográfiák. Kézikönyvek	7
Természeti környezet	59
Gazdaság, társadalom, kultúra	73
Sorozatok	125
Mutatók	129
Szerzők és közreműködők mutatója	129
Helynév- és tárgymutató	140

A NAGYALFÖLD ALAPITVÁNY KÖTETEI

sorozatban eddig megjelent kiadványok

1. Baukó Tamás (szerk.):
A Tisza és az önkormányzatok.*
1992.

2. Rakonczai János (szerk.):
Az Alföld fásítása.*
1992.

3. Pálfi Imre (szerk.):
A Duna-Tisza Közi hátság vízgazdálkodási problémái.*
1994.

4. Csátori Bálint:
Az Alföld helyzete és perspektívái.
Alföld kutatási program 1991-1994.
1995.

*A *-gal jelzett kiadványok már nem szerezhetők be.*